

**Súhrnná výročná správa
Slovenskej republiky
za rok 2019**

Október 2020

Obsah

Zhrnutie	2
Úvod	3
1. Hospodárenie verejnej správy v metodike ESA2010	5
1.1. Saldo verejnej správy	5
1.2. Dlh verejnej správy	17
1.3. Čistý dlh verejnej správy	20
1.4. Rozdiely medzi októbrovou a aprílovou notifikáciou údajov	21
1.5. Porovnanie salda a dlhu verejnej správy v rámci Európskej únie	24
2. Hospodárenie verejnej správy – požiadavky ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti	26
2.1. Bilancia rozpočtu verejnej správy	26
2.1.1. Príjmy verejnej správy	26
2.1.2. Výdavky verejnej správy	30
2.2. Štrukturálne saldo, cyklická zložka a jednorazové vplyvy	33
2.3. Vyhodnotenie plnenia cieľov stratégie riadenia štátneho dlhu	34
2.3.1. Vyhodnotenie plnenia cieľov stratégie riadenia štátneho dlhu	35
2.3.2. Riadenie štátneho dlhu v roku 2018	36
3. Čisté bohatstvo	36
3.1. Koncept čistého bohatstva	37
3.2. Odhad čistého bohatstva za rok 2018	38
3.2.1. Vlastné imanie súhrnného celku verejnej správy	39
3.2.2. Vlastné imanie podnikov štátnej správy	43
3.2.3. Vlastné imanie Národnej banky Slovenska	53
3.2.4. Implicitné záväzky	54
3.2.5. Podmienené záväzky	57
3.2.6. Iné aktíva ako súčasť čistého bohatstva	64
Zoznam skratiek	67
Slovník odborných pojmov	68

Prílohy:

Príloha č. 1 Prehľad hospodárenia podnikov štátnej správy

Príloha č. 2 Vlastné imanie podnikov štátnej správy

Príloha č. 3 Súhrnná účtovná závierka verejnej správy SR za rok 2019

Zhrnutie

- **Schodok verejnej správy** Slovenskej republiky vykázaný v jednotnej metodike pre členské krajiny EÚ (ESA2010) **dosiahol v roku 2019 úroveň 1,4 % HDP (1 268 812 tis. eur)**. Podiel schodku verejnej správy na HDP sa medziročne mierne zvýšil o 0,4 p. b. a v absolútnom vyjadrení o 382 428 tis. eur. Celkové príjmy verejnej správy za rok 2019 dosiahli 38 852 621 tis. eur (41,4 % HDP) a celkové výdavky verejnej správy dosiahli 40 121 433 tis. eur (42,7 % HDP) pri vyčíslenom HDP 93 865 177 tis. eur.
- **Hrubý dlh verejnej správy** podľa metodiky ESA2010 dosiahol k 31.12.2019 výšku **45 485 456 tis. eur (48,5 % HDP)**. Hrubý dlh v pomere k HDP sa medziročne znížil, pričom v roku 2019 to bolo o 1,4 p. b. (v roku 2018 bol pokles o 1,8 p. b.). Tento pokles bol spôsobený medziročným rastom HDP o 2,4 %.
- **Štrukturálne saldo dosiahlo v roku 2019 hodnotu -2,2 % HDP** a medziročne stúplo o 0,6 p. b. v pomere k HDP. Medziročná zmena štrukturálneho salda oproti úrovni z roku 2018 zodpovedá štrukturálnej expanzii. V roku 2019 neboli na základe princípov metodiky EK identifikované žiadne jednorazové vplyvy.
- V rámci Európskej únie (27 krajín) v roku 2019 dosiahlo 7 krajín vyšší schodok a 16 krajín dosiahlo vyšší dlh verejnej správy ako Slovenská republika. Priemerný schodok EÚ27 bol 0,5 % HDP (Slovensko 1,4 % HDP) a priemerný dlh verejnej správy EÚ27 bol 77,6 % HDP (Slovensko 48,5 % HDP) v roku 2019.
- **Čisté bohatstvo verejného sektora dosiahlo k 31.12.2019 zápornú hodnotu 434 785 692 tis. eur (-463,2 % HDP)**. Oproti predchádzajúcemu roku sa zvýšil negatívny podiel na HDP o 198,2 p. b. Zníženie čistého bohatstva bolo spôsobené najmä medziročnou zmenou v implicitných záväzkoch (zmena -226,1 p. b.), ktoré zároveň tvoria najväčšiu časť záporného čistého bohatstva. Medziročná zmena je primárne výsledkom zapracovania nových opatrení prijatých v penzijnom systéme v roku 2019, predovšetkým zavedenia stropu na vek odchodu do dôchodku.
- **Hodnota aktív ako aj pasív súhrnného celku verejnej správy k 31.12.2019 bola 66 411 822 tis. eur (70,7 % HDP)** a medziročne sa znížila o 282 983 tis. eur (0,3 % HDP). Z aktív vzrástli najmä dlhodobý hmotný majetok (v podobe cestnej a diaľničnej infraštruktúry, budov, stavieb a poskytnutých preddavkov na nákup hmotného majetku). Naopak, znížila sa hodnota pohľadávok, zúčtovacích vzťahov a finančných účtov. Z pasív (v rovnakej výške 66 411 822 tis. eur) sa medziročne znížilo vlastné imanie pri súčasnom raste záväzkov. Vlastné imanie súhrnného celku medziročne pokleslo o 2 989 878 tis. eur.
- Celkové náklady z výkazu ziskov a strát súhrnného celku dosiahli 59 461 693 tis. eur a celkové výnosy dosiahli 58 382 918 tis. eur. Medziročne boli vyššie osobné náklady a náklady na transfery. Vo výnosoch zaznamenali významný rast výnosy z daní a poplatkov a výnosy z prijatých a použitých transferov. **Účtovný výsledok hospodárenia dosiahol -1 055 432 tis. eur**, čo je zníženie záporného výsledku medziročne o 3 457 866 tis. eur.

Úvod

Súhrnná výročná správa Slovenskej republiky (ďalej aj „**súhrnná správa**“ alebo „**správa**“) je komplexný dokument o hospodárení verejných financií Slovenska za predchádzajúci kalendárny rok. Súhrnná správa aktualizuje a dopĺňa údaje obsiahnuté v Štátnom záverečnom účte SR (ďalej len „ŠZÚ“), ktorý sa predkladá na rokovanie vlády v apríli bežného roka. Hlavným cieľom ŠZÚ je prezentácia údajov o hospodárení verejnej správy v metodike ESA2010 v najskoršom možnom termíne. V čase zostavovania súhrnnej správy (október) je už dostupný väčší rozsah údajov a informácií, napr. na základe schválených účtovných závierok niektorých subjektov, na základe daňových priznaní či zúčtovania odvodov, ktoré tvoria najväčšiu časť príjmov, údaje o podmienených záväzkoch z účtovných závierok a údaje z procesu účtovnej konsolidácie. Okrem údajov o hospodárení verejnej správy v metodike ESA2010 prináša informácie o čistom bohatstve, hospodárení podnikov štátnej správy, čistom dlhu, jednorazových efektoch, štrukturálnom salde a vyhodnotení stratégie riadenia štátneho dlhu. Druhý podstatný rozdiel spočíva v tom, že **správa sa zameriava na analýzu vývoja verejných financií oproti predchádzajúcemu roku** (na medziročných zmeny v dosiahnutej skutočnosti) a ŠZÚ sa sústreďuje najmä na porovnanie rozpočtu verejnej správy s dosiahnutou skutočnosťou za hodnotený rok.

Obsah správy je definovaný prostredníctvom troch legislatívnych noriem. Zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy vymedzuje základný rozsah súhrnnej výročnej správy, termíny jej spracovania a predloženia vláde a Národnej rade Slovenskej republiky. Ústavný zákon o rozpočtovej zodpovednosti ustanovuje nad rámec zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy ďalšie požiadavky na údaje a informácie, ktoré má súhrnná správa obsahovať (napr. čisté bohatstvo, jednorazové vplyvy a štrukturálne saldo). Zákon o účtovníctve ustanovuje pre účtovné jednotky verejnej správy povinnosť zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku a pre Ministerstvo financií Slovenskej republiky povinnosť zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku ústrednej správy a súhrnnú účtovnú závierku verejnej správy.

Súhrnná výročná správa za rok 2019 sa zostavovala v čase mimoriadnej situácie vyvolanej pandémiou nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19, ktorú od začiatku roka 2020 spôsobil šíriaci sa nový koronavírus SARS-CoV-2. Z dôvodu zavedenia bezpečnostných opatrení vo všetkých zasiahnutých krajinách EÚ a celého sveta dochádza k rapídному poklesu hospodárskej aktivity, medzinárodného obchodu a tým aj poklesu príjmov verejných financií, na druhej strane k rastu nezamestnanosti a rastu verejných výdavkov na protipandemické opatrenia. Z tohto dôvodu vláda SR od marca 2020 novelizovala viacero zákonov resp. prijala nové zákony, umožňujúce implementáciu týchto opatrení. Odhaduje sa, že vplyv pandémie COVID-19 na verejné financie SR v roku 2020¹ spôsobí pokles HDP o 6,7 %, deficit verejných financií dosiahne -9,7 % HDP a dlh verejnej správy dosiahne 62,2 % HDP. Hotovostné plnenie štátneho rozpočtu sa novelou zákona o štátnom rozpočte na rok 2020 upravilo na schodok vo výške 8 049 361 tis. eur.

¹ Návrh rozpočtu verejnej správy na rok 2021-2023, <https://www.mfsr.sk/sk/financie/verejne-financie/rozpocet-verejnej-spravy/>

Štruktúra dokumentu Súhrnná výročná správa Slovenskej republiky:

- *Zhrnutie* prezentuje najdôležitejšie údaje o hospodárení verejných financií Slovenskej republiky za rok 2019. Detailnejšie informácie možno nájsť v jednotlivých kapitolách správy.
- *Prvá kapitola* prezentuje verejné financie z pohľadu sektorového členenia verejnej správy podľa metodiky ESA2010. Dôraz sa kladie na príspevok jednotlivých (skupín) subjektov verejnej správy k výsledku rozpočtového hospodárenia verejnej správy a k jeho medziročnej zmene. Hlavnými údajmi tejto časti sú saldo a dlh verejnej správy podľa maastrichtských kritérií.
- *Druhá kapitola* nadväzuje na prvú v hodnotení verejných financií z pohľadu sektora verejnej správy. Pokiaľ sa však prvá kapitola zameriava striktne na údaje v metodike ESA2010 a na medziročné porovnanie dosiahnutej skutočnosti, druhá kapitola hodnotí vývoj verejnej správy najmä z pohľadu údajov, ktoré má obsahovať súhrnná správa na základe ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti. Tieto údaje prehlbujú analytický pohľad na hospodárenie verejnej správy.
- *Tretia kapitola* rozširuje pohľad na verejné financie z verejnej správy na verejný sektor a jeho hlavný ukazovateľ čisté bohatstvo. V tejto časti je popísaná štruktúra a medziročné zmeny čistého bohatstva, v súlade s ústavným zákonom o rozpočtovej zodpovednosti je dôraz kladený na popis hospodárenia podnikov štátnej správy.
- *Príloha č. 1* má tabuľkovú podobu a viaže sa k tretej kapitole. Obsahuje zoznam podnikov štátnej správy s údajmi o ich výsledku hospodárenia, výške vlastného imania za posledné tri roky a o výške vlastníckeho podielu štátu v podnikoch.
- *Príloha č. 2* má tabuľkovú podobu, obsahuje údaje o vlastnom imaní všetkých podnikov štátnej správy s vyčíslením najdôležitejších zmien vo vlastnom imaní.
- *Príloha č. 3* predstavuje súhrnnú účtovnú závierku verejnej správy Slovenskej republiky za príslušný rok, ktorá je povinnou súčasťou tejto správy v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách.

K správe je priložená aj *elektronická príloha*, ktorá sa viaže k prvej kapitole a je zverejnená len na internetovej stránke MF SR spolu s hlavným dokumentom. Elektronická príloha obsahuje štruktúru schodku verejnej správy a jeho financovanie v roku 2019 podľa jednotlivých skupín subjektov v metodike ESA2010 (prechod od hotovostného schodku ku schodku v metodike ESA2010).

Pri výpočte podielových ukazovateľov verejných financií boli použité údaje o HDP v bežných cenách, ktoré boli notifikované v rámci októbrovej notifikácie: 2019: 93 865 177 tis. eur, 2018: 89 505 506 tis. eur, 2017: 84 532 191 tis. eur. Oproti minuloročnej správe sa revidovali hodnoty HDP v časovom rade za roky 2016 - 2018, čo mohlo mať dopad na zmenu veľkosti podielových ukazovateľov na HDP v týchto rokoch.

1. Hospodárenie verejnej správy v metodike ESA2010

V tejto časti správy sú prezentované výsledky hospodárenia s verejnými financiami podľa metodiky ESA2010, ktorú uplatňujú všetky členské štáty EÚ. Kapitola obsahuje údaje, ktoré boli predmetom hodnotenia zo strany Európskeho štatistického úradu (Eurostatu) v rámci októbrovej notifikácie. Okrem výsledného salda príjmov a výdavkov a hodnoty hrubého dlhu verejnej správy sa analyzuje príspevok jednotlivých skupín subjektov verejnej správy k saldu a pri analýze dlhu príspevok faktorov, ktoré vysvetľujú jeho medziročnú zmenu. Kapitola tiež obsahuje porovnanie notifikovaných údajov o salde a dlhu verejnej správy za všetky členské krajiny Európskej únie, ako aj rozdiel medzi jarnou a jesennou notifikáciou.

Z dôvodu prehľadnosti opisu výsledkov hospodárenia verejnej správy za rok 2019 ako aj z dôvodu vykonanej rutínnej revízie predchádzajúcich rokov, sú v nasledovnom texte porovnávané už len revidované hodnoty (saldo, dlh) za roky 2018 a 2017. Dôraz sa kladie na porovnanie dosiahnutej skutočnosti za rok 2019 oproti roku 2018, pričom príjmy a výdavky pri skupine subjektov alebo konkrétnom subjekte verejnej správy sú opisované na nekonsolidovanej báze.

1.1. Saldo verejnej správy

Verejná správa SR na základe výsledkov jesennej notifikácie hospodárila v roku 2019 so **schodkom 1 268 812 tis. eur (1,4 % HDP)**. Schodok v pomere k HDP za rok 2019 vzrástol oproti roku 2018 o 0,4 p. b.

Saldo verejnej správy podľa subsektorov (ESA2010)					
	ESA kód	% HDP 2017	% HDP 2018	% HDP 2019	tis. eur 2019
1. Verejná správa	S.13	-0,9	-1,0	-1,4	-1 268 812
2. Ústredná štátna správa	S.1311	-1,3	-1,2	-1,7	-1 589 295
3. Miestna samospráva	S.1313	0,0	0,1	0,2	146 201
4. Fondy sociálneho zabezpečenia	S.1314	0,4	0,0	0,2	174 282

Hodnoty v tabuľke sú zaokrúhlené na jedno desatinné miesto

Miestna samospráva je totožná v národnej legislatíve s pojmom územná samospráva.

Zdroj: Eurostat, ŠÚ SR

Z pohľadu sektorového členenia sa na schodku najviac podieľala ústredná správa a v rámci nej štátny rozpočet so schodkom 1 781 675 tis. eur, čo predstavuje oproti roku 2018 zhoršenie o 282 934 tis. eur. Deficitné hospodárenie štátneho rozpočtu bolo kompenzované pozitívnym výsledkom hospodárenia ostatných subjektov ústrednej správy vo výške 181 896 tis. eur, verejného zdravotného poistenia vo výške 120 192 tis. eur, štátnych fondov vo výške 87 162 tis. eur, obcí vo výške 55 868 tis. eur a vyšších územných celkov o 45 582 tis. eur. Celkový schodok verejnej správy tak dosiahol 1 268 812 tis. eur.

Schodok štátneho rozpočtu v medziročnom porovnaní

Na celkovú bilanciu štátneho rozpočtu podľa ESA2010 malo pozitívny vplyv najmä:

- zlepšenie aktuálnych príjmov z daní o 954 139 tis. eur, z ktorých najvýraznejšie medziročne rástla daň z pridanej hodnoty o 511 110 tis. eur a daň z príjmov fyzických osôb zo závislej činnosti o 315 830 tis. eur,
- vplyv časového rozlíšenia odvodu do rozpočtu EÚ o 32 213 tis. eur (vplyv časového rozlíšenia v roku 2018 bol negatívny vo výške 32 213 tis. eur a v roku 2019 bol vplyv nulový),
- zlepšenie finančnej pozície voči rozpočtu EÚ oproti roku 2018, ktoré bolo zapríčinené pozitívnym vplyvom zaznamenania vyrovnávajúcej položky na schodok voči EÚ vo výške 52 829 tis. eur (vyrovnávajúcou položkou sa eliminuje vplyv čerpania EŠIF na schodok verejnej správy v aktuálnom roku). Toto zlepšenie bolo kompenzované vplyvom úprav súvisiacich s aktuálnym zaznamenaním vplyvu korekcií k čerpaniu Eurofondov na schodok o 51 158 tis. eur (korekcie majú byť podľa ESA2010 zaznamenané v čase, kedy bolo o nich rozhodnuté zo strany Európskej komisie),
- nižší výdavok zo štátnych finančných aktív z dôvodu pokračovania oddlžovania zdravotníckych zariadení oproti roku 2018 o 65 500 tis. eur. V roku 2019 bol výdavok na oddlženie vo výške 259 301 tis. eur, z toho 109 367 tis. eur bol transfer do spoločnosti Debitum, a.s. určený na odkúpenie pohľadávok Sociálnej poisťovne voči nemocniciam (odkúpenie pohľadávok Sociálnej poisťovne a oddlženie nemocníc prostredníctvom Debitum, a.s. sa realizovalo až v roku 2020), 149 934 tis. eur bol transfer ostatným veriteľom zdravotníckych zariadení, (celkový vplyv oddlženia na saldo verejnej správy bol neutrálny).

Tieto pozitívne vplyvy na schodok verejnej správy boli výrazne eliminované nasledovnými negatívnymi vplyvmi:

- ESA dividendy a odvody zo zisku zaznamenali pokles o 86 201 tis. eur,
- hotovostné príjmy z rozpočtu EÚ sa znížili oproti roku 2018 o 42 920 tis. eur,
- pokles daňových príjmov štátnych finančných aktív z osobitného odvodu vybraných finančných inštitúcií a z osobitného odvodu z podnikania v regulovaných odvetviach spolu o 32 743 tis. eur,
- časové rozlíšenie prijatých a platených úrokov, disážia a prémie v štátnom dlhu, a to vo výške 44 942 tis. eur (vplyv časového rozlíšenia na schodok v roku 2018 bol pozitívny vo výške 5 536 tis. eur a v roku 2019 negatívny vo výške 50 478 tis. eur).

Schodok verejnej správy podľa jednotlivých (skupín) subjektov				v tis. eur
	Skutočnosť 2017	Skutočnosť 2018	Skutočnosť 2019	Rozpočet 2019
Ústredná správa, z toho	-1 074 266	-1 058 028	-1 589 295	-572 715
Štátny rozpočet*	-1 107 091	-1 498 741	-1 781 675	-988 402
Štátne fondy	100 427	101 098	87 162	314 819
Príspevkové organizácie ústrednej správy	31 361	2 002	22 675	-7 383
Eximbanka SR	563	13 776	4 414	750
Investičné fondy (NDF I, NDF II, SAM)	-2 481	-4 551	-2 413	0
Obchodné spoločnosti štátu	-90 625	-14 402	-39 159	35 742
z toho:				
Národná diaľničná spoločnosť, a.s.	-35 116	9 541	10 110	36 965
MH Manažment, a.s.	-27 550	-8 055	-2 644	-2 025
MH Invest, s.r.o.	25 267	-10 990	-3 448	61
MH Invest II, s.r.o.	23 429	-538	-459	-569
JAVYS, a.s.	7 043	7 324	-3 919	876
Železnice Slovenskej republiky	-97 591	537	718	0
Železničná spoločnosť Slovensko, a.s.	13 893	-12 221	-39 517	434
Verejné vysoké školy	19 336	30 982	-4 406	203
Zdravotnícke zariadenia ústrednej správy	-92 591	219 797	-57 789	-671
Ostatné subjekty ústrednej správy	66 835	92 011	181 896	72 227
Územná samospráva, z toho	-22 666	132 604	146 201	372 789
Obce a ich rozpočtové organizácie	-15 130	-29 323	55 868	234 484
Vyššie územné celky a ich rozpočtové organizácie	-16 489	102 822	45 582	122 093
Príspevkové organizácie obcí	7 642	5 482	1 491	2 260
Príspevkové organizácie VÚC	-549	2 630	1 546	2 150
Dopravné podniky	8 505	10 990	32 438	11 833
Zdravotnícke zariadenia územnej samosprávy	-7 805	46 990	-6 703	-31
Ostatné subjekty územnej samosprávy	1 160	-6 987	15 979	0
Fondy sociálneho zabezpečenia	305 702	39 040	174 282	199 926
Sociálna poisťovňa	139 926	27 888	54 090	64 878
Verejné zdravotné poistenie	165 776	11 152	120 192	135 048
Schodok verejnej správy spolu	-791 230	-886 384	-1 268 812	0
% z HDP	-0,9	-1,0	-1,4	0,0

* Vrátane štátnych finančných aktív, mimorozpočtových účtov a salda účtu štátneho dlhu

Zdroj: MF SR

Nasledujúci text hodnotí skutočne dosiahnuté saldo vybraných skupín subjektov verejnej správy alebo konkrétnych subjektov za rok 2019 a jeho medziročnú zmenu. Porovnanie skutočnosti roku 2019 s rozpočtom 2019 je predmetom Štátneho záverečného účtu SR².

Štátne fondy hospodárili s prebytkom 87 162 tis. eur, čo predstavuje zhoršenie výsledku hospodárenia oproti roku 2018 o 13 936 tis. eur. Oproti minulému roku nastala čiastočná zmena v aplikácii ESA metodiky pri vykazovaní hospodárenia Národného jadrového fondu. V metodike ESA sa vykazuje ako príjem fondu určený na jeho prevádzku len 1 % z príspevkov od prevádzkovateľov jadrových zariadení a tiež 1 % z úrokov, ktoré fond získava za správu naakumulovaných prostriedkov prevádzkovateľov. Zvyšných 99 % predstavuje záväzok z prijatých prostriedkov fondu určených na budúce vyradovanie energetických, neenergetických jadrových zariadení, skladovanie a trvalé uloženie vyhotoreného

² <https://www.mfsr.sk/sk/financie/statne-vykaznictvo/statny-zaverecny-ucet-sr/>

jadrového paliva a príjem týchto prostriedkov je zaznamenaný v súlade s metodikou ESA ako finančná operácia. (V predchádzajúcom roku bol celý príjem z úrokov vykázaný ako finančná operácia).

Národný jadrový fond v roku 2019 zhoršil hospodárenie o 16 840 tis. eur v porovnaní s rokom 2018 a dosiahol schodok 11 851 tis. eur. Je to v dôsledku toho, že nastala medziročná zmena vo vykazovaní povinných príspevkov od prevádzkovateľov a podľa nariadenia vlády č. 22/2019 sa ustanovilo, že povinné príspevky sú splatné raz ročne do 1.12. príslušného kalendárneho roka (v minulosti boli splatné do 31. 1. nasledujúceho roka). To spôsobilo na jednej strane vyššie príjmy (spadajúce do roka 2019), na druhej strane vyššiu reklasifikáciu (99 %) z príjmov do príjmových finančných operácií.

ESA prebytok príspevkových organizácií ústrednej správy za rok 2019 bol medziročne vyšší o 20 673 tis. eur, avšak hotovostný prebytok v porovnaní s rokom 2018 bol vyšší až o 40 259 tis. eur. K zvýšeniu hotovostného prebytku prispeli na strane príjmov najmä kapitálové transfery zo štátneho rozpočtu v sume 87 641 tis. eur. (najviac zaznamenala Národná agentúra pre sieťové a elektronické služby, SHMÚ a Slovenská národná galéria). Podobne ako v roku 2018 bol aj v roku 2019 imputovaný podľa metodiky ESA záväzok SIEA (Slovenská inovačná a energetická agentúra) voči prijatým zahraničným grantom zo zdrojov EŠIF v objeme 62 044 tis. eur, ktorý spôsobil zníženie ESA prebytku príspevkových organizácií na 22 675 tis. eur.

Exportno-importná banka Slovenskej republiky dosiahla v roku 2019 prebytok vo výške 4 414 tis. eur, čo predstavovalo pokles oproti roku 2018 o 9 362 tis. eur. Pokles nedaňových príjmov bol spôsobený nižšími príjmami z poplatkov a provízií z obchodnej činnosti (v roku 2018 bola prijatá prémia za kreditné riziko pri vývoznom odberateľskom dlhodobom úvere). Tento pokles bol čiastočne eliminovaný miernym nárastom príjmov z úrokov z poskytnutých úverov. V porovnaní s predchádzajúcim rokom bol zaznamenaný výrazný pokles pohľadávok o 8 834 tis. eur, ktorý negatívne ovplyvnil ESA prebytok Eximbanky SR, z toho pokles pohľadávok z poistenia o 4 500 tis. eur spôsobený vrátením preddavku na poistné plnenie od poisteného, pokles pohľadávok zo zaistenia o 5 900 tis. eur spôsobený poklesom podielu zaistovateľov pri rozpustení technickej rezervy na poistné nahlásené a nevybavené. Mierne pozitívny vplyv na ESA prebytok mal pokles záväzku technických rezerv na poistenie (postupné čerpanie škodových rezerv v súvislosti s výplatou poistných plnení, rezervy na neukončené riziká, rezervy na vzniknuté a nenahlásené poistné plnenia a rezerva na vyrovnávanie mimoriadnych rizík).

Investičné fondy holdingu SIH³ boli preradené do sektora verejnej správy v rámci jesennej notifikácie⁴, pričom bola zabezpečená porovnateľnosť obdobia na základe údajov z individuálnych účtovných závierok fondov. Konkrétne ide o National Development Fund I, s. r. o., National Development Fund II, a. s. a Slovak Asset Management, a. s. SIH slúži na implementáciu finančných nástrojov, prostredníctvom ktorých sa poskytuje časť prostriedkov z EŠIF návratným spôsobom. Z pohľadu metodiky ESA a národných účtov ide o plnenie cieľov v mene vlády.

³ <https://www.sih.sk/stranky/o-nas/o-spolocnosti/>; <https://www.sih.sk/stranky/investicie/priame>

⁴ K preradeniu došlo na základe konzultácie ŠÚ SR a Eurostatu počas jarnej notifikácie, kedy si Eurostat vyžiadal nové informácie o skupine a podnikateľskej činnosti týchto fondov. Zároveň už v jarnej notifikácii vyjadril názor, že tieto fondy spĺňajú kritériá byť súčasťou verejnej správy.

Investičné fondy sú kvázi predĺženou rukou vlády, vláda presúva zdroje z EŠIF a spolufinancovania na tieto fondy a má nad nimi kontrolu prostredníctvom majetkových podielov v správcovskej spoločnosti. Investičné fondy dosiahli schodok vo výške 2 413 tis. eur čo oproti ich revidovanému schodku z roku 2018 predstavuje zlepšenie o 2 138 tis. eur.

Národná diaľničná spoločnosť, a. s. (NDS) dosiahla v roku 2019 prebytok 10 110 tis. eur, čo predstavuje medziročné zlepšenie o 569 tis. eur. V roku 2019 pokračoval medziročný rastúci trend tržieb z predaja elektronického mýta a diaľničných známok (nárast o 13 020 tis. eur). Výber mýta dosiahol nárast o 3,5 % a predaj diaľničných známok nárast o 4,0 %, spolu sa predalo o 115 tis. ks eDZ viac. NDS zaznamenala oproti roku 2018 nižšie príjmy z grantov a transferov o 77 229 tis. eur. Nárast prijatých transferov zo štátneho rozpočtu o 92 582 tis. eur a nárast grantov z programu CEF na zmluvný projekt výstavby D3 Čadca, Bukov – Svrčinovec o 20 921 tis. eur bol kompenzovaný poklesom príjmov z refundácií z EŠIF a spolufinancovania zo ŠR v súvislosti s nižšími kapitálovými výdavkami na stavby financované z EŠIF spolu o 190 732 tis. eur Celkové bežné výdavky vzrástli o 26 326 tis. eur, z čoho najviac výdavky na rutinnú a štandardnú údržbu (o 8 581 tis. eur), výdavky na nájomné za budovy a stavby (o 5 944 tis. eur) a mzdové výdavky (o 3 334 tis. eur).

Zvýšenie výdavkov na údržbu a opravy okrem iného súviselo aj s realizáciou projektov zameraných na zvýšenie bezpečnosti dopravy a jej účastníkov. Mzdové výdavky vzrástli z dôvodu úpravy miezd a nárastu počtu zamestnancov o 5,8 %, napr. na vytvorenie oddelenia diaľničnej patroly a zvyšovanie počtu zamestnancov v súlade s personálnym plánom 2019. Výdavky na obstaranie kapitálových aktív dosiahli hodnotu 512 082 tis. eur, čo predstavuje medziročný pokles o 50 139 tis. eur. Najvyššie investičné výdavky v roku 2019 boli vynaložené na stavby D1 Prešov západ – Prešov juh, D3 Čadca, Bukov – Svrčinovec a D1 Budimír – Bidovce. ESA prebytok pozitívne ovplyvnil pokles dlhodobých záväzkov z obchodného styku z dôvodu uvoľnenia zádržného z investičných faktúr za výstavbu diaľnic a rýchlostných ciest o 5 962 tis. eur a pokles krátkodobých záväzkov voči dodávateľom o 13 045 tis. eur. Naopak medziročné zníženie pohľadávok súvisiacich s realizáciou systému elektronického mýta o 25 275 tis. eur malo negatívny vplyv.

Spoločnosť MH Manažment, a. s. oproti roku 2018 zlepšila svoje hospodárenie o 7 699 tis. eur a za rok 2019 dosiahla schodok 2 644 tis. eur (v roku 2017 schodok 8 055 tis. eur). Na znížení schodku sa významnou mierou podieľal najmä pokles bežných výdavkov (o 5 968 tis. eur), pričom najviac sa znížili výdavky na špeciálne služby (úhrady nákladov spojené so súdnymi spormi), ktoré vznikli v súvislosti s rozhodnutiami o privatizácii, privatizačných projektoch a výdavky súvisiace s úhradami záväzkov vzniknutých v dôsledku odstúpenia od zmlúv, nižšie výdavky súvisiace s bezodplatným prevodom cenných papierov od fyzických osôb a výdavky za služby centrálného depozitára cenných papierov (ukončenie zmluvy). Výška schodku bola negatívne ovplyvnená výškou vyplatenej superdividendy, ktorá bola oproti roku 2018 vyššia o 411 tis. eur a výškou kapitálového transferu - preklasifikovaného vkladu do základného imania spoločnosti Kúpele Sliač, a.s. vo výške 498 tis. eur. Negatívny vplyv na schodok mal i pokles pohľadávok z titulu úhrady pohľadávky z MH SR (prevod zostatku prostriedkov z osobitného účtu v správe ministerstva).

K zvýšeniu schodku verejnej správy v roku 2019 prispela aj spoločnosť MH Invest, s. r. o. schodkom 3 448 tis. eur. Oproti roku 2018 však vykázala zlepšenie hospodárenia o 7 542 tis. eur, čo súviselo s poklesom výdavkov na obstarávanie kapitálových aktív o 26 970 tis. eur. Pokles investičných výdavkov bol spôsobený posunom realizácie plánovaných prác do nasledujúceho obdobia (išlo o práce súvisiace s výstavbou strategického parku v Nitre napr. rekonštrukcia 700-metrového úseku cesty I/64 na žiadosť mesta Nitra, vysporiadanie pozemkov, realizácia People centra a ďalšie). Medziročne boli nižšie aj príjmy spoločnosti, klesli najmä kapitálové príjmy o 40 394 tis. eur. V roku 2019 zaznamenali kapitálové príjmy v sume 16 tis. eur, v roku 2018 v sume 40 410 tis. eur (najmä v súvislosti s predajom pozemkov spoločnosti Jaguar Land Rover).

Spoločnosť aj v roku 2019 disponovala dostatočným objemom financií z uvedeného predaja, preto sa nerealizoval plánovaný vklad do základného imania spoločnosti v sume 15 871 tis. eur. Pozitívne na schodok vplýval pokles záväzkov voči dodávateľom vo výške 1 170 tis. eur, ktorý bol redukovaný nárastom daňových záväzkov o 28 tis. eur.

Jadrová a vyrad'ovacia spoločnosť, a. s. (JAVYS) zhoršila svoje hospodárenie oproti roku 2018 o 11 243 tis. eur, keď dosiahla v roku 2019 schodok 3 919 tis. eur. Celkové príjmy spoločnosti medziročne klesli o 1 701 tis. eur, zároveň vzrástli bežné výdavky o 7 146 tis. eur a výdavky na obstaranie kapitálových aktív o 1 680 tis. eur. Hlavné činnosti JAVYS boli kryté z poskytnutých finančných prostriedkov z NJF (Národný jadrový fond), BIDSF (Medzinárodný fond na podporu odstavenia JE V1 v Jaslovských Bohuniciach), SIEA a z tržieb získaných z komerčných činností. Spoločnosť zaznamenala medziročný pokles tržieb z úhrad za nakladanie so zdrojmi ionizujúceho žiarenia o 892 tis. eur a pokles prijatých grantov a transferov o 310 tis. eur (oproti rozpočtu klesli prijaté granty a transfery o 15 845 tis. eur). Neboli naplnené príjmy z grantov súvisiace s realizáciou dvoch projektov SIEA, ktoré sa posunuli do nasledujúceho obdobia.

Z bežných výdavkov sa medziročne zvýšili najmä výdavky na špeciálne služby (úhrady dodávateľom za vyrad'ovanie jadrových zariadení), zaplatené dane a výdavky na poplatky a odvody (dividendy vyplatené MH SR, povinné platby Národnému jadrovému fondu a ročné príspevky na výkon štátneho dozoru, ktoré je spoločnosť povinná platiť ako držiteľ povolení na prevádzku a vyrad'ovanie jadrových zariadení). K zhoršeniu hospodárenia prispel aj medziročný pokles pohľadávok o 2 215 tis. eur, a to najmä pohľadávok voči BIDSF zaznamenaných v príjmoch budúcich období. Naopak pozitívny vplyv na schodok mal pokles záväzkov o 4 864 tis. eur, najmä ostatných záväzkov z obchodného styku, ktoré sa viažu k činnostiam vyrad'ovania jadrových elektrární V1 a A1.

Železnice Slovenskej republiky (ŽSR) hospodárili v roku 2019 s miernym prebytkom 718 tis. eur, čo predstavovalo zlepšenie hospodárenia oproti predchádzajúcemu roku o 181 tis. eur. V roku 2019 zaznamenali ŽSR medziročný nárast kapitálových príjmov o 29 200 tis. eur z dôvodu predaja administratívnej budovy v Košiciach. Naopak, klesajúcu tendenciu zaznamenali príjmy z grantov, transferov a dotácií zo zdrojov EÚ, zo zálohových platieb z programu CEF, ktoré sú viazané na projekty modernizácie železničných tratí a príjmy zo zdrojov štátneho rozpočtu v nadväznosti na uvoľnenie

finančných prostriedkov, ktoré boli viazané v predchádzajúcom roku na použitie výdavkov do nasledujúcich rokov, keďže z dôvodu prebiehajúcich obstarávaní nedošlo v roku 2019 k ich čerpaniu.

Významný vplyv na túto skutočnosť malo najmä zníženie prijatého kapitálového transferu – pokles refundácií z EŠIF a spolufinancovania zo ŠR o 77 862 tis. eur v nadväznosti na zmluvu o NFP k projektu Modernizácia trate v úseku Púchov – Považská Teplá, nečerpanie výdavkov z dôvodu ich presunu do nasledujúceho obdobia vo výške 11 000 tis. eur a nižšie čerpanie výdavkov z dôvodu nerealizovania niektorých zmluvných CEF projektov o 4 160 tis. eur. Tento pokles bol čiastočne kompenzovaný zvýšením bežného transferu zo ŠR o 21 000 tis. eur v zmysle Zmluvy o prevádzkovaní železničnej infraštruktúry na krytie účelovo viazaných výdavkov na opravy a údržbu železničnej infraštruktúry a na krytie nákladov pre zabezpečenie podpory a súčinnosti pri činnostiach posunu v železničných staniách pre nákladnú aj osobnú dopravu (išlo o náhradu príjmov za služby, ktoré boli v predchádzajúcich obdobiach fakturované nákladným a osobným dopravcom). Pozitívny vplyv na hospodárenie mal aj vklad do základného imania vo forme kapitálového transferu pre ŽSR za účelom riešenia stavu infraštruktúry v SR v zmysle Uznesenia vlády SR č. 278/2019 v sume 1 975 tis. eur. Celková hodnota prijatých dotácií, grantov a transferov bola vo výške 452 826 tis. eur, čo predstavuje zníženie oproti roku 2018 o 59 157 tis. eur. Nižší príjem z grantov a transferov sa prejavil aj na strane výdavkov na obstarávanie kapitálových aktív, ktoré poklesli medziročne o 58 692 tis. eur. V roku 2019 realizovala ŽSR investičné akcie v oblasti modernizácie železničných tratí, výstavby terminálov intermodálnej prepravy, výstavby a obnovy železničnej siete a vlakových staníc či nákupu diagnostických vozidiel pre meranie geometrickej polohy koľaje a defektoskopie koľajníc. Ďalší pozitívny vplyv na prebytok mal aj pokles záväzkov z obchodného styku o 2 587 tis. eur (z toho najviac pokles krátkodobých investičných záväzkov z titulu úhrady zádržného o 2 330 tis. eur). Zvýšené výdavky na operatívny lízing vozového parku mali naopak negatívny vplyv na celkové hospodárenie.

Hospodárenie Železničnej spoločnosti Slovensko, a.s. (ŽSSK) v roku 2019 dosiahlo schodok 39 517 tis. eur a oproti roku 2018 bolo horšie o 27 296 tis. eur. Hotovostný schodok bol na porovnateľnej úrovni s rokom 2018. Medziročne sa zvýšil príjem z tržieb z prepravy o 6 815 tis. eur, príjem platieb z medzinárodného zúčtovania v rámci Bureau Central de Clearing, s.c.r.l. Brusel, z platieb za predaj výrobkov, tovarov a služieb. Zvýšili sa transfery zo ŠR - vysporiadanie nekrytej straty a navýšenie zálohovej platby v zmysle Zmluvy o dopravných službách vo verejnom záujme za účelom financovania opráv a údržby železničných vozidiel a transfery zo zdrojov EŠIF a spolufinancovania ŠR – refundácia personálnych nákladov z prijatej NFP z projektov EŠIF a nárast príjmu z medzinárodných grantov. Z dôvodu vyššieho čerpania dotácií boli recipročne zvýšené bežné a kapitálové výdavky.

Schodok ŽSSK negatívne ovplyvnil aj medziročný nárast výdavkov na mzdy a poistné o 8 732 tis. eur z dôvodu zavedenia rekreačných poukazov, legislatívneho zvýšenia mzdových taríf a pozitívneho výsledku kolektívneho vyjednávania. Medziročná zmena výdavkov na tovary a služby o 14 326 tis. eur bola ovplyvnená zvýšenými platbami za trakčnú elektrickú energiu, poplatkami za železničnú infraštruktúru, za rutinnú údržbu a opravy koľajových vozidiel a nárastom cien nakupovaných tovarov a služieb sekundárne ovplyvnenými schválenými legislatívnymi balíčkami.

Pozitívny vplyv na schodok mal nárast pohľadávok (o 545 tis. eur) zo zálohových platieb v zmysle nákupných zmlúv na nákup dieselových motorových jednotiek a elektrických jednotiek. Tento pozitívny vplyv z časového rozlíšenia pohľadávok a záväzkov bol eliminovaný imputovaním výdavkov financovaných prostredníctvom faktoringu vo výške 74 484 tis. eur, čo významne ovplyvnilo celkové saldo subjektu v metodike ESA2010.

Verejné vysoké školy zhoršili svoje hospodárenie oproti roku 2018 o 35 388 tis. eur a za rok 2019 dosiahli schodok vo výške 4 406 tis. eur. Toto zhoršenie je spôsobené najmä vyššími výdavkami na mzdy a poistné odvody z dôvodu valorizácie plátov zamestnancov, čerpania prostriedkov z minulých rokov ako aj použitia prostriedkov z podnikateľskej činnosti po zdanení, ktoré sa nerozpočtujú (zvýšenie o 41 346 tis. eur na 465 560 tis. eur) a vyšším čerpaním výdavkov na tovary a služby aj zo zdrojov z minulých rokov (zvýšenie o 11 143 tis. eur na 224 316 tis. eur). Kapitálové výdavky boli medziročne vyššie o 15 086 tis. eur najmä z dôvodu čerpania finančných prostriedkov z minulých rokov na rekonštrukcie vysokoškolských študentských domovov a ďalšej infraštruktúry vysokých škôl. Celkové výdavky boli čiastočne kompenzované vyššími grantmi zo štátneho rozpočtu, a to o 41 557 tis. eur.

Negatívny vplyv na schodok verejnej správy malo aj hospodárenie ústredných zdravotníckych zariadení, ktoré dosiahli na základe jesennej notifikácie výšku schodku 57 789 tis. eur. Oproti predchádzajúcemu roku došlo k výraznému prepadu v celkovom hospodárení o 277 586 tis. eur. Zdravotnícke zariadenia v roku 2018 totiž hospodárili s prebytkom 219 797 tis. eur, ktorý bol dosiahnutý najmä znížením záväzkov v súlade s Koncepciou oddĺženia zdravotníckych zariadení schválenej vládou SR v roku 2017⁵ (došlo k odpusteniu dlhu voči Sociálnej poisťovni a voči ostatným veriteľom - dodávateľom).

Napriek hotovostnému prebytku, ktorý dosiahli zdravotnícke zariadenia v roku 2019 vo výške 24 063 tis. eur, mal najvýraznejší vplyv na zhoršenie hospodárenia nárast záväzkov, a to vo výške 88 686 tis. eur. Z prírastku záväzkov v roku 2019 tvoria záväzky voči Sociálnej poisťovni 134 087 tis. eur (z toho predpísané penále 41 089 tis. eur). Záväzky z titulu penále a časť záväzkov z titulu poistného voči Sociálnej poisťovni budú predmetom oddĺženia v nasledujúcom roku. Naopak, pozitívne na hospodárenie vplýval medziročný pokles záväzkov voči dodávateľom o 53 034 tis. eur, pričom opäť išlo najmä o vplyv oddĺžovania ostatných veriteľov. Pozitívny vplyv na hospodárenie mal aj nárast pohľadávok vo výške 14 601 tis. eur (oproti roku 2018 bol nárast vyšší o 4 891 tis. eur), išlo predovšetkým o pohľadávky za krv a krvné prípravky Národnej transfúznej spoločnosti SR (o 6 536 tis. eur).

Hospodárenie ostatných subjektov ústrednej správy⁶ malo celkový pozitívny vplyv na saldo verejnej správy. Spolu zaznamenali zlepšenie oproti roku 2018 o 89 885 tis. eur, keď dosiahli prebytok 181 896 tis. eur.

⁵ Vláda SR schválila „Koncepciu oddĺženia zdravotníckych zariadení“ na svojom rokovaní 13. septembra 2017 uznesením č. 425/2017.

⁶ Ostatné subjekty ústrednej správy zahŕňajú: Rozhlas a televíziu Slovenska, Slovenský pozemkový fond, Agentúru pre núdzové zásoby ropy a ropných výrobkov, Slovenskú konsolidačnú, a.s., Slovenskú reštrukturalizačnú, s. r. o., ostatné podniky a neziskové organizácie ústrednej správy.

V rámci skupiny ostatných ústredných podnikov s najvyšším prebytkom v roku 2019 hospodárila spoločnosť Debitum, a. s. (109 364 tis. eur), čo bolo výrazne ovplyvnené prijatím transferu zo štátnych finančných aktív v súvislosti s realizáciou ďalšej etapy oddĺženia zdravotníckych zariadení. Tento transfer má neutrálny vplyv na celkový schodok verejnej správy, pretože príjem Debitum, a. s. sa na úrovni celej verejnej správy konsoliduje s výdavkom štátnych finančných aktív. Na druhej strane, negatívny vplyv na jednotku verejnej správy, ktorou je Debitum, a.s. bude mať odpustenie pohľadávok voči zdravotníckym zariadeniam v nasledujúcom roku.

Rozhlas a televízia Slovenska v roku 2019 dosiahla prebytok 9 702 tis. eur, čo je o 1 054 tis. eur nižší prebytok ako dosiahla v roku 2018. Pozitívne na hospodárenie pôsobili najmä vyššie granty a transfery zo štátneho rozpočtu (o 13 928 tis. eur) určené na kompenzáciu výpadku úhrad za služby verejnosti (oslobodenie dôchodcov a poberateľov dávok v hmotnej núdzi od úhrad). Na druhej strane negatívne pôsobili výdavky za služby, ktoré sa v roku 2019 zvýšili o 9 872 tis. eur prevažne z dôvodu vyšších výdavkov na výrobu televízneho programu formou príspevkov externým dodávateľom. Oproti minulému roku sa zvýšilo aj obstarávanie kapitálových aktív o 9 397 tis. eur z dôvodu výdavkov využitých z väčšej časti na obnovu televíznych a rozhlasových produkčných štúdií.

Slovenský pozemkový fond hospodáril s prebytkom 9 090 tis. eur, čo je však nižší prebytok oproti roku 2018 o 10 774 tis. eur. Dôvodom je nižší príjem z predaja pozemkov o 8 796 tis. eur.

Agentúra pre núdzové zásoby ropy a ropných výrobkov (ang. EOSA) zaznamenala pokles prebytku oproti roku 2018 o 3 725 tis. eur, keď dosiahla prebytok 50 495 tis. eur. Negatívny vplyv na hospodárenie mal nárast záväzkov o 9 384 tis. eur, najmä záväzkov z obchodného styku, ktorý bol redukovaný nárastom celkových príjmov o 2 128 tis. eur a súčasne poklesom celkových výdavkov o 4 938 tis. eur. Hlavným zdrojom príjmov sú príjmy z povinného poplatku za udržiavanie núdzových zásob ropy a ropných výrobkov, ktoré dosiahli hodnotu 96 442 tis. eur (nárast o 2 045 tis. eur). Klesli najmä výdavky súvisiace s obmenou, skladovaním a udržiavaním núdzových zásob a daňové výdavky.

Štátne neziskové organizácie dosiahli v roku 2019 prebytok vo výške 11 352 tis. eur, čo predstavuje lepší výsledok oproti roku 2018 o 4 842 tis. eur. Tento výsledok je spôsobený najmä navýšením počtu subjektov v skupine ústredných neziskových organizácií štátu, keďže do ústrednej správy boli priradené viaceré subjekty, napr. Datacentrum elektronizácie územnej samosprávy Slovenska s prebytkom 1 758 tis. eur a Slovenská akreditačná agentúra s prebytkom 202 tis. eur.

Územná samospráva ako celok dosiahla prebytok 146 201 tis. eur, čo predstavuje medziročné zlepšenie salda oproti roku 2018 o 13 597 tis. eur (v roku 2018 dosiahli prebytok 132 604 tis. eur).

Obce sa podieľali na tomto výsledku hodnotou prebytku 55 868 tis. eur, čo predstavovalo zlepšenie oproti roku 2018 o 85 191 tis. eur. K pozitívnemu vývoju salda obcí prispel vyšší medziročný nárast celkových príjmov ako bol nárast celkových výdavkov. Obce v porovnaní s rokom 2018 zaznamenali nárast v daňových príjmoch o sumu 224 333 tis. eur, z toho najmä výnos dane z príjmov poukázaný územnej samospráve o sumu 214 327 tis. eur, ktorý má pozitívny trend i keď tempo rastu sa spomaľuje a príjmy z grantov a transferov vzrástli o 226 906 tis. eur.

Nárast bežných výdavkov bol spôsobený hlavne zvýšením výdavkov na mzdy, platy a ostatné osobné vyrovnania (o 212 489 tis. eur) a s tým súvisiace daňové odvody a odvody do fondov sociálneho a zdravotného poistenia (o 76 577 tis. eur), zvýšením výdavkov na tovary a služby o sumu 54 906 tis. eur, vyššími výdavkami na bežné transfery o 82 096 tis. eur (najmä transfery dopravným podnikom a príspevkovým organizáciám). Kapitálové výdavky oproti roku 2018 zaznamenali pokles o 59 117 tis. eur, z toho výdavky na obstarávanie kapitálových aktív poklesli o sumu 51 901 tis. eur, a to najmä z dôvodu časového posunu realizácie projektov spolufinancovaných z prostriedkov EŠIF a súvisiaceho procesu obstarávania. V prípade dokončených významnejších projektov v predchádzajúcom roku je porovnávacía báza vyššia, pričom kapitálové výdavky sa vyznačujú často „skokovým“ efektom. Z tohto pohľadu malo medzročne najvyšší pokles kapitálových výdavkov Mesto Košice (o 43 422 tis. eur – v roku 2018 bola dofinancovaná ukončená významná investícia z EŠIF a to Modernizácia električkových tratí), Obec Čierny Balog (o 7 035 tis. eur – v roku 2018 ukončený projekt výstavby kanalizácie v obci), Mesto Trenčín (o 4 720 tis. eur – v roku 2018 dokončená kúpa nájomných bytov a projekt rekonštrukcie Mierového námestia). Napriek poklesu kapitálových výdavkov obce investovali finančné prostriedky do rekonštrukcie mostov, modernizácie zastávok MHD a revitalizácie verejných priestranstiev. Pozitívny vplyv na schodok mal nárast iných pohľadávok o 3 605 tis. eur a pohľadávok z nedaňových príjmov o 2 108 tis. eur, ktoré sú tvorené hlavne z príjmov z prenájmu a predaja majetku, z pokút, z administratívnych a iných poplatkov.

K pozitívnemu výsledku hospodárenia prispelo aj odpustenie poskytnutej návratnej finančnej výpomoci Hlavnému mestu Bratislava vo výške 10 000 tis. eur preklasifikovanej na príjmový kapitálový transfer. Na druhej strane medzi negatívne faktory ovplyvňujúce saldo hospodárenia patrilo nárast záväzkov vo výške 39 614 tis. eur, najmä záväzkov voči zamestnancom (o 10 601 tis. eur), voči fondom sociálneho a zdravotného poistenia (o 8 992 tis. eur), z obchodného styku (o 10 626 tis. eur) a záväzkov z obstarávania kapitálových aktív prostredníctvom lízingu (o 1 334 tis. eur).

Vyššie územné celky dosiahli v roku 2019 prebytok 45 582 tis. eur, čo predstavuje oproti roku 2018 zhoršenie hospodárenia o 57 240 tis. eur (v 2018 dosiahli prebytok 102 822 tis. eur). Na tento negatívny vývoj salda vplýval predovšetkým medzročný nárast celkových výdavkov, ktorý bol vyšší v porovnaní s rastom príjmov. Okrem iných nedaňových príjmov bol nárast na všetkých druhoch príjmov, najviac však vzrástli daňové príjmy, a to výnos dane z príjmov fyzických osôb poukázaný územnej samospráve o sumu 92 221 tis. eur, boli prijaté vyššie granty a transfery o 76 852 tis. eur (tuzemské bežné transfery zo štátneho rozpočtu na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy, kapitálové transfery zo ŠR) predovšetkým na činnosť príspevkových a neziskových organizácií poskytujúcich verejnoprospešné služby a obciam. Tak ako u obcí, aj u VÚC sa do výdavkov premietli vyššie mzdové nároky zamestnancov a príslušné poistné odvody k nim, a to o 59 593 tis. eur, na tovary a služby o 14 166 tis. eur, na bežné transfery o 70 607 tis. eur a nárast kapitálových výdavkov na obstarávanie kapitálových aktív o 60 427 tis. eur a výdavkov na kapitálové transfery o 13 485 tis. eur. Na hospodárenie VÚC negatívne pôsobil aj vplyv časového rozlíšenia záväzkov a pohľadávok. Najvýraznejší medzročný nárast záväzkov bol na záväzkoch z obchodného styku o 3 979 tis. eur, na záväzkoch voči zamestnancom a do fondov sociálneho a zdravotného poistenia o 2 013 tis. eur.

Negatívny vplyv nárastu celkových záväzkov o 10 709 tis. eur bol čiastočne eliminovaný nárastom pohľadávok o 2 891 tis. eur (najmä iné pohľadávky o 1 133 tis. eur a pohľadávky z nákladov budúcich období o 2 136 tis. eur).

Dopravné podniky samosprávy⁷ v roku 2019 zlepšili svoje hospodárenie o 21 448 tis. eur oproti roku 2018 (prebytok 10 990 tis. eur). Prispel k tomu pokles výdavkov na obstaranie kapitálových aktív z dôvodu menšieho počtu obstarávaných dopravných prostriedkov, zdĺhavého procesu verejného obstarávania a presunu plánovaných investícií do ďalšieho obdobia (napr. DP Mesta Košice projekt modernizácie dispečingu, odbavovacieho systému a modernizácia električkového depa, DP Mesta Prešov – neodsúhlasené investičné akcie Mestom Prešov). ESA prebytok pozitívne ovplyvnila zmena stavu záväzkov o 7 505 tis. eur (najväčší podiel na poklese mal DP Bratislava, a. s.), a to znížením záväzkov z obchodného styku a záväzkov z ostatného a operatívneho prenájmu (išlo najmä o zrušenie úprav minulých rokov v zmysle IFRS), doúčtovanie odloženej dane. Na medziročnú zmenu salda mal vplyv aj nárast pohľadávok o 5 804 tis. eur (pohľadávky z obchodného styku - vyššie tržby za dopravné výkony, ostatné pohľadávky voči prepojeným účtovným jednotkám – doúčtovanie straty/ekonomicky oprávnených nákladov z výkonov vo verejnom záujme v zmysle zmlúv o výkonoch vo verejnom záujme v mestskej hromadnej doprave).

Ostatné subjekty územnej samosprávy dosiahli v roku 2019 prebytok 15 979 tis. eur, čím zlepšili svoje hospodárenie oproti roku 2018 o 22 966 tis. eur. Pozitívny vplyv mal nárast nedaňových príjmov o 13 408 tis. eur a pokles kapitálových výdavkov, ktoré boli nižšie o 15 594 tis. eur.

Zdravotnícke zariadenia územnej samosprávy dosiahli v roku 2019 schodok 6 703 tis. eur, oproti roku 2018 došlo k poklesu o 46 441 tis. eur. Zdravotnícke zariadenia v roku 2018 totiž hospodárili s prebytkom 46 990 tis. eur, ktorý bol dosiahnutý najmä znížením záväzkov v súlade s Konceptiou oddĺženia zdravotníckych zariadení schválenej vládou SR v roku 2017¹ (došlo k odpusteniu dlhu voči Sociálnej poisťovni a voči ostatným veriteľom - dodávateľom).

Napriek hotovostnému prebytku, ktorý dosiahli zdravotnícke zariadenia v roku 2019 vo výške 1 257 tis. eur, zaznamenali nemocnice nárast celkových záväzkov o 8 603 tis. eur. Najvýznamnejší vplyv, ktorý prispel k zhoršeniu hospodárenia zdravotníckych zariadení, predstavoval medziročný nárast záväzkov voči Sociálnej poisťovni vo výške 11 546 tis. eur (z toho predpísané penále vo výške 4 631 tis. eur). Záväzky z titulu penále a časť záväzkov z titulu poisťného voči Sociálnej poisťovni bude predmetom oddĺženia v nasledujúcom roku.

Sociálna poisťovňa dosiahla v roku 2019 prebytok vo výške 54 090 tis. eur a zlepšila si hospodárenie oproti roku 2018 o 26 202 tis. eur. V roku 2019 sa v hotovostnom vyjadrení vybralo na príjmoch z odvodov o 326 569 tis. eur viac ako v predchádzajúcom roku, čo bolo spôsobené vyšším výberom poisťného od ekonomicky aktívneho obyvateľstva, rastom priemernej mzdy v hospodárstve a rastúcou zamestnanosťou. V roku 2019 dosiahla Sociálna poisťovňa hotovostný schodok vo výške

⁷ Dopravný podnik Mesta Žiliny s. r. o., Dopravný podnik Bratislava, a.s., Dopravný podnik Mesta Košice, a. s. a Dopravný podnik Mesta Prešov, a. s.

130 022 tis. eur, čo v porovnaní s predchádzajúcim rokom predstavuje výrazné zhoršenie o 245 436 tis. eur. Najväčší vplyv na hotovostný schodok malo, aj napriek vyšším príjmom na poistnom, vyššie čerpanie výdavkov zo sociálneho poistenia. Išlo najmä o výdavky na nemocenské dávky, dôchodkové dávky zo starobného poistenia a dávky v nezamestnanosti (oproti roku 2018 došlo k nárastu týchto výdavkov o 438 993 tis. eur). Na výdavky v roku 2019 mali vplyv legislatívne zmeny napr. valorizácia dôchodkových dávok o percento medziročného rastu spotrebiteľských cien za domácnosti dôchodcov a posun odchodu do dôchodku v roku 2019 (dôchodkový vek poistenca, ktorý v roku 2019 dovŕšil vek 62 rokov, je 62 rokov a 6 kalendárnych mesiacov). Výšku hotovostného schodku ovplyvnila aj skutočnosť, že Sociálna poisťovňa v roku 2019 neprijala žiadny transfer zo štátneho rozpočtu SR (došlo k poklesu oproti roku 2018 o 106 413 tis. eur).

Napriek negatívne mu vývoju hotovostného schodku dosiahla Sociálna poisťovňa v roku 2019 ESA prebytok. Najväčší vplyv na ESA prebytok (a tým aj vykompenzovanie hotovostného schodku) mala imputácia ESA pohľadávok na poistnom voči zdravotníckym zariadeniam vo výške 146 033 tis. eur a vplyv aktuálneho zaznamenania poistného vo výške 27 211 tis. eur. Pohľadávky na poistnom voči zdravotníckym zariadeniam sa imputujú na základe metodiky ESA2010⁸.

Pri medziročnom porovnaní výsledkov hospodárenia malo významný vplyv oddlžovanie zdravotníckych zariadení. V roku 2018 boli daňové príjmy výrazne ovplyvnené I. etapou oddlžovania zdravotníckych zariadení, kde Sociálna poisťovňa prijala transfer zo Štátnych finančných aktív (prostredníctvom Debitum, a. s.) vo výške 187 219 tis. eur. Súčasne bol tento pozitívny vplyv na prebytok kompenzovaný negatívnym vplyvom poklesu pohľadávok na poistnom z titulu oddlženia zdravotníckych zariadení vo výške 205 990 tis. eur. Naproti tomu v roku 2019 sa neukončila ďalšia fáza oddlžovania zdravotníckych zariadení voči Sociálnej poisťovni, ale v súvislosti s prípravou tejto poslednej fázy oddlžovania (realizácia prebehne až v roku 2020), predpísala Sociálna poisťovňa pohľadávku z titulu penále voči zdravotníckym zariadeniam vo výške 45 720 tis. eur, čo predstavovalo pozitívny vplyv na jej hospodárenie. Výdavkový transfer zo Štátnych finančných aktív súvisiaci s oddlžením zdravotníckych zariadení sa v roku 2019 nezrealizoval a odkúpenie pohľadávky (ktoré by zhoršilo hospodárenie Sociálnej poisťovne) prostredníctvom Debitum, a. s. sa uskutoční až v roku 2020.

Vplyv oddlžovania jednotlivých subjektov verejnej správy zapojených do procesu oddlžovania mal na celkové hospodárenie verejnej správy neutrálny vplyv v každom vykázanom roku.

Fondy verejného zdravotného poistenia⁹ dosiahli prebytok v hodnote 120 192 tis. eur. V porovnaní s predchádzajúcim rokom došlo k výraznému zlepšeniu hospodárenia o 109 040 tis. eur. Príjmy fondov verejného zdravotného poistenia rástli v roku 2019 rýchlejšie ako výdavky, na čom mali najvyšší podiel príjmy z výberu poistného. Priaznivý vývoj pokračoval aj v roku 2019 vďaka zrušeniu maximálneho vymeriavacieho základu pre výpočet preddavku poistného, ako aj poklesu miery nezamestnanosti a zvýšeniu priemernej mzdy a s tým súvisiaci vyšší výber poistného za zamestnancov. V roku 2019 sa

⁸ MGDD (Manual on Government Deficit and Debt), vydaný Eurostatom v auguste 2019 a aplikovaný v rámci jesennej notifikácie údajov za rok 2018.

⁹ Pod pojmom "fondy verejného zdravotného poistenia" sa v metodike ESA chápu prostriedky z vybraného poistného na poskytovanie verejnej zdravotnej starostlivosti Všeobecnou zdravotnou poisťovňou a súkromnými zdravotnými poisťovňami.

vybralo na príjmoch z odvodov v hotovostnom vyjadrení o 365 498 tis. eur viac ako v predchádzajúcom roku. Fondy verejného zdravotného poistenia aj napriek nižšiemu hotovostnému prebytku zaznamenali vyšší ESA prebytok. Dôvodom bol nárast pohľadávok v roku 2019 o 41 636 tis. eur (v roku 2018 došlo k poklesu pohľadávok o 8 188 tis. eur). Nárast pohľadávok ovplyvnili najmä pohľadávky voči poskytovateľom zdravotnej starostlivosti a voči Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou. V porovnaní s rokom 2018 záväzky poklesli o 16 348 tis. eur (pokles záväzkov v roku 2018 bol 10 123 tis. eur). Išlo najmä o záväzky voči poskytovateľom zdravotnej starostlivosti, lekárniam, výdajniam a optikám. Na zníženie ESA prebytku fondov v porovnaní s hotovostným prebytkom verejného zdravotného poistenia negatívne vplýval aj výdavkový transfer z verejnej časti zdravotného poistenia do súkromnej časti zdravotných poisťovní (splátka istiny úveru a výplata dividend akcionárom a platba za správu verejného zdravotného poistenia) v sume 107 859 tis. eur (oproti predchádzajúcemu roku došlo k poklesu tohto transferu o 82 608 tis. eur, išlo predovšetkým o nižšiu výplatu dividend akcionárom ako bola v roku 2018).

1.2. Dlh verejnej správy

Hrubý dlh verejnej správy (maastrichtský dlh) dosiahol k 31.12.2019 výšku **45 485 456 tis. eur (48,5 % HDP)** a medziročne sa jeho pomer k HDP znížil o 1,4 p. b.

Dlh verejnej správy je koncipovaný ako konsolidovaný ukazovateľ, čo znamená, že poskytnuté a prijaté pôžičky medzi jednotlivými subjektmi verejnej správy sú eliminované. Skupiny subjektov verejnej správy uvedené nižšie v tabuľke sú vnútorne skonsolidované o vzájomné vzťahy v rámci danej skupiny (napríklad územná samospráva). Uvedená hodnota konsolidácie predstavuje len pôžičky medzi týmito skupinami subjektov. Celková výška konsolidácie v roku 2019 predstavovala 1 354 595 tis. eur. Z pohľadu výšky vzájomných pôžičiek a výpožičiek vo verejnej správe tvorí najvýznamnejšiu položku konsolidácie Štátny fond rozvoja bývania, ktorý poskytuje návratné finančné prostriedky, najmä subjektom územnej samosprávy v oblasti podpory bývania (743 561 tis. eur). Ďalšou významnou položkou konsolidácie je návratná finančná výpomoc poskytnutá zo štátneho rozpočtu Agentúre pre núdzové zásoby ropy a ropných výrobkov (365 000 tis. eur) a imputovaná pôžička Agentúry pre núdzové zásoby ropy a ropných výrobkov (197 217 tis. eur). Ostatnú časť konsolidácie tvoria najmä návratné finančné výpomoci poskytnuté zo štátneho rozpočtu mestám a obciam (23 250 tis. eur) a vyšším územným celkom (15 500 tis. eur). Okrem týchto vzťahov sa pri výpočte maastrichtského dlhu v rámci zložky „štátny dlh“ abstrahuje od záväzkov Ministerstva financií SR voči Štátnej pokladnici z tzv. refinančného systému (9 834 484 tis. eur) a od záväzkov z vkladov subjektov verejnej správy v Štátnej pokladnici (9 788 521 tis. eur).

Maastrichtský dlh verejnej správy podľa jednotlivých subjektov				tis. eur
	k 31.12.2017	k 31.12.2018	k 31.12.2019	Zmena
	1	2	3	4=(3-2)
Ústredná správa	43 346 535	44 129 384	44 886 371	756 987
z toho:				
Štátny dlh ¹⁾	42 092 157	42 867 765	43 466 644	598 879
Príspevkové organizácie ústrednej správy	3 730	16 154	1 733	-14 421
Exportno-importná banka Slovenskej republiky	9 542	10 121	124 462	114 341
Investičné fondy (NDF I, NDF II, SAM)	0	0	0	0
Obchodné spoločnosti štátu	660 088	665 149	740 118	74 969
z toho:				
MH Manažment, a. s.	15 216	15 214	15 214	0
MH Invest, s. r. o.	30	0	0	0
MH Invest II., s. r. o.	2 762	2 755	2 730	-25
JAVYS, a. s.	2 971	8 339	8 936	597
Železnice Slovenskej republiky	78 340	83 218	130 531	47 313
Železničná spoločnosť Slovensko, a. s.	351 871	386 388	455 337	68 949
Národná diaľničná spoločnosť, a. s.	208 898	169 235	127 370	-41 865
Verejné vysoké školy	7 806	5 553	5 439	-114
Zdravotnícke zariadenia ústrednej správy	109 649	152 234	180 448	28 214
Ostatné subjekty ústrednej správy	463 563	412 408	367 527	-44 881
Územná samospráva	1 835 497	1 922 246	1 953 179	30 933
Obce a ich rozpočtové organizácie	1 379 545	1 472 902	1 490 908	18 006
Vyššie územné celky a ich rozpočtové organizácie	369 732	362 819	391 001	28 182
Príspevkové organizácie obcí	1 327	1 540	1 507	-33
Príspevkové organizácie VÚC	881	859	782	-77
Dopravné podniky	79 469	76 239	61 289	-14 950
Zdravotnícke zariadenia územnej samosprávy	1 075	3 472	3 042	-430
Ostatné subjekty územnej samosprávy	3 468	4 415	4 650	235
Fondy sociálneho zabezpečenia	1 014	539	501	-38
Sociálna poisťovňa	278	395	234	-161
Verejné zdravotné poistenie	736	144	267	123
Verejná správa spolu	45 183 046	46 052 169	46 840 051	787 882
Konsolidácia	1 488 384	1 421 569	1 354 595	-66 974
z toho: konsolidácia v skupine územnej samosprávy	750 213	775 960	785 404	9 444
Verejná správa spolu konsolidovaná	43 694 662	44 630 600	45 485 456	854 856
% z HDP	51,7	49,9	48,5	-1,4

Zdroj: MF SR

Pozitívny vplyv na zmenu maastrichtského dlhu v roku 2019 mali najmä tieto skutočnosti:

- splátky záväzkov zo štátnych pokladničných poukážok v menovitej hodnote 800 000 tis. eur a zo štátnych dlhopisov v menovitej hodnote 229 231 tis. eur,
- splátky úverov v štátnom dlhu v menovitej hodnote 110 445 tis. eur,
- pokles zadlženosti Národnej diaľničnej spoločnosti, a. s. o 41 865 tis. eur z dôvodu splácania úverov z predchádzajúcich rokov,
- pokles zadlženosti dopravných podnikov územnej samosprávy o 14 950 tis. eur z dôvodu splácania úverov z predchádzajúcich rokov,

- zahrnutie záväzkov z podpory tzv. zelenej energie do štátneho dlhu spôsobilo zvýšenie dlhu za rok 2019 o 282 006 tis. eur, ale vykonanie revízie v rokoch 2016 až 2018 zároveň spôsobilo medziročné zníženie dlhu o 25 594 tis. eur.

Naopak, **negatívny** vplyv na zmenu maastrichtského dlhu v roku 2019 mali najmä tieto skutočnosti:

- schodok štátneho rozpočtu na hotovostnej báze a ďalšie požiadavky na cudzie zdroje vyplývajúce z riadenia dlhu a likvidity v priebehu uplynulého roka, ktoré vyvolali potrebu emitovať štátne dlhopisy v menovitej hodnote 1 457 716 tis. eur a prijať úvery v menovitej hodnote 301 000 tis. eur,
- nárast dlhu Exportno-importnej banky SR o 114 341 tis. eur z dôvodu čerpania nových pôžičiek,
- zvýšenie dlhu Železničnej spoločnosti Slovensko, a. s. o 68 949 tis. eur z dôvodu prijatia nových úverov,
- zvýšenie dlhu Železníc Slovenskej republiky o 47 313 tis. eur najmä z dôvodu čerpania nových pôžičiek,
- nárast konsolidovaného dlhu zdravotníckych zariadení spadajúcich pod ústrednú správu o 28 142 tis. eur,
- zvýšenie konsolidovaného dlhu obcí o 24 047 tis. eur.

V roku 2019 najviac prispel k nárastu dlhu hotovostný schodok štátneho rozpočtu vo výške 2 201 480 tis. eur, ktorý medziročne vzrástol o 1 019 238 tis. eur¹⁰.

Štátny dlh vo výške 43 466 644 tis. eur tvorí 95,6 % konsolidovaného dlhu verejnej správy. Z tejto hodnoty tvoria štátne dlhopisy 38 165 775 tis. eur, zahraničné úvery od finančných inštitúcií, ktorých beneficiantom je Ministerstvo financií SR, 2 471 559 tis. eur. Podiel Slovenska na pôžičkách Európskeho nástroja finančnej stability (EFSF) medziročne klesol o 21 317 tis. eur na úroveň 1 859 323 tis. eur. **Do štátneho dlhu za rok 2019 bol zahrnutý vplyv schémy podpory zelenej energie. Rozdiel medzi vyzbieranými poplatkami od spotrebiteľov elektrickej energie, ktoré sú zakomponované v cene elektriny, a subvenciami platenými výrobcami zelenej elektriny, predstavuje dlhový záväzok vlády. Tento záväzok dosiahol v roku 2019 výšku 282 006 tis. eur.**

Medziročný rast nominálneho HDP prispel k zníženiu podielu dlhu na HDP o 2,4 p. b.

Štruktúra dlhu verejnej správy k 31.12.2019 bola nasledovná:

- Z hľadiska zdrojov financovania bol dlh financovaný predovšetkým cennými papiermi (83,9 %) a bankovými úvermi a inými záväzkami (15,3 %), z ktorých 26,8 % predstavuje záväzok Slovenska z EFSF, 4,1 % tvorí zelená energia a 0,1 % tvoria dlhodobé záväzky z obchodného styku a prijaté preddavky. Zostávajúcich 0,8 % tvorili záväzky, ktoré vyplývajú z vkladov peňažných prostriedkov v štátnej pokladnici tých klientov, ktorí nie sú súčasťou verejnej správy.

¹⁰ Štátny záverečný účet SR za rok 2019, www.finance.gov.sk

- Z hľadiska meny bol dlh verejnej správy v roku 2019 tvorený z 95,9 % dlhom v eurách a 4,1 % dlhu pripadá na iné meny, najmä v prípade štátnych dlhopisov (japonské jeny, americké doláre, švajčiarske franky a iné).
- Z hľadiska pôvodnej splatnosti je dlh verejnej správy prevažne dlhodobý. Z celkovej výšky dlhu tvorí dlh so splatnosťou dlhšou ako jeden rok 98,7 %. Z toho 1,3 % dlhu je splatných v rozpätí 1 až 5 rokov, 9,1 % dlhu je splatných od 5 do 10 rokov, 38,4% dlhu je splatných v intervale od 10 do 15 rokov a splatnosť 50,0 % dlhu je vyššia ako 15 rokov. Do jedného roka je pôvodne splatných 1,3 % dlhu verejnej správy.
- Z hľadiska teritoriálnej štruktúry pripadalo na tuzemských veriteľov 43,7 % a na zahraničných veriteľov 58,3 % z celkového dlhu. Tuzemskými veriteľmi sú predovšetkým finančné korporácie, ktoré majú v držbe 42,4 % dlhu subjektov verejnej správy.

Ďalšie informácie k zahraničným úverom v správe Ministerstva financií SR ako aj k úverom niektorých subjektov verejnej správy sú uvedené v prílohe č. 3 tejto správy, v súhrnnej účtovnej závierke.

1.3. Čistý dlh verejnej správy

Pokým hrubý dlh dosiahol k 31.12.2019 hodnotu 48,5 % HDP a medziročne poklesol o 1,4 p. b., **čistý dlh Slovenskej republiky dosiahol k 31.12.2019 výšku 40 688 567 tis. eur (43,4 % HDP) a oproti roku 2018 klesol o 0,3 p. b.** Čistý dlh verejnej správy je analyticky vhodnejší ukazovateľ ako hrubý dlh pri pohľade na medziročnú dynamiku dlhu, pretože na rozdiel od ukazovateľa hrubého dlhu eliminuje rozdiely vzniknuté nárastom alebo poklesom finančných aktív a tým vernejšie zobrazuje skutočný vývoj zadlženosti štátu.

Čistý dlh ukazuje schopnosť štátu splatiť svoj hrubý dlh na základe speňaženia svojich najlikvidnejších finančných aktív. Pokiaľ hrubý dlh verejnej správy prezentovaný v prvej kapitole je presne vymedzený v metodike ESA2010, metodiku čistého dlhu zatiaľ upravuje len definícia v usmernení Európskej komisie. Podľa tejto definície čistý dlh verejnej správy predstavuje rozdiel medzi hrubým maastrichtským dlhom a súčtom zlata a špeciálnych práv čerpania (SDR), hotovosti, cenných papierov v trhovej hodnote (okrem akcií) a kótovaných akcií v trhovej hodnote.

		tis. eur			% HDP		
		2017	2018	2019	2017	2018	2019
Hrubý dlh verejnej správy	(1)	43 694 662	44 630 600	45 485 456	51,7	49,9	48,5
Likvidné finančné aktíva:	(2)	4 969 135	5 595 283	4 796 889	5,9	6,3	5,1
- menové zlato a SDR		0	0	0	0,0	0,0	0,0
- hotovosť na účtoch VS		4 934 620	5 558 159	4 759 850	5,8	6,2	5,1
- cenné papiere		34 515	37 124	37 039	0,0	0,0	0,0
- kótované akcie		0	0	0	0,0	0,0	0,0
Čistý dlh verejnej správy	(1-2)	38 725 527	39 035 317	40 688 567	45,8	43,6	43,4

Zdroj: ŠÚ SR

V prípade verejnej správy je súčasťou likvidných aktív najmä hotovosť na účtoch subjektov verejnej správy a v menšej miere cenné papiere. Najväčší vplyv na nárast hotovosti na účtoch verejnej správy

a cenných papierov mala reklasifikácia fondov Slovak Investment Holding do sektora verejnej správy, pričom zaradenie spoločností National Development Fund I, s. r. o., National Development Fund II, a. s. a Slovak Asset Management, správ. spol., a. s. nezvýšilo maastrichtský dlh.

1.4. Rozdiely medzi októbrovou a aprílovou notifikáciou údajov

Nariadenie Rady (ES) o uplatňovaní Protokolu o postupe pri nadmernom schodku stanovuje podrobné pravidlá pre organizovanie rýchleho a pravidelného vykazovania plánovaných a skutočných výsledkov hospodárenia s financiami verejnej správy. Podľa tohto nariadenia sa Európskej komisii (Eurostatu) predkladajú výsledky hospodárenia verejnej správy za uplynulé obdobie dvakrát ročne, prvýkrát do 1. apríla bežného roka (tzv. aprílová notifikácia) a aktualizované údaje druhýkrát do 1. októbra bežného roka (tzv. októbrová notifikácia). Schodok hospodárenia, ktorý bol vykázaný k 1. aprílu 2020 (1,30 % HDP) sa zvýšil v rámci jesennej notifikácie o 0,05 p. b., po zaokrúhlení na hodnotu 1,35 % revidovaného HDP.

Najvýznamnejšie položky aktualizácie ukazuje nasledovná tabuľka.

Úpravy schodku za rok 2019 pri októbrovej notifikácii v metodike ESA2010			
Upravené položky	tis. eur	% HDP	Zdôvodnenie úprav
Schodok VS - apríl 2020	-1 219 730	-1,30	
Aktualizácia príjmov z daní	-39 093	-0,042	aktualizácia z daňových priznaní
Aktualizácia údajov z účtovných závierok	23 942	0,026	revízia aprílových údajov na základe riadnych účtovných závierok
Aktualizácia príjmov z odvodov v Sociálnej poisťovni	-22 661	-0,024	aktualizácia na základe zúčtovania sociálneho poistenia
Zaznamenanie emisných kvót v Envirofonde	-13 130	-0,014	revízia príjmov a výdavkov súvisiacich s emisnými povolenkami
Zaznamenanie dotácií na zelenú energiu	4 673	0,005	aktualizácia na základe podkladov od ÚRSO
Zaradenie investičných fondov NDF I, NDF II a SAM do verejnej správy	-2 413	-0,003	preradenie subjektov do verejnej správy v súlade s metodikou ESA2010
Ostatné úpravy	-400	0,000	spresnenie vstupných údajov
Schodok VS - október 2020	-1 268 812	-1,35	

Zdroj: MF SR

Úprava schodku verejnej správy vyčísleného na jar tohto roku (prezentovaný v Štátnom záverečnom účte) bola spôsobená aktualizáciou údajov z riadnych účtovných závierok subjektov verejnej správy a úpravami, ktoré predstavovali:

- aktualizáciu údajov o výške aktuálnych daní na základe daňových priznaní za rok 2019. Celkový vplyv aktualizácie príjmov z daní bol negatívny v hodnote 39 093 tis. eur, z toho najväčší vplyv mala DPPO (- 26 636 tis. eur), daň z motorových vozidiel (- 8 089 tis. eur), DPFO (- 5 711 tis. eur) a osobitný odvod z podnikania v regulovaných odvetviach (- 4 087 tis. eur). Pozitívne sa zmenila DPH o 4 493 tis. eur.

- zníženie príjmov z odvodov patriacich do roku 2019 v Sociálnej poisťovni na základe zúčtovania sociálneho poistenia za predchádzajúci rok. Z uvedenej zmeny o 22 661 tis. eur tvoria príspevky na sociálne zabezpečenie 21 974 tis. eur a vplyv pohľadávok na poistnom voči zdravotníckym zariadeniam 687 tis. eur,
- revíziu príjmov a výdavkov súvisiacich s emisnými povolenkami (kvótami). Hotovostné príjmy z predaja emisných kvót sa nahradia takou výškou príjmov, ktoré sa v danom roku reálne spotrebujú. V marci sa vykázal negatívny vplyv tejto úpravy na schodok vo výške 116 916 tis. eur, v septembri sa negatívny vplyv zvýšil o 13 130 tis. eur. na hodnotu 130 046 tis. eur.
- revíziu zaznamenania zelenej energie. V jarnej notifikácii bol zaznamenaný pozitívny vplyv dotovania zelenej energie na schodok verejnej správy vo výške 20 920 tis. eur, ktorý bol vyčíslený Štatistickým úradom SR z verejne dostupných údajov distribučných spoločností. V jesennej notifikácii došlo k spresneniu údajov na základe podkladov od ÚRSO (Úrad pre reguláciu sieťových odvetví) o 4 673 tis. eur, takže celkový pozitívny vplyv zaznamenania zelenej energie za rok 2019 bol 25 593 tis. eur.
- preradenie investičných fondov National Development Fund I, s. r. o., National Development Fund II, a. s. a Slovak Asset Management, a. s. do verejnej správy.

Dlh verejnej správy, ktorý bol vykázany k 1. aprílu 2019 (48,0 % HDP) sa v dôsledku revízií zvýšil o 0,5 p. b. Jednotlivé revízie, popísané v nasledovnej tabuľke, spôsobili zvýšenie konsolidovaného dlhu verejnej správy za rok 2019 v absolútnom vyjadrení o 283 698 tis. eur (0,3 % HDP), a zároveň revízia HDP spôsobila zhoršenie podielu dlhu na HDP o 0,2 %.

Úpravy dlhu za rok 2019 pri októbrovej notifikácii			
Upravené položky	tis. €	% HDP	Zdôvodnenie úprav
Maastrichtský dlh VS - apríl 2020	45 201 758	48,0	
Úpravy dlhu oproti aprílu 2020			
Štátny dlh	282 006	0,300	vyčíslenie vplyvu zelenej energie
Zdravotnícke zariadenia	469	0,000	aktualizácia výšky postúpených záväzkov
Úpravy z dôvodu podania definitívnych výkazov			
Ostatné malé jednotky územnej samosprávy	1 367	0,001	aktualizácia na základe súvah
Železnice Slovenskej republiky	-549	-0,001	aktualizácia výšky dlhodobých záväzkov z obchodného styku a prijatých preddavkov na základe tzv. 5. zberu výkazov
Zdravotnícke zariadenia ústredné	444	0,000	aktualizácia na základe súvah
Jadrová a vyrad'ovacia spoločnosť, a. s.	-39	0,000	aktualizácia výšky zábezpek na základe tzv. 5. zberu výkazov
Maastrichtský dlh VS - október 2020	45 485 456	48,5	

Zdroj: MF SR

Najvýznamnejšia revízia v maastrichtskom dlhu sa udiala z dôvodu zahrnutia vplyvu podpory tzv. zelenej energie. Ide o metodickú zmenu zaznamenanú v národných účtoch po prvý krát. Podľa metodiky ESA2010 ide o záväzky vlády z titulu podpory produkcie zelenej energie, ktorá bola „prenesená“ na distribučné spoločnosti, ktoré boli povinné odoberať energiu zo „zelených zdrojov“ a umiestňovať ju do distribučnej siete. Pri analýze celej schémy podpory a príslušnej legislatívy boli identifikované dlhodobé záväzky vlády voči súkromným spoločnostiam, ktoré negeneruje len časový posun medzi inkasovanými poplatkami za TPS a vyplatenými dotáciami, ale aj systémový deficit z nastavenia zúčtovania a výšky platieb (najmä v prvých rokoch fungovania podpory). Vláda môže prostredníctvom legislatívy určovať výšku TPS, čo takisto podporuje argument že ide o ciele podporu vlády a preto výsledok tejto podpory ide na ťarchu verejných financií. Od benchmarkovej revízie na jeseň 2019 sa v dlhu vykazujú aj dlhodobé nesplatené záväzky z obchodných vzťahov, preto záväzky vznikajúce z podpory zelenej energie vstupujú do dlhu VS. Podľa podkladov URSO predstavuje 282 06 tis. eur hodnotu celkového dlhu (dlhu naakumulovaného od začiatku fungovania schémy) k 31.12.2019. Na základe údajovej databázy od URSO bol vplyv zelenej energie premietnutý aj do dlhu za obdobie 2016 až 2018.

V oveľa menšej miere boli údaje o maastrichtskom dlhu revidované na základe podania definitívnych výkazov, súvah alebo finančných výkazov z tzv. 5. zberu. Úroveň maastrichtského dlhu vzrástla z tohto dôvodu oproti jarnej notifikácii súhrne o 1 223 tis. eur.

Napriek tomu, že do sektora verejnej správy boli zaradené spoločnosti National Development Fund I, s. r. o., National Development Fund II, a. s. a Slovak Asset Management, a.s, úroveň maastrichtského dlhu sa oproti jarnej notifikácie z dôvodu ich zaradenia nezmenila. Všetky uvedené spoločnosti vykazujú nulový dlh.

Hodnota záväzkov zdravotníckych zariadení, ktoré pôvodní veritelia postúpili na ďalšie subjekty bola revidovaná na základe aktualizovaných podkladov. Úroveň týchto záväzkov bola revidovaná smerom nahor o 469 tis. eur.

1.5. Porovnanie salda a dlhu verejnej správy v rámci Európskej únie

V rámci Európskej únie (27 krajín) v roku 2019 dosiahlo 7 krajín vyšší schodok a 16 krajín dosiahlo vyšší dlh verejnej správy ako Slovenská republika. **Priemerný schodok EÚ27 bol 0,5 % HDP (Slovensko schodok 1,4 % HDP) a priemerný dlh verejnej správy EÚ27 bol 77,6 % HDP (Slovensko 48,5 % HDP) v roku 2019.**

Najvyššie schodky verejnej správy v rámci EÚ27 v roku 2019 vykázali opäť krajiny, ktoré v predchádzajúcich rokoch vykazovali najvyššie hodnoty. Rumunsko dosiahlo najvyšší schodok z krajín EÚ vo výške 4,4 % HDP a zaznamenalo tak medziročné zhoršenie o 1,5 p. b, Francúzsko 3,0 % HDP a Španielsko 2,9 % HDP. Oproti predchádzajúcemu roku sa počet krajín, ktoré hospodárili s prebytkom, zvýšil z dvanásť na sedemnáť krajín. Najvyšší prebytok dosiahlo Dánsko 3,8 % HDP, Luxembursko 2,4 % HDP, Bulharsko 1,9 % HDP, Holandsko 1,7 % HDP, Nemecko, Cyprus a Grécko boli na úrovni 1,5 % HDP. Najvýraznejšie medziročné zlepšenie dosiahol Cyprus o 5,0 p. b., Dánsko o 3,1 p. b., Taliansko o 0,6 p. b. a Estónsko o 0,6 p. b.

Deficit verejných financií **Slovenska** dosiahol v roku 2019 hodnotu na úrovni 1,4 % HDP, čo predstavovalo medziročné zhoršenie o 0,4 p. b.

Medzi krajinami s najvyšším dlhom sa nachádzajú krajiny s dlhodobou vysokými dlhmi ako Grécko, Taliansko a Francúzsko. Tri krajiny dosiahli úroveň zadlženosti nad 100 %. Najvyšší dlh verejnej správy v roku 2019 opäť vykázalo Grécko 180,5 % HDP, Taliansko 134,7 % HDP, Portugalsko 117,2 % HDP, Francúzsko a Belgicko dosiahli úroveň 98,1 % HDP, Španielsko 95,5 % HDP a Cyprus 94,0 % HDP. Najnižší dlh vykázalo opäť Estónsko vo výške 8,4 % HDP, Bulharsko 20,2 % HDP a Luxembursko 22,0 % HDP.

Slovensko so svojím dlhom **48,5 % HDP**, čo znamenalo medziročné zlepšenie o 1,4 p. b. a **nad'alej patrí medzi krajiny s výrazne nižším dlhom oproti priemeru.**

Saldo a dlh verejnej správy v EÚ27 (% HDP)*						
	Saldo verejnej správy			Hrubý dlh verejnej správy		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
EÚ (27 krajín)	-0,8	-0,4	-0,5	81,5	79,5	77,6
Euro zóna	-0,9	-0,5	-0,6	87,7	85,8	84,0
Rumunsko	-2,6	-2,9	-4,4	35,1	34,7	35,3
Francúzsko	-3,0	-2,3	-3,0	98,3	98,1	98,1
Španielsko	-3,0	-2,5	-2,9	98,6	97,4	95,5
Veľká Británia**	-2,4	-2,2	-2,3	86,3	85,8	85,4
Maďarsko	-2,4	-2,1	-2,1	72,2	69,1	65,4
Belgicko	-0,7	-0,8	-1,9	102,0	99,8	98,1
Taliansko	-2,4	-2,2	-1,6	134,1	134,4	134,7
Slovensko	-0,9	-1,0	-1,4	51,7	49,9	48,5
Fínsko	-0,7	-0,9	-1,0	61,3	59,6	59,3
Poľsko	-1,5	-0,2	-0,7	50,6	48,8	45,7
Lotyšsko	-0,8	-0,8	-0,6	39,0	37,1	36,9
Estónsko	-0,7	-0,5	0,1	9,1	8,2	8,4
Portugalsko	-3,0	-0,3	0,1	126,1	121,5	117,2
Litva	0,5	0,6	0,3	39,1	33,7	35,9
Česká republika	1,5	0,9	0,3	34,2	32,1	30,2
Chorvátsko	0,8	0,2	0,4	77,5	74,3	72,8
Írsko	-0,3	0,1	0,5	67,0	63,0	57,4
Slovinsko	-0,1	0,7	0,5	74,1	70,3	65,6
Švédsko	1,4	0,8	0,5	40,7	38,9	35,1
Malta	3,2	2,0	0,5	48,8	45,2	42,6
Rakúsko	-0,8	0,2	0,7	78,5	74,0	70,5
Cyprus	1,9	-3,5	1,5	93,5	99,2	94,0
Grécko	0,7	1,0	1,5	179,2	186,2	180,5
Nemecko	1,4	1,8	1,5	65,1	61,8	59,6
Holandsko	1,3	1,4	1,7	56,9	52,4	48,7
Bulharsko	1,1	2,0	1,9	25,3	22,3	20,2
Luxembursko	1,3	3,1	2,4	22,3	21,0	22,0
Dánsko	1,8	0,7	3,8	35,9	34,0	33,3

Zdroj: Eurostat

* Predchádzajúce obdobia sú zrevidované podľa aktuálneho press release zo dňa 22.10.2020. Usporiadanie krajín je podľa poradia deficitu v poslednom sledovanom období.

** Priemerné hodnoty sú vykazované za EÚ27 (bez Veľkej Británie). V tabuľke sú hodnoty za Veľkú Britániu uvedené poslednýkrát pre porovnanie.

2. Hospodárenie verejnej správy – požiadavky ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti

Táto kapitola hodnotí vývoj hospodárenia verejnej správy najmä z pohľadu informácií, ktoré má obsahovať súhrnná výročná správa na základe ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti (bilancia rozpočtu verejnej správy, jednorazové vplyvy a vyhodnotenie stratégie riadenia štátneho dlhu). Špecifikom týchto údajov a informácií je fakt, že z väčšej časti nie sú založené na štandardnej metodike ESA2010 a v niektorých prípadoch sú postavené na odhadoch a metodike Ministerstva financií SR (jednorazové vplyvy, cyklická zložka, štrukturálne saldo), rozširujú však analytický pohľad na hospodárenie verejnej správy nad rámec salda a dlhu podľa maastrichtských kritérií.

2.1. Bilancia rozpočtu verejnej správy

Bilancia rozpočtu verejnej správy poskytuje analytický pohľad na vývoj hlavných príjmových a výdavkových položiek verejnej správy ako celku za daný rok. Bilancia je konsolidovaná, teda sú vylúčené transakcie medzi jednotlivými subjektmi verejnej správy. Štruktúra prezentovanej bilancie pozostáva z kombinácie kódov ESA2010 a ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie. Kombinácia metodík má za cieľ umožniť prezentáciu analytických a zároveň medzinárodne porovnateľných údajov. Ekonomická klasifikácia poskytuje vecný pohľad na jednotlivé kategórie príjmov a výdavkov a metodika ESA2010 umožňuje medzinárodné porovnania a je konzistentná s makroekonomickými kategóriami národných účtov (ako napr. HDP, spotreba verejnej správy).

2.1.1. Príjmy verejnej správy

Celkové príjmy rozpočtu verejnej správy v metodike ESA2010 dosiahli v roku 2019 výšku 38 852 621 tis. eur (41,4 % HDP) a medziročne vzrástli o 6,6 %, resp. o 2 395 915 tis. eur. Pozitívny rast dosiahli všetky druhy príjmov, najvýraznejší rast zaznamenali transfery z EU o 35,3 %, daňové príjmy o 5,6 % a príspevky zamestnávateľov na sociálne zabezpečenie o 6,5 %. Na druhej strane však v roku 2019 došlo k poklesu dividend o 21 %, kapitálových transferov o 20,2 % a k poklesu príjmov z úrokov o 6,6 %.

Príjmy verejnej správy (ESA2010)					v tis. eur	
	Skutočnosť 2017	Skutočnosť 2018	Skutočnosť 2019	Rozpočet 2019	2019/2018 v %	
Daňové príjmy	16 152 278	17 096 332	18 050 471	17 782 278	5,6	
Dane z produkcie a dovozu	10 030 490	10 567 095	11 264 749	10 666 058	6,6	
- Daň z pridanej hodnoty	5 918 744	6 319 301	6 830 411	6 663 664	8,1	
- Spotrebné dane*	2 740 516	2 809 959	2 839 178	2 426 425	1,0	
- Daň z nehnuteľnosti a iné	329 625	337 928	342 894	258 379	1,5	
- Osobitný odvod vybraných fin. inštitúcií	127 284	134 177	143 412	143 076	6,9	
- Odvod z hazardných hier	226 606	245 362	273 918	227 916	11,6	
- Daň z motorových vozidiel	149 899	154 891	153 655	170 903	-0,8	
- Emisné kvóty – príjem z predaja	57 424	63 464	114 139	136 659	79,8	
- Ostatné	480 392	502 013	567 142	639 036	13,0	
Bežné dane z dôchodkov, majetku	6 121 788	6 529 237	6 785 722	7 116 220	3,9	
- Daň z príjmov fyzických osôb	2 855 230	3 217 997	3 534 730	3 426 902	9,8	
- zo závislej činnosti	2 746 780	3 094 282	3 410 112	3 307 288	10,2	

Príjmy verejnej správy (ESA2010)					v tis. eur	
	Skutočnosť 2017	Skutočnosť 2018	Skutočnosť 2019	Rozpočet 2019	2019/2018 v %	
- z podnikania a inej samostatnej činnosti	108 449	123 715	124 617	119 614	0,7	
- Daň z príjmov právnických osôb	2 925 461	2 942 902	2 840 525	3 144 104	-3,5	
z toho: Osobitný odvod z podnikania v regul. odvetviach	155 313	155 197	119 801	125 452	-22,8	
- Daň z príjmov vyberaná zrážkou	178 431	209 169	245 615	235 639	17,4	
- Dane z majetku a iné	31 082	31 239	34 669	118 465	11,0	
- Ostatné	131 584	127 930	130 183	191 110	1,8	
Príspevky na sociálne zabezpečenie	12 588 820	13 435 532	14 314 611	14 053 315	6,5	
Skutočné príspevky na sociálne zabezpečenie	12 399 531	13 247 224	14 096 022	13 879 348	6,4	
- Príspevky zamestnávateľov	7 262 552	7 870 696	8 538 819	8 017 727	8,5	
- Príspevky od domácností	5 136 979	5 376 528	5 557 203	5 861 621	3,4	
Imputované príspevky na sociálne zabezpečenie	189 289	188 308	218 589	173 967	16,1	
Nedaňové príjmy	4 458 797	4 683 141	4 807 765	4 182 023	2,7	
Tržby	3 796 572	4 019 133	4 247 585	3 596 796	5,7	
- Produkcia trhová + pre vlastné konečné použitie	3 559 497	3 783 612	3 979 255	3 457 879	5,2	
- Platby za ostatnú netrhovú produkciu	237 075	235 521	268 330	138 917	13,9	
Dôchodky z majetku, z toho	662 225	664 008	560 180	585 227	-15,6	
- Dividendy	391 398	410 124	323 940	498 499	-21,0	
- Úroky	192 877	172 411	160 995	37 276	-6,6	
Granty a transfery	984 891	1 241 701	1 679 774	1 198 719	35,3	
z toho: z EÚ ¹¹	661 403	1 009 861	944 756	298 275	-6,4	
Ostatné bežné transfery	679 729	617 700	1 181 534	1 092 132	91,3	
Kapitálové transfery	305 162	624 001	498 240	106 587	-20,2	
Príjmy spolu	34 184 786	36 456 706	38 852 621	37 216 335	6,6	
% z HDP	40,4	40,7	41,4	38,4	0,7	

*Súčasťou rozpočtu spotrebných daní nebola „zelená energia“. Skutočnosť je vykázaná už s vplyvom „zelenej energie“.

Zdroj: ŠÚSR, MF SR

Daňové a odvodové príjmy v roku 2019 tvorili 83,3 % všetkých príjmov verejnej správy a zaznamenali medziročný rast o 6 %. Medziročný rast bol ťahaný pokračujúcim pozitívnym makroekonomickým vývojom. Slovenská ekonomika vzrástla v roku 2019 medziročne o 2,4 %. K rastu daňových a odvodových príjmov najviac prispel trh práce, rástla aj spotreba domácností. Rast exportu sa spomalil a investície zrýchlili rast na 6,8 %. Rast cenovej hladiny o 2,7 % bol najrýchlejší od roku 2013. Rast zamestnanosti stlačil nezamestnanosť na historické minimum 5,8 %. Zo všetkých makroekonomických základní bol zaznamenaný pokles iba v prípade úrokovej bázy, ktorá negatívne ovplyvnila výnos dane z príjmov vyberanej zrážkou. Príspevok vyššej úspešnosti výberu k rastu daňových a odvodových príjmov bol 0,2 p. b.¹² Vyššia efektívnosť výberu bola zaznamenaná najmä v prípade dane z pridanej hodnoty, dane z príjmov fyzických osôb zo závislej činnosti a dane z príjmov vyberanej zrážkou. Legislatívne opatrenia a iné faktory korigovali medziročný rast výnosu daní smerom nadol o 1,0 p. b. Najväčšiu položku tvoril jednorazový vplyv pri sociálnych odvodoch z titulu oddĺženia nemocníc a legislatívne úpravy pri sociálnych odvodoch (13. a 14. plat, rekreačné poukazy, oslobodenie nepeňažného benefitu na ubytovanie) a dani z príjmov právnických osôb (zavedenie novej odpisovej

¹¹ Položky vyznačené kurzívou sú vykázané na hotovostnej báze z analytických dôvodov.

¹² Hodnotenie vplyvov je v súlade s metodikou hodnotenia daňových prognóz. Manuál k výpočtu je možné nájsť na <http://www.finance.gov.sk/Default.aspx?CatID=8958>

skupiny na elektromobily, zvýšenie odpočtu na vedu a výskum, zrušenie odvodovej odpočítateľnej položky na zdravotné odvody pre zamestnávateľa).

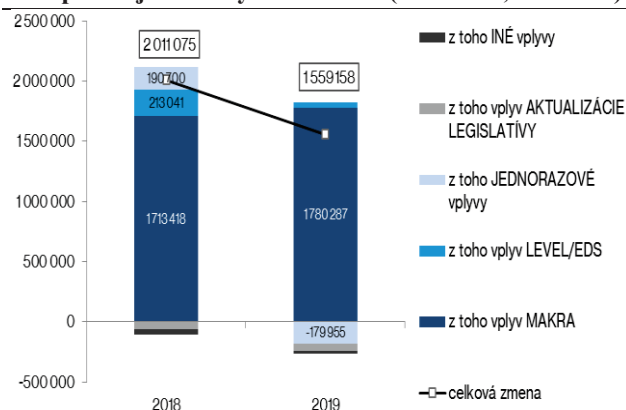
Daňové a odvodové príjmy verejnej správy (ESA2010)				v tis. eur
Daňové a odvodové príjmy VS (ESA2010, tis. eur)	Skutočnosť 2017	Skutočnosť 2018	Skutočnosť 2019	2019/2018 v %
Daňové a odvodové príjmy VS	28 741 098	30 531 864	32 365 082	6,0
v % HDP	34,0	34,1	34,4	
Dane z produkcie a dovozu	10 030 490	10 567 095	11 264 749	6,6
- Daň z pridanej hodnoty	5 918 744	6 319 301	6 830 411	8,1
- Spotrebné dane	2 740 516	2 809 959	2 839 178	1,0
- Daň z nehnuteľnosti a iné	329 625	337 928	342 894	1,5
Bežné dane z dôchodkov, majetku	6 121 788	6 529 237	6 785 722	3,9
- Daň z príjmov fyzických osôb, z toho:	2 855 230	3 217 997	3 534 730	9,8
- zo závislej činnosti	2 746 780	3 094 282	3 410 112	10,2
- z podnikania a inej sam. zár. činnosti	108 449	123 715	124 617	0,7
- Daň z príjmov právnických osôb (vrátane odvodu z regulovaných odvetví)	2 925 461	2 942 902	2 840 525	-3,5
- Daň z príjmov vyberaná zrážkou	178 431	209 169	245 615	17,4
- Dane z majetku a iné	31 082	31 239	34 669	11,0
Dane z kapitálu	0	0	0	
Príspevky na sociálne zabezpečenie	12 588 820	13 435 532	14 314 611	6,5
Skutočné príspevky na sociálne zabezpečenie*	12 399 531	13 247 224	14 096 022	6,4
Imputované príspevky na sociálne zabezpečenie	189 289	188 308	218 589	16,1
p.m. Daňové a odvodové príjmy VS prognózované IFP podľa EKRK	25 500 673	27 511 748	29 070 906	5,7

*vrátane štátom plateného poistného

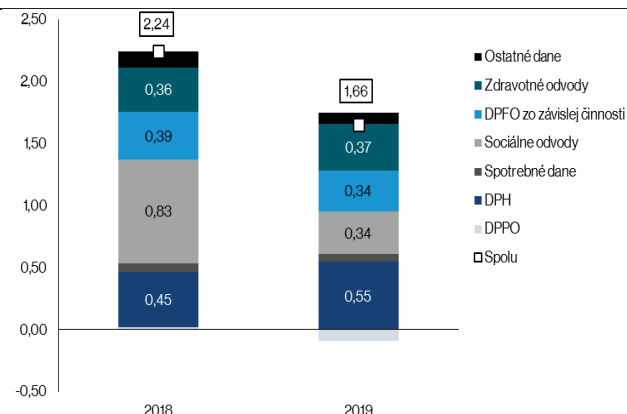
Zdroj: ŠÚ SR, National Tax List, októbrová notifikácia

Daňové a odvodové príjmy VS prognózované IFP podľa ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie (EKRK) tvoria cca. 90 % celkových vykazovaných daňovo-odvodových príjmov (medziročná zmena posledného riadku v tabuľke). Túto časť daňových a odvodových príjmov je možné analyticky rozdeliť na vplyv makroekonomického prostredia (ktoré tvorí väčšinu vplyvu), efektívne daňové sadzby (EDS), ktorá odzrkadľuje napríklad lepšiu efektivitu výberu, legislatívne a iné vplyvy.

Medziročná zmena daňových a odvodových príjmov VS podľa jednotlivých faktorov (ESA2010, v tis. eur)

Medziročná zmena daňových a odvodových príjmov VS podľa daní a odvodov (ESA2010, % HDP)

Pozn.: Daňové a odvodové príjmy VS prognózované IFP podľa EKRK tvoria cca. 90 % celkových vykazovaných daňovo-odvodových príjmov (posledný riadok v tabuľke).

Daň z pridanej hodnoty (DPH) vzrástla medziročne najviac spomedzi daňových a odvodových príjmov, o 511 110 tis. eur (8,1 %). Takmer 65 % rastu vysvetľuje priaznivý vývoj makroekonomického prostredia ťahaný spotrebou domácností a verejnej správy. Zvyšok môžeme pripísať vyššej efektívnosti výberu dane.

Spotrebné dane (SD) v roku 2019 zaznamenali medziročný nárast o 1,0 % (bez vplyvu navýšenia SD z elektriny o „zelenú energiu“ by bol nárast o 2,5 %) ¹³. Výnos spotrebných daní je tvorený najmä SD z minerálnych olejov a SD z tabakových výrobkov, pričom tieto dve dane prispeli najviac aj k medziročnému rastu. Výnos dane z minerálnych olejov vzrástol o 1,7 %. Za nárastom je vyšší rast reálneho HDP čiastočne korigovaný nižšou efektívnosťou výberu dane. Medziročný rast výnosu spotrebnej dane z tabakových výrobkov o 5,4 % je z 3/4 spôsobený zvýšením sadzieb dane z jednotlivých tabakových výrobkov od 1.2.2019. Zvyšok je ťahaný vyššou spotrebou domácností, mierne korigovaný poklesom efektívnosti výberu dane.

Daň z príjmov fyzických osôb (DPFO) v roku 2019 vzrástla o 9,8 %. K vyššiemu výnosu prispel najmä rast DPFO zo závislej činnosti v sume 315 830 tis. eur (10,2 %). Ten bol spôsobený pozitívnym vývojom na trhu práce, najmä výrazným rastom miezd. Legislatívne opatrenia (zjednodušenie podmienok pre uplatnenie 13. platu, rekreačné poukazy, oslobodenie nepeňažného benefitu na ubytovanie) znižujú medziročný rast. Pozitívne vplývala vyššia úspešnosť výberu dane aj z titulu pomalšieho rastu nezdaniteľnej časti základu dane oproti rastu miezd. DPFO z podnikania vzrástla o 902 tis. eur (0,7 %).

Výnos **dane z príjmu právnických osôb** medziročne poklesol o 3,5 %. Do poklesu výnosu sa cez efektívnu daňovú sadzbu plne premieta pokles ziskovosti korporátneho sektora nad rámec vývoja zachyteného v makrobáze. Výnos bol v roku 2019 negatívne ovplyvnený aj viacerými legislatívnymi zmenami - zavedenie novej odpisovej skupiny na elektromobily, zvýšenie odpočtu na vedu a výskum, zrušenie odvodovej odpočítateľnej položky na zdravotné odvody pre zamestnávateľa. ¹⁴

Výnos **dane z príjmu vyberanej zrážkou** medziročne vzrástol o 17,4 % (36 446 tis. eur). Nárast je najmä z dôvodu zavedenia dane z dividend, ktorá zvýšila medziročne príjmy o 31 777 tis. eur. K rastu prispel aj vyšší rast HDP. Naopak, vývoj priemernej úrokovej miery korigoval výnos nadol.

Príspevky na sociálne zabezpečenie (sociálne aj zdravotné odvody) medziročne vzrástli o 6,4 %. Ak sa pozrieme len na odvody ekonomicky aktívnych osôb (najmä bez vplyvu štátom plateného poistného), tak rástli medziročne o 7,0 %. Tento nárast bol spôsobený najmä pozitívnym vývojom na trhu práce. Legislatívne úpravy (13. a 14. plat, rekreačné poukazy, oslobodenie nepeňažného benefitu

¹³ V septembri 2019 sa v rámci benchmarkovej revízie začal započítavať do výnosu spotrebnej dane z elektriny aj vplyv dotovania el. energie z obnoviteľných zdrojov (zelená energia). Pri podpore zelenej energie vzniká nesúlad medzi „subvenciami“, ktoré poskytujú distribútori výrobcov pri nákupe energie a poplatkami, ktoré následne vyberú od konečných spotrebiteľov. Tento nesúlad má za následok aj rozdiel v cene elektrickej energie, pričom tento nesúlad by sa mal podľa metodiky ESA2010 započítavať do deficitu. Zmena zvyšuje zároveň úroveň daňových príjmov aj subvencií. Výbor pre daňové prognózy tento vplyv nezahŕňal.

¹⁴ Započítanie doteraz neuplatnenej daňovej straty za roky 2015 až 2018 v daňových priznaniach 2019 (odhad 20 mil. eur) by malo mať podľa princípov aktualizácie vplyv na rok 2019 (septembrová prognóza Výboru pre daňové príjmy). Vzhľadom na schválenie v spojitosti s pandemiou COVID-19 v roku 2020 bolo rozhodnuté zaznamenať tento vplyv v národných účtoch v roku 2020.

na ubytovanie) medziročne znižujú výnos odvodov. Pri sociálnych odvodoch navyše výnos znižuje rastúca sadzba odvodov do II. dôchodkového piliera.

V rámci nedaňových príjmov vzrástol v roku 2019 výnos z tržieb za produkciu verejnej správy o 5,7 % (nárast o 228 452 tis. eur), pričom platby za ostatnú netrhovú produkciu vzrástli o 13,9 % (príjmy z poplatkov za školy, školské zariadenia a materské školy).

Dividendy a odvody zo zisku medziročne klesli o 21,0 % (pokles o 86 184 tis. eur). Podniky s najvyšším výnosom ESA dividend do rozpočtu verejnej správy v roku 2019 boli Slovenský plynárenský priemysel, a. s. (167 807 tis. eur) a Slovenská elektrizačná a prenosová sústava, a. s. (50 000 tis. eur) a tri energetické podniky (v súhrnnej výške 67 244 tis. eur). Najvýraznejší pokles dividend zaznamenal v roku 2019 Slovenský plynárenský priemysel, a. s. o 36,9 % z dôvodu prerozdelenia neprevádzkových ziskov v rámci skupiny SPP.

K zníženiu príjmov z úrokov o 6,6 % (pokles o 11 416 tis. eur) oproti predchádzajúcemu roku prispel pokles príjmov z titulu časového rozlíšenia prémie zo štátnych dlhopisov v kapitole štátny dlh.

Výrazný nárast o 35,3 % zaznamenali granty a transfery (nárast o 438 073 tis. eur). Najvýznamnejší nárast zaznamenali bežné transfery o 91,3 % (nárast o 563 834 tis. eur). Zároveň došlo v roku 2019 k poklesu kapitálových transferov o 20,2 % (pokles o 125 761 tis. eur) a tiež k poklesu čerpania EŠIF o 6,4 % (pokles o 65 105 tis. eur).

2.1.2. Výdavky verejnej správy

Celkové výdavky verejnej správy v roku 2019 v metodike ESA2010 dosiahli 40 121 433 tis. eur (42,7 % HDP). Medziročne sa celkové výdavky zvýšili o 7,4 %, resp. o 2 778 343 tis. eur.

Výdavky verejnej správy (ESA2010)					v tis. eur
	Skutočnosť 2017	Skutočnosť 2018	Skutočnosť 2019	Rozpočet 2019	2019/2018 v %
Bežné výdavky	31 901 067	33 638 136	36 303 951	34 823 244	7,9
Kompensácie zamestnancov	7 921 649	8 361 236	9 601 608	8 900 093	14,8
- Mzdy a platy	5 753 810	6 225 589	6 998 284	6 498 853	12,4
- Sociálne príspevky zamestnávateľov	2 167 839	2 135 647	2 603 324	2 401 240	21,9
Medzispotreba	4 857 453	4 982 630	5 236 609	5 429 895	5,1
Dane	87 303	150 073	157 571	67 528	5,0
- Iné dane z produkcie	62 170	124 086	133 978	67 528	8,0
- Bežné dane z majetku, atď.	25 133	25 987	23 593	0	-9,2
Subvencie	876 726	879 057	928 100	454 989	5,6
- Dotácie do poľnohospodárstva ¹⁵	92 421	89 744	126 425	159 285	40,9
- Dotácie do dopravy, z toho	187 644	202 058	235 515	178 641	16,6
- železničná doprava	9 051	9 015	10 593	8 541	17,5
- cestná doprava	169 777	185 222	217 419	164 100	17,4
- Ostatné	596 661	587 255	566 160	117 063	-3,6
Dôchodky z majetku (Úrokové náklady)	1 216 527	1 207 236	1 163 949	1 124 790	-3,6
Celkové sociálne transfery	15 715 330	16 330 676	17 441 659	16 959 149	6,8

¹⁵ Položky vyznačené kurzívou sú vykázané na hotovostnej báze z analytických dôvodov.

Výdavky verejnej správy (ESA2010)					v tis. eur
	Skutočnosť 2017	Skutočnosť 2018	Skutočnosť 2019	Rozpočet 2019	2019/2018 v %
- Sociálne dávky okrem naturálnych soc. transf.	11 468 788	11 855 388	12 599 413	12 200 648	6,3
- Aktívne opatrenia trhu práce	53 323	53 109	45 393	51 896	-14,5
- Nemocenské dávky	570 719	667 168	768 675	697 478	15,2
- Dôchodkové dávky zo starob. a inv. poistenia	7 128 820	7 422 996	7 746 723	7 735 017	4,4
- Dávky v nezamestnanosti	167 655	183 745	214 195	165 248	16,6
- Štátne sociálne dávky a podpora	1 309 637	1 346 088	1 538 710	1 457 030	14,3
- na prídavok na dieťa	311 062	312 721	322 297	320 752	3,1
- pri narodení dieťaťa a prisp. rodičom	44 012	44 011	43 397	48 814	-1,4
- na rodičovský príspevok	361 299	368 688	377 342	382 062	2,3
- na dávku v hmotnej núdzi	153 786	124 999	111 081	145 270	-11,1
- na peňažné príspevky na kompenzáciu	243 811	292 862	395 511	376 135	35,1
- ostatné	195 667	202 807	289 082	183 997	42,5
- Platené poisťné za skupiny osôb ust. zákonom	1 636 763	1 574 481	1 563 624	1 406 134	-0,7
- sociálne poistenie	336 628	385 504	360 843	259 549	-6,4
- zdravotné poistenie	1 300 135	1 188 977	1 202 781	1 015 000	1,2
- Naturálne sociálne transfery (zdr. zariadenia)	4 246 542	4 475 288	4 842 246	4 758 501	8,2
Ostatné bežné transfery, z toho:	1 226 079	1 727 228	1 774 455	1 886 800	2,7
- Odvody do rozpočtu EÚ	601 959	763 637	750 226	839 668	-1,8
- Transfery NO, cirkvi, súkr. školám a pod.	374 713	435 490	490 982	441 672	12,7
- 2% z daní na verejnoprospešný účel	63 631	68 343	73 071	71 961	6,9
Kapitálové výdavky	3 074 949	3 704 954	3 817 482	2 393 091	3,0
Kapitálové investície	2 808 154	3 397 389	3 452 771	2 199 011	1,6
- Tvorba hrubého fixného kapitálu	2 853 112	3 355 646	3 377 127	2 214 806	0,6
- Zmena st. zásob+Nadobudnutie - Úbytok cenností	-93 441	21 207	5 157	27 856	-75,7
- Nadobud. mínus úbytok nef. neproduk. aktív	48 483	20 536	70 487	-43 651	243,2
Kapitálové transfery	266 795	307 565	364 711	194 080	18,6
- Investičné dotácie a ostatné kapit. transf.	266 795	307 565	364 711	194 080	18,6
Výdavky spolu	34 976 016	37 343 090	40 121 433	37 216 335	7,4
% z HDP	41,4	41,7	42,7	38,4	1,0

Zdroj: ŠÚSR, MF SR

Kompenzácie zamestnancov vzrástli v roku 2019 o 14,8 % (nárast o 1 240 372 tis. eur). Medziročný nárast výdavkov na mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania ovplyvnilo predovšetkým zvýšenie plátov štátnych zamestnancov (v štátnozamestnaneckom aj služobnom pomere) a zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme o 10 % s účinnosťou od 1. januára 2019.

Medzispotreba (spotreba tovarov a služieb v rámci verejnej správy) sa zvýšila o 5,1 % (nárast o 253 979 tis. eur), čo bolo spôsobené napríklad vyššími výdavkami na materiál spotrebnej povahy v rezorte Ministerstva obrany SR (celkový nárast na tovaroch a službách bol 72 181 tis. eur, z toho služby o 42 508 tis. eur, najmä školenia a výcvik súvisiaci s dodávkou novej vojenskej techniky a s prebiehajúcimi modernizačnými projektami a špeciálne služby. Údržba techniky (najmä leteckej) dosiahla medziročný rast o 23 585 tis. eur). Na ďalšom zvýšení medzispotreby sa podieľali napríklad

Železničná spoločnosť (54 906 tis. eur, napr. z dôvodu výdavkov na operatívny lízing vozového parku), zdravotnícke zariadenia (29 780 tis. eur, napr. spotreba zdravotníckej materiálu), obce (19 803 tis. eur).

Dane v roku 2019 vzrástli o 5,0 % (nárast o 7 498 tis. eur). Nárast bol spôsobený vyšším platením daní subjektov verejnej správy napr. miestnych daní a poplatkov, DPH na obstaranie tovarov a služieb v rámci výkonu predmetu činnosti.

Celkové **subvencie** vzrástli o 5,6 %, čo predstavovalo nárast o 49 043 tis. eur. Najvýznamnejší nárast predstavovali subvencie plynúce do poľnohospodárstva o 40,9 % (nárast o 36 681 tis. eur), kde došlo k rozšíreniu vyplatených dodatočných titulov v roku 2019, najmä zvýšenie podpory poskytnutia pomoci vo forme úľav na environmentálnych daniach (opatrenie „Zelená nafta“) v celkovej výške 23 035 tis. eur, ďalej na podporu náhrady škôd spôsobených nepriaznivou poveternostnou udalosťou, podporu platby poistného v poľnohospodárskej prvovýrobe a podporu úhrady trhovej hodnoty hospodárskych zvierat v dôsledku nariadených veterinárnych opatrení. Zároveň došlo k nárastu subvencií na rekonštrukciu a modernizáciu cestnej dopravy o 17,4 % (nárast o 32 197 tis. eur) určené VÚC.

Sociálne transfery obyvateľstvu sú najväčšou položkou výdavkov rozpočtu verejnej správy, v roku 2019 mali podiel na celkových výdavkoch 43,5 % a oproti predchádzajúcemu roku vzrástli o 1 110 983 tis. eur. Nárast bežných transferov v Sociálnej poisťovni bol v hotovostných platbách z poistenia o 438 993 tis. eur (na nemocenské dávky, na dôchodkové dávky zo starobného poistenia, na úrazové dávky, na dôchodkové dávky z invalidného poistenia, na platené poistné za skupiny osôb ustanovené zákonom a dávky v nezamestnanosti) a zo samostatných účtov silových zložiek o 14 450 tis. eur (na dôchodkové dávky zo starobného poistenia a na dôchodkové dávky z invalidného poistenia). Nemocenské dávky sa v roku 2019 zvýšili o 15,2 % (nárast o 101 507 tis. eur) a dôchodkové dávky zo starobného a invalidného poistenia sa zvýšili o 4,4 % (nárast o 323 727 tis. eur).

Vyplácané štátne sociálne dávky medziročne vzrástli o 14,3 % (nárast o 192 622 tis. eur), z toho najvýraznejší vplyv malo zvýšenie výdavkov na peňažné príspevky na kompenzáciu o 35,1 % (nárast o 102 649 tis. eur) Priaznivý ekonomický vývoj a dynamika trhu práce prispeli k poklesu dávok v hmotnej núdzi o 11,1 % (pokles o 13 918 tis. eur), zároveň poklesli výdavky na aktívne opatrenia trhu práce o 14,5 % (pokles o 7 716 tis. eur).

Ostatné bežné transfery vzrástli o 2,7 % (nárast o 47 227 tis. eur), z toho v rámci ŠR prispel k nárastu bežných transferov nárast transferov jednotlivcom a neziskovým právnickým osobám o 55 492 tis. eur (predovšetkým občianskym združeniam, nadáciám, súkromným aj cirkevným školám a neziskovým organizáciám).

Kapitálové výdavky sa zvýšili oproti predchádzajúcemu roku o 3,0 % (nárast o 112 528 tis. eur), predovšetkým z dôvodu nárastu investičných dotácií a ostatných kapitálových transferov o 18,6 % (nárast o 57 146 tis. eur) a kapitálových investícií o 1,6 % (nárast o 55 382 tis. eur). Medziročne sa zvýšilo čerpanie kapitálových výdavkov v zdravotníckych zariadeniach zaradených do ústrednej správy (išlo najmä o rekonštrukcie a modernizácie budov a priestorov nemocníc, modernizáciu operačných sál,

obstaranie zdravotníckej techniky a taktiež aj obstaranie nových priestorov), v príspevkových organizáciách štátu (išlo najmä o nákup špeciálnych strojov a zariadení, rekonštrukcie a modernizácie budov) a v príspevkových organizáciách VÚC (išlo najmä o rekonštrukciu a modernizáciu ciest a zlepšenie cyklistickej infraštruktúry).

2.2. Štrukturálne saldo, cyklická zložka a jednorazové vplyvy

Štrukturálne saldo predstavuje analytický ukazovateľ, ktorým sa hodnotí fiškálna politika krajiny. Štrukturálne saldo analyticky očisťuje nominálne saldo o vplyv ekonomického cyklu a jednorazové efekty. Vývoj štrukturálneho salda predstavuje jeden z kľúčových ukazovateľov pri hodnotení súladu s európskymi a národnými fiškálnymi pravidlami.¹⁶

Štrukturálne saldo dosiahlo v roku 2019 hodnotu -2,1 % HDP Medziročná zmena štrukturálneho salda oproti úrovni z roku 2018 zodpovedá štrukturálnej expanzii na úrovni 0,5 p. b. HDP. Slovensko tak na jednoročnom horizonte nesplnilo požiadavky fiškálnych pravidiel EÚ¹⁷ v oblasti konsolidácie o 0,9 p. b. HDP.

Výpočet štrukturálneho salda a konsolidačného úsilia (ESA 2010)			
	% HDP		
	2017	2018	2019
1. Saldo verejnej správy podľa ESA 2010*	-0,94	-0,99	-1,35
2. Jednorazové vplyvy **	0,0	0,0	0,0
3. Cyklická zložka**	0,1	0,7	0,8
4. Štrukturálne saldo verejnej správy (1-2-3)**	-1,1	-1,6	-2,1
5. Konsolidačné úsilie (medziročná zmena 4)**	1,4	-0,6	-0,5
p. m. primárne štrukturálne saldo (štrukturálne saldo po odpočítaní nákladov na obsluhu dlhu)	0,4	-0,3	-0,9

* V súlade s údajmi pre jesennú notifikáciu Eurostatu za rok 2019

Zdroj: MF SR

** zaokrúhlené na jedno desatinné miesto

Kumulatívna konsolidácia na dvojročnom horizonte sa odchyľila od pravidiel ešte výraznejšie (- 1 p. b. HDP). Primárny štrukturálny deficit medziročne vzrástol, v roku 2019 dosiahol úroveň 0,9 % HDP. Jeho nárast bol výsledkom medziročného rastu štrukturálneho deficitu (0,6 p. b. HDP), ktorý bol čiastočne kompenzovaný miernym poklesom úrokových nákladov na obsluhu dlhu (0,1 p. b. HDP).

Výpočet štrukturálneho salda predpokladá očistenie nominálneho salda o dva základné komponenty – cyklickú zložku a jednorazové vplyvy. Cyklická zložka predstavuje vplyv ekonomického cyklu na štrukturálne saldo. Cieľom úpravy nominálneho salda je vyjadriť reakciu príjmov a výdavkov verejných financií na zmeny v produkčnej medzere. Veľkosť cyklickej zložky závisí od veľkosti produkčnej medzery a od elasticít vybraných príjmových a výdavkových kategórií, ktoré reagujú na výkyvy v ekonomickej aktivite. Prípadné prehrievanie alebo podchladenie ekonomiky

¹⁶ Pre účely súhrnnej výročnej správy používa MF SR údaje zaslané v rámci jesennej notifikácie Eurostatu. Odhad cyklickej zložky vychádza z produkčnej medzery na základe najaktuálnejšej prognózy MF SR schválenej výborom pre makroekonomické prognózy. Odhad jednorazových opatrení vychádza z metodiky Európskej komisie.

¹⁷ Európske fiškálne pravidlá vyžadovali dosiahnutie konsolidačného úsilia 0,5 % HDP v roku 2018, resp 0,35 % HDP v roku 2019. Za výraznú odchýlku sa považuje nenaplnenie konsolidačných požiadaviek o viac než 0,5 p. b. HDP na jednoročnom horizonte resp. 0,25 p. b. na dvojročnom horizonte. V súhrnnej výročnej správe používa MF SR prepočítané odchýlky na základe najaktuálnejších údajov z poslednej jesennej notifikácie Eurostatu. V návrhu rozpočtového plánu uvádza MF SR tzv. „zafixované“ hodnoty odchýlok do roku 2019 na základe hodnotenia Európskej komisie z jarnej prognózy (ktorá uvažuje s jarnou notifikáciou Eurostatu).

tak môže zásadne vplyvať na výsledné nominálne saldo verejnej správy. V roku 2019 sa ekonomika oproti predošlému roku posunula ďalej za úroveň potenciálneho produktu – hranicu svojich produkčných kapacít. Cyklický vývoj tak mal v roku 2019 pozitívny vplyv na nominálne saldo VS vo výške 0,8 % HDP.

Druhý komponent, o ktorý sa očisťuje nominálne saldo, sú jednorazové vplyvy. Táto položka predstavuje príjmy alebo výdavky verejnej správy bez trvalého alebo opakujúceho sa charakteru. Sledujú sa vzniknuté okolnosti s časovo obmedzeným vplyvom na saldo verejnej správy. Slovenská legislatíva nepozná presnú definíciu jednorazových vplyvov¹⁸ a pre účely súhrnnej výročnej správy preberá Ministerstvo financií SR princípy aplikované v metodike Európskej komisie pre identifikáciu jednorazových opatrení.¹⁹ V rokoch 2017-2019 neboli identifikované žiadne jednorazové opatrenia.

2.3. Vyhodnotenie plnenia cieľov stratégie riadenia štátneho dlhu

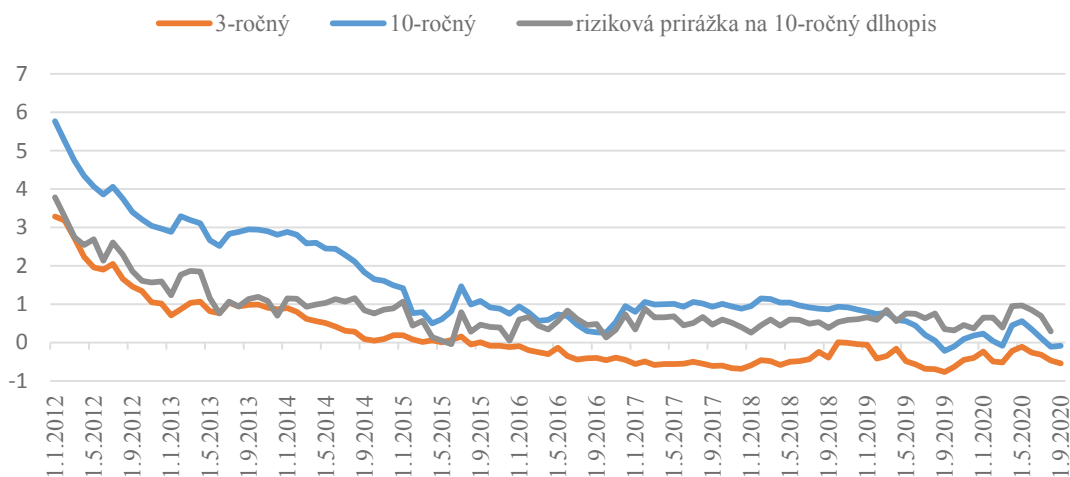
Trend na finančných trhoch bol počas celého roka 2019 rastúci. Na globálne spomalenie priemyslu reagovali centrálné banky expanzívnu politikou, čo bol pozitívny signál pre investorov na kapitálovom trhu. Zdrojom neistoty bola najmä obchodná dohoda Číny s USA a tiež Brexit. Počas roka 2019 americká centrálna banka trikrát znížila svoju referenčnú sadzbu zatiaľ čo európska centrálna banka pokračovala v nákupe štátnych a korporátnych dlhopisov. Miera inflácie sa v eurozóne pohybovala okolo úrovne 1,2 %, čo bolo predpokladom pre ponechanie referenčnej sadzby na nízkej úrovni. Kurz eurodolára sa pohyboval v pásme okolo úrovne 1,12 EUR/USD. Cena ropy sa počas roka pohybovala v relatívne úzkom pásme. Začiatkom roka bol pozorovaný nárast ceny ropy ako dôsledok americkej vojenskej operácie v Iraku. Vplyv poklesu produkcie ropy krajín OPEC bol do určitej miery kompenzovaný nárastom produkcie americkej ropy.

Financovanie slovenského štátneho dlhu v roku 2019 zabezpečovala Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity v mene MF SR v stabilných podmienkach bez nutnosti použitia menej tradičných foriem financovania. Úrokové sadzby sa aj v roku 2019 držali na rekordne nízkych úrovniach, čo umožnilo zlepšovať rizikové parametre portfólia štátneho dlhu pri súčasnom poklese úrokových nákladov aj napriek rastu nominálneho dlhu. Priemerná splatnosť portfólia stúpila na 8,7 roka a priemerná dĺžka na 8,1 roka. Vývoj rizikových parametrov je v súlade s celkovým trendom v eurozóne a približne na úrovni krajín OECD.

¹⁸ Jednorazové vplyvy sa spomínajú bez metodického popisu v zákone o rozpočtových pravidlách verejnej správy (523/2004 Z. z.) a v Ústavnom zákone o rozpočtovej zodpovednosti (493/2011 Z. z.)

¹⁹ Metodika kalkulácie jednorazových vplyvov Európskej komisie je súčasťou manuálu k Paktu stability a rastu [Vade Mecum on the Stability & Growth Pact 2019](#) na str. 9.

Výnosy vybraných slovenských vládnych dlhopisov a riziková prirážka voči nemeckým 10-ročným štátnym dlhopisom (v % a p.b.)

Zdroj: NBS, Deutsche Bundesbank

2.3.1. Vyhodnotenie plnenia cieľov stratégie riadenia štátneho dlhu

V rámci stratégie riadenia štátneho dlhu sú stanovené kvantitatívne limity pre refinančné a úrokové riziko. Cieľom riadenia dlhu je dosiahnutie tesného priblíženia sa k stanoveným hodnotám, resp. udržanie parametrov dlhu čo najbližšie k stanoveným hodnotám.

- Hodnota **refinančného rizika** kumulatívnej splatnosti aktív a pasív do jedného roka bola stanovená na úrovni 20 % kumulatívnej splatnosti aktív a pasív splatných **do jedného roka** ku celkovému kumulatívne saldu aktív a pasív. Hodnota tohto kritéria ku koncu roka 2019 medziročne narástla o 4,4 percenta z hodnoty 14,8 % vykazanej ku koncu roka 2018 na úroveň 19,2 %. Hodnota refinančného rizika kumulatívnej splatnosti aktív a pasív **do piatich rokov** bola stanovená na úrovni 55 % kumulatívnej splatnosti aktív a pasív splatných do piatich rokov ku celkovému kumulatívne saldu aktív a pasív. Hodnota tohto kritéria dosiahla úroveň 41,4 % na konci roka 2019. V porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka došlo k nárastu o 2,5 percenta z hodnoty 38,9 %. Nárast bol spôsobeným najmä presunom medzi časovými rozpätiami a novými emisiami v roku 2019.
- Hodnota **úrokového rizika** kumulatívnej refixácie aktív a pasív **do jedného roka** bola stanovená na úrovni 25 % kumulatívnej splatnosti aktív a pasív refixovaných do jedného roka ku celkovému kumulatívne saldu aktív a pasív. Hodnota tohto kritéria bola na úrovni 19,3 % ku koncu roka 2019 (14,9 % ku koncu roka 2018). Hodnota úrokového rizika kumulatívnej refixácie aktív a pasív **do piatich rokov** bola stanovená na úrovni 55 % kumulatívnej splatnosti aktív a pasív refixovaných do piatich rokov ku celkovému kumulatívne saldu aktív a pasív. Hodnota tohto kritéria bola na úrovni 41 % ku koncu roka 2019 (39,1 % ku koncu roka 2018). Nárast bol spôsobeným najmä presunom medzi časovými rozpätiami a novými emisiami v roku 2019.

- V roku 2019 bola otvorená 1 nová línia dlhopisov so splatnosťou 11 rokov. Časť dlhopisu so splatnosťou v roku 2030 bola predaná prostredníctvom syndikátu vybraných primárnych dealerov s kupónovým výnosom 0,75 % v menovitej hodnote 1 mld. eur a tiež bol predávaný formou aukčného predaja.

V uvedenom roku boli splatené dve emisie, z toho jedna emisia registrovaná na Slovensku denominovaná v eure, jedna emisia registrovaná v zahraničí. K 31.12.2019 malo MF SR „živých“ celkovo 25 emisií (z toho 7 emisií registrovaných v zahraničí). Okrem meny EUR boli k ultimu roka 2019 emitované slovenské štátne dlhopisy aj v menách USD, CHF a NOK. Aj v roku 2019 ARDAL realizovala spätné nákupy štátnych cenných papierov s cieľom efektívnejšieho riadenia dlhu a likvidity. Spätné nákupy dlhopisov uľahčujú nárazové splácanie veľkých emisií, mierne znižujú náklady na správu hotovostnej rezervy a umožňujú znížiť veľkosť dlhu ku koncu roka.

2.3.2. Riadenie štátneho dlhu v roku 2019

Nasledujúca tabuľka prezentuje základné kvantitatívne parametre riadenia štátneho dlhu v roku 2019. Štruktúra tabuľky obsahuje priemernú úrokovú sadzbu a splatnosť pri novo vydanom (emitovanom) dlhu.

Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity emitovala v mene MF SR v roku 2019 cenné papiere v celkovej hodnote 3 021 500 tis. eur, pričom vydala dlhopisy denominované len v mene EUR s fixnou úrokovou sadzbou s priemernou splatnosťou **13 rokov**. V roku 2019 neboli vydané štátne pokladničné poukážky. Okrem cenných papierov boli na krytie dlhu prijaté úvery v nominálnej hodnote 301 000 tis. eur s priemernou úrokovou sadzbou 0,54 % a s priemernou splatnosťou 11,5 rokov.

Štátny dlh realizovaný v roku 2019 (tis. eur)

Typ cenného papiera	Nominálna hodnota	Priemerný úrok / prirážka (ŠD float)	Priemerná splatnosť (rok)	Typ kupónovej sadzby
ŠD fix	3 021 500	0,7%	13,1	fixná
ŠD float	0	-	-	-
ŠPP	0	-	-	nulová
Úvery	301 000	0,54%	11,5	fixná
Hrubý dlh	3 322 500	-	-	-
ŠD spätný odkup (2020)	-136 389	-0,45%	0,4	fixná
ŠD spätný odkup (2019)	-128 414	-0,34%	0,1	fixná
Konečný dlh	3 186 111	-	-	-

Zdroj: MF SR

Štruktúra prezentovaných priemerných úrokov (nákladov) a splatností zodpovedá jednotlivým druhom cenných papierov, ktoré boli v rámci svojej kategórie agregované. „ŠD fix“ označuje dlhopis s pevnou úrokovou sadzbou, „ŠD float“ dlhopis s plávajúcou úrokovou sadzbou, kde náklad tvorí meniacia sa sadzba (6M EURIBOR) a prirážka. „ŠD spätný odkup (2020/2019)“ označujú predčasné umorenie (2020/2019) štátnych dlhopisov pôvodne splatných v neskoršom období. Tieto transakcie fakticky môžu znížiť dlh v roku 2020 (resp. v priebehu roka 2019), a preto je v tabuľke uvedený dlh v hrubom

vyjadrení aj ako čistá pozícia. V roku 2019 mali spätné odkupy vplyv na rozdiel medzi čistým a hrubým dlhom k 31.12.2019 kvôli odkupu dlhopisov maturujúcich v roku 2020. Vážená priemerná úroková sadzba všetkých dlhopisov „živých“ ku koncu roku 2019 sa znížila približne o 0,22% oproti roku 2018, a to na úroveň 2,47 %. Zmenu spôsobil pokles priemerného nákladového úroku pri dlhopisoch s fixnou úrokovou sadzbou.

3. Čisté bohatstvo

Prvé dve kapitoly súhrnnej výročnej správy hodnotia hospodárenie verejných financií z pohľadu sektora verejnej správy tak, ako ho definuje Eurostat v metodike ESA. Tento pohľad je v podmienkach krajín EÚ najviac zaužívaný kvôli tomu, že európske fiškálne pravidlá²⁰ sú formulované pre verejnú správu a národné rozpočty väčšiny krajín sú zostavované tiež za okruh verejnej správy a v tejto metodike. **Táto kapitola rozširuje pohľad na verejné financie z verejnej správy na verejný sektor a jeho hlavný ukazovateľ čisté bohatstvo.** Povinnosť prezentovať v súhrnnej výročnej správe čisté bohatstvo a tiež informácie o hospodárení podnikov štátnej správy vyplýva z ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti, pričom **dôraz je kladený na vysvetlenie medziročných zmien položiek čistého bohatstva.**

3.1. Koncept čistého bohatstva

Čisté bohatstvo popisuje stav hospodárenia verejného sektora²¹ ku koncu roka. Podľa ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti sa pod čistým bohatstvom rozumie: *súčet vlastného imania subjektov verejnej správy, vlastného imania Národnej banky Slovenska, vlastného imania podnikov štátnej správy a podnikov územnej samosprávy, upravený o implicitné záväzky, iné aktíva a iné pasíva vrátane podmienených záväzkov.*

Čisté bohatstvo má špecifickú štruktúru, a preto je veľmi dôležitá jeho správna interpretácia. Pri veľkosti čistého bohatstva má význam analyzovať len jednotlivé zložky jeho štruktúry, ako napríklad vlastné imanie podnikov, podmienené záväzky, či implicitné záväzky, pretože tie majú z ekonomického hľadiska samostatnú vypovedaciu schopnosť. Čisté bohatstvo treba vnímať ako komplex všetkých typov ukazovateľov, ktoré je podstatné sledovať z hľadiska finančnej stability a bohatstva štátu.

Analýza a vysvetlenie medziročných zmien zložiek čistého bohatstva poskytujú dôležité informácie o hospodárení štátu, ktoré nemusí zachytiť tradičný pohľad na saldo a dlh verejnej správy. Existujú totiž politiky a transakcie, ktoré sa z metodických dôvodov nemusia prejaviť na salde a dlhu verejnej správy, ale majú negatívny alebo naopak pozitívny vplyv na čisté bohatstvo štátu. Koncept čistého bohatstva teda umožňuje predovšetkým kvalitnejšie zhodnotenie hospodárskej politiky štátu z pohľadu verejných financií.

²⁰ Ide najmä o pravidlá Paktu stability a rastu, ktoré stanovujú hranicu deficitu verejnej správy 3 % HDP a dlhu verejnej správy 60 % HDP (bližšie o európskych fiškálnych pravidlách pozri slovník základných pojmov).

²¹ Verejný sektor je širší pojem ako verejná správa, nad rámec sektora verejnej správy zahŕňa aj podniky verejnej správy a Národnú banku Slovenska. Z definície čistého bohatstva podľa ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti odvodzujeme aj skupinu subjektov tvoriacich verejný sektor.

3.2. Odhad čistého bohatstva za rok 2019

Odhadnutá výška čistého bohatstva Slovenskej republiky dosiahla k 31.12.2019 zápornú hodnotu **434 785 692 tis. eur (-463,2 % HDP)**. Oproti predchádzajúcemu roku sa hodnota čistého bohatstva výrazne zhoršila, a to o 197 542 844 tis. eur, čím sa zvýšil negatívny podiel na HDP o 198,2 p. b.

Odhad čistého bohatstva Slovenskej republiky k 31.12.2019		v % resp. v tis. eur			
		31.12.2017	31.12.2018	31.12.2019	Δ 2019-2018
Vlastné imanie verejného sektora	(1)	-22 724 593	- 26 278 680	420 095	26 698 775
VI súhrnného celku verejnej správy		-19 962 428	-23 760 933	2 427 333	26 188 266
VI podnikov MH Manažment, a.s.		279 711	274 366	268 288	-6 078
VI Národnej banky Slovenska		-3 041 876	-2 792 113	-2 275 526	516 587
Implicitné záväzky	(2)	145 286 497	199 930 570	422 809 430	222 878 860
Podmienené záväzky	(3)	13 802 825	17 082 706	18 293 901	1 211 195
Iné aktíva	(4)	5 831 292	6 049 108	5 897 544	-151 564
Čisté bohatstvo SR (1-2-3+4)		-175 982 623	-237 242 848	-434 785 692	-197 542 844
v % HDP		-208,2	-265,0	-463,20	-198,2

Zdroj: MF SR

Počas jesennej notifikácie došlo k rutínnej revízií hodnôt HDP za roky 2016-2018. Tieto zmeny znamenali minimálny vplyv na čisté bohatstvo v predchádzajúcich rokoch (žiadny vplyv pre rok 2017 a 0,6 p. b. na rok 2018). Údaje za vlastné imanie podnikov MH Manažment, a.s. za rok 2018 revidovali o 544 tis. eur smerom nadol. Údaje za rok 2019 boli prepočítané voči aktuálnemu HDP zverejnenému v rámci októbrovej notifikácie.

Podrobnému vysvetleniu zmien v jednotlivých zložkách čistého bohatstva sa venujú nasledovné podkapitoly s výnimkou vlastného imania podnikov MH Manažmentu, a.s. Vlastné imanie podnikov MH Manažmentu, a.s. tvorí podmnožinu podnikov štátnej správy, ktorá je pre účely vyčíslenia čistého bohatstva uvedená osobitne, pretože táto skupina podnikov nie je súčasťou súhrnného celku, a preto nie je predmetom účtovnej konsolidácie. Vlastné imanie podnikov MH Manažmentu, a.s. tvorí súčet vlastných imaní jednotlivých podnikov z individuálnych účtovných závierok, pričom veľkosť vlastného imania je prepočítaná vlastníckym podielom štátu v týchto podnikoch.

Vlastné imanie podnikov MH Manažmentu kleslo ku koncu roka 2019 oproti predchádzajúcemu roku o 6 078 tis. eur najmä vplyvom výsledkov hospodárenia podnikov za bežné obdobie.

V medziročnom porovnaní došlo k metodologickej zmene, ktorá do určitej miery preskupila negatívny vplyv vlastného imania súhrnného celku do hodnoty implicitných záväzkov. Ide o záväzky zo sociálneho systému silových zložiek najmä na výsluhové dôchodky súčasných ako aj budúcich zamestnancov vybraných rezortov v ústrednej správe. Tie neboli v predchádzajúcich rokoch súčasťou implicitných záväzkov, ale ovplyvňovali čisté bohatstvo prostredníctvom tvorby dlhodobej rezervy na zamestnanecké požitky, o ktorej účtuje Ministerstvo financií SR v konsolidovanej účtovnej závierke. Z dôvodu presnejšieho výpočtu vplyvu na čisté bohatstvo, je nutné aby boli zohľadňované aj budúce príjmy

v tomto systéme, ktoré pochádzajú z prostriedkov zamestnávateľov a zamestnancov. Účtovná rezerva nezohľadňuje súčasné ani budúce príjmy, preto jej tvorba a medziročná zmena ovplyvňovala čisté bohatstvo len negatívne. Za analyticky vhodnejšie sa preto považuje použiť princíp implicitných záväzkov, čo umožní zároveň zjednotiť metodiku pre všetky položky citlivé na starnutie obyvateľstva.

Zároveň však pre hlbšiu informovanosť o vývoji v súhrnnom celku, bez vplyvu zmien v rámci výpočtu čistého bohatstva, je vlastné imanie súhrnného celku v podkapitole 3.2.1. komentované na základe súhrnnej účtovnej závierky, zostavenej k 31.12.2019.

3.2.1. Vlastné imanie súhrnného celku verejnej správy

Vlastné imanie súhrnného celku²² dosiahlo k 31.12.2019 zápornú hodnotu -26 750 811 tis. eur, pričom je tvorené záporným výsledkom hospodárenia vo výške -26 840 724 tis. eur (z toho výsledkom hospodárenia bežného obdobia vo výške -1 055 432 tis. eur), oceňovacími rozdielmi v hodnote 72 234 tis. eur a podielmi iných účtovných jednotiek v hodnote 17 679 tis. eur. **Medziročne sa vlastné imanie súhrnného celku úhrnom znížilo o 2 989 878 tis. eur.**

Na vlastné imanie súhrnného celku má vplyv najmä dosiahnutý výsledok hospodárenia bežného obdobia jednotlivých subjektov (v podnikateľskom prostredí chápaný ako „zisk alebo „strata“), ako aj výsledok hospodárenia minulých období (ovplyvnený prevodom výsledku hospodárenia bežného obdobia za posledný rok alebo významnými účtovnými opravami minulých období). V menšej miere ovplyvňujú vlastné imanie oceňovacie rozdiely a výška fondov (rezervné fondy, kapitálové fondy).

Z dôvodu prijatia legislatívnej úpravy v oblasti daní, účtovníctva a výkazníctva, ako reakcia na vzniknutú mimoriadnu situáciu spôsobenú šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19, došlo k posunu termínu na predkladanie konsolidovaných účtovných závierok subjektov verejnej správy. Z 1 126 obcí a miest s povinnosťou zostaviť KUZ za rok 2019, bolo do dátumu zostavenia súhrnnej účtovnej závierky predložených 925 KUZ obcí a miest SR. Z obchodných spoločností územnej samosprávy nebolo predložených 147 individuálnych účtovných závierok (napr. niektoré dopravné podniky, správy mestského majetku, teplárenské spoločnosti a podobne).

Medzi obce a mestá SR, ktoré nezostavili KUZ do dňa zostavenia tejto súhrnnej účtovnej závierky patria napr. niektoré mestské časti Bratislavy (Ružinov, Vrakuňa, Devínska Nová Ves, Dúbravka, Záhorská Bystrica a ďalšie), ale aj samotné Hlavné mesto SR Bratislava. Ďalej to boli niektoré mestá (Skalica, Galanta, Nové Zámky, Šurany, Partizánske, Bánovce nad Bebravou, Trenčín, Banská Bystrica a ďalšie). Namiesto chýbajúcich KUZ miest a obcí boli do agregácie použité individuálne účtovné závierky obcí a miest a ich rozpočtových a príspevkových organizácii, pri abstrahovaní údajov za 147 obchodných spoločností.

²² Koncept „súhrnného celku“ je definovaný v Súhrnnej účtovnej závierke a je odlišný od definície verejnej správy podľa zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Verejná správa tvorí najpodstatnejšiu časť súhrnného celku, avšak do súhrnného celku vstupujú aj iné subjekty, ktoré nie sú štatisticky zaradené do verejnej správy podľa metodiky ESA2010.

Z tohto dôvodu je vlastné imanie (rovnako aj celkové aktíva, pasíva, náklady a výnosy súhrnného celku) významne ovplyvnené menším počtom obchodných spoločností zahrnutých do súhrnnej účtovnej závierky, prostredníctvom KUZ obcí a miest. Vzhľadom na počet jednotiek absentujúcich v KUZ obcí a miest ako aj ešte nezostavených individuálnych účtovných závierok subjektov územnej samosprávy, Ministerstvo financií SR odhaduje tento vplyv v rozmedzí od 1 do 1,5 mld. eur účtovnej hodnoty aktív/pasív a 400 až 500 mil. eur hodnoty nákladov/výnosov.

Z pohľadu veľkosti podielu na vlastnom imaní súhrnného celku je najvýznamnejšia ústredná správa a v rámci nej Ministerstvo financií SR. Špecifické postavenie Ministerstva financií SR spočíva v tom, že účtuje o všetkých poskytnutých transferoch zo štátneho rozpočtu, ktoré sa vykazujú jednak vo výdavkoch daného roka, a aktuálne aj v nákladoch. Ide o rôzne druhy transferov, ktoré nemusia reálne poskytovať len Ministerstvo financií SR, ale aj ostatné kapitoly štátneho rozpočtu a ich rozpočtové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti. Na druhej strane Ministerstvo financií SR účtuje o najdôležitejších príjmoch verejnej správy, a to o daňových a značnej časti nedaňových príjmoch štátneho rozpočtu (odvody, poplatky, dividendy).

Na výsledok hospodárenia Ministerstva financií SR (resp. ústrednej správy) majú najdôležitejší vplyv dve transakcie, pričom tieto nemajú rovnaký charakter v peňažnom – hotovostnom vyjadrení daného roka. Vzhľadom na doterajšie deficitné hospodárenie štátneho rozpočtu, je hotovostný deficit jedným z dôvodov záporného účtovného výsledku hospodárenia (za rok 2019 vo výške 2 201 481 tis. eur). Naakumulované záporné výsledky hospodárenia štátneho rozpočtu za predchádzajúce roky sú súčasťou výsledku hospodárenia minulých rokov.

Ďalšou objemovo významnou transakciou, ktorá vplýva na záporný výsledok hospodárenia ústrednej správy je účtovanie o dlhodobej rezerve na zamestnanecké požitky zamestnancov štátnych rozpočtových a štátnych príspevkových organizácií (napríklad výsluhové dôchodky vojakov, policajtov, sudcov, životné a pracovné jubileá). Výška tejto rezervy sa vyказuje na základe expertného odhadu, ktorý berie do úvahy súčasnú legislatívu v oblasti poskytovania zamestnaneckých požitkov (benefitov) v ústrednej správe, znenia kolektívnych zmlúv a vyššej kolektívnej zmluvy v ústrednej správe, počet zamestnancov, ich vekovú štruktúru a ďalšie faktory. Cieľom výpočtu a zverejňovania tejto dlhodobej rezervy (záväzku) je aplikácia ustanovení medzinárodných účtovných štandardov a tým z relevantných dát informovať o záväzku štátu voči svojim zamestnancom, ktorý vyplýva zo súčasnej legislatívnej povinnosti. Čo je pri rezervách neisté, je výška a čas plnenia týchto záväzkov, v súlade s definíciou účtovných rezerv. K 31.12.2019 bola vykázaná rezerva na zamestnanecké požitky ústrednej správy, o ktorej účtuje Ministerstvo financií SR, vo výške 29 508 647 tis. eur, čo je medziročne viac o 458 298 tis. eur. Podiel výsluhových dôchodkov štyroch rezortov, v ktorých sa uplatňujú tieto benefity tvorí 97,3 % z celkovej rezervy, a to 28 726 022 tis. eur, pričom ide najmä o výsluhové dôchodky pre dôchodcov (13 163 989 tis. eur) a výsluhové dôchodky pre súčasných zamestnancov (15 031 010 tis. eur). Medziročná zmena bola premietnutá s vplyvom na výsledok hospodárenia bežného roka, a oproti predchádzajúcemu roku bola tvorba rezervy nižšia 4 262 419 tis. eur, čo malo významný vplyv na celkový výsledok hospodárenia za rok 2019 (bližší popis je v prílohe č. 3, v časti

B.I Rezervy). Hotovostné plnenie tohto záväzku sa však do výdavkov štátneho rozpočtu premieta postupne, nie vo výške každoročnej aktualizácie rezervy, keďže ide o náklady, ktoré štát vynaloží v priebehu budúcich rokov (počas trvania nároku na zamestnanecké benefity, čo môžu byť desiatky rokov). Z pohľadu rozpočtových výdavkov na zamestnanecké benefity sú plánované výdavky na jeden konkrétny rok.

Pre účely výpočtu čistého bohatstva bola z vlastného imania súhrnného celku vyňatá rezerva na výsluhové dôchodky silových rezortov (rovnako tak aj vdovské, vdovecké a sirotské penzie), ktorá bola tvorená v roku 2019 ako aj v predchádzajúcich rokoch (od začiatku výpočtu tejto rezervy v účtovnej závierke Ministerstva financií SR). Hodnota bežného roka bola 452 121 tis. eur a rezerva z predchádzajúcich rokov vo výške 28 726 023 tis. eur.

V roku 2019 bolo vlastné imanie súhrnného celku ovplyvnené aj jednou významnou metodickou zmenou v účtovaní o príspevkoch prevádzkovateľov energetických zariadení akumulovaných na účtoch Národného jadrového fondu. Táto zmena predstavovala zníženie výsledku hospodárenia minulých rokov (a tým aj vlastného imania) a zvýšenie dlhodobých záväzkov o 1 633 639 tis. eur.

Výsledok hospodárenia bežného účtovného obdobia 2019, ktorý je výsledkom rozdielu účtovných výnosov a účtovných nákladov, dosiahol za celý súhrnný celok -1 076 909 tis. eur, pričom medziročne došlo k zníženiu záporného výsledku, a to o 3 438 032 tis. eur. Celkové náklady súhrnného celku medziročne poklesli o 5 210 561 tis. eur, pričom výnosy poklesli medziročne o 1 774 499 tis. eur.

V poklese nákladov sa odzrkadlila už spomenutá nižšia tvorba rezervy Ministerstva financií SR na zamestnanecké požitky zamestnancov štátnych rozpočtových a príspevkových organizácií, ďalej však aj nižšia tvorba technických rezerv Všeobecnej zdravotnej poisťovne, a.s. o 2 804 029 tis. eur, a to z dôvodu metodiky účtovania rezerv od 1.1.2019. Medzi ďalšie významné položky nákladov ústrednej správy, ktoré zaznamenali medziročný pokles patria spotrebované nákupy a služby o 628 454 tis. eur. Na druhej strane vzrástli osobné náklady o 768 325 tis. eur a náklady na transfery o 1 547 735 tis. eur.

Z výnosov súhrnného celku sa medziročne znížilo zúčtovanie rezerv a opravných položiek o 2 500 414 tis. eur, tržby za vlastné výkony a služby o 115 644 tis. eur a finančné výnosy o 58 083 tis. eur. Naopak vzrástli daňové výnosy a výnosy z poplatkov o 799 842 tis. eur a výnosy z transferov o 99 288 tis. eur.

V prípade zúčtovania opravných položiek a rezerv sú rozhodujúcimi jednotkami opäť Ministerstvo financií SR a Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s. Z daňových výnosov vykazuje medziročný prírastok štát o 366 455 tis. eur a územná samospráva o 315 949 tis. eur. Výnosy z poplatkov vzrástli hlavne u Ministerstvo financií SR o 71 136 tis. eur a u Environmentálneho fondu o 35 875 tis. eur.

Z uvedeného vyplýva, že tvorba a pohyb účtovných rezerv a opravných položiek môžu významnou mierou vplývať na vlastné imanie, bez prejavenia sa v hotovostnom plnení príjmov a výdavkov daného účtovného roka.

Výsledok hospodárenia minulých rokov súhrnného celku tvorí najmä:

- nerozdelený zisk resp. neuhradená strata obchodných spoločností,
- prevod zostatkov kapitálových fondov, rezervných fondov a ostatných fondov obchodných spoločností,
- prevod zostatku fondov ústrednej správy,
- výsledok hospodárenia všetkých rozpočtových organizácií ústrednej správy,
- opravy významných chýb minulých účtovných období resp. zmeny účtovných metód a zásad s vplyvom na hospodárenie minulých období.

Celkovo dosiahol výsledok hospodárenia minulých rokov za súhrnný celok hodnotu -25 785 292 tis. eur a medziročne je horší o 6 269 650 tis. eur. Negatívny vplyv malo najmä preúčtovanie výsledku hospodárenia za rok 2018 (-4 513 298 tis. eur) do výsledku hospodárenia minulých rokov. Ten bol významne ovplyvnený tvorbou rezerv v ústrednej správe do výsledku hospodárenia bežného roka, a v roku 2019 sa tento vplyv preniesol do výsledku hospodárenia minulých rokov. V roku 2019 však na výsledok hospodárenia minulých rokov mala významný vplyv aj jedna metodická zmena, v účtovaní a vykazovaní príspevkov prevádzkovateľov jadrových zariadení a povinných platieb podľa príslušnej legislatívy²³. Národný jadrový fond na základe usmernenia Ministerstva financií SR k 31.12.2019 znížil o 1 633 639 tis. eur výsledok hospodárenia minulých období a zvýšil dlhodobé záväzky. Táto zmena nadväzuje aj na benchmarkovú revíziu v národných účtoch z októbra 2019, kedy boli tieto príjmy²⁴ Národného jadrového fondu reklasifikované na finančné operácie neovplyvňujúce saldo verejných financií.

Medzi ďalšie zmeny vo výsledku hospodárenia minulých období boli napr. účtovné opravy, účtovanie o rezervách na súdne spory a podobne.

Oceňovacie rozdiely vznikajú z precenenia majetku a záväzkov, z precenenia kapitálových účasí v obchodných spoločnostiach, ktoré nie sú súčasťou súhrnného celku alebo predstavujú menšinové podiely subjektov súhrnného celku v obchodných spoločnostiach. Oceňovacie rozdiely dosiahli k 31.12.2019 kladnú hodnotu 72 234 tis. eur a medziročne boli nižšie o 15 190 tis. eur, a to najmä vyššími oceňovacími rozdielmi obcí z dôvodu precenenia kapitálových účasí v obchodných spoločnostiach.

Ako **podielu iných účtovných jednotiek** sa vykazuje hodnota, ktorá neprináleží subjektom súhrnného celku, keďže pochádza z menšinových podielov v obchodných spoločnostiach, ktoré sú väčšinovo vlastnené „tretími“ stranami (napríklad súkromnými spoločnosťami, zahraničnými subjektmi). Hodnota týchto podielov sa vykazuje v súhrnnej účtovnej závierke na samostatnej položke práve preto, aby deklarovala nárok iných vlastníkov na vlastné imanie spoločností, ktorých spoluvlastníkom je niektorý

²³ Zákon č. 308/2018 Z. z. o Národnom jadrovom fonde a o zmene a doplnení zákona č. 541/2004 Z. z. o mierovom využívaní jadrovej energie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

²⁴ Súčasťou príjmov Národného jadrového fondu je 1 % z príspevkov a 1 % z úrokov z vybraných prostriedkov, ktoré smie fond použiť na prevádzkové účely.

subjekt súhrnného celku. Podiely iných účtovných jednotiek zahŕňajú nielen podiel na aktuálnom výsledku hospodárenia, ale aj na ostatných položkách vlastného imania.

Medziročne sa hodnota podielov iných účtovných jednotiek znížila o 162 903 tis. eur, a to najmä v územnej samospráve, u obcí o 161 966 tis. eur.

3.2.2. Vlastné imanie podnikov štátnej správy

Vlastné imanie podnikov štátnej správy dosiahlo k 31.12.2018 hodnotu **17 365 346 tis. eur (18,50 % HDP)**. Uvedený údaj je nekonsolidovaný a predstavuje súčet vlastných imaní jednotlivých podnikov z individuálnych účtovných závierok prepočítaný na veľkosť vlastníckych podielov štátu. Tento údaj nemožno dávať do súvislosti s údajom o celkovom čistom bohatstve v časti 3.2., pretože v rámci čistého bohatstva sú všetky podniky okrem podnikov MH Manažmentu, a.s. zaradené do súhrnného celku a údaje o vlastnom imaní sú konsolidované. Vlastné imanie podnikov štátnej správy oproti predchádzajúcemu roku vzrástlo o **282 079 tis. eur**.

V nasledujúcej časti sú podrobnejšie komentované zmeny vlastného imania za vybrané podniky. Príloha č. 1 obsahuje tabuľkový prehľad všetkých podnikov štátnej správy, výšku vlastníckych podielov štátu (k 31.12.2019) a výšku ich vlastných imaní a výsledky hospodárenia za posledné tri roky. Príloha č. 2 poskytuje prehľad o štruktúre medziročnej zmeny ich vlastného imania podľa jednotlivých položiek vlastného imania.

Pri komentovaní medziročných zmien vlastného imania vybraných podnikov sa pre účely tejto správy zameriavame najmä na päť hlavných položiek, ktoré spôsobujú prírastok alebo úbytok vlastného imania:

- **Výsledok hospodárenia bežného účtovného obdobia** predstavuje čistý zisk (prírastok VI) alebo stratu (úbytok VI) za sledovaný rok. Táto položka je najvýznamnejšia, pretože výsledky hospodárenia priamo poukazujú na príspevok podniku k hodnote čistého bohatstva.
- **Dividendy** sú položkou, ktorá sa zvyčajne vypláca zo zisku minulého účtovného obdobia a spôsobuje úbytok vlastného imania. Dividendy môžu byť v danom roku vyplatené, alebo len schválené na rozdelenie a následne vyplatené v neskoršom období. Pri dividendách sú osobitne spomenuté superdividendy²⁵, ak ich výplata bola v danom roku u podniku zaznamenaná.
- **Priame vklady spoločníkov do vlastného imania** zvyšujú vlastné imanie spoločnosti²⁶. Pod priamymi vkladmi sa rozumejú peňažné a nepeňažné vklady do základného imania, do kapitálových fondov alebo vklady použité na úhradu straty.
- **Zmeny precenenia majetku a záväzkov** môžu znižovať aj zvyšovať vlastné imanie na základe rozdielu medzi účtovným a reálnym ocenením určitých položiek majetku a záväzkov. Konkrétne prípady sú bližšie vysvetlené pri jednotlivých spoločnostiach.
- Pod „**ostatné zmeny**“ zaradujeme opravy významných chýb minulých účtovných období a rozdiely zo zmien použitých účtovných metód a účtovných zásad, ktoré sa účtujú priamo do vlastného imania

²⁵ Superdividendy sú všeobecne definované podľa metodiky národných účtov ESA2010 ako dividendy presahujúce poslednú, respektíve nedávnu úroveň dividend a ziskov. Superdividendy tak indikujú rýchlejší úbytok vlastného imania podnikov.

²⁶ V prípade vkladov štátu sú tieto realizované prostredníctvom peňažných prostriedkov (najčastejšie použitím štátnych finančných aktív) alebo nepeňažným vkladom (napr. dlhodobým hmotným majetkom štátu).

(do výsledku hospodárenia minulých období), a ktoré môžu spôsobiť úbytok alebo prírastok vlastného imania podniku. Patria sem taktiež zmeny rezerv zo zabezpečovacích derivátov, prípadne zmeny iných rezerv, ktoré nesúvisia s preceňovaním.

Nasledujúca tabuľka predstavuje prehľad zmien vlastného imania vybraných štátnych podnikov. Uvedené podniky sa podieľajú až 84,8 % na celkovom vlastnom imaní všetkých podnikov štátnej správy po prepočte na vlastnícky podiel štátu.

Medziročná zmena vlastného imania k 31.12. 2019 (v tis. eur)						
Podnik	VI Δ2019-2018	VH	Dividendy	Precenenie	Vklady spoločníkov	Ostatné
Slovenské elektrárne, a.s.	564 811	17 969	0	546 842	0	0
Stredoslov. energetika Holding, a.s.	212 181	221 174	-8 993	0	0	0
Debitum, a.s.	71 920	-37 447	0	0	109 367	0
MH Manažment, a.s.	25 301	-9 848	0	5 252	0	29 897
Nemocnica svätého Michala, a.s.	18 823	-9 522	0	-2	28 347	0
Slovenská elektriz.pren. sústava, a.s.	18 330	69 305	-50 000	-975	0	0
Národná diaľničná spoločnosť, a.s.	13 732	13 991	0	0	0	-259
Letecké opravovne Trenčín, a.s.	10 770	-2 230	0	0	13 000	0
Západoslovenská energetika, a.s.	10 381	74 358	-63 829	-148	0	0
Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s.	8 405	7 293	0	1 163	0	-51
Slovenský vodohospod. podnik, š.p.	6 968	-17 965	0	0	0	24 933
Letecká vojenská nemocnica, a.s.	6 422	-392	0	6 814	0	0
Tipos, národná loter. spoločnosť, a.s.	3 919	7 453	-2 183	0	0	-1 351
Transpetrol, a.s.	3 562	4 777	0	0	0	-1 215
Martinská teplárenská, a.s.	-2 308	-2 308	0	0	0	0
Železničná spoločnosť Slovensko, a.s.	-2 737	28	0	-1 591	0	-1 174
Lesy Slovenskej republiky, š.p.	-3 263	3 030	-5 000	0	348	-1 641
Železnice Slovenskej republiky	-3 582	-2 307	0	-3 020	1 745	0
MH Invest, s.r.o.	-4 327	-4 328	0	0	0	1
Letisko M.R. Štefánika – Airport BA, a.s. (BTS)	-4 393	-4 393	0	0	0	0
Zvolenská teplárenská, a.s.	-4 517	-4 517	0	0	0	0
Hydromeliorácie, š.p.	-5 190	-5 195	0	0	0	5
Slovenská záručná a rozvojová banka, a.s.	-5 540	626	-6 000	-166	0	0
Jadrová a vyrad'ovacia spoločnosť, a.s.	-5 689	4 605	-4 960	-952	0	-4 382
Slovenská reštrukturalizačná, s.r.o.	-9 122	878	0	0	-10 000	0
Východ.energetika Holding, a.s.	-19 794	39 857	-59 474	-177	0	0
Slov.plynárenský priemysel, a.s.	-181 747	220 935	-377 000	-25 682	0	0

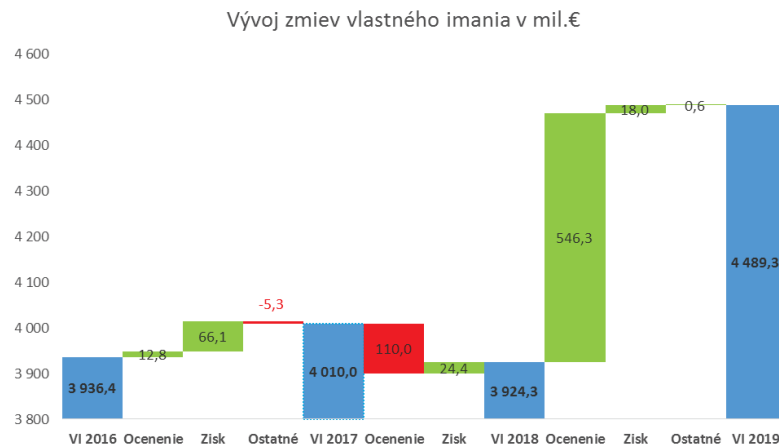
Pozn. Ako dividendy sa uvádza celková hodnota rozdelenia výsledku hospodárenia, nie len dividendy plynúce do štátneho rozpočtu *Zdroj: IÚZ*

V nasledujúcom texte uvádzame podrobnejšie hodnotenie medziročnej zmeny vlastného imania dvanástich vybraných štátnych podnikov a grafické zobrazenie vývoja vlastného imania na trojročnom horizonte 2017-2019. Analýza bola vykonaná na základe verejne dostupných údajov z účtovných závierok a výročných správ.

Modrou farbou v grafoch sú označené stavy vlastného imania ku koncu príslušného roka, červenou farbou sa označujú negatívne vplyvy (resp. vplyvy znižujúce hodnotu vlastného imania) a zelenou farbou sa označujú pozitívne vplyvy (resp. vplyvy zvyšujúce stav vlastného imania).

Slovenské elektrárne, a.s. (ďalej „SE“)

Štruktúra zmien vlastného imania sa vyvíjala počas sledovaného obdobia rôznorodo. Kým v roku 2017 bol významným prvkom s vplyvom na vývoj zmeny stavu vlastného imania výsledok bežného obdobia generovaný vo forme zisku ako pozitívna zmena stavu vlastného imania, v nasledujúcich rokoch bolo vplyvnou položkou precenenie. V roku 2018 malo ocenenie na zmenu stavu vlastného imania negatívny vplyv z dôvodu zmeny stavu rezervy na zabezpečenie peňažných tokov²⁷. V roku 2019 sa situácia zmenila a precenenie zaznamenalo naopak pozitívny vplyv na zmenu stavu vlastného imania najmä ako dôsledok precenenia dlhodobého hmotného majetku. Vplyv ostatných položiek vzhľadom na veľkosť ich vplyvu možno považovať počas sledovaného obdobia za nevýznamné.

Vlastné imanie SE sa v roku 2019 zvýšilo oproti predchádzajúcemu roku o 564 811 tis. eur najmä vplyvom precenenia dlhodobého hmotného majetku, ktorého čistý dopad zaznamenal výšku 502 204 tis. eur a čistej zmeny zabezpečenia peňažných tokov vo výške 65 172 tis. eur. Pozitívny vplyv umocnil aj zisk generovaný za bežné obdobie vo výške 17 969 tis. eur. Výšku dosiahnutej pozitívnej zmeny stavu vlastného imania čiastočne zmiernil negatívny vplyv aktualizácie stavu rezerv vo výške 21 091 tis. eur.

Precenenie dlhodobého hmotného majetku a majetku súvisiaceho s výstavbou tretieho a štvrtého bloku jadrovej elektrárne Mochovce sa v súlade s IAS 16 vykonáva v pravidelných časových intervaloch (v rokoch 2006, 2010, 2014 a 2019). Preceňuje sa na reálnu hodnotu nezávislým kvalifikovaným znalcom. Celkový dopad precenenia v roku 2019 bol výsledkom dvojakého vplyvu na zmenu stavu vlastného imania a to: pozitívneho (prostredníctvom rezervy z precenenia vykázanej v rámci vlastného imania priamo) a negatívneho (prostredníctvom nákladov zo znehodnotenia a zmeny odpisov vykazaných v rámci výsledku hospodárenia bežného účtovného obdobia).

Medziročný pokles zisku (o 26,2 %) bol spôsobený najmä vplyvom vyšších nákladov spojených s precenením dlhodobého hmotného majetku, ktoré sa prejavilo generovaním nákladov súvisiacich so znížením hodnoty dlhodobého majetku vo výške 30 321 tis. eur, zvýšením odpisovej základne majetku, čo malo za následok medziročné zvýšenie ročného odpisu o 8,0 % a vplyvom znehodnotenia časti

²⁷ Nástroj na zabezpečenie peňažných tokov je v tomto prípade zvolená zmena reálnej hodnoty derivátového nástroja.

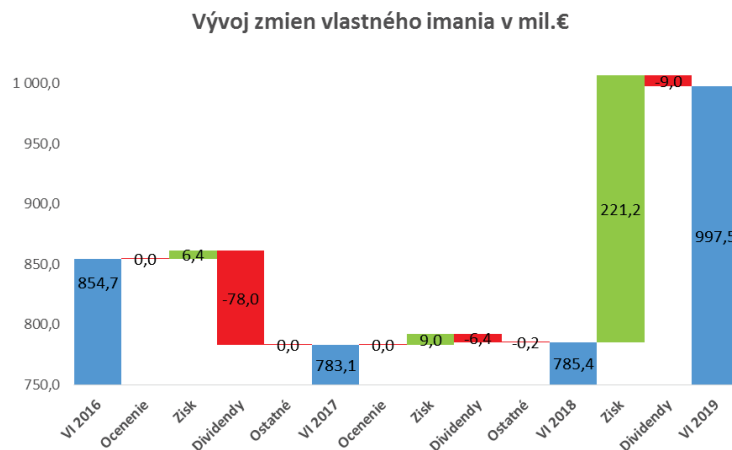
majetku, ktoré generovalo stratu vo výške 15 382 tis. eur. Negatívny výsledkový vplyv precenenia majetku čiastočne zmiernila nižšia tvorba jadrovej rezervy (prehodnotenie výšky budúcich nákladov v nadväznosti na podpis dodatku k zmluve o poskytovaní jadrových služieb s Jadrovou a vyradovacou spoločnosťou, a.s.) a rozpustenie rezervy na vyradenie a likvidáciu tepelných elektrární (medziročné zníženie očakávaných nákladov spojených s vyradovaním elektrární Nováky a Vojany na základe aktualizácie odhadov). Výnosy z predaja energií zaznamenali medziročný pokles (o 3,0 % vplyvom poklesu výnosov z predaja na domácom trhu a predaja podporných služieb o 11,5 %), ktorých negatívny vplyv čiastočne zmiernil rast predaja na zahraničných trhoch (o 2,6 %). Pokles predaja sa prejavil aj v poklese nákladov na nákup elektrickej energie určenej na ďalší predaj (o 9,0 %), ktorých výšku ovplyvnil aj pokles cien energií na trhu (najmä v druhej polovici roka). Vplyv výsledku z finančných činností vykázal medziročne pozitívny vplyv z dôvodu vyššieho poklesu nákladov na financovanie (absencia nákladov na prehodnotenie úverových zmlúv, ktoré sa zrealizovalo v roku 2018) ako aj poklesu výnosov z finančných činností (vplyv precenenia vnorených derivátov).

Napriek medziročnému poklesu zisku sa SE podarilo prostredníctvom optimalizačných opatrení zlepšiť efektívnosť prevádzkovej činnosti, čo sa prejavilo prostredníctvom rastu prevádzkového zisku o 11,8 % (bez zohľadnenia odpisov a precenenia majetku).

Popri realizácii optimalizačných opatrení napredovalo SE aj v realizácii svojho kľúčového projektu, ktorým je dostavba jadrovej elektrárne Mochovce. Postup prác na 3. bloku dosiahla úroveň 99,3 % a na 4. bloku 87,1 %, pričom spúšťanie 3. bloku sa dostalo do záverečnej fázy neaktívnych skúšok. Počas roka 2019 bol valným zhromaždením schválený podmienčne zvýšený rozpočet investície o 270 mil. eur na úroveň 5,7 miliardy eur. Po dokončení by uvedené bloky (3 a 4) mali svojím výkonom pokrývať 26,0 % spotreby elektriny na Slovensku.

Stredoslovenská energetika Holding, a.s. (ďalej „SSEH“)

Štruktúra zmien vlastného imania sa vyvíjala do roku 2018 stabilne, výsledok bežného obdobia ako pozitívna zmena stavu a výplata dividend ako negatívna zmena stavu vlastného imania. Zastúpenie ostatných položiek v rámci štruktúry bolo možné považovať, vzhľadom na veľkosť ich vplyvu, za nevýznamné. Hlavným zdrojom tvorby výsledku bežného obdobia generovaného v rokoch 2017-2018 počas sledovaného obdobia vo forme zisku, boli výnosy z dodávky energií. Zisk pritom nezostával ponechaný v skupine SSE, ale bol použitý na výplatu dividend pre akcionárov. Rok 2019 bol pre spoločnosť SSEH, ale aj pre celú skupinu SSE prelomovým. S platnosťou od 01.01.2019 bola zrealizovaná reorganizácia skupiny s cieľom vytvoriť holdingové zoskupenie. Spoločnosť Stredoslovenská energetika, a.s. zmenila obchodný názov na Stredoslovenská energetika Holding, a.s. a spoločnosť SSE – Obchod, a.s. sa premenovala na Stredoslovenská energetika, a.s. S reorganizáciou boli spojené aj presuny činností, majetku a záväzkov medzi spoločnosťami v rámci skupiny.

Vlastné imanie SSEH sa v roku 2019 zvýšilo o 212 181 tis. eur vplyvom vygenerovaného výsledku za bežné obdobie vo výške 221 174 tis. eur, ktorého pozitívny vplyv čiastočne eliminovala výplata dividend vo výške 8 993 tis. eur (dividenda pripadajúca na vlastnícky podiel štátu bola vo výške 4 586 tis. eur, z toho superdividenda vo výške 227 tis. eur).

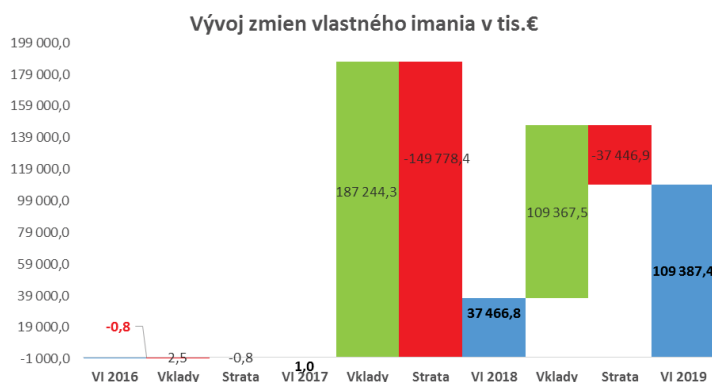
Čistý zisk medziročne vzrástol takmer 25,0 násobne najmä vplyvom reorganizácie skupiny SSE. Vplyvom vkladu časti SSEH do dcérskych spoločností SSE a SSE – MVE sa hlavným zdrojom zisku stali výnosy z prijatých dividend od dcérskych spoločností (vo výške 184 217 tis. eur). Výnosy a náklady na dodávky energií sa tak presunuli na dcérske spoločnosti a prevádzková činnosť sa zamerala na poskytovanie SLA služieb. Činnosti spojené s dodávkou energií, podpornou činnosťou a realizáciou projektov energetickej efektívnosti sa presunuli vkladom podniku do spoločnosti SSE, a.s. a činnosti spojené s vodnými elektrárnami sa vkladom presunuli do spoločnosti SSE – MVE, s.r.o. Predmetom vkladu boli aj zamestnanci, majetok a záväzky súvisiace s príslušnými činnosťami. Vplyvom reorganizácie sa tak presunuli nielen náklady a výnosy priamo súvisiace s postúpenými činnosťami, ale aj náklady na samotné prevádzkovanie týchto činností.

Výnosy z dividend ako nový ťažiskový zdroj zisku SSEH, boli prijaté najmä od spoločnosti Stredoslovenská distribučná, a.s. vo výške 173 541 tis. eur (čo predstavovalo 94,2 % z celkových výnosov z prijatých dividend). Spoločnosť Stredoslovenská distribučná, a.s. dividendy v rokoch 2017 a 2018 nevyplácala na základe rozhodnutia akcionára o ponechaní zisku v imaní. V priebehu roka 2019 akcionár rozhodol o vyplatení dividend aj zo ziskov minulých období.

Nezanedbateľne, ale zároveň jednorazovo, sa reorganizácia prejavila aj v podobe ziskov z vkladov do dcérskych spoločností (vo výške 37 953 tis. eur do spoločnosti SSE a 785 tis. eur do spoločnosti SSE – MVE, s.r.o.).

Debitum, a.s. (ďalej „Spoločnosť“)

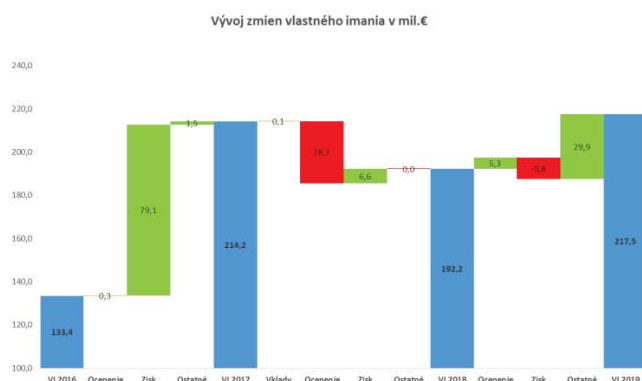
Hospodárenie Spoločnosti v rokoch 2018 a 2019 bolo výrazne ovplyvnené realizovaním Konceptie oddĺženia zdravotníckych zariadení, ktorá bola schválená vládou dňa 13.9.2017²⁸.

Vlastné imanie Spoločnosti sa v roku 2019 zvýšilo o 71 921 tis. eur vplyvom peňažného kapitálového vkladu do fondov Spoločnosti vo výške 109 367 tis. eur. Pozitívny vplyv vkladu bol čiastočne eliminovaný výsledkom hospodárenia za bežné obdobie v podobe straty vo výške 37 447 tis. eur aj vplyvom odpisu získaných pohľadávok na sociálnom poistení.

MH Manažment, a.s. (ďalej „MHM“)

Vývoj štruktúry zmien vlastného imania kopíroval presun úloh a povinností z pôvodného subjektu (Fond národného majetku) na MHM. Spočiatku v súvislosti s prevodom majetku a záväzkov z pôvodného subjektu boli významným prvkom s vplyvom na vývoj zmeny stavu vlastného imania vklady a precenenia (s negatívnym vplyvom).

Vlastné imanie MHM sa v roku 2019 zvýšilo o 25 302 tis. eur predovšetkým vplyvom zaúčtovania zmeny metodiky tvorby rezerv do výsledku z minulých období s pozitívnym dopadom vo výške 29 898 tis. eur a pozitívneho vplyvu precenenia finančných investícií (precenenie podielových cenných papierov a podielov v ovládanej osobe na reálnu hodnotu) vo výške 5 252 tis. eur. Pozitívne zmeny

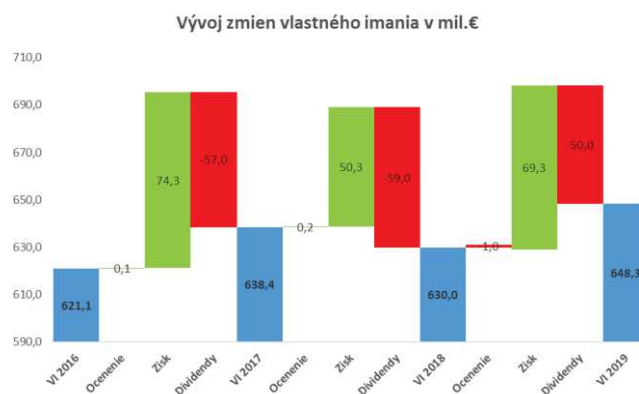
²⁸ Uznesenie vlády č. 425/2017

uvedených položiek vlastného imania čiastočne eliminoval výsledok bežného obdobia generovaný vo forme straty vo výške 9 848 tis. eur.

Výsledok bežného obdobia sa zmenil zo zisku 6 602 tis. eur (rok 2018) na stratu 9 848 tis. eur (rok 2019) najmä vplyvom nižšieho zúčtovania použitia rezervy na vysporiadanie ukončených súdnych sporov a aktualizáciou ich stavu, ako tomu bolo v roku 2018 (64,1 % z celkového pozitívneho vplyvu na znížení nákladov prostredníctvom zrušenia rezerv mal vplyv zrušenia rezervy na súdny spor so Slovenskými elektrárňami, a.s.). Negatívny vplyv bol zaznamenaný aj na položke ostatných nákladov na finančnú činnosť v dôsledku nákladov na zrušenie emisie cenných papierov z dôvodu zrušenia registrov emitentov (zánik bez právneho nástupcu Podpolianske strojárne Detva, a.s. a Kovomont, a.s. Šahy).

Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s. (ďalej „SEPS“)

Vývoj štruktúry zmien vlastného imania bol počas sledovaného obdobia pomerne stabilný. Výsledok bežného obdobia (zisk) zaistoval pozitívnu zmenu stavu a výplata dividend negatívnu zmenu stavu vlastného imania. Zdrojom tvorby zisku bol hlavne rozdiel výnosov a nákladov na prenos elektrickej energie, ktoré významne ovplyvňuje vývoj cezhraničného prenosu. Výsledok bežného obdobia (s výnimkou roku 2017) sa využil na výplatu dividend pre akcionára, zisk za rok 2017 nebol vyplatený v plnej výške a časť bola ponechaná v spoločnosti.

Vlastné imanie SEPS sa v roku 2019 zvýšilo oproti predchádzajúcemu roku o 18 331 tis. eur vplyvom dosiahnutého zisku za bežné obdobie vo výške 69 305 tis. eur, ktorého pozitívny vplyv čiastočne eliminovala výplata dividend vo výške 50 000 tis. eur (zodpovedá výške dividendy podľa ESA). Negatívny vplyv bol zaznamenaný aj na fondoch z precenenia vo výške 975 tis. eur (najmä vplyv aktualizácie rezerv na zamestnanecké požitky).

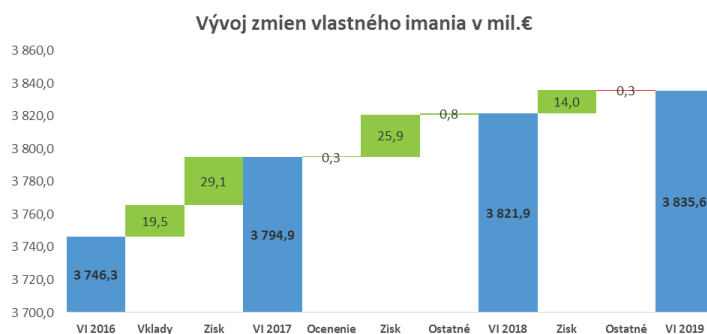
Čistý zisk vzrástol oproti predchádzajúcemu roku o 37,8 %, pričom medziročný rast objemu výroby elektrickej energie bol vo výške 5,4 %. Spotreba elektriny na Slovensku oproti tomu medziročne zaznamenala pokles o 2,1 %. Hlavným zdrojom medziročného rastu zisku boli úspory na nákladových položkách za podporné služby (o 11,4 %) a odpisoch majetku (o 9,9 %). Nezanedbateľný pozitívny vplyv mali aj tržby vyššie o 1,6 % vplyvom najmä vyšších výnosov plynúcich z aukcií a z krytia strát.

Pozitívny vplyv nákladových úspor a vyšších tržieb bol čiastočne eliminovaný rastom osobných nákladov (vyšší počet zamestnancov o 1,3 %) a vyššími nákladmi na daň z príjmu (vyššie zdaniteľné príjmy).

SEPS sa počas roku 2019 venovala nielen posilneniu bezpečnej a spoľahlivej prevádzke prenosovej sústavy, ale zároveň realizovala aj strategické projekty orientované na rozvoj siete. Výška investovaných prostriedkov v roku 2019 dosiahla úroveň 75 mil. eur. Projekty pritom boli zamerané nielen na posilnenie internej prenosovej sústavy Slovenska, ale aj na rozvoj cezhraničného vedenia, keďže výnosy z cezhraničných prenosov elektriny tvoria významný zdroj zisku. Vo vzájomnej spolupráci s maďarskou stranou sa realizuje výstavba cezhraničných vedení Gabčíkovo – Gönyü (HU) – Veľký Ďur a Rimavská Sobota – Sajóivánka (HU). Medzinárodná spolupráca prebiehala aj v súvislosti s realizáciou implementácie novej legislatívy – balíčka Čistej energie pre všetkých Európanov²⁹.

Národná diaľničná spoločnosť (ďalej „NDS“)

Zdrojom zmien vlastného imania bol počas sledovaného obdobia výsledok bežného obdobia vo forme zisku a teda s pozitívnym vplyvom na stav vlastného imania. Hlavným zdrojom generovania zisku počas sledovaného obdobia boli stabilne výnosy z predaja diaľničných známk a elektronického mýta. Významným prvkom s vplyvom na vývoj zmeny stavu vlastného imania bol v roku 2017 vklad akcionára do základného imania spoločnosti, ktorý iniciovala realizácia úloh v rámci príprav PPP projektu vo verejnom záujme (realizácia úsekov diaľnic D4 a rýchlostnej cesty R7). Zastúpenie ostatných položiek v rámci štruktúry, vzhľadom na veľkosť ich vplyvu, možno považovať za nevýznamné.

Vlastné imanie NDS sa v roku 2019 zvýšilo oproti predchádzajúcemu roku o 13 732 tis. eur najmä vplyvom dosiahnutého čistého zisku vo výške 13 991 tis. eur.

Medziročne čistý zisk klesol o 46,0 %. Pokles bol spôsobený najmä vplyvom rýchlejšieho rastu nákladov (o 11,2 %) ako rastu výnosov (o 4,6 %). Vyšší rast nákladov ovplyvnilo najmä vyššie čerpanie nákladov v oblasti opráv a údržby (rast o 11,5 % vplyvom rekonštrukcie pripájacích pruhov, oplotenia

²⁹ Predstavuje legislatívu EÚ pre nové nastavenie európskeho trhu s elektrinou v oblasti pripravenosti na riziká, spoločných pravidiel pre vnútorný trh s elektrinou a zriadenie Agentúry Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky.

a protihlukových opatrení pri diaľniciach a rýchlostných cestách a opravy vodorovného dopravného značenia). Negatívny vplyv na zisk mal aj rastúci medziročný trend osobných nákladov (medziročný rast počtu zamestnancov o 4,4 % z dôvodu vytvorenia oddelenia diaľničnej patrole a zvyšovanie počtu zamestnancov v súlade s personálnym plánom 2019), nákladov na elektronické mýto s protistranou, rastom na strane výnosov a medziročné zvýšenie odpisov dlhodobého majetku (z dôvodu zaradenia do používania nových úsekov diaľnic a rýchlostných ciest). Hlavným zdrojom generovania výnosov boli najmä vyššie tržby z elektronického mýta a z predaja diaľničných známok (medziročný rast tržieb z elektronického mýta o 3,5 % (z vybraného mýta uhradili 46,4 % prevádzkovatelia automobilov registrovaných v zahraničí – z toho najviac z Poľska, Českej republiky a Maďarska). Predaj diaľničných známok stúpol o 4,0 % - príjem z predaja ročných známok predstavoval 61,8 % z celkového príjmu za diaľničné známky v eurách, pričom najviac sa predalo v ks 10 dňových diaľničných známok, a to 60,8 % z celkového objemu predaja. Z hľadiska zdroja tvorby výnosov plynulo 52,0 % z celkových výnosov zo spoplatnenia diaľnic; 32,0 % z ciest 1. triedy a 16,0 % z rýchlostných ciest.

Rok 2019 sa pre NDS niesol v duchu „Višňového“, čo predstavovalo ukončenie projektu na návrh zhotoviteľa, následné vysporiadanie vzťahov a prípravu novej súťaže na zhotoviteľa. Napriek pozastaveniu uvedeného projektu, NDS počas roka 2019 investovala do rozvoja siete diaľnic a rýchlostných ciest na Slovensku prostriedky vo výške takmer 521 mil. eur.

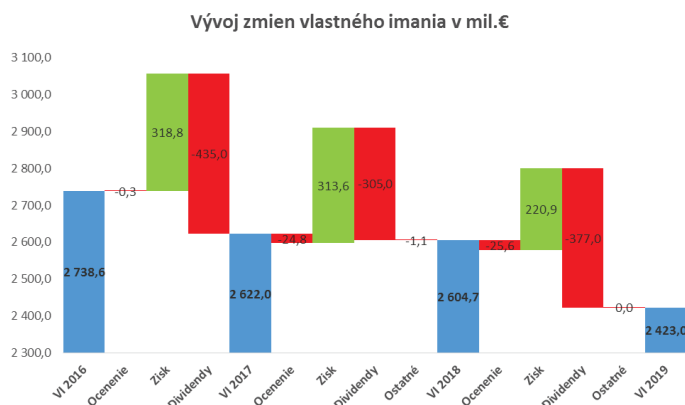
Výdavky na projektovú prípravu pritom tvorili 13,8 %, stavebné práce 79,5 % a ostatné výdavky 6,7 %. V priebehu roka 2019 bolo stavieb vo výstavbe (úseky diaľnic a rýchlostných ciest) v celkovej dĺžke 85,5 km a do fázy realizácie so začiatkom v roku 2020 bolo dopracovaných projektov výstavby s celkovou dĺžkou 29,4 km.

Počas roku 2020 sa očakáva zmena aj v oblasti zdroja príjmu z predaja diaľničných známok z dôvodu zavedenia nového typu známky a to diaľničnej známky pre tzv. technický rok s platnosťou 365 dní.

S platnosťou od 3.3.2020 bolo do Obchodného registra zapísané zvýšenie základného imania NDS na základe zápisnice z 26.11.2019 o 13 884 tis. eur (výsledok znižujúcej transakcie vo výške 8 993 tis. eur – vysporiadanie vzťahov s akcionárom a zvyšujúcej transakcie vo výške 22 876 tis. eur – nepeňažný vklad do spoločnosti).

Slovenský plynárenský priemysel, a.s. (ďalej „SPP“)

Štruktúra zmien vlastného imania sa vyvíjala stabilne, výsledok bežného obdobia ako pozitívna zmena stavu a výplata dividend s negatívnym dopadom na stav vlastného imania. Zastúpenie ostatných položiek v rámci štruktúry možno považovať, vzhľadom na veľkosť ich vplyvu, za nevýznamné. Hlavným zdrojom tvorby výsledku bežného obdobia generovaného počas sledovaného obdobia vo forme zisku, sú stabilne výnosy z prijatých dividend od spoločných a pridružených podnikov. Zisk pritom nezostáva ponechaný v skupine SPP, ale je použitý na výplatu dividend pre akcionárov.

Vlastné imanie SPP sa v roku 2019 znížilo o 181 747 tis. eur najmä vplyvom vyplatenia dividend vo výške 370 000 tis. eur, z nej superdividenda bola vo výške 202 193 tis. eur a ESA dividenda bola za rok 2019 vykázaná vo výške 167 807 tis. eur. Okrem vyplatenia dividend akcionárovi, na základe uznesenia Vlády SR, rozhodol akcionár o poskytnutí darov a príspevkov vo výške 7 000 tis. eur, ktoré boli z pohľadu ESA metodiky uznané v plnej výške za superdividendu. Negatívny vplyv vyplatenia dividend čiastočne zmiernil dosiahnutý zisk bežného obdobia vo výške 220 935 tis. eur.

Zisk bežného obdobia klesol o 29,5 % vplyvom medziročného poklesu objemu prijatých dividend zo spoločností skupiny SPP (o 23,2 % vplyvom prechodu na hospodársky rok spoločností eustream, a.s. a SPP – distribúcia, a.s., ktorý mal za následok priznanie dividend SPP v roku 2018 za 19 mesačné hospodárenie spoločnosti eustream, a.s. a SPP – distribúcia, a.s.).

Negatívny vplyv prijatých dividend umocnilo aj prehĺbenie straty generovanej z prevádzkovej činnosti (medziročné zvýšenie straty o 0,7 %). Strata z prevádzkovej činnosti bola spôsobená najmä rýchlejším tempom poklesu výnosov ako tempom poklesu nákladov. Výnosy z predaja plynu medziročne klesli o 32,1 % vplyvom racionalizácie spotreby, no predovšetkým teplou zimou a s tým spojenými nižšími objemami obchodov aj na európskej burze. Kým výnosy z predaja plynu klesli, výnosy z predaja elektriny vzrástli o 21,6 % (vzrástol počet zákazníkov odoberajúcich obe energie od SPP, čím SPP dosiahlo 9,0 % podiel na trhu, čo ho radilo na 4. miesto na trhu). Negatívny vývoj výnosov čiastočne eliminoval medziročný pokles nákladov (vplyv nižšieho objemu nákupu plynu, pozitívneho vplyvu rozpustenia časti rezervy na nevýhodné zmluvy a vysporiadanie obchodovania, negatívny vplyv vykazala vyššia tvorba opravných položiek k pohľadávkam).

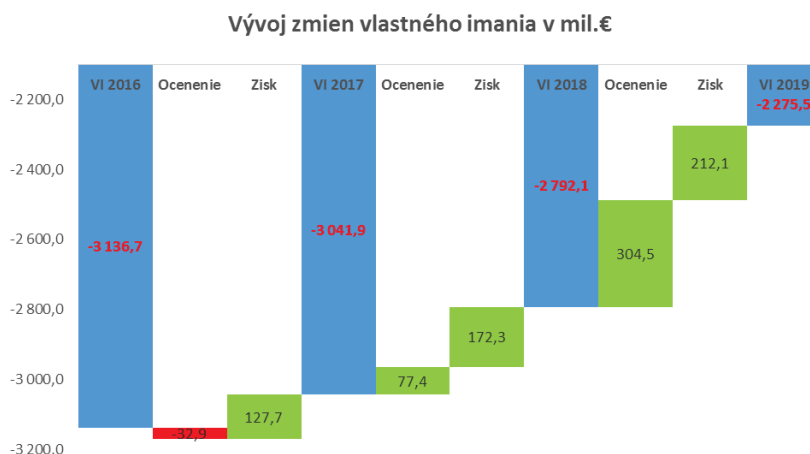
Pozitívny vplyv na konečný výsledok hospodárenia po zdanení bol zaznamenaný aj z oblasti daní, ktorých výška medziročne klesla o 47,1 % najmä vplyvom poklesu sadzby osobitného odvodu subjektov pôsobiacich v energetike (z 0,00726 na 0,00545 za kalendárny mesiac). SPP ako dodávateľ energií s tradíciou nezostáva pozadu. Svoju dlhodobú stratégiu doplnil o snahu transformácie spoločnosti nielen na dodávateľa „zelenej energie“, ale zároveň na spoločnosť orientovanú na ochranu životného prostredia. V nahradení uhlia plynom vidí SPP možnosť zníženia emisií skleníkových plynov na Slovensku, preto sa orientuje na podporu projektov výroby elektriny a tepla z plynu a rozšírenie využívania plynu aj v doprave, či už vo forme CNG (stlačený plyn) alebo LNG (skvapalnený plyn).

V súlade s environmentálnou orientáciou SPP nadobudol inštitút výkupcu elektriny vyrobenej z obnoviteľných zdrojov a zároveň sa stalo významným hráčom na poli obchodovania so zelenou energiou.

3.2.3. Vlastné imanie Národnej banky Slovenska

Národná banka Slovenska (ďalej „NBS“) v roku 2019 čelila a aktuálne stále čelí neistote vo vzťahu k načasovaniu brexitu a následnému vysporiadaniu vzájomných vzťahov EÚ a Veľkej Británie. Globálna ekonomika zaznamenala medziročný pokles rastu o 0,7 % vplyvom protekcionistických opatrení medzi Čínou a USA. V podmienkach Slovenska ekonomika tiež vykázala medziročný pokles rastu o 1,7 % k čomu prispel slabý zahraničný dopyt.

Pokračujúce spomalenie spojené s prepadom ekonomiky Slovenska očakáva (a na základe čiastkových údajov roku 2020, sa aj deklaruje), že nielen Slovensko, ale celý svet, sa ocitne v mimoriadnej situácii v podobe spoločensko-ekonomickej krízy. Kríza ako dôsledok pandémie COVID-19 zasahuje nielen do života obyvateľstva, podnikateľskej sféry, ale celej globálnej ekonomiky. Krízu podobných rozmerov história zatiaľ nezaznamenala a preto jej dôsledky nie je možné v plnej miere predikovať.

Štruktúra zmien vlastného imania sa vyvíjala stabilne, výsledok bežného obdobia ako pozitívna zmena stavu a vplyv precenenia s pozitívnym, prípadne negatívnym dopadom na zmenu stavu vlastného imania. Hlavným zdrojom tvorby výsledku bežného obdobia generovaného počas sledovaného obdobia vo forme zisku, je stabilne zisk z finančných operácií. Vývoj zisku z finančných operácií závisí podobne ako veľkosť vplyvu precenenia, od vývoja podmienok v domácej ako aj globálnej ekonomike. Zastúpenie ostatných položiek v rámci štruktúry možno považovať, vzhľadom na veľkosť ich vplyvu, za nevýznamné.

Vlastné imanie NBS sa v roku 2019 zvýšilo o 516 587 tis. eur vplyvom zisku bežného obdobia vo výške 212 065 tis. eur, ktorého pozitívny vplyv ešte viac umocnilo zvýšenie stavu účtov precenenia o 304 522 tis. eur.

Zisk bežného obdobia sa zvýšil o 23,1 % najmä vplyvom zisku z finančných operácií. Pozitívny vývoj zisku z finančných operácií ovplyvnili najmä: výsledok zo správy investičných rezerv (rast zisku o 92,0 %), výsledok z operácií s ECB (zvýšenie o 27,4 %) a z operácií s klientmi, ktoré nie sú spojené

s výkonom menovej politiky (rast o 2,5 %). Pozitívny vplyv čiastočne eliminoval medziročný pokles výšky zisku z výkonu menovej politiky (pokles o 1,6 %). Medziročný rast zisku zo správy investičných rezerv bol spôsobený vyššími výnosmi z cenných papierov a vyššími prijatými úrokmi z bežných účtov a vkladov. K tvorbe celkového zisku prispela aj medziročná úspora nákladov na emisiu bankoviek a mincí o 9,0 % (vplyv nižšieho množstva vyrobených bankoviek o 28,1 mil. ks) a absencia negatívneho vplyvu tvorby rezervy na finančné riziká (v roku 2018 tvorba vo výške 30,0 mil. eur).

Pozitívny vplyv uvedených položiek čiastočne eliminoval nižší zisk z výkonu menovej politiky zaistený nižším výnosom z podielu NBS na menovom príjme Eurosystemu, ktorého vplyv čiastočne zmiernili úroky zo štrukturálnych operácií.

Čisté prevádzkové náklady zaznamenali medziročne rast (o 1,8 %), vplyvom vyšších nákladov na zamestnancov (vyšší počet zamestnancov z dôvodu doplnenia stavu zamestnancov v odboroch regulácie a ochrany finančného spotrebiteľa), ktoré čiastočne eliminoval rast prijatých poplatkov a príspevkov od subjektov finančného trhu (o 25,5 %) a úspora nákladov na správu a prevádzku (vplyv zúčtovania zisku z predaja budovy na Tomášikovej ulici v Bratislave).

3.2.4. Implicitné záväzky

Implicitné záväzky sú v ústavnom zákone o rozpočtovej zodpovednosti definované ako rozdiel medzi očakávanými budúcimi výdavkami a očakávanými budúcimi príjmami subjektov verejnej správy, ktoré vyplývajú z finančných dôsledkov spôsobených budúcim uplatňovaním práv a povinností ustanovených právnym poriadkom Slovenskej republiky, ak tieto nie sú súčasťou dlhu verejnej správy. Napriek ich problematickému oceňovaniu z dôvodu, že nie sú vykazované v súvahe subjektov verejnej správy, je možné ich odhadnúť pri využití analytických postupov a zohľadnení legislatívneho stavu. V Súhrnnej výročnej správe sa prezentujú implicitné záväzky v sektore sociálnych vecí, zdravotníctva a školstva spojené so starnutím populácie a ďalšie typy záväzkov, ako PPP projekty a schéma financovania vyradovania jadrových zariadení.

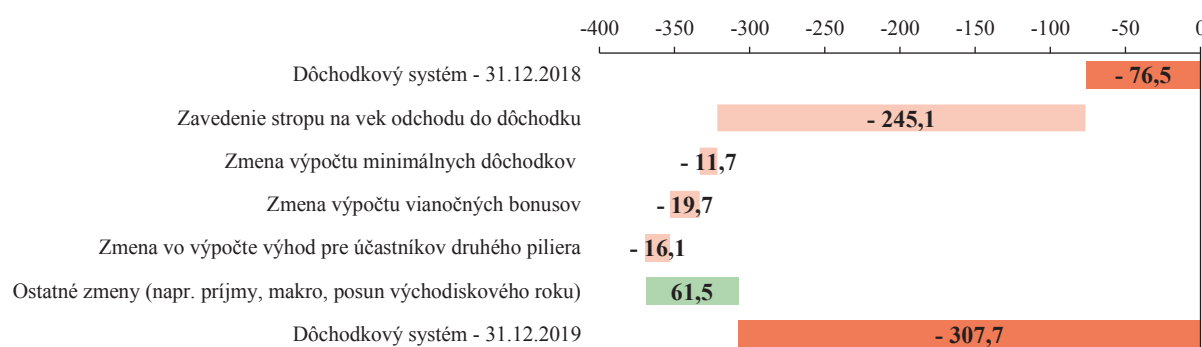
Odhad implicitných záväzkov za rok 2019						
	Hodnota k 31.12.2019		Hodnota k 31.12.2018*		2019-2018	
	% HDP	tis. eur	% HDP	tis. eur	p.b.	tis. eur
Starnutie obyvateľstva	-449,8%	-423 561 429	-221,9%	-199 123 081	-227,8%	-224 438 348
- dôchodkový systém	-307,7%	-289 743 947	-76,5%	-68 624 800	-231,2%	-221 119 146
- zdravotníctvo	-84,0%	-79 107 246	-85,9%	-77 110 315	1,9%	-1 996 932
- dlhodobá starostlivosť	-42,6%	-40 091 242	-46,0%	-41 300 024	3,5%	1 208 782
- poistenie v nezamestnanosti	0,6%	608 314	0,4%	371 353	0,2%	236 960
- školstvo	-16,2%	-15 227 307	-13,9%	-12 459 295	-2,3%	-2 768 013
PPP projekty	-3,6%	-3 392 191	-3,8%	-3 409 397	0,2%	17 205
Vplyv Národného jadrového fondu	4,4%	4 144 191	2,9%	2 601 908	1,5%	1 542 283
Implicitné záväzky spolu	-449,0%	-422 809 430	-222,8%	-199 930 570	-226,1%	-222 878 860

*Implicitné záväzky pre účel Súhrnnej výročnej správy za rok 2018 nezohľadňovali vplyv výsluhových dôchodkov silových zložiek.

Zdroj: MF SR

Hodnota celkových implicitných záväzkov ku koncu roku 2019³⁰ vzrástla na 449 % HDP³¹, čo je oproti predchádzajúcemu roku približne dvojnásobný nárast. Takmer celá zmena bola spôsobená prijatými legislatívnymi opatreniami v penzijnom systéme v roku 2019. Oproti stavu z roku 2019 vzrastú výdavky na dôchodkové dávky do roku 2063 približne o 5,3 % HDP. Zmena implicitných záväzkov bola v menšej miere ovplyvnená aj pravidelnou aktualizáciou strednodobej prognózy makroekonomických údajov a každoročným posunom sledovaného horizontu.³² Z dôvodu spresnenia odhadu hodnoty čistého bohatstva došlo k zahrnutiu vplyvu výsluhových dôchodkov silových zložiek štátu priamo do implicitných záväzkov.³³ Výška implicitných záväzkov tak aktuálne zahŕňa všetky položky citlivé na starnutie obyvateľstva pri využití rovnakého prístupu. Na zabránenie duplicitného započítania v čistom bohatstve boli zároveň výsluhové dôchodky silových zložiek vylúčené z vlastného imania súhrnného celku verejnej správy, a to vo výške účtovnej rezervy tvorenej na zamestnanecké požitky vykázanej v súvahe Ministerstva financií SR.

Legislatívne opatrenia s vplyvom na dôchodkový systém (% HDP)

Zdroj: MF SR

Zmeny v politikách citlivých na starnutie populácie prijaté v roku 2019

Dlhodobé projekcie výdavkov citlivých na starnutie, s ktorými uvažujú aktuálne platné projekcie AWG z roku 2018, boli v kvantifikácii implicitných záväzkov upravené o novoprijaté opatrenia v oblasti penzijného systému.

- **Zavedenie stropu na vek odchodu do dôchodku**

Ústavným zákonom sa koncom marca 2019 schválilo zavedenie stropu na vek odchodu do dôchodku. Rast dôchodkového veku sa zastaví na hranici 64 rokov a strop pre ženy bude závisieť od počtu vychovaných detí. Dosiahnutie všeobecného stropu na úrovni 64 rokov nastane v roku 2030.

³⁰ Implicitné záväzky za rok 2019 neuvažujú s legislatívnymi opatreniami prijatými v NR SR po 31.12.2019.

³¹ Uvedené výsledky je zároveň potrebné interpretovať starostlivo. Pri výpočte implicitných záväzkov je potrebné brať do úvahy fakt, že hodnota implicitných záväzkov plynúcich zo starnutia je vyjadrená v súčasnej hodnote a v pomere k aktuálnemu výkonu ekonomiky (% HDP). Pozitívny efekt menovateľa z očakávaného rastu HDP v budúcnosti nie je v hodnote implicitných záväzkov zohľadnený. Zároveň, neistota celkových implicitných záväzkov pramení aj z relatívne vysokej váhy posledného bodu projekcie, ktorý je základom pre odhad záväzkov v nekonečnom horizonte.

³² V porovnaní s predchádzajúcim vyhodnotením implicitných záväzkov pre SVS na rok 2018 došlo k posunu sledovaného horizontu na roky 2019 až 2063.

³³ Pôvodný odhad výsluhových dôchodkov zahrnutý vo vlastnom imaní vychádzal z aktuárskeho prístupu, ktorý uvažoval len s rezervou na plnenie záväzkov existujúcich dôchodcov a tých, ktorí sú v silových zložkách aktuálne zamestnaní. Zároveň výpočet abstrahoval od príjmov tejto penzijnjej schémy. Touto zmenou sa taktiež zabezpečí konzistentné porovnanie implicitných záväzkov v návrhu rozpočtu verejnej správy.

• **Zmena výpočtu minimálnych dôchodkov**

K ďalšiemu nárastu implicitných záväzkov dodatočne prispela aj zmena výpočtu minimálneho dôchodku, ktorý bol schválený parlamentom po zverejnení vládneho návrhu rozpočtu. Od 1.1.2020 dosahuje minimálny dôchodok, na ktorý vznikne nárok po získaní 30 rokov dôchodkového poistenia, 33 % priemernej mzdy na Slovensku spred dvoch rokov rovnajúcej sa sume 334,30 eur.

• **Zmena výpočtu vianočných príspevkov**

Zmena vianočného bonusu vyplácaného od roku 2019 spočíva v zdvojnásobení výšky príspevku a rozšírení okruhu poberateľov. Predošlá legislatíva určovala maximálny bonus vo výške 100 eur a v plnej miere bol vyplácaný len dôchodcom, ktorých dávka bola nižšia ako životné minimum. Zároveň vianočný príspevok získali len dôchodcovia s dôchodkami do 60 % priemernej mzdy. Novelizovaný výpočet zdvojnásobuje sumu vianočných príspevkov pre ľudí s dôchodkom pod 60 % priemernej mzdy, pričom výška vianočného bonusu nesmie byť nižšia ako 10 eur.

• **Zmena vo výpočte výhod pre účastníkov druhého piliera**

V dôsledku účasti sporiteľov v druhom dôchodkovom pilieri sa dávka z prvého piliera znižuje o výšku poistenia zaslaného do druhého piliera a doby sporenia v druhom pilieri. Dôvodom zmeny výpočtu bola skutočnosť, že starobné poistenie sa platí aj do rezervného fondu solidarity. Prostriedky z tohto fondu sa následne používajú na financovanie dôchodkov prvého piliera. Od roku 2020 sa výpočet zmenil tak, aby dávky vyplácané sporiteľom v druhom pilieri zohľadňovali aj tento príspevok. Výsledkom zmeny bude menšie zníženie dávok z prvého piliera, a tým aj vyššie výdavky na dôchodky. K zvýšeniu výdavkov dôjde hlavne po roku 2030, pretože počet dôchodkov vyplácaných z druhého piliera ostáva v nasledujúcich rokoch na nízkej úrovni.

• **Zmeny v určovaní dôchodkového veku³⁴**

Dôchodkový vek sa od januára 2019 po novom určuje na 5 rokov dopredu a zaokrúhľuje sa na celé mesiace. Vzhľadom na schválenie zastropovania dôchodkového veku v marci 2019 bude mať toto opatrenie reálny efekt len do roku 2028.

Závazky súvisiace s PPP projektmi predstavovali ku koncu roka 2019 hodnotu 3,6 % HDP a ich hodnota sa zmenila medziročne len minimálne. Sú kvantifikované na základe odhadu platieb štátu za dostupnosť počas ich celej doby trvania koncesie.³⁵

Vplyv PPP projektov (v % HDP)						
	2019	2020	2030	2040	2050	Spolu
Platba za dostupnosť R1*	0,13	0,13	0,10	0,07	-	2,3
Platba za dostupnosť D4 a R7	0,00	0,02	0,04	0,03	0,01	1,0
Platba za dostupnosť - väznica Rimavská Sobota	0,00	0,00	0,01	0,01	-	0,3
Spolu						3,6

* bez započítania DPH za služby
Pozn.: diskontované k roku 2019

³⁴ V príspevkovom grafe legislatívnych opatrení je z dôvodu malého vplyvu na celkovú zmenu implicitných záväzkov tento vplyv zahrnutý v položke „Ostatné zmeny“.

³⁵ Pri projektoch rýchlostnej cesty R1 a novom projekte výstavby väzenského zariadenia do roku 2041 a pri projekte D4/R7 do roku 2050.

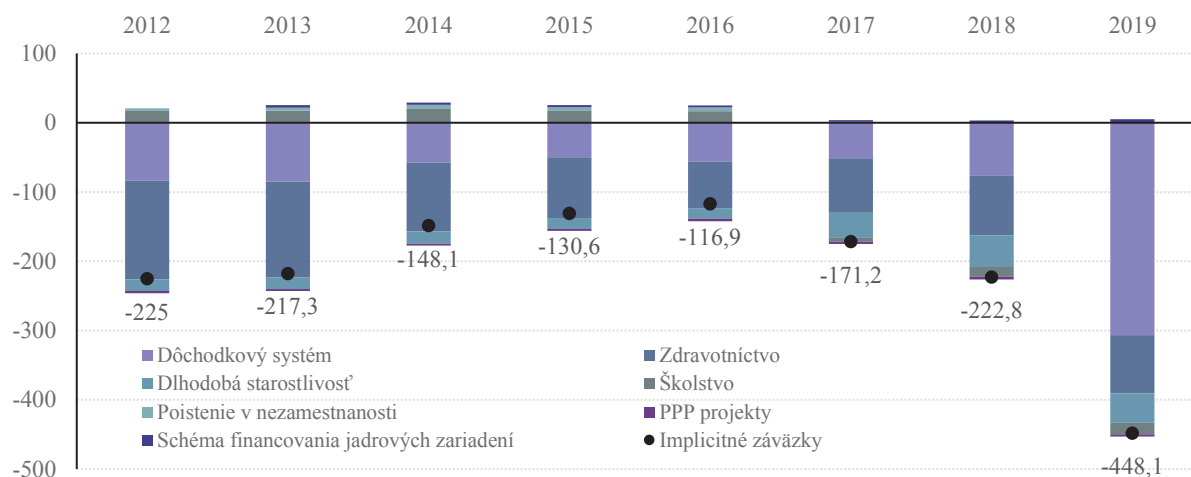
Výšku celkových implicitných záväzkov mierne kompenzovala schéma vyrad'ovania jadrových zariadení, s pozitívnym vplyvom na celkové implicitné záväzky vo výške 4,4 % HDP.³⁶ Oproti predošlej správe došlo k zvýšeniu pozitívneho príspevku z dôvodu aktualizácie schémy očakávaných príjmov a nákladov Národného jadrového fondu z roku 2019.³⁷

Vplyv Národného jadrového fondu (v % HDP)						
	2019	2020	2050	2100	2140	Spolu
Vplyv NJF na saldo	-0,13	-0,11	-0,06	0,01	0,00	-4,4

Pozn.: diskontované k roku 2019

Implicitné záväzky sa v roku 2019 dostali na historicky najvyššiu hodnotu od počiatku ich monitorovania v roku 2012. Najväčšími prispievateľmi k úrovni implicitných záväzkov patria dlhodobé projekcie súvisiace s dôchodkovým systémom a zdravotníctvom.

Vývoj a štruktúra implicitných záväzkov od roku 2012 (% HDP)

Zdroj: MF SR

3.2.5. Podmienené záväzky

Podmienené záväzky sú určitým druhom iných pasív, ktoré za určitých okolností môžu negatívne ovplyvniť finančnú situáciu účtovnej jednotky resp. štátu či územnej samosprávy (v závislosti od toho, aký subjekt podmienené záväzky vykazuje). Tieto záväzky nie sú vykazované na súvahových položkách pasív, pretože nie sú splnené podmienky pre ich zaúčtovanie (výška takéhoto „neistého“ záväzku sa nedá spoľahlivo oceniť, obdobie, ku ktorému sa povinnosť viaže nie je určené alebo úbytok ekonomických úžitkov v budúcnosti nie je istý). Z tohto dôvodu nie je možné jednoznačne odhadnúť vplyv na verejné financie z pohľadu času a už vôbec nie je možné stotožňovať hodnotu vyčíslených podmienených záväzkov v danom roku s aktuálnou potrebou peňažných prostriedkov na plnenie takýchto „možných“ povinností.

³⁶ Schéma bola aktualizovaná o nové údaje o očakávaných príjmoch a nákladoch Národného jadrového fondu z roku 2019.

³⁷ Na základe údajov MH SR a NJF. Implicitný záväzok súvisiaci s Národným jadrovým fondom vyplýva z financovania vyrad'ovania jadrových zariadení. Veľkosť budúcich nákladov výraznejšie porastie kvôli zvyšujúcim sa nákladom na skladovanie a likvidáciu jadrového odpadu. Avšak v celom horizonte, najmä vďaka kumulujúcemu sa prebytku fondu v prvých dekádach, je vplyv Národného jadrového fondu kladný.

Podľa ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti sú podmienené záväzky súčasťou Návrhu rozpočtu verejnej správy (v prílohe č. 4), ktorý každoročne zostavuje Ministerstvo financií SR. Informácia v návrhu rozpočtu je smerodajná najmä pre účely hodnotenia dlhodobej udržateľnosti a výpočtu základného scenára zo strany Rady pre rozpočtovú zodpovednosť, ako aj transparentné zverejňovanie mimobilančných položiek s potenciálnym vplyvom na verejné financie.

Požiadavku na zverejňovanie podmienených záväzkov obsahuje aj európska legislatíva, a to konkrétne smernica Rady 2011/85/EÚ o požiadavkách na rozpočtové rámce členských štátov. Podľa článku 14 ods. 3 tejto smernice členské štáty za všetky subsektory verejnej správy „uverejnia príslušné informácie o podmienených záväzkoch s možným veľkým vplyvom na rozpočet verejnej správy vrátane štátnych záruk, problémových úverov a záväzkov vyplývajúcich z činnosti verejnoprávnych korporácií vrátane ich rozsahu“. Podľa tejto smernice sa pravidelne zverejňujú záväzky zo záruk, mimobilančných projektov PPP a nesplácané úvery.

Z uvedeného vyplýva, že aj pri podmienených záväzkoch existuje viacero metodických prístupov a na konkrétne podmienené záväzky je možné nazerať odlišne. V ekonomickej teórii, ale aj v legislatívnej praxi účtovného výkazníctva sa ako ostatné pasíva (širší pojem od podmienených záväzkov) spomínajú najčastejšie pasíva z prebiehajúcich alebo hroziacich súdnych sporov, z poskytnutých záruk, zo všeobecne záväzných právnych predpisov alebo sú to iné finančné povinnosti ako napríklad z devízových termínovaných obchodov, z opčných obchodov, zákonná alebo zmluvná povinnosť odobrať určité produkty, napríklad z dodávateľských zmlúv a odberateľských zmlúv, povinnosti z nájomných zmlúv, koncesionárskych a iných zmlúv.

Subjekty verejnej správy majú z podstaty svojej činnosti často špecifické položky nielen na riadnych záväzkoch, ale aj v iných pasívach. Z pohľadu prezentácie údajov v účtovnej závierke často zverejňujú aj informácie, ktoré nemusia predstavovať podmienené záväzky, ale pre účely splnenia si povinnosti poskytnúť užívateľovi účtovnej závierky významné informácie, uvedú ich medzi mimobilančné položky. V súhrnnej výročnej správe sú preto podmienené záväzky chápané podľa účtovnej definície (uvedenej v prvom odseku) a sú predmetom analytického skúmania s väzbou na výpočet čistého bohatstva.

Celkové podmienené záväzky verejného sektora boli k 31.12.2019 vykázané vo výške 18 542 542 tis. eur³⁸ (19,7 % HDP). Medziročný nárast celkových podmienených záväzkov o 1 284 823 tis. eur bol spôsobený najmä nárastom hodnoty súdnych sporov v rozpočtových organizáciách štátu a zahrnutím údajov od obchodných spoločností ústrednej správy³⁹. Na medziročnom prírastku sa podieľalo najmä Ministerstvo vnútra SR (prírastok súdnych sporov o 1 mld. eur), Slovenské elektrárne, a.s. (zvýšila sa hodnota majetku, ktorý je predmetom záložného práva) a MH Manažment, a.s, ktorý z dôvodu revízie súdnych sporov a vytvorených rezerv na prípadné plnenia z nich vykázal v poznámkach účtovnej závierky opätovne podmienené záväzky. Na strane zníženia podmienených

³⁸ Vyčíslenie hodnoty je možné len za subjekty, ktoré predložili účtovnú závierku, prípadne bližšie podklady za príslušný rok.
³⁹ Vychádzajúc z definície podniku štátnej správy v zákone č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti, boli do sledovanej skupiny subjektov zaradené aj obchodné spoločnosti s majetkovou účasťou štátu v minimálnej výške 20 % ich základného imania

záväzkov sa prejavilo zastavenie medzinárodnej arbitráže v spore SR a spoločnosťami Eurogas Inc a Belmont Resources Inc, kde bola požadovaná suma 239 705 tis. eur, ako aj zníženie rizika plnenia z pasívnych súdnych sporov a tým aj odhadovanej sumy či iné finančné povinnosti (napr. deriváty SPP).

Podmienené záväzky podľa zložiek verejného sektora				v tis. eur
	2017	2018	2019	Δ 2019-2018
Ústredná správa a ostatné subjekty	13 778 276	17 203 830	18 488 756	1 284 926
Obce a ich účtovné jednotky	48 522	53 212	53 257	45
VÚC a ich účtovné jednotky	510	677	529	-148
Spolu	13 827 308	17 257 719	18 542 542	1 284 823

Zdroj: MF SR

Hodnotovo najvýznamnejšiu skupinu tvoria **podmienené záväzky vyplývajúce z poskytnutých záruk** vyplývajúcich zo stabilizačných mechanizmov (v správe Ministerstva financií SR) a **kapitálu splatného na požiadanie** v medzinárodných finančných inštitúciách. Najväčší podmienený záväzok ostáva vykázaný pri Európskom stabilizačnom mechanizme⁴⁰ (ESM) vo výške 5 108 800 tis. eur. Tento finančný mechanizmus je určený na poskytovanie pomoci členským štátom eurozóny vo vážnych finančných problémoch s cieľom zabezpečiť stabilitu eurozóny. Základné imanie ESM v sume 700 000 000 tis. eur tvorí 80 000 000 tis. eur vo forme splatených akcií (z toho podiel SR: 659 200 tis. eur) a 620 000 000 tis. eur vo forme akcií splatných na vyzvanie (z toho podiel SR: 5 108 800 tis. eur). Slovenská republika sa ratifikáciou zmluvy, ktorou sa zriaďuje ESM zaviazala, že v prípade, ak úroveň splateného imania klesne pod schválených 80 000 000 tis. eur absorbovaním strát vzniknutých v rámci pomoci členským štátom eurozóny, Správna rada ESM vyzve akcionárov na jeho splatenie jednoduchou väčšinou.

Európsky nástroj finančnej stability (EFSF⁴¹) je predchodca ESM (tzv. euroval 1). Slovenská republika sa ako členský štát EFSF zaviazala poskytovať záruky za dlhové finančné inštrumenty vydávané EFSF v prípade žiadosti členského štátu eurozóny o finančnú stabilizačnú pomoc. V zmysle zákona č. 381/2010 Z. z. o špecifických štátnych zárukách a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa Slovensko musí podieľať na celkovej výške záruk do sumy, ktorá nepresiahne 7 727 570 tis. eur. Zároveň sa musí podieľať na ďalších záručných mechanizmoch potrebných na získanie AAA ratingu pre EFSF, napríklad poskytnutím dodatočných záruk EFSF do výšky 165 % svojho podielu na zárukách pre každú emisiu. Stav záruk vystavených Slovenskou republikou bol k 31.12.2019 vo výške 2 426 842 tis. eur a medzoročne sa znížil o 13 917 tis. eur.

Kapitál splatný na vyzvanie (tzv. „call capital“) v medzinárodných finančných inštitúciách je takisto v správe Ministerstva financií SR. Ide o nesplatenú časť podielov na základnom imaní konkrétnych finančných inštitúcií, k splateniu ktorej je nutná výzva pre akcionárov („call“). Keďže nie je isté v akom čase a v akom objeme bude nutné doplniť základné imanie týchto inštitúcií, rozvrhnutý

⁴⁰ Bližšie informácie sú dostupné na oficiálnej stránke www.esm.europa.eu, ktorá je spoločná aj pre popis nástroja EFSF.

⁴¹ EFSF má vplyv aj na dlh verejnej správy (kapitola 1.2.). Odlišná suma vyplýva z rozdielnej metodiky výpočtu dlhu a podmienených záväzkov, ktorá bola podrobnejšie vysvetľovaná v predchádzajúcich ročníkoch Súhrnnej výročnej správy.

podiel pripadajúci na Slovenskú republiku, ako člena v medzinárodných finančných inštitúciách, sa vykazuje na podsúvahe ako podmienené pasívum. Primárnym cieľom členstva v medzinárodných bankách je vzájomná pomoc v oblasti hospodárskeho rozvoja prostredníctvom koncentrácie kapitálu z národných zdrojov. Samotná Slovenská republika čerpá zvýhodnené úvery od niektorých z týchto bánk, napríklad na rozvoj domácej cestnej infraštruktúry a podporu spoločných programov SR a EÚ (bližšie informácie sú uvedené v prílohe č. 3 Súhrnnej účtovnej závierky).

Prehľad najväčších podmienených záväzkov				(tis. eur)
	2017	2018	2019	Δ 2019-2018
Kapitál na požiadanie a záruky v medz. finančných inštitúciách	8 669 919	8 700 585	8 707 364	6 779
Európsky stabilizačný mechanizmus (ESM)	5 108 800	5 108 800	5 108 800	0
Európsky nástroj finančnej stability (EFSF)	2 428 514	2 440 759	2 426 842	-13 917
Európska investičná banka	573 996	573 996	573 996	0
Medzinárodná banka pre obnovu a rozvoj	385 562	403 847	424 485	20 638
Európska banka pre obnovu a rozvoj	101 359	101 359	101 359	0
Rozvojová banka rady Európy	16 854	16 854	16 854	0
Medzinárodná banka pre hospodársku spoluprácu	10 658	10 658	10 658	0
Mnohostranná agentúra pre investičné záruky	2 857	2 993	3 051	58
Medzinárodná investičná banka	41 319	41 319	41 319	0
Medzinárodné investičné arbitráže	471 182	378 997	139 292	-239 705
Eurogas Inc. a Belmont Resources Inc.	239 700	239 705	0	-239 705
Zdravotná poisťovňa Union, a.s.	28 692	28 692	28 692	0
Spoldzielnica Pracy Muszynianka	202 790	110 600	110 600	0
Ostatné súdne spory	2 028 078	3 009 504	4 245 705	1 236 201
Ministerstvo financií SR	575 360	1 568 121	1 500 261	-67 860
Ministerstvo vnútra SR	82 055	89 463	1 148 977	1 059 514
Kancelária národnej rady SR	594 601	582 573	615 625	33 052
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR	473 699	453 228	451 089	-2 139
MH Manažment, a.s. (FNM SR)	0	0	227 446	227 446
Slovenský pozemkový fond	101 900	101 900	101 900	0
Ministerstvo hospodárstva SR	71 964	84 858	88 800	3 942
Vodohospodárska výstavba, š.p.	76 748	77 609	59 856	-17 753
Železničná spoločnosť Slovensko, a.s.	51 751	51 752	51 751	-1
Iné (podniky štátnej správy, MF SR)	2 426 413	4 661 417	5 035 279	373 862
Slovenské elektrárne, a.s.	0	2 758 668	3 087 698	329 030
MH Manažment, a.s.	976 822	976 822	976 822	0
Slovenský plynárenský priemysel, a.s.	232 622	544 250	452 442	-91 808
Exportno-importná banka Slovenska	196 143	131 790	165 981	34 191
Slovenská záručná a rozvojová banka, a.s.	140 697	110 525	121 941	11 416
Východoslovenská energetika, a.s.	0	0	112 200	112 200
Jadrová a vyrad'ovacia spoločnosť, a.s.	0	0	71 912	71 912
Slovenská elektrizačná a prenosová sústava, a.s.	214 174	50 193	0	-50 193
Lesy SR, š.p.	58 590	49 227	15 818	-33 409
MH Invest, s.r.o	544	18 458	18 877	419
Záruky MF SR	17 738	12 184	9 765	-2 419
Národná diaľničná spoločnosť, a.s.	366 083	9 300	1 823	-7 477
Slovenská správa ciest	223 000	0	0	0
Spolu	13 595 592	16 750 503	18 127 640	1 377 137

Zdroj: Účtovné závierky subjektov a databáza MF SR

Medzinárodné investičné arbitráže vznikajú domnelým porušením bilaterálnych investičných dohôd uzatváraných medzi suverénnymi štátmi. Predmetom sporov je náhrada škody za porušenie dohôd o podpore a ochrane investícií.

Ministerstvo financií SR viedlo ku koncu roka 2019 tri medzinárodné arbitráže. Najvýznamnejšou z nich bolo arbitrážne konanie s EuroGas Inc z dôvodu údajného protiprávneho odobratia povolenia na ťažbu mastenca na území SR a Belmont Resources Inc. z roku 2014. Spor o náhradu škody viedli uvedené spoločnosti voči SR. Arbitráž bola vedená podľa bilaterálnej investičnej dohody medzi SR a USA a bilaterálnej investičnej dohody medzi SR a Kanadou. V roku 2017 bol vydaný arbitrážny rozsudok, ktorým bola zamietnutá žaloba v plnom rozsahu. Žalobcovia však podali návrh na zrušenie tohto rozsudku, o ktorom sa rozhodovalo v osobitnom zrušovacom konaní. Konanie o zrušení rozhodnutia o zamietnutí arbitráže bolo 31.10.2019 definitívne zrušené, čím zaniklo akékoľvek riziko pre SR uhradiť deklarovanú sumu zo začiatku arbitráže.

Druhou otvorenou arbitrážou je spor s poľskou spoločnosťou Spółdzielnia Pracy Muszynianka z údajného porušenia bilaterálnej investičnej dohody medzi Poľskom a Slovenskou republikou. Spor iniciovala poľská spoločnosť v roku 2016 a ako dôvod má byť ústavný zákaz vývozu vody z územia SR, čím mala byť tejto spoločnosti spôsobená domnelá škoda vo výške 75 960 tis. eur. V roku 2017 bola požadovaná čiastka na základe expertného posudku poľskej spoločnosti zvýšená na 202 790 tis. eur. V januári 2018 Slovenská republika podala pred arbitrážny tribunál písomnú obhajobu. Počas roka 2018 boli zo strany Ministerstva financií SR predložené podania v rámci obhajoby, potenciálna škoda spoločnosti bola viackrát znížená až na 110 600 tis. eur zo strany samotnej spoločnosti. Na argumenty vznesené v priebehu pojednávania reagovala SR i žalobca samostatnými podaniami v priebehu mája 2019. V marci 2020 dostal arbitrážny tribunál nóty Slovenska a Poľska k rozhodnutiu v prípade Achmea, na ktoré určil procesný harmonogram na vyjadrenie a to do konca apríla 2020. Do dňa zostavenia súhrnnej výročnej správy nebolo rozhodnutie arbitrážneho tribunálu vydané.

Pri medzinárodnej arbitráži so Zdravotnou poisťovňou Union, a.s. ide o spor Achmea vs. Slovenská republika, ktorý sa vedie z dôvodu zákazu zisku zdravotných poisťovní z roku 2007. V tejto arbitráži, vedenej podľa bilaterálnej investičnej dohody medzi SR a Holandským kráľovstvom, bol v decembri 2012 vydaný rozsudok, ktorým arbitrážny tribunál nariadil SR zaplatiť žalobcovi, holandskej spoločnosti Achmea B.V., odškodnenie vo výške 25 226 tis. eur plus úroky vo výške 3 466 tis. eur. SR napadla tento rozsudok ako aj jurisdikčné rozhodnutie tribunálu pred nemeckými súdmi. Achmea taktiež paralelne požiadala Luxemburský súd o výkon rozhodnutia arbitrážneho tribunálu z decembra 2012 a zablokovanie majetku SR, pričom hodnota sporu určená Medzinárodným tribunálom bola 28 187 tis. eur. Súdny dvor EÚ rozhodol 6. marca 2018 o predbežnej otázke vo veci neaplikovateľnosti arbitrážnej doložky v bilaterálnej investičnej zmluve medzi SR a Holandskom. Konanie o zrušení tohto rozsudku ako aj jurisdikčného rozhodnutia v tomto spore bolo právoplatne ukončené rozhodnutím Najvyššieho spolkového súdu v Nemecku dna 31.10.2018, čím bol arbitrážny rozsudok ako taký zrušený. Achmea sa v konaní pred Luxemburskými súdmi bráni tým, že podala pred nemeckým Ústavným súdom voči rozhodnutiu Najvyššieho spolkového súdu v Nemecku ústavné

sťažnosti, o ktorých prípustnosti zatiaľ nebolo rozhodnuté. Luxemburský súd v novembri 2019 rozhodol, že konanie je pozastavené do rozhodnutia nemeckého Ústavného súdu o ústavných sťažnostiach.

Slovenskej republike hrozí ďalšia arbitráž, to znamená, že žaloba formálne ešte nebola podaná, no bola oznámená predžalobná výzva v prípade Quick Power Plant SE, Holandsko (QPP). Predmet sporu sa týka údajného nároku na akcie/práva k akciám spoločnosti TRANSPETROL, a.s., ktoré sa QPP pokúsila nadobudnúť. V súčasnosti prebieha objasňovanie skutkového stavu a nároku QPP pre prípad, ak by bola podaná proti SR žaloba.

Ministerstvo financií SR dostalo oznámenie o hrozbe vzniku škody od dánskej spoločnosti Marius Pedersen, a to za údajné možné porušenie bilaterálnej investičnej dohody s Dánskom, a to novelou zákona o odpadoch.

Tieto hroziace žaloby považuje Ministerstvo financií za bezpredmetné, nakoľko boli podané na základe bilaterálnych investičných dohôd medzi štátmi EÚ, ktorých arbitrážna doložka je v zmysle rozhodnutia Súdneho dvora EÚ v prípade Achmea neaplikovateľná a na základe postupu Európskej komisie má dôjsť k ukončeniu všetkých takýchto bilaterálnych investičných dohôd v rámci EÚ.

Z ostatných súdnych sporov vykazuje najvyššiu hodnotu Ministerstvo financií SR, pričom ide najmä o náhradu škody uplatňovanej podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, v ktorých Ministerstvo financií SR zastupuje pred súdom aj iné orgány verejnej moci.

Ministerstvo vnútra SR vykazuje podmienené pasíva zo súdnych sporov najmä z titulu náhrady škody spôsobenej pri výkone verejnej moci, na zvýšení hodnoty súdnych sporov sa podieľajú najmä dva nové súdne spory.

Kancelária Národnej rady SR eviduje podmienené záväzky z existujúcich alebo hroziacich súdnych sporov, z čoho podstatnú časť tvoria žaloby za náhradu škody spôsobenú legislatívnou činnosťou NR SR vrátane troch súdnych sporov o „zákaz zisku“ zdravotných poisťovní (spolu 614 079 tis. eur).

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR zaznamenalo úbytok hodnoty súdnych sporov o 2 140 tis. eur. Najvýznamnejší je spor s fyzickou osobou o náhradu škody vo výške 450 000 tis. eur, ktorá mala byť spôsobená údajnou nečinnosťou a nesprávnym úradným postupom.

Slovenský pozemkový fond vykazuje podmienené záväzky z titulu 4 právnych sporov v úhrnnej výške 101 900 tis. eur, pričom ide o žaloby súkromných spoločností v ktorých si uplatňujú náhradu škody titulom údajne zmarenej investície z dôvodu, že fond vydal pozemky, na ktorých sa mali realizovať investičné projekty.

Ministerstvo hospodárstva SR eviduje podmienené záväzky zo súdnych sporov vo výške 88 800 tis. eur, pričom medziročné zvýšenie bolo spôsobené prehodnotením vytvorených rezerv na súdne spory. Tie naopak poklesli o 1 518 tis. eur. Najvyššiu čiastku (64 385 tis. eur) predstavuje žaloba o náhradu škody z titulu nesprávneho úradného postupu URSO za roky 2004-2006 pri vydávaní cenových rozhodnutí.

Vodohospodárska výstavba, š. p. eviduje viaceré súdne spory, pričom väčšinu z uvedenej sumy tvorí spor o náhradu škody z dôvodu údajného porušenia nájomnej zmluvy a spory so Slovenskými elektrárňami o úhradu platieb podľa zmluvy o prevádzke Vodnej elektrárne Gabčíkovo. Vodohospodárska výstavba, š.p. vykazuje voči Slovenským elektrárňam aj podmienené aktíva, z titulu bezdôvodného obohatenia, ktoré malo vzniknúť úhradou platieb Slovenským elektrárňam, a.s. podľa neplatennej zmluvy o prevádzke Vodnej elektrárne Gabčíkovo. V súdnych sporoch sa naďalej pokračuje. Pre účely vyčíslenia čistého bohatstva je nutné znížiť túto hodnotu o podiel, ktorý pripadá na štát z dôvodu vlastníckeho podielu v SE, a.s. (34 %), čo predstavuje zníženie podmienených záväzkov o 9 786 tis. eur.

Železničná spoločnosť Slovensko, a.s. vedie dlhodobý súdny spor vo výške 51 752 tis. eur o náhradu škody, ktorá mala vzniknúť dodávateľovi železničnej spoločnosti zo zmlúv o stavbe, skúškach a zmluvách o dielo k prototypu rušňa radu 755. Okresný súd Bratislava III žalobu v celom rozsahu zamietol a rozsudok bol potvrdený Krajským súdom v Bratislave. Žalobca podal odvolanie.

Z ostatných podmienených záväzkov vykazujú najvyššiu hodnotu Slovenské elektrárne, a. s. Vo svojej účtovnej závierke vykázali podmienené pasíva (okrem iných) v podobe záložného práva na dlhodobý hmotný majetok a zásoby. Hodnota záložného práva medziročne vzrástla o 967 735 tis. eur. Hodnota podmienených pasív potenciálne prislúchajúca štátu bola prenasobená podielom 34 %, čo tvorí 3 087 698 tis. eur.

MH Manažment, a.s. vykazuje možné plnenia z bývalých privatizačných zmlúv, ktoré boli do 31.12.2015 agendou Fondu národného majetku. FNM sa zaviazal uhradiť nadobúdateľom privatizovaných spoločností určité straty na majetku, ktoré im môžu v budúcnosti vzniknúť v dôsledku určitých rizík definovaných v privatizačných zmluvách.

Slovenský plynárenský priemysel, a.s. vykazuje podmienené pasíva v podobe finančných derivátov, používajúcich sa pri kontrahovaní zemného plynu na komoditných burzách.

Exportno-importná banka Slovenska vykazuje v iných pasívach hodnotu poskytnutých záruk (64 431 tis. eur), potvrdených budúcich záruk (53 007 tis. eur) a neodvolateľné úverové prísluby (48 544 tis. eur).

Obdobne Slovenská záručná a rozvojová banka Slovenska, a.s. vykazuje podmienené záväzky v hodnote 121 880 tis. eur z titulu poskytnutých záruk v hodnote 68 760 tis. eur a úverových príslubov vo výške 53 120 tis. eur.

Lesy Slovenskej republiky, š. p. dlhodobo vykazujú hodnotu majetku, ktorá je právne neusporiadaná (napr. pozemky a stavby), a ktoré môžu byť predmetom vrátenia pôvodným vlastníkom. Odhadovaná hodnota sa medziročne znížila na 15 818 tis. eur.

Z dôvodu abstrahovania od vzájomných vzťahov v rámci podmienených záväzkov (vzájomné súdne spory, poskytnuté záruky) a duplicitného vplyvu záväzkov na čisté bohatstvo je ich hodnota pre účely vyčíslenia čistého bohatstva znížená z hodnoty 18 452 452 tis. eur na hodnotu 18 293 901 tis. eur.

3.2.6. Iné aktíva ako súčasť čistého bohatstva

Pod inými aktívami ako súčasť čistého bohatstva sa k 31.12.2019 vykazovali najmä podsúvahové ocenenie štátnych lesov a pohľadávky po lehote splatnosti v štádiu ich vymáhania. Iné aktíva dosiahli v súhrnnej výške 9 466 166 tis. eur.

Od roku 2017 je súčasťou podmienených aktív aj hodnota lesných porastov uvedená v poznámkach účtovnej závierky štátneho podniku Lesy Slovenskej republiky, š. p., ktorá je pravidelne aktualizovaná znalcom Národného lesníckeho centra. Toto iné aktívum tvorí 43 % z doteraz identifikovaných mimobilančných aktív verejnej správy. Druhým najväčším podmieneným aktívom – 36 %, sú pohľadávky postúpené z bankových inštitúcií alebo verejných inštitúcií na vymáhanie Slovenskej konsolidačnej, a.s. (3 420 121 tis. eur), ktorá ich na základe príslušnej legislatívy vymáha a uplatňuje si z nich exekučné nároky. Výťažok z týchto častokrát nedobytných pohľadávok bol v roku 2019 viac ako 12 mil. eur.

Podmienené aktíva podľa zložiek verejného sektora				v tis. eur
	2017	2018	2019	Δ 2019-2018
Ústredná správa a ostatné subjekty	8 885 463	9 229 958	9 417 773	187 815
Obce a ich účtovné jednotky	128 998	48 684	41 098	-7 586
Vyššie územné celky a ich účtovné jednotky	3 054	6 893	7 295	402
Spolu	9 027 681	9 285 535	9 466 166	180 631

Zdroj: Účtovné závierky subjektov a databáza MF SR

Z podmienených aktív vykazuje najvyššiu hodnotu štátny podnik Lesy SR, š. p. z dôvodu ocenenia lesných porastov, ktoré podnik obhospodaruje na pozemkoch vo vlastníctve štátu, ktoré boli k 1.1.2010 jednotne ocenené podľa vyhlášky MS SR č. 492/2004 Z. z. o stanovení všeobecnej hodnoty podniku. Hodnota lesných porastov bola od 1.1.2010 evidovaná na podsúvahovom účte, pričom každoročne je táto hodnota aktualizovaná spolu so spresňovaním hodnoty lesných pozemkov vo vlastníctve štátu. Medziročne bola podsúvahová hodnota lesných porastov nižšia o 105 590 tis. eur. Hlavným dôvodom a podkladom na zníženie hodnoty porastov je obnova programu starostlivosti o les po spracovaní veternej kalamity na niektorých odštepných závodoch.

Slovenská konsolidačná, a. s. (SKo, a. s.), ktorá je zo zákona č. 374/2014 Z. z. o pohľadávkach štátu a o zmene a doplnení niektorých zákonov poverenou osobou pre konsolidáciu pohľadávok verejného sektora vykazuje druhú najväčšiu hodnotu podmienených aktív v hodnote 3 420 121 tis. eur. Medziročný rast nominálnej hodnoty pohľadávok SKo, a.s. je výsledkom novoprijatých pohľadávok na vymáhanie a vymožením resp. odpísaním nedobytných pohľadávok. Časť nominálnej hodnoty pohľadávok SKo, a.s. je pre účely čistého bohatstva eliminovaná, nakoľko je predmetom účtovnej konsolidácie vo verejnej správy, čo zabezpečuje vykázanie pohľadávok len jednou hodnotou.

Zo súdnych sporov a iných právnych úkonov boli významné konkurzné konania, exekučné rozhodnutia a súdne spory evidované Ministerstvom financií SR vo výške 394 103 tis. eur.

Vodohospodárska výstavba, š. p. vykazuje z celkovej hodnoty aktívnych súdnych sporov 407 873 tis. eur súdne spory voči Slovenským elektrárňam, a. s. o bezdôvodné obohatenie. Spor sa týka platieb,

ktoré platila Vodohospodárska výstavba, š. p. elektrárňam od roku 2006 na základe zmlúv na užívanie Vodnej elektrárne Gabčíkovo, ktoré sú podľa štátneho podniku neplatné.

Zároveň v prípade súdnych sporov vedených v prospech MH Manažmentu, a.s. bola zaznamenaná medziročne vyššia hodnota o 9 881 tis. eur.

Prehľad najväčších podmienených aktív				v tis. eur
	2017	2018	2019	Δ 2019-2018
Súdne spory a konania	847 680	829 466	839 548	10 082
Vodohospodárska výstavba, š. p.	410 824	407 787	407 873	86
Ministerstvo financií SR	389 065	380 928	380 928	0
MH Manažment, a.s.	33 865	31 805	41 686	9 881
Ministerstvo vnútra SR	13 926	4 897	5 019	122
Finančné riaditeľstvo SR	0	4 049	4 042	-7
Iné (štátne podniky)	7 889 103	8 049 333	8 520 184	470 851
Lesy SR, š. p.	4 077 768	4 196 397	4 090 807	-105 590
Pohľadávky vymáhané SKo, a.s.	3 407 584	3 274 989	3 420 121	145 132
Exportno-importná banka	95 404	87 000	276 900	189 900
Debitum, a.s.	0	198 278	200 642	2 364
Environmentálny fond	0	0	180 734	180 734
Slovenský plynárenský priemysel	101 343	90 194	140 162	49 968
Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s.	107 004	115 475	122 835	7 360
MH Manažment, a.s.	100 000	87 000	87 983	983
Spolu	8 736 783	8 878 799	9 359 732	480 933

Pre medziročné porovnanie údajov boli za rok 2018 doplnené položky Debitum, a.s. a Finančné riaditeľstvo SR. Zároveň bola položka SKo, a.s. presunutá do skupiny „iné“ aktíva.

Zdroj: Účtovné závierky subjektov

Z ostatných položiek podmienených aktív je významná hodnota zabezpečenia pohľadávok z poskytnutých úverov a poskytnutých záruk Exportno-importnej banky, a.s. v hodnote 276 900 tis. eur. Prijaté záruky sú napr. na nehnuteľnosti, cenné papiere a ostatné záruky. Na navýšení objemu mal vplyv predovšetkým nárast zabezpečenia nehnuteľným majetkom približne za 118 000 tis. eur a nárast prijatých záruk od iných subjektov za 55 000 tis. eur, pričom iné zabezpečenie pokleslo o 37 000 tis. eur.

Spoločnosť Debitum, a. s., vykazuje na podsúvahe pohľadávky na poistnom zo Sociálnej poisťovne. Nominálna hodnota týchto pohľadávok je pre účely čistého bohatstva eliminovaná, pretože ide o pohľadávky voči zdravotníckych zariadeniam (zväčša subjektom verejnej správy), ktoré zároveň vykazujú záväzky voči spoločnosti a k ich odpusteniu môže dôjsť až po splnení určitých podmienok⁴².

Environmentálny fond eviduje potenciálne plnenie zo záložných zmlúv uzavretých bývalým Recyklačným fondom, ktorého činnosť prešla na Environmentálny fond v decembri 2017. Recyklačný fond poskytoval subjektom dotácie napríklad na separáciu odpadov (plastov, železa a podobne) na viacročné obdobie a v prípade, že subjekt nespĺnil podmienky pre dotáciu, bol povinný vrátiť dotáciu aj

⁴² Koncepcia oddĺženia zdravotníckych zariadení <https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/22174/2>

so zmluvnou pokutou. Vo výške dotácie a možnej pokuty boli uzatvárané záložné zmluvy a ručiteľské vyhlásenia.

Slovenský plynárenský priemysel, a. s. (SPP, a. s.) vykazuje poskytnuté záruky, ktoré vystavili materské spoločnosti zákazníkov. SPP, a.s. si tak v prípade neplnenia povinností zo strany zákazníkov môže uplatňovať plnenie u ich materských spoločností.

Skupina Slovenskej elektrizačnej prenosovej sústavy, a. s. (SEPS, a. s.) vykázala v konsolidovanej účtovnej závierke ako podmienené aktíva sumu prijatých bankových záruk vo výške 122 835 tis. eur. Bankové záruky sú uzatvárané v prospech skupiny SEPS, a. s. účastníkmi krátkodobého trhu s elektrickou energiou, ktoré chránia skupinu pred ich prípadnou platobnou neschopnosťou.

MH Manažment, a.s. vykazuje podmienené aktívum zo zmluvy o predaji štátneho podielu v Slovak Telekom, a.s. Platba vo výške 87 983 tis. eur je uložená a viazaná na účte, pričom vyplatenie týchto prostriedkov závisí od ukončenia sporu vo veci hlasových služieb a sporu s Európskou komisiou.

Pre koncept čistého bohatstva musia byť celkové podmienené aktíva verejného sektora upravené o nasledovné položky. Časť vyčíslenej spornej sumy, o ktorú sa súdi Vodohospodárska výstavba, š. p. so Slovenskými elektrárňami, a.s., bola od celkových podmienených aktív odpočítaná (138 676 tis. eur). Táto časť zodpovedá 34 % vlastníckemu podielu štátu v SE, a.s. Z pohľadu verejného sektora ide o vzájomnú konsolidáciu. Odpočítané boli tiež prijaté záruky EXIM Banky (276 900 tis. eur), SEPS, a. s. (122 835 tis. eur) a SPP, a.s. (140 162 tis. eur).

V týchto prípadoch, ak by boli záruky realizované, vlastné imanie a čisté bohatstvo by nevzrástlo, pretože príjmy z realizovaných záruk by len nahradili existujúce bilančné aktíva (úvery u EXIM Banky a obchodné pohľadávky u SEPS, a. s. a SPP, a. s.). Tieto podmienené aktíva teda nepredstavujú potenciálny zdroj zvýšenia vlastného imania verejného sektora. Pri pohľadávkach v správe SKo, a.s. bola upravená výška menovitej hodnoty o pohľadávky, ktoré boli predmetom konsolidačných úprav v rámci ústrednej správy (2 691 771 tis. eur). Prevod splatných pohľadávok, ktoré odovzdávajú resp. odpredávajú organizácie ústrednej správy Slovenskej konsolidačnej, a.s. sa eliminuje a k pohľadávkam sa tvorí opravná položka. Akt prevodu pohľadávok znamená dôvod na zníženie ich účtovnej hodnoty, čo má negatívny vplyv na vlastné imanie a tým aj čisté bohatstvo. Zároveň tieto precenené pohľadávky nemôžu byť v pôvodnej hodnote na strane podmienených aktív. Ďalšou úpravou pre výpočet čistého bohatstva je eliminácia podsúvahovej hodnoty pohľadávok spoločnosti Debitum, a. s. vo výške 198 278 tis. eur. **Z dôvodu abstrahovania od vzájomných vzťahov v rámci iných aktív (vzájomné súdne spory, vystavené záruky, pohľadávky) je ich hodnota pre účely vyčíslenia čistého bohatstva znížená z hodnoty 9 466 166 tis. eur na hodnotu 5 897 544 tis. eur.**

Zoznam skratiek

DPH – daň z pridanej hodnoty
DPPO – daň z príjmov právnickej osoby
DPFO - daň z príjmov fyzickej osoby
EFSF – Európsky nástroj finančnej stability
EK – Európska komisia
ESM – Európsky mechanizmus pre stabilitu
ESA2010 - Európsky systém národných a regionálnych účtov 2010
EŠIF – Európske štrukturálne a investičné fondy
EUROSTAT – Štatistický úrad Európskeho spoločenstva
EÚ – Európska únia
FNM SR – Fond národného majetku Slovenskej republiky
GNI – Hrubý národný príjem
HDP – hrubý domáci produkt
IPSAS - Medzinárodné účtovné štandardy pre verejný sektor
KÚZ – konsolidovaná účtovná závierka
MF SR – Ministerstvo financií Slovenskej republiky
MMF – Medzinárodný menový fond
OECD – Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj
OP – operačný program
OS – obchodné spoločnosti
OSN – Organizácia spojených národov
PPP – projekt verejno-súkromného partnerstva
PO – príspevkové organizácie
RO – rozpočtové organizácie
SDR – špeciálne práva čerpania, jednotná menová a účtovná jednotka používaná v rámci Medzinárodného menového fondu
SVS – Súhrnná výročná správa SR
SZČO – samostatne zárobkovo činná osoba
ŠÚ SR – Štatistický úrad Slovenskej republiky
ŠZÚ – Štátny záverečný účet SR
ÚJ – účtovná jednotka
VÚC – vyššie územné celky

ústavný zákon o rozpočtovej zodpovednosti - ústavný zákon č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti

zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy (rozpočtové pravidlá) - zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

zákon o účtovníctve - Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov

zákon o organizácii vlády a ústrednej štátnej správy - zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov

zákon o obecnom zriadení - zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov

zákon o samosprávnych krajoch - zákon č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov v znení neskorších predpisov

zákon o Sociálnej poisťovni – zákon č. 274/1994 Z. z. o Sociálnej poisťovni v znení neskorších predpisov

zákon o zdravotných poisťovniach - zákon č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

zákon o audítoroch - zákon č. 540/2007 Z. z. o audítoroch, audite a dohľade nad výkonom auditu a o zmene a doplnení zákona č.431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov

Slovník odborných pojmov

1. kapitola: Hospodárenie verejnej správy v metodike ESA2010

Súhrnná výročná správa SR – súhrnný dokument, ktorý obsahuje údaje o príjmoch, výdavkoch a výsledku rozpočtového hospodárenia verejnej správy a o stave dlhu verejnej správy k 31. decembru rozpočtového roka v jednotnej metodike platnej pre Európsku úniu vykázané Európskej komisii do 1. októbra bežného roka, súhrnnú účtovnú závierku verejnej správy Slovenskej republiky, údaje ustanovené osobitným predpisom, ktorým je ústavný zákon o rozpočtovej zodpovednosti a ďalšie údaje o hospodárení Slovenskej republiky (§ 29a zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy).

Štátny záverečný účet SR – správa o rozpočtovom hospodárení Slovenskej republiky, ktorá obsahuje výsledky rozpočtového hospodárenia verejnej správy za príslušný rozpočtový rok v jednotnej metodike platnej pre Európsku úniu vykázané Európskej komisii do 1. apríla bežného roka, vyhodnotenie zamerania a opatrení rozpočtovej politiky, údaje o príjmoch, výdavkoch a výsledku rozpočtového hospodárenia štátneho rozpočtu a ďalšie údaje o plnení rozpočtu verejnej správy. (§ 29 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy).

ESA2010 – Európsky systém národných a regionálnych účtov 2010 je medzinárodne kompatibilný rámec pre systematické a podrobné opísanie národnej ekonomiky, jeho súčastí a jeho vzťahov s ostatnými národnými ekonomikami. Je založený na Systéme národných účtov 2008 (SNÚ 2008). SNÚ bol vypracovaný v súčinnosti štatistických orgánov OSN, EÚ, OECD, MMF a Svetovej banky a predstavuje celosvetový štandard v oblasti uplatňovania národných účtov. ESA2010 sa zaviedla Nariadením Rady (ES) 549/2013 z 21. mája 2013 o Európskom systéme národných a regionálnych účtov v spoločenstve a reálne sa začala uplatňovať od septembra 2014. ESA2010 je revíziou ESA 95. Nové štandardy priniesli v oblasti verejných financií zmeny dôležité pre vykazovanie salda a dlhu verejnej správy. Popis implementácie metodiky ESA2010 a najvýznamnejších metodologických zmien je uvedený v kapitole 1.5. v Súhrnnej výročnej správe SR za rok 2013.

Aprílová notifikácia – Podľa nariadenia Komisie 479/2009 členské štáty vykazujú Komisii (Eurostatu) plánované a aktuálne schodky a dlh sektora verejnej správy dvakrát ročne, prvýkrát do 1. apríla bežného roka (roka n) a druhýkrát do 1. októbra roka n . Zároveň členské štáty oznámia Eurostatu, ktoré vnútroštátne orgány sú zodpovedné za vykazovanie postupu pri nadmernom schodku. Do 1. apríla roka n členské štáty oznámia Eurostatu plánovaný schodok verejnej správy za rok n a aktualizovaný odhad ich skutočného schodku verejných financií za rok $n - 1$ a ich skutočné schodky verejných financií za roky $n - 2$, $n - 3$ a $n - 4$.

Októbrová notifikácia – aktualizácia aprílovej notifikácie, ktorá je nutná vzhľadom na to, že viacero údajov za verejnú správu je dostupných až po termíne aprílovej notifikácie (tie sú nahradené odhadmi). Ani októbrovú notifikáciu však nemožno považovať za zdroj definitívnych údajov za verejnú správu, pretože aktuálne výnosy niektorých daňových príjmov (DPPO a DPFO) sú známe za rok $n - 1$ až na začiatku $n + 1$. Aj po tomto termíne sú v prípade údajov za verejnú správu (a národné účty vo všeobecnosti) pomerne časté revízie údajov za minulé roky. Revízie sa robia jednak kvôli úpravám či spresneným interpretáciám samotnej metodiky ESA a tiež kvôli tomu, že samotné krajiny (národné štatistické úrady) môžu v minulých údajoch odhaliť nezrovnalosti, ktoré v rámci revízií napravia.

Verejná správa – koncept, ktorý definujú národné účty (ESA2010). Národné účty členia národné hospodárstvo (S.1) na päť inštitucionálnych sektorov: nefinančné korporácie (S.11), finančné korporácie (S.12), verejná správa (S.13), domácnosti (S.14) a neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam (S.15). Inštitucionálny sektor tvorí zoskupenie inštitucionálnych jednotiek, ktoré majú podobný charakter a ekonomické správanie (odvetvie produkčnej činnosti). Inštitucionálna jednotka je ekonomická jednotka oprávnená vlastníť výroby a aktíva, prijímajúca záväzky a zaoberajúca sa ekonomickou činnosťou a transakciami s inými jednotkami vo vlastnom mene. Sektor verejnej správy tvoria inštitucionálne jednotky (subjekty) patriace do verejnej správy.

Verejné financie – alebo financie verejného sektora, je všeobecne zaužívaný výraz v ekonómii označujúci súhrn rozpočtov subjektov pod verejnou kontrolou alebo patriacich do verejného sektora. Verejný sektor môže byť definovaný rôzne v závislosti od cieľov analýzy a kritérií zaradenia subjektov do verejného sektora. Ak nie je uvedené inak, verejné financie sa v krajinách EÚ najčastejšie hodnotia na základe údajov národných účtov v metodike ESA2010, ktorá definuje subjekt verejnej správy. V tejto publikácii sú použité tri koncepty hodnotenia verejných financií, ktoré sa od seba líšia rôznym pokrytím subjektov: verejná správa (ESA2010), súhrnný celok verejnej správy a verejný sektor.

Subjekty verejnej správy SR – právnické osoby zapísané v registri organizácií vedenom Štatistickým úradom Slovenskej republiky, ktoré sú zaradené v súlade s metodikou ESA v ústrednej správe, územnej samospráve a vo fondoch sociálneho a zdravotného poistenia. (§ 3 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy)

- Ústrednú správu tvoria ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy. Ich počet, organizáciu a pôsobnosť ustanovuje zákon o organizácii vlády a ústrednej štátnej správy. V ústrednej správe sú zaradené aj ďalšie subjekty (vysoké školy, Rozhlas a televízia Slovenska, Fond národného majetku Slovenskej republiky, Slovenský pozemkový fond, štátne fondy, Slovenská konsolidačná, a.s., Úrad pre dohľad nad výkonom auditu, Slovenské národné stredisko pre ľudské práva, Ústav pamäti národa, Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, Kancelária rady pre rozpočtovú zodpovednosť, Tlačová agentúra SR, Audiovizuálny fond), ktoré hospodária s väčším či menším objemom verejných prostriedkov a ktorých pôsobnosť upravujú osobitné právne predpisy.
- Územnú samosprávu predstavujú obce a vyššie územné celky – samosprávne kraje a ďalšie subjekty územnej samosprávy. Obec je samostatným územným samosprávnym a správnym celkom Slovenskej republiky, združuje osoby, ktoré majú na jej území trvalý pobyt, samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami a jej základnou úlohou pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov. V Slovenskej republike je zriadených osem samosprávnych krajov, ktoré sú právnickými osobami samostatne hospodáriacimi s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami; zabezpečujú a chránia práva a záujmy svojich obyvateľov. Základnou legislatívou, ktorá upravuje pôsobnosť samospráv je zákon o obecnom zriadení a zákon o samosprávnych krajoch.
- Fondy sociálneho zabezpečenia tvoria Sociálna poisťovňa zriadená zákonom o Sociálnej poisťovni a zdravotné poisťovne (v súčasnosti tri, z toho jedna štátna a dve súkromné), ktorých pôsobnosť ustanovuje zákon o zdravotných poisťovniach.

Rozpočet verejnej správy – strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky štátu. Zostavuje sa každoročne na tri rozpočtové roky. Rozpočtový rok je zhodný s kalendárnym rokom. Rozpočet verejnej správy tvoria štátny rozpočet na príslušný rozpočtový rok a nasledujúce dva roky a súhrn rozpočtov ostatných subjektov verejnej správy vrátane príjmov a výdavkov súvisiacich s vykonávaním verejného zdravotného poistenia v súlade s jednotnou metodikou platnou pre Európsku úniu na príslušný rozpočtový rok a nasledujúce dva roky (§ 4 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy).

Štátny rozpočet – základná súčasť rozpočtu verejnej správy, ktorou sa zabezpečuje financovanie hlavných funkcií štátu v príslušnom rozpočtovom roku. Štátny rozpočet na príslušný rozpočtový rok obsahuje rozpočtované príjmy, rozpočtované výdavky a finančné operácie so štátnymi finančnými aktívami a iné operácie, ktoré ovplyvňujú stav štátnych finančných aktív alebo štátnych finančných pasív (§ 6 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy).

Superdividenda – metodika ESA, na rozdiel od podnikového účtovníctva, rozoznáva dividendy a superdividendy. Superdividendy sú dividendy, ktoré sú vysoké z pohľadu poslednej (nedávnej) výšky úrovne dividend a ziskov. Logika členenia je tá, že pokiaľ dividendy rozdeľujú príjem z majetku, superdividendy rozdeľujú čisté bohatstvo podniku, keď znižujú vlastné zdroje podniku (vlastné imanie), predstavujú teda výber kapitálu (capital withdrawal). Inak povedané, dividendy prináležia bežnému zisku (operating profit), ktorý pochádza zo štandardných hlavných činností podniku (core business operations) a superdividendy prináležia iným (špeciálnym) výnosom. Na určenie výšky superdividend sa používa tzv. superdividendový test.

2. kapitola: Hospodárenie verejnej správy - požiadavky ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti

Benchmarková revízia – pravidelná revízia štatistických údajov zo strany členských štátov EÚ na základe legislatívy Európskeho štatistického úradu, manuálu pre deficit a dlh verejnej správy a príručky pre aplikáciu revízie. Za revíziu sa považuje každá zmena štatistickej hodnoty ukazovateľov uložených v príslušných databázach a verejne publikovaných štatistických údajov. Dôvodom revízií, najmä benchmarkových (porovnávajúcich) sú napr. zmeny v legislatíve, úpravy metodických definícií a postupov na základe nových poznatkov a analýz, implementácia nových štatisticko-matematických metód. V rámci benchmarkovej revízie sa vykonáva aj tzv. rutinná revízia, ktorá spočíva najmä v oprave údajov na základe lepšej dostupnosti údajov, oprave vzorcov, revízii číselníkov a klasifikácií.

Bilancia rozpočtu verejnej správy – alebo bilancia príjmov a výdavkov rozpočtu verejnej správy poskytuje analytický pohľad na vývoj hlavných príjmových a výdavkových položiek verejnej správy ako celku za daný rok. Bilancia je konsolidovaná, teda sú vylúčené transakcie medzi jednotlivými subjektmi verejnej správy. Štruktúra prezentovanej bilancie v tomto dokumente pozostáva z kombinácie klasifikácie kódov ESA2010 a rozpočtovej klasifikácie.

Saldo rozpočtu verejnej správy – môže mať charakter schodku alebo prebytku. Schodok je záporný rozdiel medzi celkovými príjmami a celkovými výdavkami verejnej správy. Prebytok je kladný rozdiel medzi celkovými príjmami a celkovými výdavkami verejnej správy. V metodike národných účtov sa saldo verejnej správy nazýva „čisté pôžičky poskytnuté/prijaté“. Ich výška predstavuje sumu, ktorú

verejná správa môže poskytnúť alebo prijať ako pôžičku na financovanie svojich nefinančných operácií.

Štrukturálne saldo – saldo rozpočtu verejnej správy upravené o vplyv hospodárskeho cyklu a jednorazové a dočasné vplyvy. Referenčná hodnota medziročnej zmeny štrukturálneho salda sa používa na hodnotenie charakteru fiškálnej politiky, či je expanzívna (medziročné zvyšovanie / znižovanie štrukturálneho schodku / prebytku) alebo reštriktívna (medziročné znižovanie / zvyšovanie štrukturálneho schodku / prebytku).

Jednorazové vplyvy – všeobecne definované ako príjem alebo výdavok, ktorý nemá trvalý alebo opakujúci sa charakter a má časovo obmedzený vplyv na saldo verejnej správy. Úprava salda verejnej správy o takéto vplyvy umožňuje analyticky vhodnejšie posúdenie jeho vývoja v čase.

Dlh verejnej správy hrubý – alebo hrubý maastrichtský dlh verejnej správy, predstavuje konsolidovaný súčet všetkých záväzkov sektora verejnej správy v nominálnej (menovitej) hodnote, ktoré vznikli na základe prijatých vkladov, emitovaných cenných papierov (bez akcií) a prijatých pôžičiek (bez záväzkov z nesplatených úrokov). Súčasťou prijatých pôžičiek sú aj imputované pôžičky, ktoré sa rovnajú hodnote majetku nadobudnutého prostredníctvom finančného lízingu. Dlh je konsolidovaný, teda sú vylúčené všetky záväzky a recipročné pohľadávky jednotiek patriacich do sektora VS. (Príručka vládneho deficitu a dlhu, vydanie 2019)

Dlh verejnej správy čistý – alebo čistý maastrichtský dlh verejnej správy, predstavuje rozdiel medzi hrubým maastrichtským dlhom a súčtom zlata a SDR, hotovosti, cenných papierov v trhovej hodnote (okrem akcií) a kótovaných akcií v trhovej hodnote. Čistý dlh vyjadruje schopnosť verejnej správy splatiť svoj maastrichtský dlh na základe speňaženia svojich najlikvidnejších finančných aktív. (Code of Conduct - Specifications on the implementation of the Stability and Growth Pact and Guidelines on the format and content of Stability and Convergence Programmes)

Európske fiškálne pravidlá – vznikli z potreby dodržiavania fiškálnej disciplíny v rámci Hospodárskej a menovej únie (eurozóny) kvôli zachovaniu stability spoločnej meny euro. Predstavujú súbor pravidiel numerických, procesných ale aj pravidiel transparentnosti o zverejňovaní údajov o hospodárení štátu. Pravidlá sú zakotvené v právnych predpisoch EÚ (Zmluva o fungovaní Európskej únie, nariadenia, smernica) ale ich súčasťou je aj medzinárodná zmluva. Predchodcom fiškálnych pravidiel EÚ boli tzv. maastrichtské kritériá, ktoré stanovili podmienky pre členstvo v eurozóne v podobe referenčnej hodnoty pre deficit (3 % HDP) a dlh verejnej správy (60 % HDP). Kvôli potrebe udržiavať fiškálnu disciplínu aj po vstupe do eurozóny bol v roku 1997 schválený Pakt stability a rastu (Stability and Growth Pact – SGP), ktorý obsahuje aj sankcie, ak deficit krajiny prekročí 3% HDP. V dôsledku ekonomickej a finančnej krízy bol SGP v roku 2011 druhý krát revidovaný (prvý krát v roku 2005) a boli prijaté ďalšie štyri nariadenia s cieľom sprísnenia pravidiel fiškálneho dohľadu a rozšírenia dohľadu aj na makroekonomickú oblasť. Tzv. Six-pack priniesol predovšetkým sprísnenie sankcií, keď krajina môže byť penalizovaná za nedodržiavanie fiškálnych pravidiel až do výšky 0,5 % HDP, väčšiu orientáciu na pravidlo verejného dlhu (jeho nedodržiavanie bolo dovtedy prakticky ignorované) a povinnosť konsolidovať verejný rozpočet aj po znížení deficitu pod 3 % HDP tempom znižovania štrukturálneho salda minimálne o 0,5% HDP až po dosiahnutie strednodobého cieľa (medium-term objective – MTO). Medzinárodná zmluva, ktorá bola podpísaná 25 členskými krajinami

Európskej únii (všetky s výnimkou Česka a Veľkej Británie) v roku 2012, stanovila povinnosť zaviesť pravidlo o vyrovnanom štrukturálnom salde verejnej správy do národnej legislatívy (tzv. Fiscal compact). Naposledy v roku 2013 boli schválené dve nariadenia, ktoré ďalej sprísňujú a prehlbujú fiškálny dohľad v krajinách eurozóny (tzv. Two-pack). Podľa nich musia krajiny eurozóny napríklad každoročne do 15. októbra predkladať Európskej komisii na posúdenie návrh rozpočtového plánu na nasledujúci rok.

Stratégia riadenia štátneho dlhu – ďalej len stratégia, je strategický dokument, ktorý stanovuje základné rámce a smerovanie politiky riadenia štátneho dlhu. Stratégia formuluje vrcholové kvantitatívne ukazovatele a parametre štátneho dlhu a stanovuje tiež ciele, ktoré by mali prispieť ku kvalitatívnemu zlepšeniu riadenia dlhu. Dokument ďalej popisuje vývoj a štruktúru štátneho dlhu SR, makroekonomické a fiškálne východiská a riziká dlhového portfólia. Od stratégie sú odvodené jednotlivé predpisy upravujúce pravidlá pre riadenie rizík štátneho dlhu, limity pozícií štátu a systém kontroly. Podľa Ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti je stratégia súčasťou Rozpočtu verejnej správy SR a vyhodnotenie plnenia cieľov stratégie je súčasťou Súhrnnej výročnej správy SR.

3. kapitola: Čisté bohatstvo

Čisté bohatstvo – súčet vlastného imania subjektov verejnej správy, vlastného imania Národnej banky Slovenska, vlastného imania podnikov štátnej správy a podnikov územnej samosprávy, upravený o implicitné záväzky a podmienené záväzky, iné aktíva a iné pasíva. (Čl. 2 písm. e) ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti)

Vlastné imanie – vlastný zdroj krytia majetku, vyjadruje nárok na majetok podniku po odpočítaní všetkých jeho účtovných dlhov. Vlastné imanie predstavuje v súvahe rozdiel medzi hodnotou majetku (aktív) a hodnotou záväzkov v širšom zmysle. Podľa slovenskej právnej úpravy pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva vlastné imanie tvorí: základné imanie, kapitálové fondy, fondy zo zisku, oceňovacie rozdiely z precenenia, výsledok hospodárenia minulých rokov a výsledok hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení.

Verejný sektor – pre potreby súhrnnej správy definovaný ako sektor, za ktorý sa vyčísluje čisté bohatstvo. Okrem verejnej správy podľa metodiky ESA2010 zahŕňa podniky štátnej správy, podniky územnej samosprávy a NBS.

Podniky verejnej správy – súhrnné pomenovanie používané v tomto dokumente pre podniky štátnej správy a podniky územnej samosprávy, ktoré sú definované legislatívou. Keďže podniky štátnej správy a samosprávy sú definované pre potreby výpočtu čistého bohatstva, do ktorého vchádzajú len podniky s majetkovou účasťou štátu v minimálnej výške 20 %, tento pojem môže byť použitý aj širšie, teda na všetky podniky bez obmedzenia majetkovej účasti štátu.

Podnik štátnej správy – štátny podnik, obchodná spoločnosť s majetkovou účasťou štátu v minimálnej výške 20 % jej základného imania a právnická osoba zriadená zákonom, v ktorej má štát kvalifikovanú účasť; kvalifikovanou účasťou sa na účely tohto zákona rozumie priamy alebo nepriamy podiel predstavujúci aspoň 20 % na základnom imaní právnickej osoby alebo hlasovacích právach v právnickej osobe alebo možnosť uplatňovania vplyvu na riadení právnickej osoby, ktorý je porovnateľný s vplyvom zodpovedajúcim tomuto podielu; nepriamym podielom sa na účely tohto

zákona rozumie podiel držaný sprostredkované prostredníctvom právnických osôb, v ktorých má držiteľ nepriameho podielu kvalifikovanú účasť (Čl. 2 písm. f) ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti).

Podnik územnej samosprávy – obchodná spoločnosť s majetkovou účasťou územnej samosprávy v minimálnej výške 20 % jej základného imania (Čl. 2 písm. g) ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti)

Implicitné záväzky – rozdiel medzi očakávanými budúcimi výdavkami subjektov verejnej správy a očakávanými budúcimi príjmami subjektov verejnej správy, ktoré vyplývajú z finančných dôsledkov spôsobených budúcim uplatňovaním práv a povinností ustanovených právnym poriadkom Slovenskej republiky, ak tieto nie sú súčasťou dlhu verejnej správy (Čl. 2 písm. h) ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti). Najznámejším príkladom sú starobné dôchodky z priebežného piliera dôchodkového systému.

Podmienené záväzky – iné pasíva účtovnej jednotky, ktorá ich vykazuje v poznámkach ako súčasti individuálnej účtovnej závierky (zákon o účtovníctve). Nejde teda o záväzok, ktorý je vykázaný na súvahových položkách pasív, pretože nie je splnená podmienka na ich zaúčtovanie - výška záväzku sa nedá spoľahlivo oceniť, obdobie, ku ktorému sa povinnosť viaže nie je určené, úbytok ekonomických úžitkov v budúcnosti nie je istý. Ako iné pasíva sa vykazuje:

1. možná povinnosť, ktorá vznikla ako dôsledok minulej udalosti a ktorej existencia závisí od toho, či nastane alebo nenastane jedna alebo viac neistých udalostí v budúcnosti, ktorých vznik nezávisí od účtovnej jednotky, alebo
2. povinnosť, ktorá vznikla ako dôsledok minulej udalosti, ale ktorá sa nevykazuje v súvahe, pretože nie je pravdepodobné, že na splnenie tejto povinnosti bude potrebný úbytok ekonomických úžitkov, alebo výška tejto povinnosti sa nedá spoľahlivo oceniť.

PPP projekt – forma spolupráce medzi verejným a súkromným sektorom s cieľom financovania výstavby, rekonštrukcie, prevádzky a údržby infraštruktúry a poskytovania verejných služieb prostredníctvom tejto infraštruktúry. V rámci PPP projektov sú subjekty verejného sektora partnerom a zákazníkom súkromného sektora, od ktorého nakupujú služby. Súkromný partner v zásade financuje výstavbu a prevádzkuje dielo a ako protihodnota je mu umožnené poskytovať služby spojené s týmto dielom za platby od jeho používateľov alebo od verejného partnera. Dôležitou charakteristikou PPP je rozdelenie rizík spojených s výstavbou a prevádzkou diela medzi súkromným a verejným partnerom a dlhodobosť zmluvných vzťahov medzi súkromným a verejným partnerom.

Centrálny konsolidačný systém – systém zberu, spracovania, analyzovania, konsolidovania a prezentovania údajov z účtovníctva od účtovných jednotiek súhrnného celku. Súčasťou Centrálného konsolidačného systému je spracovanie údajov z finančných výkazov a konsolidačného balíka.

Príloha č. 1

Prehľad hospodárenia podnikov štátnej správy

Prehľad hospodárenia podnikov štátnej správy			(tis. eur)			
	VP v %	VI/VH	2017	2018	2019	Δ(2019-2018)
Ministerstvo dopravy a výstavby SR						
Železnice Slovenskej republiky*	100,00	VI	1 680 125	1 683 315	1 679 733	-3 582
		VH	102	172	-2 307	-2 479
Železničná spoločnosť Cargo Slovakia, a.s.	100,00	VI	114 487	114 608	112 788	-1 820
		VH	149	121	-1 820	-1 941
Železničná spoločnosť Slovensko, a.s.*	100,00	VI	139 726	177 636	174 899	-2 737
		VH	-4 045	37 376	28	-37 348
Technická obnova a ochrana železníc, a.s.* ¹	100,00	VI	-962	1 096	0	-1 096
		VH	-4 223	-5	0	5
Národná diaľničná spoločnosť, a.s.* ²	100,00	VI	3 794 901	3 821 912	3 835 644	13 732
		VH	29 114	25 902	13 991	-11 911
Slovenská pošta, a.s.	100,00	VI	232 567	227 681	228 952	1 271
		VH	342	-4 637	1 390	6 027
Verejné prístavy, a.s.	100,00	VI	592 090	592 974	593 885	911
		VH	828	891	919	28
Letové prevádzkové služby SR, š.p.	100,00	VI	69 954	71 481	72 318	837
		VH	1 582	2 136	852	-1 284
Letisko Sliač, a.s.	100,00	VI	1 813	1 796	1 574	-222
		VH	50	8	-221	-229
Letisková spoločnosť Žilina, a.s.* ³	34,01	VI	866	36	-60	-96
		VH	-144	-45	-96	-51
Letisko Poprad-Tatry, a.s.	97,61	VI	21 527	21 306	20 994	-312
		VH	-216	-221	-312	-91
Letisko M. R. Štefánika - Airport Bratislava, a.s. (BTS)	100,00	VI	232 023	231 078	226 685	-4 393
		VH	-3 598	-945	-4 393	-3 448
Letisko Košice - Airport Košice, a.s.	34,00	VI	52 532	53 378	53 712	334
		VH	1 923	2 576	2 653	77
Letisko Piešťany, a.s.*	20,65	VI	19 321	18 923	18 725	-198
		VH	-392	-398	-304	94
Metro Bratislava, a.s.	34,00	VI	15 678	15 680	15 773	93
		VH	36	24	27	3
Ministerstvo zdravotníctva SR						
Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s.*	100,00	VI	-31 683	59 614	68 019	8 405
		VH	35 884	89 976	7 293	-82 683
Debitum, a.s.*	100,00	VI	1	37 467	109 387	71 920
		VH	-1	-149 778	-37 447	112 331
Nemocnica Poprad, a.s.*	100,00	VI	29 191	29 259	28 968	-291
		VH	11	67	-291	-358
Nemocnica budúcnosti Martin, a.s.* ⁴	100,00	VI	0	0	25 410	25 410
		VH	0	0	0	0
Národný ústav srdcových a cievnych chorôb, a.s.*	100,00	VI	98 499	98 781	99 103	322
		VH	367	283	322	39
Stredoslovenský ústav srdcových a cievnych chorôb, a.s.*	100,00	VI	28 704	29 057	29 462	405
		VH	353	354	405	51

	VP v %	VI/VH	2017	2018	2019	Δ(2019-2018)
Východoslovenský ústav srdcových a cievnych chorôb, a.s.*	100,00	VI	35 450	35 941	36 458	517
		VH	1 252	491	517	26
Východoslovenský onkologický ústav, a.s.*	100,00	VI	22 411	23 671	24 705	1 034
		VH	882	1 259	1 034	-225
Špecializovaný liečebný ústav Marína, š.p.*	100,00	VI	4 641	4 760	4 788	28
		VH	184	147	50	-97
Slovthermae, Kúpele Diamant Dudince, š.p.*	100,00	VI	5 798	5 624	5 466	-158
		VH	25	-151	-158	-7
Ministerstvo financií SR						
Slovenská záručná a rozvojová banka, a.s.	100,00	VI	296 981	298 867	293 327	-5 540
		VH	3 478	6 883	626	-6 257
Exportno-importná banka SR*	100,00	VI	281 388	281 609	281 849	240
		VH	254	450	578	128
Slovenská konsolidačná, a.s.*	100,00	VI	21 771	23 080	23 155	75
		VH	1 623	3 210	3 284	74
Tipos, národná lotériová spoločnosť, a.s.	100,00	VI	15 435	16 024	19 943	3 919
		VH	9 318	8 100	7 453	-647
Mincovňa Kremnica, š.p.	100,00	VI	20 413	21 092	21 607	515
		VH	697	710	550	-160
Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s.	100,00	VI	638 440	629 992	648 322	18 330
		VH	74 255	50 308	69 305	18 997
Slovenská reštrukturalizačná, s.r.o.*	100,00	VI	9 978	10 861	1 739	-9 122
		VH	879	883	878	-5
Ministerstvo hospodárstva SR						
InvEast SK, s.r.o.*	100,00	VI	0	1 119	1 673	554
		VH	0	-306	-146	160
Jadrová a vyrad'ovacia spoločnosť, a.s.*	100,00	VI	228 276	224 088	218 399	-5 689
		VH	7 701	3 893	4 605	712
Letisková spoločnosť Žilina, a.s.* ³	65,52	VI	866	36	-60	-96
		VH	-144	-45	-96	-51
MH Invest, s.r.o.*	100,00	VI	127 375	63 986	59 659	-4 327
		VH	-88 044	-28 714	-4 328	24 386
MH Invest II, s.r.o.*	100,00	VI	53 694	51 618	51 732	114
		VH	-869	-2 907	-778	2 129
MH Manažment, a.s.*	100,00	VI	214 241	192 192	217 493	25 301
		VH	79 083	6 602	-9 848	-16 450
Rudné Bane, š.p.*	100,00	VI	2 234	2 064	2 070	6
		VH	37	-43	75	118
Slovenský plynárenský priemysel, a.s.	100,00	VI	2 622 039	2 604 734	2 422 987	-181 747
		VH	318 764	313 566	220 935	-92 631
Transpetrol, a.s.	100,00	VI	318 241	322 044	325 606	3 562
		VH	3 612	4 051	4 777	726
Stredoslovenská energetika Holding, a.s. ⁵	51,00	VI	783 064	785 363	997 544	212 181
		VH	6 411	8 993	221 174	212 181

	VP v %	VI/VH	2017	2018	2019	Δ(2019-2018)
Západoslovenská energetika, a.s.	51,00	VI	354 824	345 004	355 385	10 381
		VH	70 694	64 037	74 358	10 321
Východoslovenská energetika Holding, a.s.	51,00	VI	576 444	608 317	588 523	-19 794
		VH	15 824	77 877	39 857	-38 020
Slovenské elektrárne, a.s.	34,00	VI	4 012 201	3 924 505	4 489 316	564 811
		VH	66 133	24 353	17 969	-6 384
Ministerstvo obrany SR						
Vojenské lesy a majetky, š.p.	100,00	VI	71 093	71 460	71 083	-377
		VH	177	253	116	-137
HOREZZA, a.s.*	100,00	VI	17 740	18 056	18 318	262
		VH	-601	316	262	-54
Letecké opravovne Trenčín, a.s.	100,00	VI	50 404	50 386	61 156	10 770
		VH	324	14	-2 230	-2 244
Univerzitná nemocnica - Nemocnica svätého Michala, a.s.*6	50,00	VI	83 247	78 034	96 857	18 823
		VH	3 725	-5 213	-9 522	-4 309
DMD GROUP, a.s.*	100,00	VI	25 524	25 401	25 007	-394
		VH	-929	-1 166	-1 191	-25
Ministerstvo vnútra SR						
Automobilové opravovne Ministerstva vnútra SR, a.s.	100,00	VI	15 328	15 362	15 426	64
		VH	-18	35	64	29
Univerzitná nemocnica - Nemocnica svätého Michala, a.s.*6	50,00	VI	83 247	78 034	96 857	18 823
		VH	3 725	-5 213	-9 522	-4 309
Letecká vojenská nemocnica, a.s.*6	100,00	VI	2 291	1 925	8 347	6 422
		VH	-427	-366	-392	-26
Ministerstvo zahraničných vecí SR						
Správa služieb diplomatického zboru, a.s.	100,00	VI	53 405	53 709	54 876	1 167
		VH	528	569	1 448	879
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR						
Technická inšpekcia, a.s.	100,00	VI	2 880	2 931	3 022	91
		VH	126	107	149	42
Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR						
Biont, a.s.	95,00	VI	6 289	6 298	6 576	278
		VH	475	9	249	240
Správa štátnych hmotných rezerv SR						
Poľnonákup Tatry, a.s.	100,00	VI	1 404	1 258	1 202	-56
		VH	48	-136	-56	80
Spoločnosť pre skladovanie, a.s.*8	13,45	VI	82 970	84 636	85 967	1 331
		VH	901	1 666	1 354	-312
Ministerstvo životného prostredia SR						
Slovenský vodohospodársky podnik, š.p.	100,00	VI	936 353	907 307	914 275	6 968
		VH	-7 516	-28 871	-17 965	10 906
Vodohospodárska výstavba, š.p.	100,00	VI	446 329	445 458	447 229	1 771
		VH	3 500	2 414	4 321	1 907

	VP v %	VI/VH	2017	2018	2019	Δ(2019-2018)
Ministerstvo pôdohospodárstva SR						
Lesy Slovenskej republiky, š.p.	100,00	VI	760 554	758 836	755 573	-3 263
		VH	7 522	5 232	3 030	-2 202
Lesopôľnohospodársky majetok Ulič, š.p.	100,00	VI	26 595	26 603	26 644	41
		VH	131	105	73	-32
Hydromeliorácie, š.p.*	100,00	VI	37 651	32 266	27 076	-5 190
		VH	-5 559	-5 385	-5 195	190
Agrokomplex - Výstavníctvo Nitra, š.p. (agrokomplex NÁRODNÉ VÝSTAVISKO, š.p.)	100,00	VI	24 990	24 902	23 654	-1 248
		VH	42	99	-867	-966
Agroinštitút Nitra, š.p.	100,00	VI	2 237	2 145	2 179	34
		VH	-44	-92	34	126
Plemenárske služby Slovenskej republiky, š.p.	100,00	VI	5 801	5 832	5 933	101
		VH	76	62	128	66
Národný žrebčín Topoľčianky, š.p.*	100,00	VI	2 116	2 172	2 176	4
		VH	153	59	5	-54
Závodisko, š.p.	100,00	VI	2 665	2 668	2 680	12
		VH	18	3	12	9
Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR						
Technický skúšobný ústav Piešťany, š.p.	100,00	VI	3 423	4 107	3 970	-137
		VH	239	792	73	-719
Biont, a.s.	5,00	VI	6 289	6 298	6 576	278
		VH	475	9	249	240
MH Manažment, a.s.						
Bratislavská teplárenská, a.s.	100,00	VI	24 353	23 473	22 709	-764
		VH	-632	-879	-764	115
Martinská teplárenská, a.s.	100,00	VI	32 284	29 747	27 439	-2 308
		VH	-246	-2 537	-2 308	229
Trnavská teplárenská, a.s.	100,00	VI	23 321	23 274	23 739	465
		VH	81	14	111	97
Zvolenská teplárenská, a.s.	100,00	VI	15 812	13 014	8 497	-4 517
		VH	-1 743	-2 798	-4 517	-1 719
Žilinská teplárenská, a.s.	100,00	VI	33 896	32 952	31 592	-1 360
		VH	347	-930	-1 360	-430
Tepláreň Košice, a.s.	100,00	VI	48 840	49 983	51 959	1 976
		VH	1 500	1 281	2 267	986
Dlhopis, o.c.p., a.s.	100,00	VI	2 144	2 167	2 072	-95
		VH	491	184	-97	-281
Poliklinika Tehelná, a.s.	100,00	VI	1 995	2 029	2 121	92
		VH	38	34	92	58
Burza cenných papierov, a.s.	75,94	VI	12 517	12 495	12 611	116
		VH	-72	-22	116	138
Kúpele Sliač, a.s.	72,54	VI	2 674	3 105	2 970	-135
		VH	-556	-569	-633	-64
Slovak Lines, a.s.	44,01	VI	41 351	40 934	41 262	328
		VH	774	-269	823	1 092

	VP v %	VI/VH	2017	2018	2019	Δ(2019-2018)
Eurobus, a.s.	39,50	VI	21 944	22 589	23 079	490
		VH	215	670	542	-128
SAD Banská Bystrica, a.s.	37,96	VI	4 590	5 090	5 115	25
		VH	-151	499	26	-473
SAD Dunajská Streda, a.s.	32,79	VI	5 122	5 133	5 164	31
		VH	14	23	31	8
SAD Humenné, a.s.	32,98	VI	6 807	6 797	7 407	610
		VH	18	6	610	604
ARRIVA Liorbus a.s.	39,58	VI	9 493	10 041	10 179	138
		VH	761	678	266	-412
SAD Lučenec, a.s.	39,66	VI	6 072	5 738	5 965	227
		VH	-277	-334	227	561
SAD Poprad, a.s.	39,68	VI	7 204	7 078	7 161	83
		VH	316	-126	84	210
SAD Prešov, a.s.	30,59	VI	11 771	12 403	12 151	-252
		VH	97	632	67	-565
SAD Prievidza, a.s.	39,66	VI	14 934	15 093	15 357	264
		VH	593	285	988	703
SAD Trenčín, a.s.	41,54	VI	13 771	14 010	14 035	25
		VH	795	859	670	-189
ARRIVA Trnava a.s.	39,50	VI	12 773	13 571	13 549	-22
		VH	-203	798	105	-693
SAD Zvolen, a.s.	37,84	VI	13 653	14 400	12 863	-1 537
		VH	1 102	811	-1 519	-2 330
SAD Žilina, a.s.	40,64	VI	13 913	13 944	13 930	-14
		VH	501	510	466	-44
ARRIVA Michalovce, a.s.	39,86	VI	8 262	8 017	8 169	152
		VH	294	-120	152	272
ARRIVA Nitra, a.s.	39,52	VI	14 040	11 495	10 948	-547
		VH	-276	-2 545	-548	1 997
ARRIVA Nové Zámky, a.s.	39,64	VI	10 372	10 895	11 953	1 058
		VH	918	653	1 185	532

Zdroj: Register účtovných závierok

Skratky:

VP v % - vlastnícky podiel štátu v percentách, VI - vlastné imanie, VH - výsledok hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení

Poznámky:

V tabuľke sú uvedené len podniky štátnej správy, ktoré sú podľa ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti definované ako spoločnosti s majetkovou účasťou štátu v minimálnej výške 20 %. Na základe nepriamej kontroly štátu je uvedená aj Spoločnosť pre skladovanie, a.s. V zozname sa nenachádzajú spoločné, dcérske či pridružené účtovné jednotky obchodných spoločností štátu.

* Subjekt je zaradený v registri organizácií vedenom Štatistickým úradom do sektora verejnej správy v súlade s metodikou ESA2010

(1) Spoločnosť zanikla dňa 31.3.2018 formou zlúčenia so spoločnosťou Národná diaľničná spoločnosť, a.s., ktorá sa stala jej právnym nástupcom. Údaje z účtovnej závierky sú len za tri mesiace roku 2018 (k 31.3.2018), pohyb za 2019 predstavuje len presun z VI.

(2) K 3.3.2020 bol zrealizovaný zápis zmeny výšky základného imania Národnej diaľničnej spoločnosti, a.s., zvýšenie o 13 884 tis. eur.

(3) Koncom roka bol prevedený podiel v Letiskovej spoločnosti Žilina, a.s. vo výške 65,52 % z Ministerstva dopravy a výstavby SR na Ministerstvo hospodárstva SR za účelom predaja podielov Samosprávnemu kraju Žilina. Ten sa uskutočnil v roku 2020.

(4) Vznik spoločnosti k 9.11.2019

- (5) Zmena obchodného mena zo Stredoslovenskej energetiky, a.s. na Stredoslovenskú energetiku Holding, a.s. s platnosťou od 01.01.2019
- (6) Od 10.8.2019 zmena názvu spoločnosti z Nemocnica sv. Michala,a.s. na Univerzitná nemocnica - Nemocnica sv. Michala,a.s.
- (7) Zmena akcionára k 29.12.2018 prevod z Ministerstva zdravotníctva SR na Ministerstvo vnútra SR. K 1.5.2019 spoločnosť zanikla zlúčením s Nemocnicou sv. Michala, a.s.
- (8) Spoločnosť pre skladovanie, a.s. s priamym vlastníckym podielom štátu 13,45 % je zaradená medzi podniky štátnej správy, pretože zvyšný podiel Spoločnosti pre skladovanie, a.s vo výške 86,55 % vlastní Transpetrol, a.s., ktorý je v 100 % vlastníctve štátu. Spoločnosť pre skladovanie, a.s. je preto prostredníctvom priameho a nepriameho podielu tiež v 100 % vlastníctve štátu.

Príloha č. 2

Vlastné imanie podnikov štátnej správy

Vlastné imanie podnikov štátnej správy									(tis. eur)
	VP v %	VI	Δ(2019-2018)	VH	Dividendy	Precenenie	Vklady	Ostatné	
Ministerstvo dopravy a výstavby SR									
Železnice Slovenskej republiky*	100,00	VI	-3 582	-2 307	0	-3 020	1 745	0	
Železničná spoločnosť Cargo Slovakia, a.s.	100,00	VI	-1 820	-1 820	0	0	0	0	
Železničná spoločnosť Slovensko, a.s.*	100,00	VI	-2 737	28	0	-1 591	0	-1 174	
Technická obnova a ochrana železníc, a.s.* ¹	100,00	VI	-1 096	0	0	0	0	-1 096	
Národná diaľničná spoločnosť, a.s.* ²	100,00	VI	13 732	13 991	0	0	0	-259	
Slovenská pošta, a.s.	100,00	VI	1 271	1 390	0	-119	0	0	
Verejné prístavy, a.s.	100,00	VI	911	919	0	0	0	-8	
Letové prevádzkové služby SR, š.p.	100,00	VI	837	852	-15	0	0	0	
Letisko Sliač, a.s.	100,00	VI	-222	-221	0	0	0	-1	
Letisková spoločnosť Žilina, a.s.* ³	99,53	VI	-96	-96	0	0	0	0	
Letisko Poprad-Tatry, a.s.	97,61	VI	-312	-312	0	0	0	0	
Letisko M. R. Štefánika - Airport Bratislava, a.s. (BTS)	100,00	VI	-4 393	-4 393	0	0	0	0	
Letisko Košice - Airport Košice, a.s.	34,00	VI	334	2 653	-2 226	0	0	-93	
Letisko Piešťany, a.s.*	20,65	VI	-198	-304	0	0	0	106	
Metro Bratislava, a.s.	34,00	VI	93	27	0	66	0	0	
Ministerstvo zdravotníctva SR									
Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s.*	100,00	VI	8 405	7 293	0	1 163	0	-51	
Debitum, a.s.*	100,00	VI	71 920	-37 447	0	0	109 367	0	
Nemocnica Poprad, a.s.*	100,00	VI	-291	-291	0	0	0	0	
Nemocnica budúcnosti Martin, a.s.* ⁴	100,00	VI	25 410	-2	0	0	0	0	
Národný ústav srdcových a cievnych chorôb, a.s.*	100,00	VI	322	322	0	0	0	0	
Stredoslovenský ústav srdcových a cievnych chorôb, a.s.*	100,00	VI	405	405	0	0	0	0	
Východoslovenský ústav srdcových a cievnych chorôb, a.s.*	100,00	VI	517	517	0	0	0	0	
Východoslovenský onkologický ústav, a.s.*	100,00	VI	1 034	1 034	0	0	0	0	
Špecializovaný liečebný ústav Marína, š.p.*	100,00	VI	28	50	0	0	0	-22	

	VP v %	VI	Δ(2019-2018)	VH	Dividendy	Precenenie	Vklady	Ostatné
Slovthermae, Kúpele Diamant Dudince, š.p.*	100,00	VI	-158	-158	0	0	0	0
Ministerstvo financií SR								
Slovenská záručná a rozvojová banka, a.s.	100,00	VI	-5 540	626	-6 000	-166	0	0
Exportno-importná banka SR*	100,00	VI	240	578	-250	0	0	-88
Slovenská konsolidačná, a.s.*	100,00	VI	75	3 284	-3 210	0	0	1
Tipos, národná lotériová spoločnosť, a.s.	100,00	VI	3 919	7 453	-2 183	0	0	-1 351
Mincovňa Kremnica, š.p.	100,00	VI	515	550	-35	0	0	0
Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s.	100,00	VI	18 330	69 305	-50 000	-975	0	0
Slovenská reštrukturalizačná, s.r.o.*	100,00	VI	-9 122	878	0	0	-10 000	0
Ministerstvo hospodárstva SR								
InvEast SK, s.r.o.	100,00	VI	554	-146	0	0	0	0
Jadrová a vyrad'ovacia spoločnosť, a.s.*	100,00	VI	-5 689	4 605	-4 960	-952	0	-4 382
Letisková spoločnosť Žilina, a.s.* ³	99,53	VI	-96	-96	0	0	0	0
MH Invest, s.r.o.*	100,00	VI	-4 327	-4 328	0	0	0	1
MH Invest II, s.r.o.*	100,00	VI	114	-778	0	0	891	1
MH Manažment, a.s.*	100,00	VI	25 301	-9 848	0	5 252	0	29 897
Rudné Bane, š.p.*	100,00	VI	6	75	0	0	0	-69
Slovenský plynárenský priemysel, a.s.	100,00	VI	-181 747	220 935	-377 000	-25 682	0	0
Transpetrol, a.s.	100,00	VI	3 562	4 777	0	0	0	-1 215
Stredoslovenská energetika Holding, a.s. ⁵	51,00	VI	212 181	221 174	-8 993	0	0	0
Západoslovenská energetika, a.s.	51,00	VI	10 381	74 358	-63 829	-148	0	0
Východoslovenská energetika Holding, a.s.	51,00	VI	-19 794	39 857	-59 474	-177	0	0
Slovenské elektrárne, a.s.	34,00	VI	564 811	17 969	0	546 842	0	0
Ministerstvo obrany SR								
Vojenské lesy a majetky, š.p.	100,00	VI	-377	116	0	0	0	-493
HOREZZA, a.s.*	100,00	VI	262	262	0	0	0	0
Letecké opravovne Trenčín, a.s.	100,00	VI	10 770	-2 230	0	0	13 000	0
Univerzitná nemocnica - Nemocnica svätého Michala, a.s.* ⁶	50,00	VI	18 823	-9 522	0	-2	28 347	0

	VP v %	VI	Δ(2019-2018)	VH	Dividendy	Precenenie	Vklady	Ostatné
DMD GROUP, a.s.*	100,00	VI	-394	-1 191	0	797	0	0
Ministerstvo vnútra SR								
Automobilové opravovne Ministerstva vnútra SR, a.s.	100,00	VI	64	64	0	0	0	0
Univerzitná nemocnica - Nemocnica svätého Michala, a.s.*6	50,00	VI	18 823	-9 522	0	-2	28 347	0
Letecká vojenská nemocnica, a.s.*7	100,00	VI	6 422	-392	0	6 814	0	0
Ministerstvo zahraničných vecí SR								
Správa služieb diplomatického zboru, a.s.	100,00	VI	1 167	1 448	-218	0	0	-63
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR								
Technická inšpekcia, a.s.	100,00	VI	91	149	-54	28	0	-32
Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR								
Biont, a.s.	95,00	VI	278	249	0	0	0	29
Správa štátnych hmotných rezerv SR								
Polnonákup Tatry, a.s.	100,00	VI	-56	-56	0	0	0	0
Spoločnosť pre skladovanie, a.s.*8	13,45	VI	1 331	1 354	0	0	0	-23
Ministerstvo životného prostredia SR								
Slovenský vodohospodársky podnik, š.p.	100,00	VI	6 968	-17 965	0	0	0	24 933
Vodohospodárska výstavba, š.p.	100,00	VI	1 771	4 321	-200	21	0	-2 371
Ministerstvo pôdohospodárstva SR								
Lesy Slovenskej republiky, š.p.	100,00	VI	-3 263	3 030	-5 000	0	348	-1 641
Lesopôdohospodársky majetok Ulič, š.p.	100,00	VI	41	73	0	0	0	-32
Hydromeliorácie, š.p.*	100,00	VI	-5 190	-5 195	0	0	0	5
Agrokomplex - Výstavníctvo Nitra, š.p. (agrokomplex NÁRODNÉ VÝSTAVISKO, š.p.)	100,00	VI	-1 248	-867	0	0	0	-381
Agroinštitút Nitra, š.p.	100,00	VI	34	34	0	0	0	0
Plemenárske služby Slovenskej republiky, š.p.	100,00	VI	101	128	0	0	0	-27
Národný žrebčín Topoľčianky, š.p.*	100,00	VI	4	5	0	0	0	-1
Závodisko, š.p.	100,00	VI	12	12	0	0	0	0

Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR

Technický skúšobný ústav Piešťany, š.p.	100,00	VI	-137	73	0	0	0	-210

Biont, a.s.	5,00	VI	278	249	0	0	0	29

MH Manažment, a.s.

Bratislavská teplárenská, a.s.	100,00	VI	-764	-764	0	0	0	0

Martinská teplárenská, a.s.	100,00	VI	-2 308	-2 308	0	0	0	0

Trnavská teplárenská, a.s.	100,00	VI	465	111	-10	0	0	364

Zvolenská teplárenská, a.s.	100,00	VI	-4 517	-4 517	0	0	0	0

Žilinská teplárenská, a.s.	100,00	VI	-1 360	-1 360	0	0	0	0

Tepláreň Košice, a.s.	100,00	VI	1 976	2 267	-152	0	0	-139

Dlhopis, o.c.p., a.s.	100,00	VI	-95	-97	0	7	0	-5

Poliklinika Tehelná, a.s.	100,00	VI	92	92	0	0	0	0

Burza cenných papierov, a.s.	75,94	VI	116	116	0	0	0	0

Kúpele Sliač, a.s.	72,54	VI	-135	-633	0	0	0	498

Slovak Lines, a.s.	44,01	VI	328	823	-495	0	0	0

Eurobus, a.s.	39,50	VI	490	542	0	0	0	-52

SAD Banská Bystrica, a.s.	37,96	VI	25	26	0	0	0	-1

SAD Dunajská Streda, a.s.	32,79	VI	31	31	0	0	0	0

SAD Humenné, a.s.	32,98	VI	610	610	0	0	0	0

ARRIVA Liorbus a.s.	39,58	VI	138	266	-127	0	0	-1

SAD Lučenec, a.s.	39,66	VI	227	227	0	0	0	0

SAD Poprad, a.s.	39,68	VI	83	84	0	0	0	-1

SAD Prešov, a.s.	30,59	VI	-252	67	-319	0	0	0

SAD Prievidza, a.s.	39,66	VI	264	988	-724	0	0	0

SAD Trenčín, a.s.	41,54	VI	25	670	-549	-87	0	-9

ARRIVA Trnava a.s.	39,50	VI	-22	105	-127	0	0	0

SAD Zvolen, a.s.	37,84	VI	-1 537	-1 519	0	-18	0	0

SAD Žilina, a.s.	40,64	VI	-14	466	-383	-87	0	-10

ARRIVA Michalovce, a.s.	39,86	VI	152	152	0	0	0	0

ARRIVA Nitra, a.s.	39,52	VI	-547	-548	0	0	0	1

ARRIVA Nové Zámky, a.s.	39,64	VI	1 058	1 185	-127	0	0	0

	VP v %	VI	Δ(2019-2018)	VH	Dividendy	Precenenie	Vklady	Ostatné
Národná banka Slovenska	100,00	VI	516 587	212 065	0	304 522	0	0

Zdroj: Register účtovných závierok

Skratky:

VP v % - vlastnícky podiel štátu v percentách, VI - vlastné imanie, VH - výsledok hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení

Poznámky:

V tabuľke sú uvedené len podniky štátnej správy, ktoré sú podľa ústavného ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti definované ako spoločnosti s majetkovou účasťou štátu v minimálnej výške 20 %. Na základe nepriamej kontroly štátu je uvedená aj Spoločnosť pre skladovanie, a.s. V zozname sa nenachádzajú spoločné, dcérske či pridružené účtovné jednotky obchodných spoločností štátu.

* Subjekt je zaradený v registri organizácií vedenom Štatistickým úradom do sektora verejnej správy v súlade s metodikou ESA2010

(1) Spoločnosť zanikla dňa 31.3.2018 formou zlúčenia so spoločnosťou Národná diaľničná spoločnosť, a.s., ktorá sa stala jej právnym nástupcom. Údaje z účtovnej závierky sú len za tri mesiace roku 2018 (k 31.3.2018), pohyb za 2019 predstavuje len presun z VI.

(2) K 3.3.2020 bol zrealizovaný zápis zmeny výšky základného imania Národnej diaľničnej spoločnosti, a.s., zvýšenie o 13 884 tis. eur.

(3) Koncom roka bol prevedený podiel v Letiskovej spoločnosti Žilina, a.s. vo výške 65,52 % z Ministerstva dopravy a výstavby SR na Ministerstvo hospodárstva SR za účelom predaja podielov Samosprávnemu kraju Žilina. Ten sa uskutočnil v roku 2020.

(4) Vznik spoločnosti k 9.11.2019

(5) Zmena obchodného mena zo Stredoslovenskej energetiky, a.s. na Stredoslovenskú energetiku Holding, a.s. s platnosťou od 01.01.2019

(6) Od 10.8.2019 zmena názvu spoločnosti z Nemocnica sv. Michala, a.s. na Univerzitná nemocnica - Nemocnica sv. Michala, a.s.

(7) Zmena akcionára k 29.12.2018 prevod z Ministerstva zdravotníctva SR na Ministerstvo vnútra SR. K 1.5.2019 spoločnosť zanikla zlúčením s Nemocnicou sv. Michala, a.s.

(8) Spoločnosť pre skladovanie, a.s. s priamym vlastníckym podielom štátu 13,45 % je zaradená medzi podniky štátnej správy, pretože zvyšný podiel Spoločnosti pre skladovanie, a.s. vo výške 86,55 % vlastní Transpetrol, a.s., ktorý je v 100 % vlastníctve štátu. Spoločnosť pre skladovanie, a.s. je preto prostredníctvom priameho a nepriameho podielu tiež v 100 % vlastníctve štátu.

Príloha č. 3

Súhrnná účtovná závierka verejnej správy Slovenskej republiky za rok 2019

SÚVAHA K 31. 12. 2019
(v tis. eur)

SÚVAHA K 31. 12. 2019 (v tis. eur)			
AKTÍVA		2019	2018
MAJETOK (A+B+C)		66 411 822	66 694 805
A.	Neobežný majetok (A.I. až A.III.)	54 660 463	53 423 373
A.I.	Dlhodobý nehmotný majetok	661 964	715 604
A.II.	Dlhodobý hmotný majetok	47 313 028	46 433 585
A.III.	Dlhodobý finančný majetok	6 685 471	6 274 184
B.	Obežný majetok (B.I. až B.V.)	11 374 828	12 800 371
B.I.	Zásoby	1 954 528	1 933 881
B.II.	Zúčtovanie medzi subjektmi verejnej správy	32 788	819 288
B. III	Pohľadávky	6 048 575	6 400 990
B.IV.	Finančné účty a krátkodobý finančný majetok	3 312 086	3 634 653
B.V.	Poskytnuté návratné finančné výpomoci	26 851	11 559
C.	Časové rozlíšenie	376 531	471 061
PASÍVA		2019	2018
VLASTNÉ IMANIE A ZÁVÄZKY (A+B+C)		66 411 822	66 694 805
A.	Vlastné imanie (A.I až A.III.)	-26 750 811	-23 760 933
A.I.	Oceňovacie rozdiely	72 234	87 424
A.II.	Výsledok hospodárenia (A.II.1.+A.II.2.)	-26 840 724	-24 028 940
A.II.1.	Nevysporiadaný výsledok hospodárenia min. rokov	-25 785 292	-19 515 642
A.II.2.	Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie	-1 055 432	-4 513 298
A.III.	Podiely iných účtovných jednotiek	17 679	180 582
B.	Záväzky, rezervy, bankové úvery a výpomoci (B.I až B.IV.)	84 799 238	82 033 519
B.I.	Rezervy	32 525 202	31 676 641
B.II.	Zúčtovanie medzi subjektmi verejnej správy	723 819	741 405
B.III.	Záväzky	43 186 506	41 784 421
B.IV.	Bankové úvery a výpomoci	8 363 711	7 831 051
C.	Časové rozlíšenie	8 363 395	8 422 219

VÝKAZ ZISKOV A STRÁT K 31. 12. 2019
(v tis. eur)

NÁKLADY		2019	2018
I.	Spotrebované nákupy a služby	10 613 614	11 242 068
II.	Osobné náklady	9 517 048	8 748 723
III.	Dane a poplatky	36 539	23 782
IV.	Odpisy, rezervy a opravné položky z prevádzkovej činnosti a finančnej činnosti	5 457 274	12 347 411
V.	Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	3 629 866	3 651 472
VI.	Finančné náklady	1 602 628	1 601 707
VII.	Mimoriadne náklady	831	933
VIII.	Náklady na transfery	28 603 893	27 056 158
N	NÁKLADY SPOLU (I. až VIII.)	59 461 693	64 672 254
VÝNOSY, DAŇ Z PRÍJMOV A VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA		2019	2018
I.	Tržby za vlastné výkony a tovar	30 370 101	30 485 745
II.	Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	17 886 068	17 086 226
III.	Zúčtovanie rezerv a opravných položiek z prevádzkovej činnosti a finančnej činnosti	2 104 155	4 604 569
IV.	Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti	2 167 512	2 168 267
V.	Finančné výnosy	963 303	1 021 386
VI.	Mimoriadne výnosy	5 007	3 740
VII.	Výnosy z transferov	4 886 772	4 787 484
V	VÝNOSY SPOLU (I. až VII.)	58 382 918	60 157 417
VH1	Výsledok hospodárenia pred zdanením (V-N)	-1 078 775	-4 514 837
	Splatná daň z príjmov	0	0
	Dodatočne platená daň z príjmov	0	0
VH2	Výsledok hospodárenia po zdanení (VH-daň z príjmu)	-1 078 755	-4 514 837
	z toho:		
	pripadajúci na podiely iných účtovných jednotiek	-1 865	103

I. VŠEOBECNÉ ÚDAJE A ZVEREJNENIA

1. Právny dôvod na zostavenie súhrnnej účtovnej závierky verejnej správy Slovenskej republiky

Súhrnná účtovná závierka verejnej správy Slovenskej republiky bola zostavená v súlade so zákonom č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“). Primerane boli použité aj ustanovenia Opatrenia Ministerstva financií Slovenskej republiky zo dňa 17. decembra 2008 č. MF/27526/2008–31 v znení neskorších predpisov, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o metódach a postupoch konsolidácie vo verejnej správe a podrobnosti o usporiadaní a označovaní položiek konsolidovanej účtovnej závierky ústrednej správy (ďalej len „opatrenie“), a to v oblasti použitých metód konsolidácie a postupu konsolidácie.

Súhrnná účtovná závierka verejnej správy je sprístupnená k nahliadnutiu v sídle konsolidujúcej účtovnej jednotky, ktorou je Ministerstvo financií Slovenskej republiky. V elektronickej podobe je súhrnná účtovná závierka uložená aj v Registri účtovných závierok na webovom sídle www.registeruz.sk.

Súhrnná účtovná závierka verejnej správy za rok 2019 bola spracovaná na základe agregácie údajov z:

- konsolidovanej účtovnej závierky ústrednej správy,
- konsolidovaných účtovných závierok obcí (925),
- konsolidovaných účtovných závierok vyšších územných celkov (8),
- individuálnych účtovných závierok obcí (1 988), ktoré nemali povinnosť zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku alebo do dňa zostavenia súhrnnej účtovnej závierky ju nezostavili z dôvodu posunu termínu na základe príslušnej legislatívy¹,
- individuálnych účtovných závierok rozpočtových organizácií, príspevkových organizácií a obchodných spoločností obcí (687), ktoré podľa predchádzajúceho bodu nezostavili konsolidovanú účtovnú závierku,
- individuálnych účtovných závierok ostatných subjektov verejnej správy založených podľa osobitných predpisov² (43).
- individuálnych účtovných závierok neziskových organizácií a záujmových združení miestnej samosprávy nezahrnutých do konsolidovaných závierok iných subjektov verejnej správy (251).

V nasledujúcom texte poznámok sa pre účely opisu významných položiek aktív, pasív, nákladov a výnosov zoskupujú organizácie súhrnného celku do skupín: ústredná správa, územná samospráva a ostatné subjekty, pričom:

¹ Zákon č. 67/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 v znení neskorších predpisov,

² Napríklad zákon č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Ústrednou správou sa rozumejú štátne rozpočtové organizácie, štátne príspevkové organizácie a obchodné spoločnosti, v ktorých majú ústredné orgány štátnej správy majetkové podiely, a ktoré sú súčasťou konsolidovanej účtovnej závierky ústrednej správy.

Subjektmi územnej samosprávy sa rozumejú obce, vyššie územné celky, rozpočtové a príspevkové organizácie obcí a vyšších územných celkov, obchodné spoločnosti obcí a vyšších územných celkov, v ktorých majú obce alebo vyššie územné celky majetkové podiely, a ktoré sú súčasťou konsolidovaných účtovných závierok obcí a vyšších územných celkov. Za rok 2019 z celkového počtu obcí a miest vrátane mestských častí Bratislavy a Košíc, nezostavovalo KUZ 1 800 z nich.

Ostatnými subjektmi sa rozumejú subjekty založené osobitným zákonom a neziskové organizácie územnej samosprávy vedené v registri organizácií ako subjekty verejnej správy. Ide napríklad o verejné vysoké školy (20), Sociálnu poisťovňu, Slovenský pozemkový fond, Audiovizuálny fond, Radu pre vysielanie a retransmisiu, Rozhlas a televíziu Slovenska, Slovenské národné stredisko pre ľudské práva, Tlačovú agentúru Slovenskej republiky, Úrad pre dohľad nad výkonom auditu, Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, Ústav pamäti národa a ďalšie. Podrobný prehľad týchto subjektov je uvedený v prílohe č. 1. súhrnnej účtovnej závierky.

Koncept „súhrnného celku“ je odlišný od definície verejnej správy podľa zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Verejná správa tvorí najpodstatnejšiu časť súhrnného celku, avšak do súhrnného celku vstupujú aj iné subjekty, ktoré nie sú štatisticky zaradené do verejnej správy podľa metodiky ESA 2010. Zoskupenie do vyššie uvedených skupín je vytvorené na základe §22a zákona o účtovníctve.

2. Informácie o súhrnnom celku verejnej správy

Do súhrnného celku za rok 2019 boli zaradené účtovné jednotky v súlade s §22a zákona o účtovníctve. Súhrnný celok verejnej správy za rok 2019 tvorilo spolu 8 238 účtovných jednotiek. Spôsob zahrnutia jednotiek do súhrnného celku je na základe a) princípu kontroly – rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, obchodné spoločnosti, štátne podniky a štátne fondy a b) zaradenia ostatných subjektov do sektora verejnej správy – napr. verejné vysoké školy, obce, vyššie územné celky, neziskové organizácie a ďalšie.

Ministerstvo financií SR ako zostavovateľ súhrnnej účtovnej závierky nevykonáva reálne kontrolu nad všetkými účtovnými jednotkami súhrnného celku, z tohto dôvodu je rozhodujúce pre ich zahrnutie do súhrnného celku zaradenie do sektora verejnej správy (§ 22a ods. 3 zákona o účtovníctve).

Z uvedeného dôvodu súhrnný celok nie je totožný so sektorom verejnej správy (v metodike ESA2010 označovaný pod kódom S.13), nakoľko zahŕňa aj tie jednotky, ktoré nie sú štatisticky zaradené do verejnej správy. Do súhrnného celku naopak nie sú zahrnuté jednotky v likvidácii alebo v konkurze a organizácie, ktoré ukončili svoju činnosť v priebehu roka 2018 resp. k 1.1.2019.

V porovnaní s rokom 2018 je počet organizácií v súhrnnom celku v absolútnom vyjadrení vyšší o 81, a to najmä z dôvodu vyššieho počtu obchodných spoločností v konsolidovaných celkoch územnej samosprávy o 70 a neziskových organizácií miestnej samosprávy o 17. Ústrednú správu reprezentuje spolu 887 účtovných jednotiek, pričom najväčšie zmeny boli v počte rozpočtových a príspevkových organizácií kapitoly SAV a MV SR.

Vyššie územné celky vykazovali vo svojich konsolidovaných celkoch spolu 17 obchodných spoločností (medziročne o 6 viac) a obce 580 (medziročne o 64 viac).

V rámci ostatných subjektov došlo k nárastu o 2, pričom neziskové organizácie obcí a miest SR (štatisticky zaradené do sektora verejnej správy) dosiahli medziročný nárast o 17.

Počet organizácií v súhrnnom celku			
	2019	2018	Δ 2019-2018
Súhrnný celok spolu	8 238	8 157	81
v tom			
Ústredná správa	887	897	-10
Rozpočtové a príspevkové organizácie štátu	809	819	-10
Obchodné spoločnosti štátu a štátne podniky	75	75	0
Štátne účelové fondy	3	3	0
Územná samospráva	6 840	6 768	72
Rozpočtové a príspevkové organizácie územnej samosprávy*	3 309	3 307	2
Obchodné spoločnosti územnej samosprávy*	597	527	70
Obce*	2 926	2 926	0
Vyššie územné celky	8	8	0
Ostatné subjekty	511	492	19
Verejné vysoké školy	20	20	0
Subjekty založené zákonom v ústrednej správe	23	21	2
Neziskové organizácie územnej samosprávy*	468	451	17

*Do výkazov súhrnnej účtovnej závierky za rok 2019 nebolo započítaných 201 KUZ a 13 IUZ obcí, 1 IUZ rozpočtových organizácií obcí, 2 IUZ príspevkových organizácií obcí a 217 IUZ neziskových organizácií z dôvodu ich nepredloženia.

Bližší prehľad o počte subjektov súhrnného celku je uvedený v prílohe č. 1 poznámok súhrnnej účtovnej závierky.

3. Informácie o účtovných zásadách a účtovných metódach

Účtovné zásady a účtovné metódy sú uplatňované v súlade so zákonom o účtovníctve a postupmi účtovania pre jednotlivé právne formy účtovných jednotiek, ktoré sú definované:

- opatrením MF SR č. MF/16786/2007-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky v znení neskorších predpisov,

- opatrením MF SR č. MF/23054/2002-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva v znení neskorších predpisov,
- opatrením MF SR č. MF/22930/2005-74, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre zdravotné poisťovne a
- medzinárodnými štandardami pre finančné výkazníctvo (IFRS) v prípade niektorých obchodných spoločností.

Pre účely zostavenia súhrnnej účtovnej závierky sa výkazy účtovných jednotiek, ktorých právna forma je iná než rozpočtová organizácia, upravili prostredníctvom *prevodových mostíkov* na štruktúru výkazov platných pre Ministerstvo financií SR. Tým je zabezpečená agregácia údajov v rovnakej štruktúre za všetky účtovné jednotky v súhrnnom celku. Číselné údaje v poznámkach súhrnnej účtovnej závierky sú vykazované v mene euro, zaokrúhlené na tisíce, ak nie je uvedené inak.

4. Ďalšie informácie z konsolidovaných a individuálnych účtovných závierok

Opis položiek v účtovných výkazoch závierky (súvaha, výkaz ziskov a strát) sa zakladá na informáciách, ktoré sú uvedené v poznámkach individuálnych alebo konsolidovaných účtovných závierkach subjektov súhrnného celku, výročných správ a na informáciách vyžiadaných materskou účtovnou jednotkou. Pre tieto účely je možné nahliadnuť do Registra účtovných závierok na webovom sídle www.registeruz.sk.

II. INFORMÁCIE O METÓDACH A POSTUPE KONSOLIDÁCIE

1. Informácie o použitých metódach konsolidácie

Na zostavenie súhrnnej účtovnej závierky boli primerane použité metódy a postupy konsolidácie podľa opatrenia ku konsolidácii vo verejnej správe. Účtovné jednotky boli zahrnuté do súhrnnej účtovnej závierky nasledovnými metódami:

Metóda zahrnutia účtovných jednotiek do súhrnného celku	
Druh účtovnej jednotky	Metóda
Rozpočtové a príspevkové organizácie	metóda úplnej konsolidácie
Obce a vyššie územné celky	metóda úplnej konsolidácie
Štátne fondy	metóda úplnej konsolidácie
Obchodné spoločnosti štátu (dcérske ÚJ) a štátne podniky	metóda úplnej konsolidácie
Verejné vysoké školy	metóda úplnej konsolidácie
Ostatné subjekty podľa osobitného zákona	metóda úplnej konsolidácie
Spoločné a pridružené účtovné jednotky	metóda vlastného imania

Popis metód konsolidácie

- Metóda úplnej konsolidácie

Pri použití tejto metódy sa prispôsobujú účtovné výkazy všetkých dcérskych účtovných jednotiek na štruktúru výkazov účtovnej závierky pre rozpočtové organizácie. Položky účtovných výkazov sa do agregácie preberajú v plnej miere a identifikované vzájomné vzťahy v rámci súhrnného celku sa vylučujú v plnej výške.

- Metóda vlastného imania

Pri použití tejto metódy sa položky účtovných výkazov spoločných a pridružených účtovných jednotiek do agregácie nepreberajú. Zosúladuje sa hodnota podielov konsolidujúcej účtovnej jednotky na konsolidovanej účtovnej jednotke s tou časťou reálnej hodnoty majetku a záväzkov účtovnej jednotky, ktorá na tieto podiely pripadá.

Postup pri zostavení súhrnnej účtovnej závierky

- Prevod účtovných výkazov na rovnaký základ a štruktúru

Za spoločný základ účtovných výkazov bola použitá štruktúra individuálnej účtovnej závierky pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky. Týkalo sa to všetkých obchodných spoločností, štátnych podnikov, verejných vysokých škôl, Sociálnej poisťovne a ostatných subjektov verejnej správy. Prevod údajov sa zabezpečuje použitím prevodových mostíkov, ktoré vypracovalo Ministerstvo financií SR ako zostavovateľ súhrnnej účtovnej závierky verejnej správy. V rámci spracovania údajov dochádza aj k zosúladeniu metodických odlišností vyplývajúcich z rôznych postupov účtovania (napríklad odúčtovanie pohľadávok a záväzkov, vykazovanie rezervy a opravných položiek).

- Agregácia údajov

Agregovali sa konsolidované účtovné závierky, individuálne účtovné závierky a podklady pre identifikáciu vzájomných vzťahov. Ak bola účtovná jednotka súčasťou konsolidovaného celku na nižšej úrovni, bola vykázaná v rámci konsolidovaných výkazov materskej účtovnej jednotky (napr. obchodná spoločnosť obce).

- Konsolidačné operácie

V rámci súhrnného celku boli vykonané konsolidačné operácie v oblasti pohľadávok a záväzkov, nákladov a výnosov. V prípade nekonzistentne vykázaných vzájomných vzťahov sa pred elimináciou vykonala ich úprava. Na identifikáciu vzájomných vzťahov boli spracované *konsolidačné balíky* a za obce a ich organizácie boli spracované formuláre vzájomných vzťahov.

V rámci súhrnného celku nebola vykonaná konsolidácia kapitálu a ani konsolidácia medzivýsledku.

Z dôvodu odlišnej metodiky účtovania niektorých transakcií, časového posunu vykázania vzájomných hodnôt, ako aj z dôvodu neidentifikovaných vzájomných vzťahov v rovnakej hodnote neboli na úrovni súhrnnej účtovnej závierky eliminované nasledovné vzťahy:

- v súvahe daň z príjmu právnických osôb, fyzických osôb, daň z pridanej hodnoty,
 - sociálne poistenie v oblasti pohľadávok, záväzkov, nákladov a výnosov a zdravotné poistenie v oblasti nákladov a výnosov,
 - ostatné pohľadávky, záväzky, náklady a výnosy s rozdielnou hodnotou vykázanou v podkladoch pre eliminácie za jednotlivé účtovné jednotky.
- Spracovanie výkazov súhrnnej účtovnej závierky

Výkazy súhrnnej účtovnej závierky verejnej správy za rok 2019 sa predkladajú v skrátenej štruktúre. Vzhľadom na to, že ich štruktúra nie je predpísaná žiadnym všeobecne záväzným právnym predpisom, boli použité princípy medzinárodných účtovných štandardov pre verejný sektor (IPSAS), ktoré kladú dôraz na významnosť a prehľadnosť údajov. V prípade, že v budúcnosti dôjde k zmene štruktúry súhrnnej účtovnej závierky bude zabezpečená porovnateľnosť údajov medzi jednotlivými účtovnými obdobiami.

Z dôvodu prijatia legislatívnej úpravy v oblasti daní, účtovníctva a výkazníctva, ako reakcia na vzniknutú mimoriadnu situáciu spôsobenú šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19, došlo k posunu termínu na predkladanie konsolidovaných účtovných závierok subjektov verejnej správy¹. Z 1 126 obcí a miest s povinnosťou zostaviť KUZ za rok 2019, bolo do dátumu zostavenia súhrnnej účtovnej závierky predložených 925 KUZ obcí a miest SR. Z obchodných spoločností územnej samosprávy nebolo predložených 147 individuálnych účtovných závierok (napr. niektoré dopravné podniky, správy mestského majetku, teplárenské spoločnosti a podobne).

Medzi obce a mestá SR, ktoré nezostavili KUZ do dňa zostavenia tejto súhrnnej účtovnej závierky patria napr. niektoré mestské časti Bratislavy (napr. Ružinov, Vrakuňa, Devínska Nová Ves, Dúbravka, Záhorská Bystrica), ale aj samotné Hlavné mesto SR Bratislava. Ďalej to boli niektoré mestá (Skalica, Galanta, Nové Zámky, Šurany, Partizánske, Bánovce nad Bebravou, Trenčín, Banská Bystrica a ďalšie). Namiesto chýbajúcich KUZ miest a obcí boli do agregácie použité individuálne účtovné závierky obcí a miest a ich rozpočtových a príspevkových organizácií, pri abstrahovaní údajov za 147 obchodných spoločností.

Z tohto dôvodu je súhrnná účtovná závierka za rok 2019 významne ovplyvnená menším počtom obchodných spoločností zahrnutých do súhrnnej účtovnej závierky, prostredníctvom KUZ obcí a miest. Nižšia miera konsolidácie na prvej úrovni sa prejavila najmä na vyššej hodnote dlhodobého finančného majetku vo forme podielov v obchodných spoločnostiach. Zároveň je v súhrnnej účtovnej závierke prezentovaný celkovo nižší objem aktív, pasív, nákladov a výnosov.

Ministerstvo financií SR odhaduje tento vplyv v rozmedzí od 1 do 1,5 mld. eur účtovnej hodnoty aktív/pasív a 400 až 500 mil. eur hodnoty nákladov/výnosov.

V roku 2019 dosiahla výška konsolidácie aktív/pasív 4 147 247 tis. eur a nákladov/výnosov 728 470 tis. eur. V rámci konsolidácie došlo k eliminácii vzťahov zo zúčtovania medzi subjektmi verejnej správy (919 818 tis. eur) a vzájomných nákladov a výnosov z transferov z rozpočtu obce (380 562 tis. eur),

ktoré by v prípade predloženia všetkých KUZ subjektov územnej samosprávy boli eliminované v rámci KC obcí a miest.

2. Zmeny účtovných metód a účtovných zásad

Viacere ministerstvá a ostatné štátne rozpočtové a príspevkové organizácie na základe usmernenia Ministerstva financií SR prehodnotili dobu životnosti dlhodobého majetku a nastavili účtovné odpisy namiesto daňových odpisov, zodpovedajúce budúcej spotrebe ekonomických úžitkov z tohto majetku do nákladov. Zmena v odpisoch v roku 2019 nebola z pohľadu súhrnného celku významná.

Na základe metodického usmernenia MF SR č. MF/009884/2020-352 pre Národný jadrový fond bola do konsolidovanej účtovnej závierky ústrednej správy zapracovaná zmena vykazovania prijatých prostriedkov z platieb povinných prispievateľov do fondu za účelom tvorby zdrojov na budúce financovanie likvidácie energetických, neenergetických jadrových zariadení, skladovanie a trvalé uloženie vyhorelého jadrového paliva. Z dôvodu, že tieto príspevky sú účelovo viazané, nemajú ovplyvňovať výsledok hospodárenia fondu. Predstavujú dlhodobé záväzky a ich znižovanie je postupné, vo výške úhrad spoločnosti Jadrová a vyrad'ovacia spoločnosť, a.s., ktorá je realizátorom programu vyrad'ovania jadrových elektrární A1, V1, neenergetických zariadení, skladovania a trvalého uloženia vyhorelého jadrového paliva v SR. Uvedená zmena znamená, že prijaté prostriedky Národného jadrového fondu a úroky z termínovaných vkladov sa účtujú v prospech účtu 479 – Ostatné dlhodobé záväzky súvz'azne s účtom 221 – Bankové účty. Vplyv zmeny účtovania dlhodobých záväzkov Národného jadrového fondu na nevysporiadaný výsledok hospodárenia súhrnného celku k 31.12.2019 bol 1 633 639 tis. eur. Metodickú zmenu na úrovni účtovnej jednotky vykonal Národný jadrový fond v roku 2020.

Uvedená zmena vyvolala aj zmenu v konsolidácii vzájomných vzťahov. V roku 2019 došlo k eliminácii transferov v ústrednej správe, medzi Jadrovou a vyrad'ovacou spoločnosťou, a.s. a Národným jadrovým fondom. Do roku 2018 v zúčtovacích vzťahoch vykazovala Jadrová a vyrad'ovacia spoločnosť, a.s. aktívny zostatok transferov v hodnote 742 786 tis. eur, ako pohľadávky z vyrad'ovania jadrových zariadení a nákladov spojených s odstraňovaním jadrového odpadu. Pri následnej konsolidácii pohľadávok spoločnosti Jadrová a vyrad'ovacia spoločnosť, a.s. so záväzkami Národného jadrového fondu došlo k eliminácii v celkovej hodnote 520 017 tis. eur a v položkách časového rozlíšenia v celkovej hodnote 42 643 tis. eur.

Od 1.1.2019 boli technické rezervy Všeobecnej zdravotnej poisťovne, a. s. účtované ako zmena ich stavu, t. j. na ťarchu (tvorba), resp. v prospech (odúčtovanie/zníženie) nákladov. Použitie, resp. zrušenie technických rezerv bolo účtované v prospech výnosov len v prípade, ak išlo o použitie, resp. zrušenie rezerv vytvorených v predchádzajúcich účtovných obdobiach, v ktorých sa tvorba technických rezerv v plnej výške účtovala na ťarchu nákladov a ich použitie, resp. zrušenie v plnej výške v prospech výnosov. Táto zmena spôsobila významný medziročný pokles nákladov a výnosov bežného obdobia.

III. INFORMÁCIE O ÚDAJOCH NA STRANE AKTÍV A PASÍV SÚVAHY

AKTÍVA

Celkové aktíva dosiahli k 31.12.2019 hodnotu 66 411 822 tis. eur, čo je v porovnaní s rokom 2018 menej o 282 983 tis. eur. Celkové aktíva sú tvorené najmä dlhodobým hmotným majetkom (71,2 %), dlhodobým finančným majetkom (10,7 %), pohľadávkami (9,1 %) a finančnými účtami (5,0 %).

V medziročnom porovnaní vzrástol najmä dlhodobý hmotný majetok o 879 443 tis. eur a dlhodobý finančný majetok o 411 287 tis. eur. Naopak, k medziročnému poklesu došlo najmä v zúčtovacích vzťahoch v rámci verejnej správy o 786 500 tis. eur (z dôvodu vyššej konsolidácie vzťahov Jadrovej a vyradovacej spoločnosti, a.s. voči Národnému jadrovému fondu), v hodnote pohľadávok o 352 415 tis. eur, v hodnote finančných účtov o 322 567 tis. eur a v hodnote nehmotného majetku o 53 640 tis. eur.

V rámci dlhodobého hmotného majetku predstavovali nárast hodnoty najmä tieto tri položky: poskytnuté preddavky na dlhodobý majetok o 458 732 tis. eur, stavby o 374 145 tis. eur a obstaranie nového majetku o 366 054 tis. eur. Výraznejší pokles zaznamenali dopravné prostriedky o 267 615 tis. eur a samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí o 88 208 tis. eur, čo je možné pripísať nezahrnutím rozhodujúcich obchodných spoločností obcí a miest do konsolidácie (napríklad dopravné podniky).

Dlhodobý finančný majetok vzrástol o 411 287 tis. eur, a to najmä v podobe podielových cenných papierov a podielov v dcérskych účtovných jednotkách o 337 070 tis. eur, v podobe podielov v pridružených účtovných jednotkách o 38 689 tis. eur a ostatných pôžičiek o 23 992 tis. eur.

Pri poklese dlhodobého nehmotného majetku išlo najmä o pokles hodnoty softvéru o 56 268 tis. eur a oceneľných práv o 12 819 tis. eur najmä z dôvodu odpisov k tomuto majetku.

V zásobách, ktoré medziročne vykazujú prírastok 20 646 tis. eur došlo k nárastu hodnoty výrobkov o 43 755 tis. eur a k poklesu hodnoty materiálu o 21 339 tis. eur.

Pokles hodnoty pohľadávok bol spôsobený najmä nižšími úložkami Ministerstva financií SR v komerčných bankách, medziročne menej o 890 939 tis. eur a nižšími pohľadávkami voči odberateľom o 74 193 tis. eur. Tento pokles bol kompenzovaný nárastom dlhodobých pohľadávok Exportno-importnej banky SR o 152 941 tis. eur, dlhodobými pohľadávkami z derivátových operácií o 39 991 tis. eur a krátkodobými pohľadávkami zo zúčtovania s EÚ o 177 092 tis. eur a ostatnými pohľadávkami o 162 186 tis. eur.

Finančné účty poklesli najmä v ústrednej správe o 162 904 tis. eur a v ostatných subjektoch verejnej správy o 73 989 tis. eur. Zvyšok poklesu hodnoty je možné opäť prisúdiť nezahrnutiu všetkých obchodných spoločností územnej samosprávy do konsolidácie.

Pri nasledovnom podrobnejšom opise jednotlivých položiek majetku je dôležité vnímať prírastky a úbytky ako celkovú zmenu medzi dvomi obdobiami. Celkový prírastok však môže obsahovať aj zníženie hodnoty danej položky majetku, pričom pri opise konkrétnych jednotiek súhrnného celku je tento prístup v texte použitý primerane na základe dostupnosti údajov.

A. Neobežný majetok

A.I. Dlhodobý nehmotný majetok

Dlhodobý nehmotný majetok súhrnného celku dosiahol k 31.12.2019 hodnotu 661 964 tis. eur. Najväčší podiel tvorí softvér (500 370 tis. eur), obstaranie dlhodobého nehmotného majetku (107 600 tis. eur) a ocenieľné práva (31 182 tis. eur).

Dlhodobý nehmotný majetok súhrnného celku		(v tis. eur)	
Druh nehmotného majetku	2019	2018	Δ 2019-2018
Softvér	500 370	556 638	-56 268
Obstaranie nehmotného majetku	107 600	93 125	14 475
Ocenieľné práva	31 182	44 002	-12 820
Ostatný dlhodobý nehmotný majetok	22 812	21 839	973
Spolu	661 964	715 604	-53 640

Dlhodobý nehmotný majetok oproti roku 2018 celkovo poklesol o 53 640 tis. eur. Najväčší úbytok bol zaznamenaný na položke softvéru o 56 268 tis. eur a ocenieľných práv o 12 820 tis. eur. V rámci nehmotného majetku dosiahol medziročný rast najmä majetok v procese obstarávania o 14 475 tis. eur a v menšej miere napr. ostatný nehmotný majetok o 394 tis. eur, goodwill o 306 tis. eur, ale aj poskytnuté preddavky o 127 tis. eur a drobný nehmotný majetok o 126 tis. eur.

Softvér

Najväčší podiel na zostatkovej hodnote softvéru má ústredná správa, pričom ide najmä o ministerstvá a ostatné štátne rozpočtové a príspevkové organizácie. Ústredná správa tvorí z jeho celkovej hodnoty v súhrnnom celku 92,5 %, v absolútnej hodnote je to 462 991 tis. eur (2018: 511 058 tis. eur), a zároveň má aj rozhodujúci podiel na medziročnom poklese hodnoty tohto majetku o 48 067 tis. eur.

V rozhodujúcej miere ide o informačné systémy, ktoré sú budované s cieľom zvyšovania elektronizácie verejnej správy, zjednodušovania komunikácie občanov so štátnymi úradmi, zabezpečenia nových úloh a kompetencií štátnych organizácií a elektronizácie ich súčasných procesov (napríklad účtovníctvo, výkazníctvo, registre, údajové databázy, komunikačné systémy a podobne). Medzi takéto projekty patrí napríklad elektronizácia súdnych služieb, poskytovanie služieb verejnosti a podnikateľským subjektom cez elektronický priečinok, jednotný informačný systém cestnej dopravy, elektronizácia vzdelávacieho systému regionálneho školstva, internetizácia Národného emisného informačného systému, povodňový a predpovedný systém, elektronické služby katastra nehnuteľností, informačný systém Finančnej správy a mnohé ďalšie.

Do druhej kategórie softvérov patria systémy, ktoré majú slúžiť na zber, analýzu a vyhodnocovanie dát od fyzických a právnických osôb, napríklad Register obyvateľov, Rezortný informačný systém pod rezortom školstva, register úpadcov v rezorte spravodlivosti, Centrálny konsolidačný systém a Rozpočtový informačný systém Ministerstva financií SR, informačný systém Štátnej pokladnice, Nadrezortný ekonomický systém, Register účtovných závierok, ekonomické softvéry ministerstiev a organizácií štátnej správy.

V ústrednej správe došlo medziročne k poklesu hodnoty softvéru najmä u Finančného riaditeľstva SR o 15 096 tis. eur a Ministerstva vnútra SR o 14 031 tis. eur, v Národnej agentúre pre sieťové a elektronické služby o 9 933 tis. eur a u Ministerstva spravodlivosti SR o 8 363 tis. eur. Naopak najvýraznejší celkový nárast zaznamenalo Ministerstvo financií SR o 19 949 tis. eur, Štátna pokladnica o 8 269 tis. eur a SEPS, a.s. o 5 179 tis. eur.

V rámci kapitoly Ministerstva financií SR (191 971 tis. eur) vykazuje najvyššiu hodnotu Finančné riaditeľstvo SR (98 750 tis. eur) a samotné Ministerstvo financií SR (69 646 tis. eur). V prípade Finančného riaditeľstva ide o komplex softvérových programov v oblasti správy, účtovania, evidencie a vymáhania daní, eKasy a podobne.

U Ministerstva financií SR bol prírastok nového softvéru v hodnote 46 097 tis. eur (napr. rozšírenie funkčností daňových systémov e-Dovoz, RIS, IS NES a podobne). Zníženie hodnoty predstavovali odpisy 25 404 tis. eur a vyradenie softvéru v hodnote 6 562 tis. eur.

V rámci kapitoly Ministerstva dopravy a výstavby SR (56 574 tis. eur) sú významné položky softvéru u obchodných spoločností, ako napríklad Slovenská pošta, a.s. (16 047 tis. eur), Železnice SR (13 588 tis. eur) a Železničná spoločnosť Cargo Slovakia, a.s. (10 789 tis. eur). Väčšinou ide o ich prevádzkové a ekonomické informačné systémy, ktorých úbytky predstavujú ročné oprávky a prírastky znamenajú rozširovanie funkcionalít podľa potrieb resp. legislatívnych požiadaviek. Napríklad Slovenská pošta, a.s. spravuje softvér pre systém úhrad poplatkov štátu cez E-kolok, ktorý tvorí súčasť elektronizácie verejnej správy a patrí k najmodernejším platobným systémom v Európe.

Z ostatných subjektov súhrnného celku vykazujú významnú hodnotu softvéru vyššie územné celky 8 660 tis. eur, obce 7 109 tis. eur, a ostatné subjekty 21 608 tis. eur. Zo skupiny ostatných subjektov vykázala nezisková organizácia DataCentrum elektronizácie územnej samosprávy Slovenska 6 453 tis. eur, pričom v minulých obdobiach bola jednotka zaradená v skupine územnej samosprávy. Verejné vysoké školy vykázali hodnotu softvéru za 4 499 mil. eur, najviac Univerzita P. J. Šafárika 1 861 tis. eur a Žilinská univerzita 944 tis. eur.

Obstaranie dlhodobého nehmotného majetku

Hodnota nehmotného majetku zatiaľ nezaradeného do používania dosiahla k 31.12.2019 sumu 107 600 tis. eur a medziročne je úhrnom nižšia o 14 475 tis. eur, z dôvodu postupného zaraďovania obstarávaných informačných systémov do používania (na položku softvér). V rámci obstarania dlhodobého nehmotného majetku vykázali organizácie ústrednej správy sumu 95 135 tis. eur (rast o 10 229 tis. eur), územná samospráva spolu 8 060 tis. eur a ostatné subjekty 4 405 tis. eur.

Najvyššiu hodnotu majetku ústrednej správy z celého súhrnného celku (a to aj za predchádzajúce účtovné obdobia) je možné odôvodniť tým, že predmetom obstarávania sú softvérové riešenia, ktorých proces obstarávania často presahuje jedno účtovné obdobie vzhľadom na ich zložitosť a komplexnosť.

Väčšinu hodnoty tohto majetku v ústrednej správe tvorí 17 subjektov s hodnotou obstarávaného nehmotného majetku nad 1 000 tis. eur. Ide hlavne o Železničnú spoločnosť Slovensko, a. s. (13 971 tis. eur), Ministerstvo životného prostredia SR (13 471 tis. eur), Ministerstvo vnútra SR (13 329 tis. eur), Štatistický úrad SR (5 575 tis. eur). Medziročný pokles u Ministerstva financií SR o 24 358 tis. eur predstavovalo zaradenie majetku do používania (najmä softvérov e-Dovoz, softvéru pre Nadrezortný ekonomický systém, aplikačné vybavenie pre finančnú správu a ďalšie).

Ministerstvo životného prostredia SR obstaráva Informačný systém odpadového hospodárstva, Štatistický úrad SR obstarával softvér a jeho zlepšenia na program sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2021, Železničná spoločnosť zvýšila hodnotu obstaraného majetku z dôvodu obstarávania ekonomického systému, softvéru pre predaj cestovných dokladov, wifi vo vlakoch, bezpečnostné systémy podobne. Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s. používa pre svoju činnosť komplexný informačný systém (KIS) pozostávajúci z viacerých modulov resp. subsystémov (napr. ekonomický systém, zdravotný poisťovací systém, ePobočka, mobilná aplikácia pre poistencov a ďalšie). Medziročný prírastok bol spôsobený práve technickým zhodnotením tohto systému z dôvodu zapracovania legislatívnych zmien a nových funkcionalít. Štátna pokladnica vykázala úbytok 2 515 tis. eur z dôvodu zaradeného softvéru obstarávaného v rámci projektu Moderná pokladnica.

Oceniteľné práva

Na hodnote oceniteľných práv (rovnako aj na medziročnom poklese) sa podieľa v rozhodujúcej miere ústredná správa sumou 29 777 tis. eur (na poklese 11 494 tis. eur). V rámci tejto skupiny subjektov ide najmä o Finančné riaditeľstvo (6 015 tis. eur, a zaznamenaný pokles hodnoty o 14 059 tis. eur), spoločnosť DMD Group, a.s. (3 793 tis. eur), SEPS, a.s. (3 683 tis. eur), Ministerstvo financií SR (3 668 tis. eur). Subjekty na tejto položke súvahy vykazujú napríklad obstarané licencie k softvérovým aplikáciám, ktoré nie sú spojené s dodávkou hardvéru, ako aj iné práva vytvorené vlastnou činnosťou.

V rámci *ostatného nehmotného majetku* sa vykazujú najmä aktivované náklady na rôznu dokumentáciu, územné plány miest a obcí, plány hospodárskeho a sociálneho rozvoja miest a obcí, mapy a ostatný drobný nehmotný majetok, aktivované náklady na vývoj (1 765 tis. eur) a goodwill (853 tis. eur). Ústredná správa vykázala 10 576 tis. eur a územná samospráva hodnotu 11 955 tis. eur.

A.II. Dlhodobý hmotný majetok

Dlhodobý hmotný majetok súhrnného celku dosiahol k 31.12.2019 hodnotu 47 313 028 tis. eur. Najväčší podiel tvoria stavby, pozemky a obstaranie majetku. Celková medziročná zmena predstavovala nárast o 879 443 tis. eur (v roku 2018 bol prírastok o 1 471 008 tis. eur), a to najmä v prípade poskytnutých preddavkov na obstaranie dlhodobého hmotného majetku, ktoré vzrástli o 458 732 tis. eur, prírastku hodnoty stavieb o 374 145 tis. eur a hodnoty majetku v procese obstarávania o 366 054 tis.

eur. Pozemky zaznamenali prírastok 14 895 tis. eur. Naopak, zníženie je vykázané v dopravných prostriedkoch o 267 615 tis. eur a samostatných hnutelných vecí o 88 209 tis. eur. Toto zníženie je možné prisúdiť menšiemu počtu významných obchodných spoločností (napríklad dopravných podnikov) v súhrnnom celku za rok 2019.

Dlhodobý hmotný majetok súhrnného celku			(v tis. eur)
Druh hmotného majetku	2019	2018	Δ 2019-2018
Stavby	27 724 671	27 350 527	374 144
Pozemky	9 734 648	9 719 753	14 895
Obstaranie dlhodobého hmotného majetku	4 800 054	4 433 999	366 055
Samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí	1 913 424	2 001 633	-88 209
Dopravné prostriedky	1 750 234	2 017 850	-267 616
Poskytnuté preddavky	668 989	210 257	458 732
Ostatný dlhodobý hmotný majetok	721 008	699 566	21 442
Spolu	47 313 028	46 433 585	879 443

Stavby

Hodnota stavieb medziročne vzrástla o 374 144 tis. eur a tvorí 58,6 % z celkovej hodnoty dlhodobého hmotného majetku. Najvyšší prírastok zaznamenala ústredná správa o 404 555 tis. eur (v roku 2018 o 558 519 tis. eur) a v rámci nej Národná diaľničná spoločnosť, a.s. (o 145 118 tis. eur), Železnice SR (124 309 tis. eur), Slovenská správa ciest (o 71 545 tis. eur), Finančné riaditeľstvo SR (o 32 000 tis. eur) a Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR (20 213 tis. eur). Ústredná správa drží budovy a stavby v hodnote 16 947 339 tis. eur, územná samospráva v hodnote 9 792 tis. eur.

Obchodné spoločnosti štátu vykázali stavby v hodnote 8 109 317 tis. eur, pričom rozhodujúcim subjektom ostáva Národná diaľničná spoločnosť, a.s., ktorá má vo vlastníctve diaľničnú infraštruktúru v hodnote 6 545 568 tis. eur. Diaľnice (cca 500 km) a rýchlostné cesty (cca 230 km) obsahujú hodnotu telesa vozovky a ostatných komponentov dlhodobého majetku diaľnic a rýchlostných ciest, nosnej konštrukcie tunelov a mostov. Národná diaľničná spoločnosť, a.s. vykázala úhrnom medziročný celkový prírastok hodnoty stavieb o 145 118 tis. eur. Tento je výsledkom zaradenia nového majetku a odpismi k majetku. V roku 2019 sa do používania zaradili viaceré úseky diaľničnej infraštruktúry, ako napríklad D1 Budimír-Bidovce (14,4 km úsek odovzdaný do predčasného užívania v decembri 2019) v hodnote 181 102 tis. eur, D3 Žilina Strážov- Žilina Brodno 10 651 tis. eur, D1 Bratislava – Trnava, križovatka Triblavina 10 431 tis. eur.

Druhou najvýznamnejšou obchodnou spoločnosťou z pohľadu hodnoty stavieb je Slovenská elektrizačná a prenosová sústava, a.s. (479 391 tis. eur) s medziročným úhrnným poklesom o 8 954 tis. eur. Ide o stavby slúžiace na prenos elektrickej energie, stožiare, trafostanice, pričom na prenosovej sústave je realizovaná dlhodobá modernizácia, rekonštrukcia a výstavba nových objektov.

Štátne podniky dosiahli hodnotu stavieb vo výške 4 435 012 tis. eur, pričom medziročný prírastok bol úhrnom 123 879 tis. eur. Celkovo štátne podniky tvoria 26 % hodnoty stavieb ústrednej správy.

Najvyššiu hodnotu vykazujú Železnice SR (2 238 072 tis. eur) a tvoria takmer celú hodnotu prírastku štátnych podnikov (124 310 tis. eur), ktorý bol tvorený jednak prírastkom majetku obstaraného v roku 2019 (30 303 tis. eur) ako aj zaradením majetku z predchádzajúceho účtovného obdobia po jeho dokončení (218 414 tis. eur). Vyradenie majetku a odpisy k majetku znížili jeho hodnotu o 140 038 tis. eur. V roku 2019 išlo najmä o modernizáciu trate v úseku Trnava – Nové Mesto nad Váhom (3 635 tis. eur), Nové Mesto nad Váhom – Púchov (75 684 tis. eur), Púchov – Žilina (44 407 tis. eur), ďalej zaradenie terminálu intermodálnej prepravy Lužianky v sume 33 983 tis. eur, rekonštrukcia ostatných tratí, koľají a staníc (napr. Zvolen, Myjava, Nové Zámky, Trnava a Bratislava hl. stanica, úhrnom v sume 14 390 tis. eur).

Slovenský vodohospodársky podnik, š. p. vykázal 1 023 892 tis. eur (prívodný kanál VD Gabčíkovo I. časť, vodné stavby a vodné nádrže, ochranné hrádze a podobne) a Vodohospodárska výstavba, š. p. 827 441 tis. eur (hydroenergetické diela ako napr. vodné diela Gabčíkovo, Žilina, malá vodná elektráreň Dobrohošť a podobne), pričom ich medziročné zmeny neboli významné.

Zo štátnych rozpočtových a príspevkových organizácií vykazuje najvyššiu hodnotu Slovenská správa ciest (1 270 823 tis. eur), ktorá medziročne zvýšila hodnotu stavieb úhrnom o 71 544 tis. eur. Aj v roku 2019 boli realizované viaceré opravy mostov a ciest I. triedy, v celkovej hodnote 68 662 tis. eur. Najvýznamnejšie opravy boli napr. cesta Ľubovňa-Prešov (27 081 tis. eur), cesta Bardejov-juhozápadný obchvat (27 442 tis. eur), cesta Polomka (10 137 tis. eur).

Ministerstvo dopravy a výstavby SR eviduje 1 053 972 tis. eur v podobe cestnej infraštruktúry v majetku štátu (najmä cesta R1), Ministerstvo vnútra SR 472 839 tis. eur (budovy a stavby okresných úradov, klientskych centier, Policajného zboru, Hasičského a záchranného zboru), Finančné riaditeľstvo SR vykázalo prírastok 32 000 tis. eur (nákup administratívnej budovy v Košiciach, rekonštrukcie a modernizácie existujúcich budov) a Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR prírastok úhrnom o 20 213 tis. eur (obstaranie budov pre zastupiteľský úrad Generálneho konzulátu a Stálu misiu OSN v New Yorku). Významný medziročný úbytok zaznamenalo Ministerstvo dopravy a výstavby o 33 393 tis. eur z dôvodu celkových ročných odpisov k stavbám.

Obce a ich organizácie majú vo vlastníctve stavby v hodnote 8 387 541 tis. eur, vyššie územné celky 1 404 545 tis. eur a ostatné subjekty súhrnného celku 985 245 tis. eur, a z toho verejné vysoké školy 812 463 tis. eur.

Pozemky

Z hodnoty pozemkov súhrnného celku tvorí ústredná správa 4 511 086 tis. eur a obce so svojimi organizáciami 4 514 561 tis. eur, čo predstavuje spolu viac ako 93 % celkovej hodnoty pozemkov. Medziročná zmena hodnoty 14 895 tis. eur bola takmer celá spôsobená prírastkom v ústrednej správe o 82 576 tis. eur a na druhej strane úbytkom v obciach o 77 468 tis. eur. Opäť ide o nižšie vykázanie hodnoty z dôvodu nižšieho počtu spoločností v súhrnnom celku.

V ústrednej správe vlastní pozemky za najvyššiu hodnotu Národná diaľničná spoločnosť, a.s. 1 198 623 tis. eur, ide najmä o pozemky pod existujúcou a pripravovanou diaľničnou a cestnou infraštruktúrou.

V roku 2019 predstavoval prírastok pozemkov pod rôznymi rozpracovanými úsekmi ciest 40 492 tis. eur (napr. D1 – D4 za 14 315 tis. eur, R1 za 3 723 tis. eur, R2 za 18 153 tis. eur, R4 za 2 881 tis. eur a R7 za 1 398 tis. eur). Ďalej sú rozhodujúcimi jednotkami na hodnote pozemkov Verejné prístavy, a.s. (587 897 tis. eur), Železnice SR (543 132 tis. eur) a Lesy SR, š.p. (524 004 tis. eur). Pri týchto jednotkách nebola zaznamenaná výrazná zmena v celkovej hodnote pozemkov.

Z medziročného prírastku na hodnote pozemkov ústrednej správy, okrem Národnej diaľničnej spoločnosti, a.s., evidovalo Ministerstvo zdravotníctva SR prírastok 26 814 tis. eur z dôvodu zaevidovania pozemku pod nemocnicou Rázsochy a Ministerstvo hospodárstva SR 15 000 tis. eur z dôvodu novo identifikovaných pozemkov týkajúcich sa privatizácie. Tieto pozemky boli v roku 2020 prevedené na Hlavné mesto SR Bratislava. Úbytok pozemkov Ministerstva dopravy a výstavby SR vo výške 22 870 tis. eur predstavoval nepeňažný vklad do Národnej diaľničnej spoločnosti, a.s.

Z ostatných subjektov verejnej správy vykazujú najvyššie hodnoty Slovenský pozemkový fond 273 258 tis. eur a verejné vysoké školy 127 885 tis. eur.

Obstaranie dlhodobého hmotného majetku

Hodnota obstarania nového dlhodobého hmotného majetku (zatiaľ nezaradeného do používania) medziročne vzrástla o 366 054 tis. eur, a to najmä vplyvom majetku ústrednej správy o 361 892 tis. eur, prírastkom majetku VÚC o 50 433 tis. eur a ostatných subjektov o 34 330 tis. eur. Hodnota vykázaná za obce je medziročne nižšia o 80 602 tis. eur.

Z celkovej sumy 4 800 054 tis. eur tejto položky majetku vykázali organizácie ústrednej štátnej správy 3 592 105 tis. eur. Obstaranie majetku tvorí najmä budúca infraštruktúra v podobe ciest, stavieb, ale aj pozemkov, dopravných prostriedkov, strojov, prístrojov a zariadení.

Z ústrednej správy vykázala Národná diaľničná spoločnosť, a.s. hodnotu 1 562 775 tis. eur. Jej celkový prírastok o 211 897 tis. eur bol tvorený na jednej strane úbytkom hodnoty na tomto účte majetku zaradením nových stavieb, pozemkov a zariadení do užívania (pozri popis položky Stavby) a na druhej strane pokračujúcou výstavbou diaľničných úsekov.

Slovenská správa ciest vykázala zostatok 571 884 tis. eur a celkový pokles hodnoty o 19 102 tis. eur z dôvodu vyššieho zaradenia stavebných prác a majetku (97 397 tis. eur) ako bola hodnota nového obstarania (78 295 tis. eur). Železnice SR vykázali zostatok 519 374 tis. eur a úbytok 61 991 tis. eur. Obdobne ako v prípade NDS, a.s. alebo SSC ide o rozdiel z dlhodobého obstarávania majetku (modernizácia železničných tratí a nástupíšť) a zaraďovania dokončeného majetku do používania. Významný prírastok hodnoty obstarávaného majetku v ústrednej správy vykázali aj Slovenská elektrizačná a prenosová sústava, a.s. 30 089 tis. eur, Národný ústav srdcových a cievnych chorôb, a.s. 25 877 tis. eur, Vodohospodárska výstavba, š. p. 25 649 tis. eur.

Ministerstvo obrany SR je z pomedzi rozpočtových organizácií ústrednej správy najväčším obstarávateľom hmotného majetku za rok 2019, dosiahlo hodnotu 92 063 tis. eur, s medziročným prírastkom 19 769 tis. eur. V rámci toho ide napríklad o modernizáciu BVP v hodnote 26 291 tis. eur, obstarávanie v súvislosti s investičnou výstavbou za 21 681 tis. eur a ďalšie.

V územnej samospráve vykazujú obce zostatok obstarávaného hmotného majetku vo výške 987 826 tis. eur, a vyššie územné celky 151 734 tis. eur. Prírastok u VÚC bol najmä u šiestich úradov VÚC (bratislavský a trenčiansky zaznamenal pokles hodnoty majetku) spolu za 40 690 tis. eur. Ide najmä o budovanie a rekonštrukcie ciest II. a III. triedy, na ktorých financovanie boli použité aj prostriedky návratných finančných výpomocí od Ministerstva financií SR, ďalej modernizáciu a rekonštrukcie školských zariadení, mostov, budovanie cyklotrás, ihrísk a podobne.

Samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí

Tento druh majetku predstavujú najmä prístroje, stroje, technické zariadenia, počítačové vybavenie, ktoré sú použiteľné samostatne alebo tvoria určitý súbor zariadení, ktoré môžu fungovať len v spoločnom zapojení (multimediálne zariadenia, laboratórne zariadenia), ale aj vojenská a špeciálna technika. Hodnota tohto majetku dosiahla 1 913 424 tis. eur a medziročne sa znížila o 88 208 tis. eur.

Ústredná správa vykazuje úhrnom 1 518 236 tis. eur, a v porovnaní s rokom 2018 je to viac o 14 529 tis. eur. Najvyššie hodnoty vykazuje Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a. s. (247 786 tis. eur), Železnice SR (182 782 tis. eur), Ministerstvo obrany SR (161 398 tis. eur), Ministerstvo vnútra SR (118 433 tis. eur) a Vodohospodárska výstavba, š. p. (109 966 tis. eur).

Na medziročnej zmene v ústrednej správe sa podieľa napríklad Univerzitná nemocnica Bratislava o 13 089 tis. eur, Ministerstvo obrany SR o 10 861 tis. eur, Slovenský hydrometeorologický ústav o 9 930 tis. eur.

Územná samospráva vykázala úhrnom 286 276 tis. eur (v roku 2018 to bolo 346 751 tis. eur), z čoho obce tvoria 220 444 tis. eur a vyššie územné celky 65 832 tis. eur. Významné hodnoty vykázali aj verejné vysoké školy (85 992 tis. eur), pričom najčastejšie ide o vybavenie vedeckých laboratórií, učební a pracovísk. Vysoké školy zaznamenali pokles tohto majetku, a to vo výške 40 090 tis. eur.

Dopravné prostriedky

Dopravné prostriedky dosiahli hodnotu 1 750 234 tis. eur a medziročný pokles o 267 615 tis. eur. V prípade členenia hodnoty majetku podľa skupín subjektov, 91 % resp. 1 593 861 tis. eur tvorí ústredná správa a v tom obchodné spoločnosti (916 660 tis. eur), štátne rozpočtové a príspevkové organizácie (633 012 tis. eur) a štátne podniky (44 020 tis. eur).

Najvyššiu hodnotu vykazuje Železničná spoločnosť Slovensko, a.s. (737 614 tis. eur, a medziročný pokles o 7 908 tis. eur) z titulu vlastníctva rušňov a vagónov pre osobnú železničnú dopravu. Pokles netto hodnoty bol spôsobený vyradením starých osobných vozňov a hnacích koľajových vozidiel ako aj vyššie oprávky k novozaradenému majetku po modernizácii a k novým dopravným prostriedkom.

Železničná spoločnosť Cargo, a.s. (nákladný železničný prepravca) dosiahol hodnotu 135 927 tis. eur a medziročne mierny pokles o 8 082 tis. eur, ktorý bol spôsobený ročnou zmenou oprávok v hodnote 12 051 tis. eur, odpredajom a fyzickou likvidáciou starých vozidiel a novozaradeným majetkom v hodnote 4 225 tis. eur.

Hodnotu dopravných prostriedkov ústrednej správy tvoria v rozhodujúcej miere dve ministerstvá, Ministerstvo vnútra SR 359 748 tis. eur a Ministerstvo obrany SR 237 646 tis. eur. A podieľajú sa aj na medziročnom prírastku, spolu o 45 536 tis. eur. Ministerstvo vnútra SR disponuje vozovým parkom pre policajný a hasičský záchranný zbor, horskú záchrannú službu, špeciálne dopravné prostriedky ako aj bežné vozidlá na prevoz osôb (napr. pod Úradom na ochranu ústavných činiteľov), policajné vrtuľníky, lietadlá vládnej letky SR a ďalšie dopravné prostriedky. Prírastok tvorili nové dopravné prostriedky pre policajný zbor, Hasičský a záchranný zbor SR (terénne automobily, cisterny, sanitky) ako aj pokračujúca modernizácia vozového parku (cisterny Tatra T148, dovybavenie vozidiel o výstražné a rozhlasové zariadenia).

Ministerstvo obrany SR zvýšilo hodnotu dopravných prostriedkov o 34 179 tis. eur. Tento prírastok bol najmä z dôvodu zaradenia do používania 2 vrtuľníkov UH-60M Black Hawk v hodnote 30 662 tis. eur, nákladných vozidiel v hodnote 12 198 tis. eur, autožeriavov Terex v hodnote 1 082 tis. eur a ďalších vozidiel napr. štvorkoliek, osobných vozidiel, autobusov a podobne. Ministerstvo obrany tak plní svoj plán obnovy techniky a vybavenia armády SR (pozemnej i leteckej). Nákup 9 ks vrtuľníkov UH-60M Black Hawk sa realizoval prostredníctvom amerického vládneho programu Foreign Military Sales (FMS). Celková hodnota kontraktu na dodávku 9 kusov týchto viacúčelových vrtuľníkov bola 261 mil. eur, a v rámci neho bola zahrnutá aj dvojročná logistická podpora, výcvik leteckého a technického personálu a výdavky spojené s prepravou vrtuľníkov na územie Slovenska. Posledné tri kusy boli dodané v januári 2020. Doba odpisovania týchto strojov bola stanovená na 40 rokov.

V rámci tejto položky majetku tvoria významnú hodnotu aj obce SR, a to 119 418 tis. eur, avšak z dôvodu nižšej miery zahrnutia obchodných spoločností do konsolidácie je hodnota medziročne nižšia o 317 387 tis. eur. Ide o vozidlá dopravných podnikov, spoločností poskytujúcich verejné služby, odvoz a likvidáciu odpadu, servisné činnosti a podobne.

V rámci ostatného dlhodobého hmotného majetku sa vykazuje najmä technické zhodnotenie budov a stavieb štátnych rozpočtových a príspevkových organizácií. Dôvodom pre samostatné účtovania o technickom zhodnotení je evidencia niektorých budov ako nehnuteľných kultúrnych pamiatok, ktorých ocenenie nie je možné spoľahlivo určiť. Z tohto dôvodu bolo v majetku ponechané len následné technické zhodnotenie týchto budov uskutočnené po uvedení budov do používania. Významnú hodnotu vykazuje ústredná správa 433 590 tis. eur a v rámci nej napríklad Kancelária národnej rady SR (96 501 tis. eur) v podobe technického zhodnotenia bratislavského hradu. Ďalej sa do ostatného majetku sumarizujú pestovateľské celky trvalých porastov, umelecké diela a zbierky, predmety z drahých kovov, drobný hmotný dlhodobý majetok a základné stádo a ťažné zvieratá.

Poskytnuté preddavky na dlhodobý hmotný majetok

Položku tvorí takmer výlučne ústredná správa a v rámci nej dve organizácie, Ministerstvo obrany SR 623 487 tis. eur a Železničná spoločnosť Slovensko, a.s. 34 556 tis. eur. Medziročný nárast poskytnutých preddavkov bol spôsobený práve u Ministerstva obrany SR, a to 454 517 tis. eur z dôvodu plnenia programu nákupu nových taktických lietadiel F-16 Block 70 (492 977 tis. eur), viacúčelových vrtuľníkov (105 897 tis. eur), rádiostaní (10 150 tis. eur) a ďalšieho vybavenia pre armádu SR.

A.III. Dlhodobý finančný majetok

Celkovo dlhodobý finančný majetok dosiahol hodnotu 6 685 471 tis. eur a medziročne je vyšší o 411 287 tis. eur. Ústredná štátna správa vykázala 5 312 842 tis. eur, obce 1 322 653 tis. eur, vyššie územné celky 11 008 tis. eur a ostatné subjekty 38 968 tis. eur. Medziročný nárast hodnoty bol vykázaný najmä u obcí (333 382 tis. eur) a v ústrednej správe (o 75 027 tis. eur).

V rámci dlhodobého finančného majetku sa vykazujú najmä podielové cenné papiere a podiely v obchodných spoločnostiach s podstatným vplyvom, ktorý znamená podiel na základnom imaní v rozsahu 20 – 50 %. Ide o pridružené účtovné jednotky kapitol ŠR ako aj podiely v takýchto spoločnostiach, ktoré vlastní dcérske spoločnosti štátu.

Druhú najvyššiu hodnotu v rámci ostatného finančného majetku tvoria podiely Slovenskej republiky v zahraničných finančných inštitúciách ako je napríklad Svetová banka, Európska investičná banka a ďalšie. Rozhodujúcu hodnotu tvorí podiel SR v Európskom stabilizačnom mechanizme.

Treťou významnou položkou finančného majetku sú pôžičky Štátneho fondu rozvoja bývania, ktoré sa poskytujú nielen subjektom územnej samosprávy, ale aj fyzickým osobám a právnickým osobám mimo súhrnného celku (napr. bytové spoločenstvá).

Dlhodobý finančný majetok súhrnného celku			(v tis. eur)
Druh finančného majetku	2019	2018	Δ 2019-2018
Podielové cenné papiere	4 542 948	4 157 238	385 710
Pôžičky	1 123 415	1 102 187	21 228
Ostatný dlhodobý finančný majetok	979 324	979 797	-473
Dlhové cenné papiere	29 691	29 678	13
Obstaranie dlhodobého finančného majetku	10 093	5 284	4 809
Spolu	6 685 471	6 274 184	411 287

Podielové cenné papiere a podiely v dcérskej účtovnej jednotke

V rámci tejto položky dlhodobého finančného majetku sa vykazujú majetkové účasti v obchodných spoločnostiach, ktoré predstavujú minimálne 51% podiel na ich vlastnom imaní, a ktoré neboli predmetom konsolidácie. Hodnota tohto dlhodobého finančného majetku dosiahla k 31.12.2019 sumu 502 945 tis. eur a je medziročne vyššia o 337 070 tis. eur, najmä u obcí SR z dôvodu nižšej miery konsolidácie na úrovni miest a obcí SR (v časti II. 1 vysvetlený vplyv neodovzdaných konsolidovaných účtovných závierok za všetky obce a mestá SR).

Z ústrednej správy vykazuje významnú hodnotu MH Manažment, a.s. (148 433 tis. eur), ktorý spravuje podiely v 30 obchodných spoločnostiach, z toho 17 v oblasti dopravy (SAD-ky) a 6 v oblasti teplárstva. Ide o podiely, ktoré spravoval zaniknutý Fond národného majetku do 31.12.2015. Pokles hodnoty zo 153 583 tis. eur na 148 433 tis. eur znamenal odúčtovanie podielov v spoločnostiach, ktoré boli v likvidácii a boli vymazané z obchodného registra.

Investičné fondy (NDF I a NDF II), ktoré sú súčasťou ústrednej správy, vykázali úhrnom 5 862 tis. eur, v podobe podielov v obchodných spoločnostiach, do ktorých sa investujú zdroje EÚ a štátneho rozpočtu návratným spôsobom. Ide o formu podpory podnikov prostredníctvom kapitálovej angažovanosti týchto fondov.

Podielové cenné papiere a podiely v spoločnosti s podstatným vplyvom

V rámci tejto položky dlhodobého finančného majetku sa vykazujú majetkové účasti v iných obchodných spoločnostiach, ktoré predstavujú 20 až 50% podiel na ich vlastnom imaní a účtovná jednotka nie je definovaná ako spoločná účtovná jednotka dvoch alebo viacerých účtovných jednotiek súhrnného celku.

Rozhodujúcu hodnotu predstavujú podiely obchodných spoločností štátu v iných podnikateľských subjektoch (tzv. obchodné spoločnosti v druhom resp. treťom rade). Tieto podiely sú v niektorých podnikoch štátu vykázané na základe konsolidovanej účtovnej závierky a precenené metódou vlastného imania.

Dlhodobý finančný majetok vo forme týchto podielov dosiahol sumu 3 244 553 tis. eur a medziročne sa hodnota zvýšila o 38 689 tis. eur. Z celkovej hodnoty týchto podielov vykazuje ústredná správa takmer 95 %, čo predstavuje 3 083 861 tis. eur, a z nej hlavne Ministerstvo hospodárstva SR 1 848 619 tis. eur (podiely v energetických spoločnostiach prevzaté z FNM v roku 2014) a SPP, a.s. 996 043 tis. eur, JAVYS, a. s. vykázal hodnotu podielu v spoločnosti JESS, a.s. vo výške 106 066 tis. eur a MH Manažment, a.s. vykázal hodnotu svojich podielov vo výške 62 472 tis. eur. Významnú hodnotu vykazujú aj jednotky v rámci kapitoly Ministerstva dopravy a výstavby SR (60 884 tis. eur), a v rámci nich hlavne Ministerstvo dopravy a výstavby SR 27 503 tis. eur (napríklad podiely v spoločnosti Metro Bratislava, a.s., Letisko Piešťany, a.s.) a Železničná spoločnosť Cargo Slovakia, a.s. (18 005 tis. eur).

Hodnota týchto podielov je priamo závislá od hodnoty vlastného imania tej spoločnosti, v ktorej štát drží menšinové podiely priamo alebo nepriamo cez iné účastiny. Vlastné imanie obchodných spoločností je pritom ovplyvnené (pri nezmenenom základnom imaní) dosiahnutým výsledkom hospodárenia (zisk/strata), nevysporiadaným výsledkom minulých období, pričom ide hlavne o výsledok obchodnej činnosti, ale môžu ho ovplyvniť napríklad aj metódy oceňovania majetku. Medziročne Ministerstvo hospodárstva SR vykázalo po použití metódy vlastného imania prírastok hodnoty svojich podielov o 42 411 tis. eur (a to hlavne hodnota 51%-tného podielu v Západoslovenskej energetike, a.s., ktorá sa zvýšila o 38 699 tis. eur, a hodnota 51%-tného podielu vo Východoslovenskej energetike Holding, a.s. sa zvýšila o 3 447 tis. eur).

Obce v rámci tejto položky vykázali 150 566 tis. eur, vyššie územné celky 9 713 tis. eur.

Realizovateľné cenné papiere

Realizovateľné cenné papiere znamenajú podiely na základnom imaní obchodnej spoločnosti vo výške menej ako 20 %. Z celkovej hodnoty 795 449 tis. eur vlastní rozhodujúcu hodnotu obce, a to 767 424 tis. eur, ako minoritné podiely v obchodných spoločnostiach z oblasti dodávky vody, výroby tepla a osobnej prepravy. Celkový medziročný prírastok v hodnote 9 950 tis. eur bol vykázaný najmä v obciach SR, pričom prírastok 5 812 tis. eur vychádza z konsolidovaných zvierok obcí, a je tvorený hodnotami napr. Mesta Detva (2 910 tis. eur), Obce Štiavnik (723 tis. eur), Obce Rovinka (459 tis. eur) a ďalších obcí.

Zvýšenie hodnoty v ústrednej správe z 25 301 tis. eur na 27 934 tis. eur tvorili najmä nové cenné papiere vo vlastníctve spoločnosti National Development Fund II, a.s. v hodnote 2 406 tis. eur a vo vlastníctve spoločnosti National Development Fund I, s.r.o. v hodnote 226 tis. eur.

Pôžičky

V rámci pôžičiek vykazuje najvýznamnejšiu hodnotu Štátny fond rozvoja bývania 1 071 869 tis. eur a Fond na podporu vzdelávania 30 011 tis. eur. Ďalej vykazujú významnejšie hodnoty aj Železničná spoločnosť Cargo Slovakia, a.s. 10 000 tis. eur a Environmentálny fond 4 733 tis. eur.

Ostatný dlhodobý finančný majetok

V ostatnom dlhodobom finančnom majetku sa vykazujú hlavne podiely Slovenskej republiky v medzinárodných finančných inštitúciách a finančných stabilizačných mechanizmoch.

Majetková účasť SR v medzinárodných inštitúciách v s práve Ministerstva financií SR			(v tis. eur)
Medzinárodná inštitúcia	2019	2018	Δ 2019-2018
Európsky stabilizačný mechanizmus (ESM)	659 200	659 200	0
Európska investičná banka	111 813	111 813	0
Skupina Svetovej banky	57 797	54 852	2 945
z toho:			
Medzinárodná banka pre obnovu a rozvoj	28 030	25 487	2 543
Medzinárodná asociácia pre rozvoj	25 085	24 792	293
Mnohostranná agentúra pre investičné záruky	715	681	34
Medzinárodná finančná korporácia	3 967	3 892	75
Európska banka pre obnovu a rozvoj	26 711	26 711	0
Medzinárodná investičná banka	21 481	21 481	0
Medzinárodná banka pre hospodársku spoluprácu	13 342	13 342	0
Rozvojová banka Rady Európy	2 397	2 397	0
Európsky finančný stabilizačný nástroj (EFSF)	282	282	0
Spolu	893 023	890 078	2 945

Z celkovej sumy vykázala ústredná správa hodnotu 929 275 tis. eur a v rámci nej Ministerstvo financií SR 893 023 tis. eur. Ide najmä o kapitálovú účasť v rôznych medzinárodných finančných inštitúciách, ktoré boli založené spolu s vládami iných krajín alebo medzinárodnými organizáciami na podporu

slabších regiónov v Európe ale aj v iných krajinách, na podporu reforiem ich hospodárstva, ekonomiky a zvyšovania životnej úrovne obyvateľstva

V roku 2019 došlo k zvýšeniu kapitálovej účasti v skupine Svetovej banky z dôvodu úhrady splátky SR v rámci doplnenia zdrojov vo výške 2 083 tis. eur v Medzinárodnej banke pre obnovu a rozvoj a doplnenia zdrojov iniciatívy pre IDA vo výške 90 tis. eur. Zvyšná časť prírastku hodnoty bola spôsobená kurzovými rozdielmi podielov denominovaných v USD. K podielom v medzinárodných finančných inštitúciách a k európskym stabilizačným mechanizmom sa viaže aj kapitál splatný na požiadanie, a to podľa zmluvných podmienok dojednaných s konkrétnou inštitúciou. Ide o tzv. call capital, ktorý sa vykazuje ako podmienené záväzky v iných pasívach (časť III poznámok).

Významnú hodnotu ostatného finančné majetku vykazuje aj National Development Fund II, a.s., a to 32 430 tis. eur v podobe mezanínového úveru na výstavbu D4/R7.

Dlhové cenné papiere

Dlhové cenné papiere dosiahli hodnotu 29 691 tis. eur a medziročne sú vyššie o 13 tis. eur. Ústredná správa vykazuje 25 486 tis. eur a obce 4 205 tis. eur. V rámci ústrednej správy ide najmä o cenné papiere v majetku Slovenskej záručnej a rozvojovej banky, a.s. v hodnote 25 013 tis. eur. Ide o krytý dlhopis komerčnej banky.

B. Obežný majetok

B.I. Zásoby

Ako zásoby súhrnného celku sa vykazujú materiál na sklade, tovar, výrobky, nedokončená výroba a polotovary a zvieratá. Celková hodnota zásob súhrnného celku k 31.12.2019 dosiahla 1 954 528 tis. eur a oproti roku 2018 sa hodnota zásob zvýšila o 20 647 tis. eur.

Zásoby súhrnného celku		(v tis. eur)	
Druh zásob	2019	2018	Δ 2019-2018
Materiál	1 026 359	1 047 698	-21 339
Tovar	669 277	673 314	-4 037
Výrobky	231 505	187 750	43 755
Nedokončená výroba a polotovary	24 687	22 674	2 013
Zvieratá	2 700	2 445	255
Spolu	1 954 528	1 933 881	20 647

Na celkovej hodnote zásob sa podieľa najmä ústredná správa 69,8 % (v absolútnom vyjadrení je to 1 363 850 tis. eur) a Agentúra pre núdzové zásoby ropy a ropných výrobkov s 27,6 % podielom (v absolútnom vyjadrení je to 539 681 tis. eur).

Nárast hodnoty zásob v ústrednej správe bol 31 256 tis. eur, a to hlavne u výrobkov (43 988 tis. eur) a z toho u SPP, a.s. 43 189 tis. eur. Zásoby ústrednej správy tvoria hlavne materiál (984 3756 tis. eur), výrobky (228 646 tis. eur) a tovar (124 532 tis. eur). Objemovo najvyššiu hodnotu zásob vykazuje

tak ako minulé účtovné obdobie Ministerstvo obrany SR 753 629 tis. eur (hlavne materiál v podobe vojenského a obranného charakteru), ďalej SPP, a.s. 204 917 tis. eur v podobe výrobkov (zemného plynu určeného na predaj), Správa štátnych hmotných rezerv 103 005 tis. eur v podobe tovaru (zásoby hmotných rezerv) a Ministerstvo vnútra SR 70 197 tis. eur (ako materiál špecifickej povahy). Zmena hodnoty zásob ústrednej správy bola ovplyvnená najmä prírastkom hodnoty výrobkov SPP, a.s. a poklesom hodnoty zásob Ministerstva obrany SR o 23 484 tis. eur z dôvodu vydania zásob do spotreby (medziročný nárast o 14 776 tis. eur).

Na hodnote tovaru sa významnou hodnotou podieľa Agentúra pre núdzové zásoby ropy a ropných výrobkov (539 681 tis. eur), ktorá spravuje ropu a ropné výrobky v súlade so zákonom č. 218/2013 Z. z. o núdzových zásobách ropy a ropných výrobkov a o riešení stavu ropnej núdze a o zmene a doplnení niektorých zákonov v rozsahu zodpovedajúcom v súhrne minimálnemu limitu núdzových zásob, ktorý určuje Správa štátnych hmotných rezerv SR.

B.II. Zúčtovanie medzi subjektmi verejnej správy

Zúčtovacie vzťahy sa používajú na zaznamenanie poskytnutých a prijatých bežných a kapitálových transferov medzi subjektmi verejnej správy. Z účtovného pohľadu ide o časovo rozlíšené prostriedky štátneho rozpočtu, rozpočtu obce a vyššieho územného celku, ktoré sú poskytované ostatným organizáciám v rámci verejnej správy. Hodnota transferov k 31.12.2019 bola 32 788 tis. eur, z toho ostatné subjekty vykázali 14 972 tis. eur. V roku 2019 došlo k zmene eliminácie transferov v ústrednej správe, medzi Jadrovou a vyrad'ovacou spoločnosťou, a.s. a Národným jadrovým fondom. Do roku 2018 v zúčtovacích vzťahoch vykazovala Jadrová a vyrad'ovacia spoločnosť, a.s. aktívny zostatok transferov v hodnote 742 786 tis. eur, ako pohľadávky z vyrad'ovania jadrových zariadení a nákladov spojených s odstraňovaním jadrového odpadu. Zmenou vykazovania dlhodobých záväzkov u Národného jadrového fondu došlo v roku 2019 ku konsolidácii pohľadávok spoločnosti Jadrová a vyrad'ovacia spoločnosť, a.s. so záväzkami Národného jadrového fondu v celkovej hodnote 520 017 tis. eur a v položkách časového rozlíšenia v celkovej hodnote 42 643 tis. eur.

B.III. Pohľadávky

Pohľadávky súhrnného celku sú v súvahe vykazované sumárne, teda dlhodobé aj krátkodobé spolu. Za dlhodobé pohľadávky sa považujú také, ktorých zostatková doba splatnosti odo dňa, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, je dlhšia ako 1 rok. Pohľadávky dosiahli k 31.12.2019 úhrnom sumu 6 048 575 tis. eur, z toho dlhodobé 876 801 tis. eur a krátkodobé 5 171 774 tis. eur. Medziročne ide o pokles hodnoty pohľadávok o 352 415 tis. eur.

Z pohľadu činnosti jednotlivých subjektov súhrnného celku je možné konštatovať, že pre rozpočtové a príspevkové organizácie, obce a vyššie územné celky sú najdôležitejšie pohľadávky z daní, poplatkov a nedaňových príjmov (napr. z predaja prebytočného majetku, z nájomného a iných nepodnikateľských aktivít). Štátne podniky a obchodné spoločnosti vykazujú najväčší podiel na pohľadávkach

z obchodných vzťahov voči odberateľom a svojim klientom. Do skupiny špecifických pohľadávok môžeme zaradiť operácie štátu na finančných trhoch a pohľadávky SR voči zahraničiu.

Pohľadávky súhrnného celku		(v tis. eur)	
Dlhodobé pohľadávky	2019	2018	Δ 2019-2018
Pohľadávky EXIM banky z poskytnutých úverov	355 281	202 339	152 942
Pohľadávky SZRB z poskytnutých úverov	223 281	245 475	-22 194
Pohľadávky MF SR z derivátových operácií	145 802	105 810	39 992
Pohľadávky Fondu ochrany vkladov	52 823	51 800	1 023
Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s.	23 523	16 534	6 989
Pohľadávky voči zamestnancom	25 826	24 238	1 588
Ostatné dlhodobé pohľadávky	50 265	12 427	37 838
Spolu	876 801	658 623	218 178
Krátkodobé pohľadávky	2019	2018	Δ 2019-2018
Pohľadávky MF SR z operácií na finančnom trhu	1 819 061	2 710 000	-890 939
Odberatelia	499 661	573 854	-74 193
Pohľadávky Sociálnej poisťovne	449 336	387 084	62 252
Zúčtovanie s EÚ	439 959	262 866	177 093
Pohľadávky Všeobecnej zdravotnej poisťovne, a.s.	359 352	334 157	25 195
Pohľadávky z daňových a colných príjmov štátu	355 882	323 034	32 848
Poskytnuté prevádzkové preddavky	267 717	194 957	72 760
Slovenský plynárenský priemysel, a.s.	94 240	82 617	11 623
Pohľadávky z nedaňových príjmov štátu	79 020	83 984	-4 964
Pohľadávky Úradu pre dohľad nad zdrav. starostlivosťou	76 580	75 059	1 521
Pohľadávky z nedaňových príjmov územnej samosprávy	74 651	71 539	3 112
Pohľadávky z účelovo poskytnutých transferov	50 063	25 357	24 706
Pohľadávky z daňových príjmov územnej samosprávy	30 984	32 179	-1 195
Ostatné krátkodobé pohľadávky	575 268	585 679	-10 411
Spolu	5 171 774	5 742 366	-570 592

Dlhodobé pohľadávky

Z dlhodobých pohľadávok predstavujú najvyššiu hodnotu pohľadávky Exportno-importnej banky z poskytnutých úverov a záruk exportujúcim podnikom. Slovenská záručná a rozvojová banka, a.s. vykazuje pohľadávky voči prijímateľom úverov a finančných výpomocí, ktorými banka podporuje podnikateľskú činnosť malých a stredných podnikateľov, poľnohospodárskych prvovýrobcov, obnovu bytového fondu a realizáciu projektov z EÚ fondov.

Pohľadávky Ministerstva financií sú z titulu finančných derivátov vznikajúcich z obchodov (Cross-currency swap-ov), ktoré sa používajú pri zabezpečovacích operáciách na finančnom trhu v cudzej mene pri správe štátneho dlhu. Na tieto menovo-úrokové deriváty má vplyv zmena menových kurzov a úrokových sadzieb znejúcich na tieto meny.

V prípade pohľadávok Fondu ochrany vkladov ide o pohľadávky voči bankám, ktoré boli v rokoch 2000 – 2001 vyhlásené za neschopné vyplácať vklady. Hodnota pohľadávok predstavuje nárok fondu za vyplatené náhrady klientom týchto bánk v čistej účtovnej hodnote.

Pohľadávky voči zamestnancom tvorí najmä Ministerstvo vnútra SR (25 172 tis. eur) z titulu poskytnutých návratných výpomocí zo sociálneho fondu na riešenie bytovej situácie policajtov a zamestnancov rezortu a za odpredaj služobných bytov.

Krátkodobé pohľadávky

V rámci krátkodobých pohľadávok vykazuje rozhodujúcu hodnotu Ministerstvo financií SR z titulu špecifických operácií štátu - uloženie voľných finančných prostriedkov v komerčných bankách za účelom ich zhodnotenia (1 819 061 tis. eur).

Z hodnoty pohľadávok voči odberateľom vykazuje najvyššiu hodnotu SPP, a.s. (120 767 tis. eur), Slovenská pošta, a.s. (63 236 tis. eur), Slovenská elektrizačná a prenosová sústava, a.s. (38 193 tis. eur), Železničná spoločnosť Cargo Slovakia, a.s. (36 828 tis. eur) a ďalšie obchodné spoločnosti štátu. Tie tvoria spolu vyše 65,5 % z celkovej hodnoty pohľadávok voči odberateľom (medziročný rast o 2,1 p. b pri poklese hodnoty o 38 351 tis. eur).

Pohľadávky Sociálnej poisťovne a Všeobecnej zdravotnej poisťovne, a.s. sú najmä z dôvodu predpisu sociálnych a zdravotných odvodov za bežné obdobie ako aj za predchádzajúce obdobia, ktoré neboli splatené.

Pohľadávky z daňových a colných príjmov štátu vykazuje Ministerstvo financií SR vo výške 355 882 tis. eur. Medziročný pokles o 32 848 tis. eur je spôsobený najmä tvorbou opravných položiek k týmto pohľadávkam.

Pohľadávky SPP, a.s. (okrem odberateľov) predstavujú najmä preddavky a ostatné pohľadávky z titulu nevyplatených dividend z majetkových účastín (29 906 tis. eur).

Pohľadávky zo zúčtovania s EÚ vykazuje Jadrová a vyrad'ovacia spoločnosť, a.s. úhrnom za 325 131 tis. eur, z dôvodu pokračujúceho projektu vyrad'ovania jadrových zariadení na území SR, ďalej Vodohospodárska výstavba, š. p. v hodnote 103 829 tis. eur a Slovenská elektrizačná a prenosová sústava, a.s. 10 121 tis. eur v rámci spolufinancovania viacerých projektov rozvíjajúcich spoločné aktivity s EÚ.

Poskytnuté prevádzkové preddavky vykazuje najmä ústredná správa, a to 262 346 tis. eur a medziročný prírastok činil 77 410 tis. eur. V rámci nich vykazuje významnú hodnotu Ministerstvo obrany SR 99 945 tis. eur, SPP, a.s. 32 760 tis. eur, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR 29 470 tis. eur. Prírastok v ústrednej správe tvorili poskytnuté preddavky Ministerstva obrany SR (35 030 tis. eur) na logistickú podporu a iné služby k obstarávanej vojenskej technike (vrtuľníky UH-60M Black Hawk, taktické stíhačky F-16, systémy ATGM, opravy MIG). Ďalšie zvýšenie poskytnutých preddavkov tvoria hlavne pohľadávky platobných jednotiek a Pôdohospodárskej platobnej agentúry z poskytnutých prostriedkov z rozpočtu EÚ a ŠR v rámci financovania spoločných projektov.

Z nedaňových pohľadávok štátu vykazuje Protimonopolný úrad SR 13 909 tis. eur, Regionálna veterinárna a potravinová správa v Bratislave 9 094 tis. eur, Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny 7 206 tis. eur, Ministerstvo vnútra SR 6 699 tis. eur a ďalšie rozpočtové organizácie štátu. Ide najmä o pokuty za priestupky udelené policajnými útvarmi, hasičským a záchranným zborom a okresnými úradmi a z výkonu svojej činnosti ďalších štátnych organizácií (poplatky, predaj prebytočného majetku, nájomné a podobne). Protimonopolný úrad vykazuje pohľadávky voči iným subjektom z vydaných rozhodnutí napríklad o porušení hospodárskej súťaže.

Pohľadávky Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou vo výške 76 580 tis. eur sú najmä voči zdravotným poisťovniam a iným štátom z činnosti styčného orgánu (76 244 tis. eur) a za udelené pokuty (1 593 tis. eur).

V rámci ostatných pohľadávok sa vykazujú pohľadávky Ministerstva financií SR voči prijímateľom EÚ prostriedkov z titulu ich vrátenia (123 277 tis. eur) a ostatné pohľadávky územnej samosprávy (55 508 tis. eur).

Pohľadávky v špecifickom režime správy predstavujú vládne pohľadávky voči zahraničiu, ktoré sa vedú voči jednotlivým dlžníckym krajinám. Ide o pohľadávky z delenia federácie, ktoré sú v správe NBS a ČSOB, a.s. Praha, účtovne vedené na Ministerstve financií SR. Pre vymoženie dlžnej sumy sa vykonávajú všetky nevyhnutné úkony, ako je pravidelné kontaktovanie dlžnej strany, negociácia podmienok za ktorých pohľadávky vznikli a ďalšie. Netto hodnota týchto pohľadávok je 84 380 tis. eur.

Vybrané pohľadávky SR voči zahraničiu v správe Ministerstva financií SR			(v tis. eur)
Dlžnícka krajina	2019	2018	Δ 2019-2018
bývalá SFRJ	80 280	78 766	1 514
Alžírka demokratická a ľudová republika	14 234	13 728	506
Čínska ľudová republika	10 576	10 186	390
Srbská republika	22 011	21 595	416
Ruská federácia - Krivoj Rog	4 576	4 504	72
Kórejská ľudovodemokratická republika	1 677	1 646	31
Slovinsko	101	99	2
India	23	24	-1
Spolu	133 478	130 548	2 930

*hodnoty sú pred zohľadnením opravných položiek

Bývalá Socialistická federatívna republika Juhoslávie, Slovinsko a Srbsko

Ministerstvo financií SR eviduje voči bývalej Socialistickej federatívnej republike Juhoslávie (ďalej „SFRJ“ alebo „bývalá Juhoslávia“) pohľadávku vyplývajúcu z Platobnej dohody medzi vládou Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky (ďalej len „ČSFR“) a Zväzovou výkonnou radou Skupštiny Socialistickej Federatívnej Republiky Juhoslávie, ktorá bola podpísaná v Belehrade dňa 8.2.1991. SFRJ mala túto pohľadávku uhradiť dodávkami tovarov a služieb najneskôr do 31.12.1993, čo sa však nestalo. V súlade s touto Platobnou dohodou bol v máji 1991 ukončený clearingový platobný styk medzi ČSOB, a.s. Praha a Národnou bankou Juhoslávie. Celkové saldo na likvidačnom účte bolo odsúhlasené

v prospech ČSFR v zápise z rokovania expertov ministerstiev financií ČR, SR a Zväzovej republiky Juhoslávie, expertov ČSOB, a.s. Praha a Národnej banky Juhoslávie v októbri 1997 v Prahe.

V decembri 2015 bolo saldo likvidačného účtu znížené o pohľadávky voči dvom slovinským podnikom (Kovintrade a Smelt). K tomuto vyčleneniu podnikových pohľadávok z likvidačného účtu došlo na základe vzájomnej dohody medzi Ministerstvom financií SR a Ministerstvom financií ČR. Pohľadávka voči slovinským podnikom je vedená samostatne a nie je úročená.

Pohľadávka vedená voči bývalej Juhoslávii sa nespláca, pretože dlh bývalej Juhoslávie nebol doteraz medzi jej nástupníckymi štátmi vzájomne uznaný a rozdelený. Ministerstvo financií SR z toho dôvodu eviduje pohľadávku voči bývalej Juhoslávii ako celku a nie jednotlivu voči jej nástupníckym štátom, s výnimkou Srbskej republiky (ďalej aj „Srbsko“).

Oficiálne rokovania so Srbskom, týkajúce sa problematiky dlhu, začali v júni 2013 počas 5. zasadnutia Zmiešanej komisie pre hospodársku spoluprácu medzi Srbskou republikou a Slovenskou republikou v Belehrade. Výsledkom intenzívnych rokovaní bolo podpísanie Dohody medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Srbskej republiky o urovnaní dlhu Srbskej republiky voči Slovenskej republike dňa 30.5.2019 v Belehrade. Touto medzivládnu dohodou sa srbská strana zaviazala jednorazovo uhradiť svoj dlh do 45 dní odo dňa nadobudnutia účinnosti dohody. Ku koncu roku 2019 medzivládna dohoda ešte nenadobudla účinnosť.

Alžírka demokratická a ľudová republika

Pohľadávka vznikla na základe Úverovej dohody medzi vládou Československej socialistickej republiky (ďalej len „ČSSR“) a vládou Alžírkej demokratickej a ľudovej republiky (ďalej „ADLR“ alebo „Alžírsko“), ktorá bola podpísaná dňa 16.11.1984 v Prahe. Predmetom medzivládnej úverovej dohody bolo poskytnutie úveru ADLR v celkovej sume 200 000 tis. USD. Časť úveru mala byť použitá na vybavenie a zariadenia pochádzajúce z ČSSR pre alžírskych závodov na výrobu dlaždíc a tehiel, a súvisiace služby. Pohľadávka ČSSR z poskytnutého úveru sa mala stať splatnou, keď dodávateľ zariadení (spoločnosť Pragoinvest, a.s. Praha) uvedie všetky zariadenia do prevádzky a dokončí svoje dodávky. Splatenie úveru bolo priamo v medzivládnej úverovej dohode podmienené odkladacou podmienkou, ktorou bolo uvedenie skompletizovaných zariadení do prevádzky, dodanie poslednej dodávky vybavení, ktoré sa nemontujú, resp. pri službách dátum poslednej fakturácie (článok 7 medzivládnej úverovej dohody). Vzhľadom na skutočnosť, že spoločnosť Pragoinvest, a.s. Praha neuviedla do prevádzky žiadny z investičných celkov z dôvodu svojej zlej finančnej situácie, na strane československej federácie nevznikol právny nárok na splatenie vyčerpanej časti úveru zo strany ADLR. Slovenská republika eviduje jednu tretinu tejto pohľadávky a Česká republika jej zvyšné dve tretiny. Pohľadávka Slovenskej republiky z tohto titulu predstavuje k 31.12.2019 sumu 12 054 tis. eur.

Okrem uvedenej pohľadávky Ministerstvo financií SR eviduje voči ADLR ešte ďalšiu pohľadávku v sume 2 180 tis. USD. Ide o zostatok pohľadávky, ktorá vznikla tiež na základe vyššie uvedenej medzivládnej úverovej dohody a Alžírsko ju bolo povinné splácať dodávkami tovarov.

Túto časť pohľadávky vysporiadavala (deblokovala) na základe udeleného mandátu (po súhlase vlády SR), spoločnosť Lentimex International, s.r.o. (ďalej len „Lentimex“). Posledný udelený mandát mal platnosť do začiatku februára 2010, pričom spoločnosti Lentimex sa nepodarilo pohľadávku plne vysporiadať, nakoľko finančná kríza roku 2009 sa dotkla fosfátov aj iných druhov komodít, ktorými Lentimex zabezpečoval deblokáciu predmetnej časti pohľadávky. Pohľadávka nie je úročená.

Čínska ľudová republika

Pohľadávka vznikla na základe tzv. barterových obchodov, ktoré sa uskutočňovali medzi bývalými československými podnikmi zahraničného obchodu a príslušnými čínskymi podnikmi v rokoch 1986 - 1990 a 1990 - 1992. V zmysle Protokolu podpísaného medzi Ministerstvom financií SR a Ministerstvom financií ČR o ďalšom postupe pri vysporiadaní pohľadávok a záväzkov Slovenskej republiky a Českej republiky voči zahraničiu zo dňa 1.2.1999 v znení neskorších dodatkov postupujú na základe vzájomnej dohody obe ministerstvá spoločne pri vysporiadaní pohľadávok voči Čínskej ľudovej republike. Doterajšie aktivity vyvinuté Ministerstvom financií SR, Ministerstvom financií ČR a ČSOB, a.s., Praha s cieľom riešiť splácanie pohľadávky, však narazili na komunikačnú bariéru, pretože oslovené inštitúcie štátnej správy Čínskej ľudovej republiky vyhlásili, že Čínska ľudová republika nemá žiadny nesplatený vládny dlh a že existujúci dlh je dlhom, ktorý vznikol na úrovni čínskych spoločností pôsobiacich v jednotlivých provinciách, ktoré by si ich mali vyriešiť samé. Komunikácia s týmito podnikmi je veľmi zložitá.

Ruská federácia – Krivoj Rog

Ide o pohľadávku z vládneho úveru poskytnutého bývalou ČSFR bývalému Zväzu sovietskych socialistických republík (ZSSR) na výstavbu Krivorozského ťažobného a úpravárenského kombinátu okysličených rúd (ďalej „KĹTUK“) na území Ukrajiny – Krivoj Rog. Keďže vlastnícke vzťahy ku KĹTUK nie sú medzi Ruskou federáciou a Ukrajinou doteraz vyriešené, je pohľadávka vedená voči Ruskej federácii. Za vecnú stránku tejto pohľadávky zodpovedá Ministerstvo hospodárstva SR a za jej účtovno-evidenčnú stránku zodpovedá Ministerstvo financií SR.

Kórejská ľudovodemokratická republika

Slovenská republika eviduje voči KĹDR dve pohľadávky, a to jednu v konvertibilnej mene a druhú v nekonvertibilnej mene. Pohľadávka v konvertibilnej mene v sume 1 064 tis. eur je evidovaná na základe Memorandum of Understanding podpísaného dňa 6.12.1996 v Pchjongjangu a zároveň na základe Agreed minutes podpísaného dňa 23.4.1997 v Bratislave. Pohľadávka v nekonvertibilnej mene v sume 613 tis. eur vyplýva z kontraktu medzi podnikmi zahraničného obchodu z rokov 1990-1992. Severokórejská strana v októbri 2012 prostredníctvom veľvyslanca SR v Soule požiadala slovenskú stranu o úľavy pri riešení svojho dlhu. Otázku možných úľav severokórejského dlhu Ministerstvo financií SR konzultovalo s Ministerstvom zahraničných vecí a európskych záležitostí SR. Počas opätovnej pracovnej cesty veľvyslanca SR v Soule do KĹDR, ktorá sa konala na prelome októbra

a novembra 2013, veľvyslanec tlmočil severokórejskej strane odmietané stanovisko Slovenskej republiky k odpusteniu severokórejského dlhu.

India

Pohľadávka Slovenskej republiky voči Indickej republike bola v plnej výške vysporiadaná v roku 2004 formou deblokácií. V roku 2006 si ČSOB, a.s., Praha uplatnila u Reserve Bank of India nárok zo zaisťovacej doložky v trojstrannej dohode o externom rozdelení pohľadávok uzatvorenej medzi Reserve Bank of India, ČSOB, a.s., Praha a NBS. Tento nárok Reserve Bank of India akceptovala ako nárok Slovenskej republiky za obdobie, v ktorom pohľadávka nebola rozdelená medzi SR a ČR. O tejto skutočnosti bolo Ministerstvo financií SR informované listom NBS z júla 2013.

V záujme riešenia tejto pohľadávky sa uskutočnilo stretnutie zástupcov Veľvyslanectva Indickej republiky v SR so zástupcami NBS. Zároveň NBS tlmočila požiadavku MF SR na vysporiadanie pohľadávky v mene EUR alebo v inej konvertibilnej mene. Indická strana požiadala o písomné zaslanie podkladov a vyžiadala si aj kópie medzibankového protokolu. NBS požadované dokumenty zaslala Veľvyslanectvu Indickej republiky v júni 2014, pričom indická strana nereaguje na zaslané informácie a ani na swiftové správy zo strany NBS.

B.IV. Finančné účty a krátkodobý finančný majetok

Ako finančné účty, resp. krátkodobý finančný majetok sa vykazujú hlavne prostriedky na bankových účtoch, účtoch Štátnej pokladnice, krátkodobé majetkové a dlhové cenné papiere a zostatok vo fyzických pokladniciach účtovných jednotiek.

Hodnota finančných účtov a krátkodobého finančného majetku k 31.12.2019 bola 3 312 086 tis. eur. Z toho najvyššiu sumu tvorili *bankové účty* v hodnote 2 340 076 tis. eur a *účty Štátnej pokladnice* 908 610 tis. eur. Medziročný pokles bol spôsobený najmä poklesom zostatkov účtov niektorých obchodných spoločností (napríklad SZRB, a.s. o 112 783 tis. eur a SPP, a.s. o 195 283 tis. eur). Účty Štátnej pokladnice vzrástli o 203 542 tis. eur.

Finančné účty a krátkodobý finančný majetok súhrnného celku				(v tis. eur)
Finančné účty	2019	2018	Δ 2019-2018	
Bankové účty	2 340 076	2 853 325	-513 249	
Účty Štátnej pokladnice	908 610	705 068	203 542	
Pokladnica a ceniny	63 400	70 478	-7 078	
Spolu	3 312 086	3 628 871	-316 785	
Krátkodobý finančný majetok	2019	2018	Δ 2019-2018	
Realizovateľné cenné papiere	4 724	5 027	-303	
Dlhové cenné papiere	246	534	-288	
Majetkové cenné papiere	181	69	112	
Ostatný krátkodobý finančný majetok	211	151	60	
Spolu	5 362	5 781	-419	

V rámci ústrednej správy dochádza k eliminácii hodnoty bankových účtov tých subjektov, ktorí sú klientmi Štátnej pokladnice a majú v nej vedené účty (napríklad štátne fondy, Sociálna poisťovňa, verejné vysoké školy, vyššie územné celky, dobrovoľní klienti). Preto sa zostatky týchto organizácií neuvádzajú.

Z vykázaného zostatku bankových účtov súhrnného celku vykazujú najvyššiu hodnotu obce a organizácie v ich konsolidovaných celkoch (1 153 630 tis. eur).

Účty Štátnej pokladnice predstavujú prostriedky uložené na bežných účtoch v Národnej banke Slovenska a v ostatných komerčných bankách, bežné účty na zabezpečenie vkladov a výberov finančných prostriedkov v hotovosti pre klientov Štátnej pokladnice prostredníctvom NBS a komerčnej banky. Bežnými účtami môže Štátna pokladnica voľne disponovať. Účty Štátnej pokladnice dosiahli k 31.12.2019 stav 908 610 tis. eur, čo je v porovnaní s rovnakým obdobím v roku 2018 nárast o 203 542 tis. eur. V rámci nich najväčší nárast zaznamenali zúčtovacie účty Štátnej pokladnice zriadené v NBS, a to o 194 696 tis. eur, pričom rozhodujúca časť prostriedkov bola zhodnocovaná v komerčných bankách.

Krátkodobý finančný majetok

V rámci krátkodobého finančného majetku došlo medziročne k poklesu hodnoty o 419 tis. eur, pričom rozhodujúci podiel tvoria ostatné realizovateľné cenné papiere spoločnosti MH Manažment a.s. (4 724 tis. eur), ktoré predstavujú nevyplatené štátne dlhopisy zaniknutého FNM.

B.V. Poskytnuté návratné finančné výpomoci

Poskytovanie návratných finančných výpomocí je špecifikom pre štátnu správu a územnú samosprávu. V rámci ústrednej správy môže návratné finančné výpomoci poskytovať Ministerstvo financií SR a iný orgán štátnej správy, ak tak umožňuje príslušný zákon (napríklad Ministerstvo zdravotníctva SR, Ministerstvo hospodárstva SR). Návratné finančné výpomoci sa poskytujú subjektom na riešenie špecifických situácií pri nedostatku vlastných zdrojov subjektu alebo v situácii, že by subjekt musel financovať svoje neočakávané potreby cez úvery a zhoršovalo by to jeho platobnú schopnosť. Návratné finančné výpomoci Ministerstva financií SR sú úročené s priaznivejšími platobnými podmienkami z hľadiska začiatku a doby splácania istiny alebo úroku.

Všetky návratné finančné výpomoci poskytnuté ústrednou správou napr. mestám, obciam a podnikateľským subjektom v rámci súhrnného celku sú predmetom vzájomnej eliminácie. Ide najmä o návratnú finančnú výpomoc poskytnutú Agentúre pre núdzové zásoby ropy a ropných výrobkov v hodnote 365 000 tis. eur, výpomoci mestám SR v objeme 23 250 tis. eur a výpomoci poskytnuté VÚC 15 500 tis. eur.

Návratné finančné výpomoci súhrnného celku			(v tis. eur)
Druh výpomoci	2019	2018	Δ 2019-2018
Subjektom v rámci konsolidovaného celku	643	318	325
Subjektom verejnej správy	703	641	62
Podnikateľským subjektom	24 561	9 579	14 982
Ostatným organizáciám	772	785	-13
Fyzickým osobám	172	236	-64
Spolu	26 851	11 559	15 292

K 31.12.2019 vykazoval súhrnný celok o 15 292 tis. eur viac pohľadávok z poskytnutých výpomocí ako predchádzajúce obdobie. Na prírastku poskytnutých výpomocí sa podieľalo najmä Ministerstvo financií SR, ktoré v roku 2019 poskytlo spoločnosti Tachyum, s.r.o. výpomoc vo výške 15 000 tis. eur za účelom podpory projektu priemyselného výskumu a vytvorenia R&D centra na území SR.

C. Časové rozlíšenie aktív

V rámci časového rozlíšenia na strane aktív sa vykazujú náklady budúcich období a príjmy budúcich období. Položky časového rozlíšenia slúžia na zaznamenanie časového nesúladu medzi výdavkami a nákladmi a medzi príjmami a výnosmi. Uplatňujú sa v účtovníctve z dôvodu akruálneho princípu účtovania, podľa ktorého sa náklady a výnosy účtujú do obdobia, s ktorým časovo a vecne súvisia (bez ohľadu na hotovostné plnenie príjmov a výdavkov).

Časové rozlíšenie aktív dosiahlo hodnotu 376 531 tis. eur a medziročne sa znížilo o 94 530 tis. eur. Náklady budúcich období dosiahli hodnotu 340 371 tis. eur a príjmy budúcich období 36 160 tis. eur.

Rozhodujúci podiel na nákladoch budúcich období má ústredná správa, a to 309 051 tis. eur. Najvyššiu hodnotu vykazuje Ministerstvo financií SR 171 833 tis. eur (medziročne menej o 21 906 tis. eur) ako časovo rozlíšené úroky zo štátnych cenných papierov a úverov, Národná diaľničná spoločnosť, a.s. 74 319 tis. eur najmä ako náklady spojené s platbami za služby elektronického výberu mýta (medziročne menej o 26 547 tis. eur).

Príjmy budúcich období sú tvorené opäť ústrednou správou (28 504 tis. eur) a v rámci toho Národný jadrový fond vykazuje 10 847 tis. eur, Ministerstvo hospodárstva SR 4 907 tis. eur, JAVYS, a.s. 3 236 tis. eur. Ide najmä o časové rozlíšenie hotovostných platieb, ktoré sa viažu k výnosom bežného obdobia a budú vyinkasované nasledujúce účtovné obdobie.

PASÍVA

Celkové pasíva dosiahli k 31.12.2019 hodnotu 66 411 822 tis. eur, čo je v porovnaní s rokom 2018 menej o 282 983 tis. eur. Celkové pasíva sú tvorené záväzkami (65 %), rezervami (48,9 %), vlastným imaním (-40,3 %), bankovými úvermi a časovým rozlíšením (obe rovnako po 12,6 %).

Na zmene celkových pasív sa podieľalo najmä zvýšenie záväzkov o 1 402 085 tis. eur, rezerv o 848 561 tis. eur, a bankových úverov o 532 660 tis. eur. Z položiek vlastného imania sa medziročne negatívne zmenil výsledok hospodárenia minulých období (ovplyvnený výsledkom hospodárenia z roku 2018 a metodickou zmenou účtovania dlhodobých záväzkov Národného jadrového fondu), ktorý bol medziročne nižší o 6 269 650 tis. eur a pozitívne sa zmenil výsledok hospodárenia za účtovné obdobie roku 2019 (zníženie „straty“ o 3 457 866 tis. eur).

Vlastné imanie sa znížilo o 2 989 878 tis. eur (v roku 2018 to bolo o 3 798 505 tis. eur) najmä z dôvodu záporného výsledku hospodárenia minulých období, ktorý dosiahol pokles o -6 269 650 tis. eur najmä vplyvom prevodu záporného výsledku hospodárenia za rok 2018 v hodnote -4 513 298 tis. eur a vplyvom preúčtovania 1 633 639 tis. eur z výsledku hospodárenia minulých období do záväzkov Národného jadrového fondu za účelom ich následnej konsolidácie.

Z cudzích zdrojov zaznamenali významný medziročný prírastok rezervy, a to najmä rezervy na zamestnanecké požitky v ústrednej správe o 458 298 tis. eur, záväzky Národného jadrového fondu z prostriedkov určených na vyradovanie jadrových zariadení a vyhorelého jadrového paliva vzrástli o 1 117 987 tis. eur, naopak úhrnný pokles zaznamenali krátkodobé záväzky voči dodávateľom o 181 282 tis. eur, čo je možné prisúdiť nezahrnutím viacerých obchodných spoločností do konsolidácie za rok 2019.

A. Vlastné imanie

Vlastné imanie súhrnného celku dosiahlo -26 750 811 tis. eur, z toho celkový výsledok hospodárenia -26 840 724 tis. eur, oceňovacie rozdiely dosiahli 72 234 tis. eur a podiely iných účtovných jednotiek 17 679 tis. eur. Do výsledku hospodárenia minulých období sú zahrnuté aj kapitálové a rezervné fondy tvorené v rámci vlastného imania, ktorých hodnota za rok 2019 bola 4 222 941 tis. eur.

A.I. Oceňovacie rozdiely

Oceňovacie rozdiely sú tvorené rozdielmi z precenenia majetku a záväzkov v sume -9 441 tis. eur a rozdielmi z precenenia kapitálových účastí v obchodných spoločnostiach, ktoré nie sú zaradené do súhrnného celku ako dcérske účtovné jednotky, v hodnote 81 675 tis. eur. Oceňovacie rozdiely sa úhrnom znížili o 15 190 tis. eur, a to z 87 424 tis. eur na 72 234 tis. eur. Aj v roku 2019 rozhodujúci podiel tvorili obce a ich organizácie, sumou 56 347 tis. eur a ústredná správa sumou 24 974 tis. eur.

A.II. Výsledok hospodárenia

Výsledok hospodárenia v sume -26 840 724 tis. eur je tvorený výsledkom hospodárenia za bežné účtovné obdobie vo výške -1 055 432 tis. eur a výsledkom hospodárenia minulých období (vytvorených v minulých rokoch) v hodnote -25 785 292 tis. eur.

Výsledok hospodárenia minulých rokov bez vplyvu položky fondov dosiahol hodnotu -30 008 233 tis. eur a medziročne sa zhoršil o 6 269 650 tis. eur. Na tejto položke sa za rok 2019 vykazuje najmä prevod výsledku hospodárenia za predchádzajúce obdobie (za rok 2018 to bolo -4 513 298 tis. eur, čo bol horší výsledok ako v roku 2017, o 1 414 838 tis. eur). Významnou zmenou hodnoty bola už vyššie spomenutá zmena vykazovania príspevkov účtovaných v Národnom jadrovom fonde, ktoré sú určené na vyradovanie jadrových zariadení a vyhoretého paliva. Do roku 2018 sa o príspevkoch od povinných osôb účtovalo prostredníctvom výnosov a tým aj výsledku hospodárenia. V roku 2019 došlo na úrovni konsolidovaného celku ústrednej správy k preúčtovaniu sumy 1 633 639 tis. eur z výsledku hospodárenia minulých období do dlhodobých záväzkov a následne k čiastočnej eliminácii týchto záväzkov. To znamená zníženie výsledku hospodárenia minulých období v roku 2019.

Ďalšie zmeny výsledku hospodárenia minulých rokov boli spôsobené účtovnými opravami, napr. účtovaním rezerv na súdne spory (MH Manažment, a.s. zmena o 29 897 tis. eur, Ministerstvo spravodlivosti SR 6 604 tis. eur, Protimonopolný úrad SR 17 491 tis. eur, Ministerstvo dopravy a výstavby SR 67 921 tis. eur).

Vykazovanie fondov v rámci výsledku hospodárenia platí pre subjekty, ktoré sa prispôbujú postupom účtovania pre rozpočtové a príspevkové organizácie. Z tohto dôvodu sú vo výsledku hospodárenia minulých rokov agregované aj všetky kapitálové fondy, fondy tvorené zo zisku a ostatné fondy obchodných spoločností, neziskových organizácií, verejnoprávnych inštitúcií (ako napríklad verejné vysoké školy), záujmových združení v súhrnnom celku v prípade, že neboli predmetom eliminácií. Tieto položky zlepšujú výsledok hospodárenia, nakoľko fondy z podstaty ich tvorby a použitia nemajú záporný zostatok. Ich hodnota k 31.12.2019 bola 4 222 941 tis. eur, pričom boli medziročne vyššie o 86 058 tis. eur. Na tomto zvýšení sa podieľa najmä prírastok fondov Agentúry pre núdzové zásoby ropy a ropných výrobkov z dôvodu presunu výsledku hospodárenia za rok 2018 (54 296 tis. eur) do fondov.

Najvýznamnejšou položkou sú fondy štátnych rozpočtových organizácií (ministerstiev), ktoré evidujú v kapitálových fondoch hodnotu kmeňového imania v štátnych podnikoch (3 090 633 tis. eur). Ústredná správa zaznamenala zníženie hodnoty kapitálových fondov, najmä u Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR z dôvodu zmeny hodnoty kmeňového imania štátnych podnikov o 5 057 tis. eur.

Výsledok hospodárenia za rok 2019 dosiahol zápornú hodnotu -1 055 432 tis. eur a medziročne bola jeho záporná hodnota nižšia o 3 457 865 tis. eur. Na lepšom výsledku hospodárenia sa podieľala ústredná správa, ktorá zaznamenala medziročne nižší záporný výsledok hospodárenia o -3 558 646 tis.

eur, a to najmä u Ministerstva financií SR o 4 156 198 tis. eur. Tento pozitívny výsledok bol dosiahnutý nižšou tvorbou rezerv a opravných položiek oproti roku 2018 (úhrnom o 6 865 616 tis. eur).

A.III. Podiely iných účtovných jednotiek

Podiely iných účtovných jednotiek predstavujú pasívum v podobe vlastníckeho podielu iných spoločností na základnom imaní v obchodných spoločnostiach súhrnného celku. Vznikajú pri konsolidácii kapitálu u tých spoločností, v ktorých subjekty súhrnného celku majú podiel menší ako 100 %, ale vyšší ako 51 %. Podiely iných účtovných jednotiek teda jedným číslom vyjadrujú aktíva a pasíva danej obchodnej spoločnosti, ktoré subjekty súhrnného celku nevlastnia, pretože nevlastnia 100% podiel. Oproti roku 2018 sa znížili o 162 903 tis. eur, a to najmä u obcí o 161 966 tis. eur.

B. Záväzky, rezervy, bankové úvery a výpomoci

Záväzky, rezervy, bankové úvery a výpomoci (tiež označované aj ako cudzie zdroje) spolu dosiahli hodnotu 84 799 238 tis. eur a medziročne sa zvýšili o 2 765 719 tis. eur.

Z celkovej sumy týchto záväzkov sú najvýznamnejšou položkou záväzky zo štátnych dlhopisov vydávaných Agentúrou pre riadenie dlhu a likvidity, ktorá emituje štátne cenné papiere v mene a na účet Ministerstva financií SR na krytie výdavkov štátneho rozpočtu. Dlhodobé štátne dlhopisy vykazované v záväzkoch tvoria z celkovej hodnoty cudzích zdrojov 41,7 % a medziročne ich podiel mierne klesol o 1,4 p. b.

Krátkodobé dlhové cenné papiere štátu vykazované v bankových úveroch a výpomociach tvoria z hodnoty cudzích zdrojov 4,1 %. Celková hodnota záväzkov zo štátnych dlhopisov, po vzájomnej konsolidácii v súhrnnom celku, bola 38 900 832 tis. eur (2018: 38 465 044 tis. eur).

Druhú najväčšou položku v rámci skupiny B. pasív predstavujú rezervy v hodnote 32 525 202 tis. eur, čo predstavuje medziročný kumulatívny prírastok 848 561 tis. eur.

Bankové úvery tvoria tretie najvyššie záväzky a dosiahli 4 869 723 tis. eur, medziročne boli vyššie kumulatívne o 180 727 tis. eur.

Z ostatných záväzkov sú významné záväzky Finančného riaditeľstva SR (1 425 547 tis. eur) zo správy daní (najmä z nadmerných odpočtov, úhrad na základe predbežných opatrení), záväzky Národného jadrového fondu (1 117 987 tis. eur), záväzky voči dodávateľom s krátkodobou dobou splatnosti (1 274 352 tis. eur), zúčtovanie s Európskou úniou (1 082 482 tis. eur) záväzky voči zamestnancom (447 600 tis. eur), prijaté preddavky (181 952 tis. eur) a ďalšie.

B.I. Rezervy

Rezervy sú záväzky s neistým časovým vymedzením alebo ich výškou a predstavujú takú povinnosť účtovnej jednotky, ktorá vznikla z minulých udalostí a je pravdepodobné, že v budúcnosti znížia ekonomické úžitky (peňažné prostriedky).

Rezervy sa v súhrnnom celku vytvárajú najmä na:

- zamestnanecké požitky v ústrednej správe,
- prebiehajúce a hroziace súdne spory,
- finančné povinnosti vyplývajúce z ručenia a záruk,
- nevyfakturované dodávky a služby,
- náklady súvisiace s odstránením znečistenia životného prostredia a odstránenie odpadov.

Celkové rezervy dosiahli k 31.12.2019 hodnotu 32 525 202 tis. eur, z toho dlhodobé 31 139 624 tis. eur a krátkodobé 1 385 578 tis. eur. Zákonné rezervy, t. j. rezervy vytvárané na základe príslušných predpisov, boli vykázané v hodnote 442 819 tis. eur. Ostatné rezervy, t. j. rezervy vytvárané na základe účtovných postupov a vnútorných predpisov účtovných jednotiek dosiahli hodnotu 32 082 383 tis. eur.

Rezervy súhrnného celku podľa druhu		(v tis. eur)		
Druh rezerv	2019	2018	Δ 2019-2018	
Dlhodobé ostatné	31 101 543	30 604 373	497 170	
Krátkodobé ostatné	980 840	660 494	320 346	
Dlhodobé zákonné	38 081	56 558	-18 477	
Krátkodobé zákonné	404 738	355 216	49 522	
Spolu	32 525 202	31 676 641	848 561	

Medziročná zmena v objeme 848 561 tis. eur bola spôsobená hlavne zvýšením dlhodobých ostatných rezerv o 497 170 tis. eur a krátkodobých rezerv o 320 346 tis. eur. Rozhodujúci podiel na rezervách ako aj na medziročnom prírastku má rezerva ústrednej správy na zamestnanecké benefity zamestnancov štátnych rozpočtových a príspevkových organizácií, ktorá na základe expertného odhadu zaznamenala v roku 2019 tvorbu 966 929 tis. eur a zároveň rozpustenie časti rezervy v hodnote 508 631 tis. eur. Prírastok záväzku z tejto rezervy v súvahe tak predstavovala hodnota 458 298 tis. eur.

Rezervy podľa účelu		(v tis. eur)		
Druh rezerv	2019	2018	Δ 2019-2018	
Zamestnanecké požitky v ústrednej správe	29 508 647	29 050 349	458 298	
Vyradovanie jadrových zariadení a rád. paliva	985 787	1 014 708	-28 921	
Súdne spory	701 732	596 164	105 568	
Rezerva Všeobecnej zdravotnej poisťovne, a.s.	339 771	291 197	48 574	
Rezerva na nezrovnalosti	302 341	62 197	240 144	
Zamestnanecké požitky obchodných spoločností štátu	118 893	115 675	3 218	
Nevyfakturované dodávky	112 757	27 872	84 885	
Náklady súvisiace s odstránením znečistenia životného prostredia	43 918	38 499	5 419	
Technické rezervy Eximbanky na poistenie	30 275	40 877	-10 602	
Ostatné	381 081	439 103	-58 022	
Spolu	32 525 202	31 676 641	848 561	

Rezervy MF SR na zamestnanecké požitky štátnych rozpočtových a príspevkových organizácií

Ministerstvo financií SR v roku 2019 aktualizovalo výpočet rezervy na zamestnanecké požitky a na základe predložených podkladov od jednotlivých správcov kapitol spresnilo rezervu odhadom založeným na aktuárskych princípoch. Na výpočet rezervy majú vplyv ustanovenia kolektívnych zmlúv jednotlivých organizácií, ustanovenie príslušnej legislatívy a jej zmeny, ako aj počet zamestnancov, počet odpracovaných rokov v organizácii a podobne. Ďalšími faktormi sú ekonomické a demografické premenné vstupujúce do expertného odhadu. Ide napríklad o mieru úmrtnosti, infláciu, rast miezd a diskontnú sadzbu.

Na celkovej výške rezervy na zamestnanecké požitky sa v rozhodujúcej miere podieľajú rezervy vytvorené za zamestnancov silových rezortov ako sú Ministerstvo vnútra SR, Ministerstvo obrany SR a časť zamestnancov za Ministerstvo financií SR a Ministerstvo spravodlivosti SR, a to konkrétne na výsluhové dôchodky súčasných zamestnancov, výsluhové dôchodky pre dôchodcov, siroty a vdovy v celkovej sume 28 726 022 tis. eur (97,3 % celkových rezerv).

Medziročne sa rezerva na zamestnanecké požitky na základe prepočtu expertného odhadu zvýšila o 458 298 tis. eur. Najvýznamnejší vplyv na zvýšenie tejto časti rezervy malo každoročné aktualizovanie ekonomických a demografických predpokladov, a to najmä miera zmeny diskontnej sadzby k 31. 12. 2019 zverejnenej NBS na úroveň 0,54 z predchádzajúcej sadzby 1,24 a indexu spotrebiteľských cien, ktorý klesol z 2,5 na 1,7, pričom ich pokles spôsobuje nižšiu tvorbu rezervy. Výšky diskontnej sadzby, ktorá oproti roku 2018 (1,24) klesla na 0,54, najviac ovplyvnila zvýšenie rezervy. Práve zmena v týchto parametroch mala za následok pri medziročnom porovnaní rezervy na výsluhové dôchodky súčasných zamestnancov jej nárast o 667 498 tis. eur a na výsluhové dôchodky súčasných poberateľov týchto dôchodkov pokles o 237 063 tis. eur.

V roku 2017 vzhľadom na náročnosť výpočtu rezerv MF SR pristúpilo k používaniu jednotnej miery fluktuácie pre každú kapitolu. Pri nesilových rezortoch a civilných zložkách silových rezortov rezerva stúpila najmä z dôvodu zmeny zákona č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý umožňuje vyplatenie jubilejného pri dožití 60 rokov života, čo v mnohých prípadoch aj organizácie začali uplatňovať, a z dôvodu rastu miezd. V rezortoch, kde došlo k medziročnému poklesu rezervy (o 11 336 tis. eur) bolo dôvodom uzákonenie vyššieho veku odchodu do dôchodku zo 62 na 64 rokov.

Rezervy na vyradovanie jadrových elektrární, na likvidáciu a vyradovanie neenergetických zariadení, skladovanie a trvalé uloženie vyhorelého jadrového paliva

Hodnota týchto rezerv Jadrovej a vyradovacej spoločnosti, a.s. k 31.12.2019 dosiahla 985 787 tis. eur. Ide najmä o rezervu vytvorenú na vyradovanie a likvidáciu jadrových elektrární A1 a V1 v sume 965 745 tis. eur a rezervu na likvidáciu a vyradovanie neenergetických zariadení. Rezervy sa účtujú v očakávanej výške budúcich peňažných tokov na uhradenie záväzku. Vykázané sú v plnej výške diskontovaných očakávaných budúcich peňažných tokov spojených s aktivitami na vyradovanie jadrových elektrární a zariadení na spracovanie, likvidáciu a ukládanie rádioaktívneho odpadu.

Diskontný faktor sa každoročne prehodnocuje, a k 31.12.2019 predstavuje rovnako ako v roku 2018 3,47 %. Zmena výšky rezerv v roku 2019 je spôsobená aktualizáciou odhadov očakávaných nákladov na vyradenie, z dôvodu schválenia aktualizovanej koncepcie stratégie záverečnej časti jadrovej energetiky Vládou Slovenskej republiky, zníženej o použitie rezervy na vyradovanie jadrovej elektrárne A1 a V1 vo výške skutočných nákladov vynaložených počas roka 2019.

Rezervy na súdne spory boli identifikované prostredníctvom informácií z individuálnych účtovných závierok subjektov územnej samosprávy (obcí, VUC a ich rozpočtových a príspevkových organizácií) a štátnej správy. Do sumáru neboli započítané niektoré jednotky, ktoré nepredkladajú detailné informácie o rezervách (napríklad obchodné spoločnosti obcí). Najvýznamnejšiu hodnotu vykazuje Ministerstvo financií SR (109 748 tis. eur), tvorba v roku 2019 bola vyššia o 74 785 tis. eur na možné budúce plnenie voči obchodnej spoločnosti, z dôvodu podania žiadosti o vrátenie preplatku z odvodu regulovaných odvetví. Ministerstvo dopravy a výstavby SR vykazuje krátkodobú rezervu vo výške 74 650 tis. eur, Ministerstvo spravodlivosti SR 41 122 tis. eur, Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR 33 176 tis. eur. Obchodné spoločnosti štátu vykázali spolu 142 947 tis. eur, ostatné subjekty vykázali spolu 54 213 tis. eur, a z toho najmä Slovenský pozemkový fond (40 137 tis. eur).

Rezerva Všeobecnej zdravotnej poisťovne, a.s. je technickou rezervou na poistné plnenie vo výške 339 771 tis. eur. Medziročne je vyššia z dôvodu nárastu nákladov na zdravotnú starostlivosť z dôvodu zvýšených nákladov poskytovateľov zdravotnej starostlivosti a poskytovateľov dopravy (napr. služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti na sociálne balíčky, mzdové nároky zdravotníckych pracovníkov, na rekreačné poukazy a na nedostatočne financované niektoré ambulancie poskytovateľov ambulantnej zdravotnej starostlivosti). Zvýšené nároky poskytovateľov zdravotnej starostlivosti vyplynuli zo schválenej legislatívy. Od 1.1.2019 boli technické rezervy poisťovne účtované ako zmena ich stavu, t. j. na ťarchu (tvorba), resp. v prospech (odúčtovanie/zníženie) nákladov. Použitie, resp. zrušenie technických rezerv bolo účtované v prospech výnosov len v prípade, ak išlo o použitie, resp. zrušenie rezerv vytvorených v predchádzajúcich účtovných obdobiach, v ktorých sa tvorba technických rezerv v plnej výške účtovala na ťarchu nákladov a ich použitie, resp. zrušenie v plnej výške v prospech výnosov. Táto zmena spôsobila významný medziročný pokles nákladov a výnosov bežného obdobia.

Rezerva na záväzky z nezrovnalostí a vrátení

Certifikačný orgán Ministerstva financií SR tvorí od roku 2017 rezervu na záväzky z odpočítaných nezrovnalostí a odpočítaných vrátení v účtoch za 5. účtovný rok programového obdobia 2014-2020, za výdavky deklarované od 1. 5. 2018 do 30. 4. 2019. Výška rezervy zodpovedá sume nezrovnalostí a vrátených prostriedkov, ktoré neboli odpočítané v žiadostiach o platbu na Európsku komisiu (EK) v priebehu 5. účtovného roka a priebežne schvaľovaných EK. Jej celková hodnota je 302 340 tis. eur. Rezerva sa zúčtuje na základe schválenia účtov za 5. účtovný rok v systéme na elektronickú výmenu informácií o riadení Fondov EU 2014+ a súčasne schválenia celkovej výšky záväzku voči EK z nezrovnalostí a vrátení a 5. účtovný rok v roku 2020.

B.II. Zúčtovacie vzťahy

Zúčtovacie vzťahy sa používajú na zaznamenávanie prijatých bežných a kapitálových transferov medzi subjektmi verejnej správy. Z pohľadu účtovníctva ide o časovo rozlíšené prostriedky štátneho rozpočtu, rozpočtu obce alebo vyššieho územného celku, ktoré sú poskytované ostatným organizáciám. V rámci tejto skupiny záväzkov sa vykazujú aj transfery v územnej samospráve, ktoré neboli predmetom eliminácie a vzťah štátneho rozpočtu voči územnej samospráve z podielových daní.

Hodnota transferov k 31.12.2019 bola 723 819 tis. eur a medziročne boli nižšie o 17 586 tis. eur. Ústredná štátna správa vykázala 422 071 tis. eur a v rámci nej Ministerstvo financií SR 365 366 tis. eur, a Ministerstvo zdravotníctva SR 51 838 tis. eur z. Ostatné subjekty vykázali 301 748 tis. eur, z toho obce 175 785 tis. eur a verejné vysoké školy 101 618 tis. eur.

V prípade Ministerstva financií SR ide o prechodné vykázanie záväzku z úhrady podielovej dane z príjmu fyzických osôb územnej samospráve, ktoré sú zasielané na účty samosprávy nasledovné účtovné obdobie. Verejné vysoké školy vykazujú bežné a kapitálové transfery od subjektov verejnej správy, ktoré neboli predmetom eliminácie.

B.III. Záväzky

Záväzky súhrnného celku dosiahli hodnotu 43 186 506 tis. eur a medziročne sa zvýšili o 1 402 085 tis. eur. Hodnota dlhodobých záväzkov medziročne vrástla o 1 209 575 tis. eur a hodnota krátkodobých záväzkov o 192 510 tis. eur. Najväčšiu položku celkových záväzkov tvoria štátom emitované dlhodobé dlhopisy, ktoré dosiahli konsolidovanú hodnotu 35 406 855 tis. eur, čo je o 68 460 tis. eur viac ako k ultimu roka 2018. Krátkodobá časť štátnych dlhopisov dosiahla hodnotu 3 478 763 tis. eur a popisuje sa v časti B.IV. pasív.

Záväzky súhrnného celku		(v tis. eur)		
Dlhodobé záväzky	2019	2018	Δ 2019-2018	
Vydané dlhopisy dlhodobé	35 406 855	35 338 396	68 459	
Záväzky z NJF	1 117 987	0	1 117 987	
Záväzky VV, š.p.	107 981	102 756	5 225	
Záväzky sociálneho fondu	66 191	61 061	5 130	
Finančná rezerva Ministerstva životného prostredia SR	46 587	0	46 587	
Záväzky NDS, a.s.	12 863	18 434	-5 571	
Záväzky z nájmu	7 664	10 489	-2 825	
Ostatné záväzky	100 998	126 415	-25 417	
Spolu	36 867 126	35 657 551	1 209 575	
Krátkodobé záväzky	2019	2018	Δ 2019-2018	
Dodávatelia	1 274 352	1 455 635	-181 283	
Špecifické záväzky MF SR	1 425 574	1 635 245	-209 671	
Zúčtovanie prijatých prostriedkov z EÚ	1 082 482	915 448	167 034	
Zúčtovanie s orgánmi sociálneho a zdravotného poistenia	470 054	362 622	107 432	
Zamestnanci	447 600	395 993	51 607	

Krátkodobé záväzky	2019	2018	Δ 2019-2018
Prijaté preddavky	181 952	169 448	12 504
Vzťahy k účtom klientov ŠP	149 791	146 593	3 198
Záväzky SZRB, a.s.	108 483	121 827	-13 344
Zúčtovanie transferov mimo verejnej správy	111 543	135 830	-24 287
Neufakturované dodávky	66 274	57 134	9 140
Záväzky z daní a poplatkov	43 758	43 505	253
Ostatné záväzky	957 516	687 590	269 926
Spolu	6 319 379	6 126 870	192 509

Dlhodobé záväzky

Medziročný nárast dlhodobých záväzkov bol spôsobený hlavne metodickou zmenou vykazovania príspevkov povinných osôb na účty Národného jadrového fondu za účelom kumulovania prostriedkov na vyradovanie jadrových zariadení a rádioaktívneho odpadu. Do roku 2018 sa tieto príspevky účtovali prostredníctvom výnosov do výsledku hospodárenia.

Záväzky Vodohospodárskej výstavby, š. p. predstavujú najmä dlhodobé záväzky voči Slovenským elektrárňam, a.s. (102 756 tis. eur) na základe dohody o usporiadaní majetkovo-právnych vzťahov VEG z roku 2016 a záväzky zo zádržného zo zmlúv s obchodnými partnermi.

Záväzky Ministerstva životného prostredia SR vo výške 46 587 tis. eur tvoria účelovú finančnú rezervu, ktorú hradia na účet ministerstva prevádzkovateľa skládok odpadov a ktorej prostriedky sa použijú na uzavretie, rekultiváciu, monitorovanie a zabezpečenie starostlivosti o skládku odpadov po jej uzavretí v zmysle §24 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Túto povinnosť majú prevádzkovatelia skládok odpadov od roku 2019.

Krátkodobé záväzky

Záväzky voči dodávateľom dosiahli 1 274 352 tis. eur a medziročne sú nižšie o 181 282 tis. eur. Subjekty ústrednej správy vykázali 1 043 150 tis. eur, subjekty územnej samosprávy 174 165 tis. eur a ostatné subjekty 57 037 tis. eur.

V rámci ústrednej správy vykazujú najvyššiu hodnotu krátkodobých záväzkov voči dodávateľom Národná diaľničná spoločnosť, a.s. 151 186 tis. eur, SPP, a.s. 108 305 tis. eur, Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s. 85 578 tis. eur, Ministerstvo dopravy a výstavby SR 65 895 tis. eur, Univerzitná nemocnica Bratislava 58 523 tis. eur.

Na medziročnom poklese hodnoty záväzkov voči dodávateľom o 181 282 tis. eur sa ústredná správa podieľala sumou 148 883 tis. eur a územná samospráva spolu 45 577 tis. eur. V ostatných subjektoch tieto záväzky mierne vzrástli o 13 177 tis. eur.

Pokles v rámci ústrednej správy bol spôsobený oddľžovaním zdravotníckych zariadení, a prejavil sa na poklese štátnych rozpočtových a štátnych príspevkových organizácií o 166 496 tis. eur.

Z obchodných spoločností išlo najmä o pokles záväzkov SPP, a.s. o 38 228 tis. eur, NDS, a.s. o 10 341 tis. eur a Jadrovej a vyradovacej spoločnosti, a.s. o 4 597 tis. eur.

Významný nárast záväzkov zaznamenalo Ministerstvo vnútra SR o 33 391 tis. eur z dôvodu záväzkov voči dodávateľom poskytovateľov služieb v oblasti informačných technológií a systémov, poskytovania pozáručného autorizovaného servisu, služieb technickej podpory a ďalšie.

Záväzky zo zúčtovania s EÚ dosiahli úhrnom 1 082 482 tis. eur, z toho ústredná správa vykazuje 1 077 928 tis. eur. Ide o zúčtovanie prijatých prostriedkov z rozpočtu EÚ a iných finančných nástrojov. Najväčšiu časť záväzku vykazuje Ministerstvo financií (669 429 tis. eur) ako certifikačný orgán, ktorý prijíma a následne poskytuje prostriedky na financovanie projektov zo štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a iných finančných nástrojov. Zúčtovanie s EÚ v správe Ministerstva financií SR zahŕňa okrem zúčtovacích vzťahov voči orgánom EÚ, vrátane záväzkov z titulu vlastných zdrojov EÚ, aj zúčtovacie vzťahy voči donorom Finančného mechanizmu EHP a Nórskeho finančného mechanizmu. Nárast oproti minulému roku o 107 254 tis. eur spôsobila zmena pre programové obdobie 2004-2006 a 2007-2013 najmä v dôsledku úhrady záverečných platieb z Európskej komisie v sume 121 722 tis. eur ako doplatok k záverečnej platbe v rámci OP Bratislavský kraj a OP Doprava.

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR vykazuje nepoužité prostriedky 171 144 tis. eur, ktorými financuje programy v oblasti poľnohospodárstva a prideluje priame platby poľnohospodárom.

Tretiu najvýznamnejšiu hodnotu vykazuje Slovenská inovačná a energetická agentúra (SIEA, štátna príspevková organizácia) 152 425 tis. eur, ktorá spravuje prostriedky EÚ v zmysle Dohody o delegovaní programu Bohunice na postupné vyradenie blokov 1 a 2 JE Bohunice V1. Podpisom dohody o delegovaní právomocí zo dňa 10. 8. 2016 s Európskou komisiou sa SIEA stala Národnou agentúrou pre Program Bohunice. SIEA tak pôsobí ako ďalší implementačný orgán programu, ktorý dovtedy prebiehal iba prostredníctvom Európskej banky pre obnovu a rozvoj spravujúcej fond BIDSF.

Železnice SR vykazujú 30 058 tis. eur na financovanie modernizačnej projektov v železničnej doprave. Tieto prostriedky boli v roku 2018 vykázané na položke transferov a k 31.12.2019 boli vykázané správne ako vzťah voči EÚ, keďže ide o priame platby z rozpočtu Nástroja na prepájanie Európy (CEF).

Záväzky zo sociálneho a zdravotného poistenia po čiastočnej konsolidácii v súhrnnom celku dosiahli 470 054 tis. eur, z toho ústredná štátna správa vykázala 343 762 tis. eur, územná samospráva 123 532 tis. eur a ostatné subjekty 24 420 tis. eur. Na medziročnom náraste týchto záväzkov o 107 432 tis. eur sa podieľala najmä ústredná správa (97 087 tis. eur), a v rámci nej hlavne zdravotnícke zariadenia ústrednej správy (rozpočtové a príspevkové organizácie) 84 483 tis. eur.

Záväzky voči zamestnancom boli vykázané celkovo za 407 682 tis. eur, z toho ústredná správa vykázala 231 329 tis. eur, územná samospráva 146 191 tis. eur a ostatné subjekty 30 162 tis. eur, pričom ide najmä o predpis miezd za mesiac december vyplácaných nasledujúce účtovné obdobie. Medziročný rast o 32 792 tis. eur je možné zdôvodniť najmä rastom mzdovej bázy v národnom hospodárstve (v súkromnom ako aj verejnom sektore), pričom priemerná nominálna mesačná mzda medziročne vzrástla na 1 092 eur z 1 013 eur v roku 2018, ako aj vyššou mierou zamestnanosti v ekonomike.

Vzťahy k účtom Štátnej pokladnice predstavujú záväzky z uložených prostriedkov dobrovoľných klientov.

Záväzky SZRB, a.s. predstavujú záväzky voči bankám a voči klientom, ktorí majú uložené peňažné prostriedky v SZRB, a.s. vo forme bežných a termínovaných účtov.

Z prijatých preddavkov v celkovej hodnote 181 952 tis. eur vykazuje ústredná správa 142 278 tis. eur a v rámci nej Slovenská elektrizačná a prenosová sústava, a.s. (60 652 tis. eur) z prijatých záloh a zábezpek, ďalej Ministerstvo financií SR (33 476 tis. eur) z prijatých zábezpek pri colných a daňových konaniach, a Slovenská pošta, a.s. (33 449 tis. eur). Druhú najvyššiu hodnotu vykazujú obce 37 187 tis. eur, pričom obce spolu s ich rozpočtovými a príspevkovými organizáciami pred zostavením konsolidovaných účtovných závierok vykazovali prijaté preddavky v hodnote 26 509 tis. eur.

Záväzky z transferov prijatých od subjektov mimo verejnej správy (a zároveň potenciálne od subjektov mimo súhrnného celku) dosiahli 111 543 tis. eur a medziročne sa znížili o 24 288 tis. eur. Významnú časť tvoria opäť ústredná správa (85 555 tis. eur) a obce (14 870 tis. eur). V ústrednej správe ide hlavne o Ministerstvo vnútra SR (70 793 tis. eur) s medziročným prírastkom 2 150 tis. eur. Najvyšší podiel, 69 661 tis. eur, tvoria prijaté a nepoužité prostriedky z titulu prijatého poistného v zmysle zákona č. 39/2015 Z. z. o poisťovníctve.

Z hodnoty nevyfakturovaných záväzkov tvorí ústredná správa 58 319 tis. eur, a v rámci nej najmä Národná diaľničná spoločnosť, a.s. 19 489 tis. eur a Ministerstvo financií SR 12 816 tis. eur napr. na audítorské služby, za odplatu služby e-kolky a za dodané aplikačné programové vybavenie, ktoré bude vyfakturované v nasledujúcom účtovnom období.

B.IV. Bankové úvery a výpomoci

Bankové úvery, výpomoci a krátkodobé dlhové cenné papiere dosiahli spolu hodnotu 8 363 711 tis. eur, čo je medziročne viac o 532 660 tis. eur. Prírastok zaznamenali štátne dlhopisy so splatnosťou do jedného roka, o 352 115 tis. eur a bankové úvery úhrnom o 180 727 tis. eur. Finančné výpomoci medziročne poklesli o 182 tis. eur.

Bankové úvery

Bankové úvery dosiahli hodnotu 4 869 723 tis. eur, z toho krátkodobé bankové úvery so splatnosťou do jedného roka 658 545 tis. eur a dlhodobé úvery 4 211 178 tis. eur. Zostatok dlhodobých úverov sa medziročne zvýšil o 128 358 tis. eur a zostatok krátkodobých úverov o 52 369 tis. eur.

Z celkovej hodnoty bankových úverov vykazuje ústredná správa sumu 3 785 218 tis. eur (čo je medziročne viac o 323 975 tis. eur). Úvery obcí a ich organizácií dosiahli 702 366 tis. eur a úvery vyšších územných celkov dosiahli 377 208 tis. eur. Zostatok úverov územnej samosprávy je medziročne nižší z dôvodu absencie údajov významných obchodných spoločností v konsolidovaných závierkach viacerých miest a obcí SR.

Z ústrednej správy je rozhodujúcim subjektom vo výške prijatých a splácaných úverov Ministerstvo financií SR, ktoré využíva výhodnejšie úrokové a úverové podmienky od medzinárodných finančných inštitúcií (ktorých väčšinou je Slovensko aj samotným členom a prispievateľom) na financovanie projektov v oblasti infraštruktúry, životného prostredia, podpory hospodárstva a jeho modernizácie. Prostriedky sú väčšinou používané ako zdroj spolufinancovania k spoločným projektom s EÚ v rámci jednotlivých programových období.

Úvery SR voči zahraničným inštitúciám v správe Ministerstva financií SR			(v tis. eur)
Finančná inštitúcia	2019	2018	Δ 2019-2018
Európska investičná banka (EIB)	2 020 076	1 972 249	47 827
Rozvojová banka Rady Európy (CEB)	452 743	302 712	150 031
Japonská banka pre medzinárodnú spoluprácu	23 410	27 423	-4 013
Spolu	2 496 229	2 302 384	193 845

Tieto úvery boli splácané aj v roku 2019 v zmysle splátkových kalendárov. Najväčším záväzkom je rámcový úver od EIB načerpaný zo strany SR v niekoľkých tranžiach v rokoch 2011 až 2013 na spolufinancovanie národného rozvojového plánu, v celkovom objeme 1 300 000 tis. eur. V rokoch 2015 až 2018 boli podpísané s EIB a CEB ďalšie rámcové úverové zmluvy na spolufinancovanie národného rozvojového plánu (v celkovom objeme 900 000 tis. eur) a okrem toho boli s EIB podpísané rámcové úverové zmluvy na spolufinancovanie projektov v oblasti dopravných projektov (669 600 tis. eur) a rozvoja vidieka SR (250 000 tis. eur). Z týchto úverov SR do konca roku 2019 načerpala vo viacerých tranžiach sumu 831 000 tis. eur, konkrétne v roku 2019 išlo o 151 000 tis. eur od EIB a 150 000 tis. eur od CEB. Zvyšné prostriedky môže SR čerpať do roku 2023.

Zvyšnú časť dlhodobých úverov ústrednej správy vykazujú obchodné spoločnosti a štátne podniky (845 089 tis. eur), ako napríklad Železničná spoločnosť Slovensko, a.s. 286 665 tis. eur, Vodohospodárska výstavba, š. p. 173 519 tis. eur, Národná diaľničná spoločnosť, a.s. 74 354 tis. eur, a ďalšie. Nové úvery obchodných spoločností predstavovali napríklad 66 989 tis. eur u Železníc SR, 50 000 tis. eur čerpaných Exportno-importnou bankou od EIB. Na druhej strane došlo k výraznému poklesu dlhodobých úverov u Slovenského plynárenského podniku, a.s. o 84 731 tis. eur z dôvodu zostávajúcej doby splatnosti do jedného roka (prírastok krátkodobých úverov bol 84 909 tis. eur) a Národnej diaľničnej spoločnosti a.s. o 37 177 tis. eur z dôvodu splácania úverov počas roka.

Z krátkodobých úverov ústrednej správy v hodnote 487 025 tis. eur tvoria úvery obchodných spoločností a štátnych podnikov 443 899 tis. eur.

Krátkodobé dlhové cenné papiere

V rámci krátkodobých dlhových cenných papierov sa vykazujú štátne dlhopisy, ktorých doba splatnosti je kratšia ako jeden rok odo dňa, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka a krátkodobé dlhopisy zrušeného Fondu národného majetku SR.

Hodnota krátkodobých štátnych dlhopisov k 31.12.2019 bola 3 478 763 tis. eur. Medziročne sa hodnota štátnych dlhových nástrojov zvýšila o 352 115 tis. eur, najmä vykázaním krátkodobej časti dlhodobých dlhopisov (so zostatkovou dobou splatnosti do 1 roka). Dlhopisy, ktoré spravuje MH Manažment, a.s. dosiahli hodnotu 15 214 tis. eur.

C. Časové rozlíšenie pasív

V rámci časového rozlíšenia na strane pasív sa vykazujú výnosy budúcich období a výdavky budúcich období. Položky časového rozlíšenia slúžia na zachytenie časového nesúladu medzi výdavkami a nákladmi a príjmami a výnosmi. Uplatňujú sa v účtovníctve z dôvodu aktuálneho princípu účtovania, podľa ktorého sa náklady a výnosy účtujú do obdobia, s ktorým časovo a vecne súvisia (bez ohľadu na hotovostné plnenie príjmov a výdavkov).

Časové rozlíšenie pasív dosiahlo k 31.12.2019 hodnotu 8 363 394 tis. eur, z toho výnosy budúcich období 8 338 852 tis. eur a výdavky budúcich období 24 542 tis. eur. Medziročne sa celková hodnota časového rozlíšenia pasív znížila o 58 825 tis. eur, a to hlavne výnosy budúceho obdobia o 57 248 tis. eur.

Až 58,7 % časovo rozlíšených výnosov vykazujú subjekty územnej samosprávy v celkovej sume 4 895 876 tis. eur, najmä ako prijaté časovo rozlíšené bežné a kapitálové transfery zo štátneho rozpočtu a od iných subjektov, ktoré v súvislosti s nákladmi (odpismi k majetku, spotrebou zásob, prevádzkovými nákladmi) postupne zúčtovávajú do výnosov daného obdobia. Medziročne územná samospráva zaznamenalo úbytok v hodnote 52 725 tis. eur. Uvedené transakcie nie sú zatiaľ predmetom eliminácií v plnej výške z dôvodu obtiažnosti procesu konsolidácie.

Ústredná správa vyказuje časovo rozlíšené výnosy v hodnote 2 765 211 tis. eur, a medziročne sú nižšie o 14 623 tis. eur. V rámci transferov vyказuje najvyššiu hodnotu Ministerstvo dopravy a výstavby SR za PPP projekt rýchlostnej cesty R1, ktorý je na strane pasív časovo rozlíšený v konsolidovanej výške 850 522 tis. eur a postupne zúčtovávaný vo výške oprávok do výnosov bežného obdobia.

Ministerstvo financií SR vyказuje v rámci výnosov budúcich období prémii z predaných cenných papierov vo výške 769 317 tis. eur.

Ministerstvo vnútra SR vyказuje výnosy budúcich období v hodnote 255 623 tis. eur z titulu zostatkovej hodnoty majetku nadobudnutého z iných zdrojov ako rozpočtových prostriedkov (napríklad z prijatých grantov a majetok v správe ministerstva, získaného prepadnutím alebo zabavením majetku od subjektov mimo súhrnného celku).

Slovenský vodohospodársky podnik, š. p. vykázal 136 355 tis. eur ako časovo rozlíšené dotácie od subjektov mimo verejnej správy a majetok bezodplatne prevedený do vlastníctva podniku (napr. stavby, úpravy potokov, meracie a vytyčovacie plavidlá).

Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb SR (bývalý Telekomunikačný úrad) vyказuje časovo rozlíšené výnosy z predaja frekvencií (133 330 tis. eur), Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s. (117 685 tis. eur) z dôvodu prijatých grantov od banky EBOR na rekonštrukciu

elektrickej siete a výnosy z regulovaných taríf, Jadrová a vyrad'ovacia spoločnosť, a.s. (70 289 tis. eur) z prijatých prostriedkov od Národného jadrového fondu vyinkasované od elektrárenských spoločností.

Z ostatných subjektov vykazujú verejné vysoké školy výnosy budúcich období úhrnom 539 154 tis. eur, najviac Slovenská technická univerzita v Bratislave (128 082 tis. eur), Univerzita Komenského v Bratislave (116 443 tis. eur) a Žilinská univerzita v Žiline (63 684 tis. eur). Ide najmä o výnosy z dotácií a transferov (zahraničných a EÚ, 2 % z dane z príjmov fyzických osôb, dary a granty), ktoré sa časovo rozlišujú a do výnosov bežného obdobia sa zúčtovávajú spolu s dosahovanými nákladmi, napr. pri používaní dlhodobého majetku (v podobe odpisov).

IV. INFORMÁCIE O NÁKLADOCH A VÝNOSOCH

NÁKLADY

Náklady súhrnného celku za rok 2019 dosiahli hodnotu 59 461 693 tis. eur. Oproti roku 2018 sa celkové náklady znížili o 5 210 561 tis. eur, pričom toto zníženie bolo spôsobené najmä nižšou tvorbou rezerv v ústrednej správe a absentujúcimi nákladmi na odpisy, rezervy a opravné položky viacerých subjektov súhrnného celku, najmä významných obchodných spoločností obcí. Nižšie náklady boli aj na spotrebované nákupy a energie o 628 454 tis. eur. Medzi rastúce položky nákladov patria náklady na transfery o 1 547 735 tis. eur a osobné náklady o 768 325 tis. eur.

Náklady podľa druhu	(v tis. eur)		
	2019	2018	Δ 2019-2018
Prevádzkové	29 254 341	36 013 456	-6 759 115
Finančné	1 602 628	1 601 707	921
Mimoriadne	831	933	-102
Náklady na transfery	28 603 893	27 056 158	1 547 735
Spolu	59 461 693	64 672 254	-5 210 561

Ako prevádzkové náklady sa vykazujú spotrebované nákupy a služby, osobné náklady, dane a poplatky, odpisy, rezervy a opravné položky a ostatné prevádzkové náklady uvedené v nasledovnom texte.

I. Spotrebované nákupy a služby

V rámci týchto nákladov tvoria najvyššiu hodnotu náklady na služby 6 497 039 tis. eur (2018: 6 298 298 tis. eur), spotreba materiálu 2 470 995 tis. eur (2018: 2 854 391 tis. eur), predaný tovar 1 070 388 tis. eur (2018: 1 467 838 tis. eur) a spotreba energií 567 239 tis. eur (2018: 612 540 tis. eur). Medziročný pokles týchto nákladov o 628 454 tis. eur bol spôsobený najmä poklesom spotreby materiálu o 383 396 tis. eur, poklesom predaného tovaru o 397 450 tis. eur a rastom nákladov na služby o 207 970 tis. eur a na energie o 45 301 tis. eur.

Na hodnote nákladov spotrebovaných služieb sa podieľa najmä ústredná správa (5 359 156 tis. eur) a obce so svojimi organizáciami v konsolidovaných celkoch (719 603 tis. eur). Z ústrednej správy je rozhodujúcim subjektom Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s. a jej náklady na zdravotnú starostlivosť

(2 337 869 tis. eur), Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s. s konsolidovanými nákladmi na nákup podporných služieb na poskytovanie systémových služieb a na prevádzkovanie elektrizačnej sústavy (840 561 tis. eur), Slovenský plynárenský priemysel, a.s. (150 715 tis. eur), Ministerstvo dopravy a výstavby SR (148 854 tis. eur) ako platby za dostupnosť cesty R1 obstaranej cez PPP, a ďalšie obchodné spoločnosti štátu.

Medziročne vzrástli náklady ústrednej správy na ostatné služby (časť z celkových služieb) o 182 178 tis. eur, napr. u Všeobecnej zdravotnej poisťovni, a.s. o 98 561 tis. eur, Ministerstva životného prostredia SR o 16 221 tis. eur, železničných spoločností úhrnom o 24 500 tis. eur. Zvýšené náklady u štátnej zdravotnej poisťovni súvisia s vyššími nákladmi na úhrady poskytovateľom zdravotnej starostlivosti vyplývajúce z platnej legislatívy (súvisiace aj s vyššou mierou tvorby technických rezerv na poistné plnenie).

V rámci služieb sa vykazujú aj náklady na opravy a udržiavanie majetku účtovných jednotiek. Spolu dosiahli 737 551 tis. eur, z toho ústredná správa 466 136 tis. eur a obce 187 545 tis. eur. Rozhodujúci podiel týchto subjektov vyplýva z vlastníctva rozsiahleho hmotného a nehmotného majetku. Medziročne tieto náklady poklesli o 15 482 tis. eur.

Z ústrednej správy vykazuje najvyššie náklady na opravy a údržbu majetku Ministerstvo vnútra SR (67 599 tis. eur), Slovenská správa ciest SR (54 124 tis. eur), Ministerstvo obrany SR (53 504 tis. eur), Národná diaľničná spoločnosť, a.s. (46 324 tis. eur), Finančné riaditeľstvo SR (30 725 tis. eur). Ide najmä o opravu a údržbu dlhodobého hmotného a nehmotného majetku v podobe budov, stavieb, cestnej infraštruktúry a súvisiaceho vybavenia ciest, mostov, vozového parku a špeciálnej vojenskej techniky ako aj nehmotného majetku v podobe softvéru.

Zo spotrebovaných nákupov tvorila spotreba materiálu 2 470 995 tis. eur, a z toho podiel SPP, a.s. bol 964 049 tis. eur, Ministerstva vnútra SR 80 808 tis. eur, Ministerstva obrany SR 78 213 tis. eur. Obce vykázali spotrebu materiálu v hodnote 329 271 tis. eur a vyššie územné celky 136 473 tis. eur. Medziročný pokles nákladov u SPP, a.s. o 440 935 tis. eur bol spôsobený nižším objemom nákupu zemného plynu a z pohľadu celkovej zmeny nákladov bol kompenzovaný rastom nákladov napr. u Ministerstva obrany SR o 13 732 tis. eur a Ministerstva vnútra SR 13 610 tis. eur. Pri týchto účtovných jednotkách ide napríklad o náklady na pracovné odevy a pomôcky, pohonné hmoty, spotreba zásob v podobe EČ vozidiel, osobných dokladov, spotrebu náhradných dielov do dopravných prostriedkov (lietadiel) a do prostriedkov leteckej a protivzdušnej obrany, spotreba munície a ďalšie.

Územná samospráva vykázala spolu 465 430 tis. eur, z toho obce 329 270 tis. eur.

Na celkovej hodnote predaného tovaru sa podieľa ústredná správa 84,7 %, a tvoria ju prakticky dve obchodné spoločnosti. Slovenská elektrizačná a prenosová sústava, a. s. sumou 503 426 tis. eur a SPP, a.s. sumou 277 242 tis. eur. V porovnaní s rokom 2018 sa vývoj týchto nákladov v SPP, a.s. a Slovenskej elektrizačnej a prenosovej sústavy, a. s. vyvíjal rovnako. SPP, a.s. zaznamenal pokles o 130 281 tis. eur a Slovenská elektrizačná a prenosová sústava, a. s. až o 341 749 tis. eur.

Išlo najmä o nižší nákup podporných služieb v rámci konsolidovanej skupiny Slovenskej elektrizačnej a prenosovej sústavy, a.s.

II. Osobné náklady

Osobné náklady tvorili najmä mzdové náklady vo výške 7 137 558 tis. eur (2018: 6 423 163 tis. eur), zákonné sociálne poistenie 1 882 488 tis. eur (2018: 1 884 805 tis. eur), zákonné sociálne náklady 418 990 tis. eur (2018: 371 547 tis. eur) a ostatné sociálne poistenie a sociálne náklady 78 012 tis. eur (2018: 69 207 tis. eur). Všetky zložky osobných nákladov celkovo medziročne vzrástli o 768 325 tis. eur.

Vzhľadom na počet zamestnancov v jednotlivých skupinách subjektov súhrnného celku vykazuje ústredná správa celkové osobné náklady (vrátane zákonného a ostatného poistenia) vo výške 5 431 528 tis. eur, čo je medziročne viac o 626 851 tis. eur, pričom tieto náklady sú vrátane aj všetkých obchodných spoločností štátu.

Štátne rozpočtové a štátne príspevkové organizácie (s počtom zamestnancov cca 124 tisíc) dosiahli osobné náklady 4 149 697 tis. eur a medziročný nárast nákladov o 531 775 tis. eur. Medziročný nárast ovplyvnilo predovšetkým zvýšenie plátov štátnych zamestnancov (v štátnozamestnaneckom aj služobnom pomere) od 1. januára 2019 o 10 % a zabezpečením novely zákona č. 553/2003 Z. z. pre zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme od 1. januára 2019 (súhrnne v sume 183 037 tis. eur). V nadväznosti na zverejnenie priemernej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky za rok 2018 Štatistickým úradom Slovenskej republiky boli od 1. januára 2019 zvýšené platy sudcov (o 4 693 tis. eur), prokurátorov (o 2 910 tis. eur), ústavných sudcov (o 24 tis. eur) a ústavných činiteľov, štátnych zamestnancov vo verejnej funkcii v služobnom úrade, ktorým je ministerstvo, vedúcich ostatných ústredných orgánov štátnej správy a členov rady. Ďalší vplyv malo napríklad vyplatenie odmien pri príležitosti letnej dovolenky a vianočných sviatkov, ako aj výdavky na nové personálne kapacity pre zabezpečenie legislatívnych úloh štátu.

Osobné náklady štátnych obchodných spoločností a štátnych podnikov medziročne vzrástli o 94 137 tis. eur a celkovo dosiahli 1 276 717 tis. eur.

Zvyšovanie miezd pracovníkov vo verejnej správe sa dotklo aj územnej samosprávy. Obce a ich rozpočtové a príspevkové organizácie dosiahli osobné náklady vo výške 3 328 984 tis. eur, a zaznamenali rast o 74 046 tis. eur.

III. Dane a poplatky

Dane a poplatky boli vykázané v hodnote 36 539 tis. eur, oproti roku 2018 sa zvýšili o 12 757 tis. eur. Daň z motorových vozidiel bola vykázaná v hodnote 1 073 tis. eur ako nekonsolidovaná časť nákladov v rámci súhrnného celku. Daň z nehnuteľností, ktorej príjmom sú obce SR bola eliminovaná v identifikovanej výške, a to 33 372 tis. eur. Ostatné dane a poplatky (napríklad miestne dane) boli vykázané v hodnote 35 464 tis. eur, čo je medziročne viac o 13 141 tis. eur. Na tomto prírastku sa

podieľala ústredná správa hodnotou 7 758 tis. eur a z toho hlavne Ministerstvo hospodárstva SR (6 506 tis. eur) z dôvodu úhrady plnenia z prehratého súdneho sporu vo výške 6 438 tis. eur.

IV. Odpisy, rezervy a opravné položky

Náklady na odpisy, tvorbu rezerv a opravných položiek dosiahli spolu sumu 5 457 274 tis. eur a medziročne boli vykázané nižšie až o 6 890 137 tis. eur. Toto zníženie je z dôvodu nižšej tvorby rezerv v ústrednej správe o 6 728 210 tis. eur. Ministerstvo financií SR v roku 2019 znížilo tvorbu rezerv o 4 087 901 tis. eur, hlavne na zamestnanecké požitky štátnych rozpočtových a príspevkových organizácií a Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s. vykázala nižšie rezervy o 2 758 412 tis. eur.

Náklady na rezervy tvoria najmä dve účtovné jednotky ústrednej správy. Ministerstvo financií SR vykázalo tvorbu rezervy do nákladov úhrnom 1 373 338 tis. eur, z toho rezervu na zamestnanecké požitky zamestnancov štátnych rozpočtových a príspevkových organizácií vo výške 966 929 tis. eur (pozri komentár uvedený v časti B.I Rezervy). Oproti minulému roku, kedy došlo k aktualizácii viacerých vstupných parametrov vo výpočte rezervy, bola vykázaná tvorba nižšia o 4 273 998 tis. eur. Ďalšiu rezervu vytvorilo Ministerstvo financií SR na záväzky voči EK z nezrovnalostí a vrátení prostriedkov vo výške 302 341 tis. eur.

Ďalším subjektom s významnou tvorbou rezerv v hodnote 339 128 tis. eur je Všeobecná zdravotná poisťovňa, a. s., pričom ide najmä o technickú rezervu na poistné a úhrady za poskytovanie zdravotnej starostlivosti. Medziročne boli náklady na tvorbu rezervy poisťovne nižšie o 2 744 926 tis. eur. Od 1.1.2019 boli technické rezervy poisťovne účtované ako zmena ich stavu, t. j. na ťarchu (tvorba), resp. v prospech (odúčtovanie/zníženie) nákladov. Použitie, resp. zrušenie technických rezerv bolo účtované v prospech výnosov len v prípade, ak išlo o použitie, resp. zrušenie rezerv vytvorených v predchádzajúcich účtovných obdobiach, v ktorých sa tvorba technických rezerv v plnej výške účtovala na ťarchu nákladov a ich použitie, resp. zrušenie v plnej výške v prospech výnosov. Táto zmena spôsobila významný medziročný pokles nákladov bežného obdobia.

Náklady na tvorbu opravných položiek boli medziročne nižšie o 73 784 tis. eur. Najvýznamnejšie boli u Ministerstva financií SR v sume 898 541 tis. eur, ktoré boli tvorené najmä k pohľadávkam z daňových a colných príjmov po lehote splatnosti. Medziročne sa znížili o 150 837 tis. eur, keďže v uplynulých rokoch 2015 až 2018 boli významne sprísňované podmienky pre tvorbu opravných položiek a dochádzalo k samotnej aktualizácii pohľadávok z daní a cla. Ministerstvo financií tvorí viac ako 74,7 % z celkovej hodnoty opravných položiek súhrnného celku. Významnú hodnotu vykazujú aj obce a ich organizácie, úhrnom 100 150 tis. eur.

Odpisy dlhodobého majetku dosiahli 2 089 856 tis. eur a medziročne boli nižšie o 77 122 tis. eur. Rozhodujúci podiel na týchto nákladoch má ústredná správa (1 342 783 tis. eur) a z nej štátne podniky a obchodné spoločnosti (673 884 tis. eur), obce a ich organizácie (549 146 tis. eur), ostatné subjekty (101 416 tis. eur) a vyššie územné celky (96 510 tis. eur).

V. Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť

Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť boli tvorené najmä odpisom pohľadávok za 464 462 tis. eur, zostatkovou cenou predaného dlhodobého majetku za 68 440 tis. eur, nákladmi na pokuty a penále vo výške 33 475 tis. eur a ostatnými nákladmi spolu za 3 063 488 tis. eur. Celkovo ostatné náklady na prevádzkovú činnosť medziročne klesli o 21 606 tis. eur.

Z hodnoty ostatných nákladov tvorí ústredná správa 87,6 % resp. 3 180 026 tis. eur, ostatné subjekty 307 701 tis. eur a územná samospráva 142 139 tis. eur.

V rámci ostatných nákladov sa vykazujú napríklad príspevky a dotácie poskytované Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny SR prostredníctvom úradov práce (1 301 812 tis. eur), náklady na výhry vyplácané spoločnosťou Tipos, a.s. (404 984 tis. eur), náklady sociálneho zabezpečenia policajtov a hasičov na výplatu výsluhových dávok a ostatných dávok (185 490 tis. eur) a obdobné náklady na úhradu dávok čerpaných z osobitného účtu sociálneho zabezpečenia vojakov a policajtov, ktoré realizuje Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia pod kapitolou Ministerstva obrany SR (171 936 tis. eur). Sociálna poisťovňa v rámci ostatných nákladov (215 486 tis. eur) vykazuje najmä sociálne dávky vyplatené z jednotlivých fondov.

Na nákladoch z odpisu pohľadávok sa v rozhodujúcej miere podieľa Ministerstvo financií SR hodnotou 339 385 tis. eur, ako aj na medziročnom poklese týchto nákladov o 144 800 tis. eur. Išlo najmä o odpis nedobytných daňových a colných pohľadávok v daňovej a colnej správe. Štátna spoločnosť Debitum, a.s. vykázala náklady v hodnote 34 365 tis. eur za odpísané pohľadávky voči zdravotníckym zariadeniam mimo súhrnného celku. Ďalej Správa štátnych hmotných rezerv vykázala 18 612 tis. eur, Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s. 17 536 tis. eur, Exportno-importná banka SR 13 717 tis. eur.

Náklady na pokuty a penále medziročne poklesli o 134 161 tis. eur a to najmä v ústrednej správe z dôvodu, že v minulom roku boli zaúčtované sankčné úroky z omeškania u zdravotníckych zariadení, čo sa v roku 2019 nezopakovalo. Ústredná správa vykázala 24 081 tis. eur a územná samospráva 9 043 tis. eur.

VI. Finančné náklady

Finančné náklady dosiahli hodnotu 1 602 628 tis. eur a oproti roku 2018 sú vyššie len mierne o 921 tis. eur. Významnú hodnotu tvorili náklady na úroky vo výške 1 267 757, ktoré sú nižšie o 59 491 tis. eur (1 327 248 tis. eur), a to najmä z emitovaných štátnych dlhových cenných papierov a čerpaných úverov Ministerstvom financií SR (spolu 1 237 125 tis. eur), pričom úrokové náklady Ministerstva financií SR sa medziročne znížili o 51 419 tis. eur.

Obce a ich organizácie vykázali úrokové náklady spolu za 17 148 tis. eur.

Kurzové náklady dosiahli 82 045 tis. eur, čo predstavuje medziročné zníženie o 43 121 tis. eur. Najvyššiu sumu vykazuje Ministerstvo financií SR 69 361 tis. eur a Štátna pokladnica 9 848 tis. eur.

Medziročný pokles kurzových strát u ministerstva bol vo výške 48 695 tis. eur, najmä z dôvodu poklesu kurzu cudzích mien pri štátnych dlhopisoch.

Ostatné finančné náklady v hodnote 254 016 tis. eur tvoria náklady na derivátové operácie 131 800 tis. eur, náklady na predané cenné papiere a podiely 7 229 tis. eur, a ostatné finančné náklady ako poplatky za vedenie účtov a poistenie.

Podiel na nákladoch pridružených účtovných jednotiek sa znížil z minuloročných 33 158 tis. eur na 1 191 tis. eur, najmä u Ministerstva hospodárstva SR z podielu na nákladoch Slovenských elektrární, a.s. (2018: 31 467 tis. eur).

VII. Mimoriadne náklady

Mimoriadne náklady z pohľadu celkovej hodnoty nákladov nie sú významnou položkou. K 31.12.2019 dosiahli hodnotu 831 tis. eur a boli tvorené opravnými položkami 251 tis. eur, škodami za 237 tis. eur a ostatnými mimoriadnymi nákladmi 343 tis. eur.

VIII. Náklady na transfery

V rámci celkových nákladov tvoria hodnotu 28 603 893 tis. eur a medziročne sa zvýšili o 1 547 735 tis. eur. Transfery sa poskytujú fyzickým osobám – obyvateľstvu, podnikateľským subjektom, zahraničným subjektom a podobne. V konsolidačných operáciách boli eliminované transfery v rámci ústrednej správy a aj náklady medzi ústrednou správou a územnou samosprávou (bez zohľadnenia časového rozlíšenia) v hodnote 86 196 tis. eur ako náklady na transfery poskytnuté Environmentálnym fondom a 4 003 tis. eur transfery poskytnuté Ministerstvom financií SR. Z dôvodu nižšej eliminácie transferov obcí poskytnutých svojim organizáciám boli eliminované transfery v hodnote 380 562 tis. eur.

Ako v roku 2018, tak aj v roku 2019 vykazuje najvyššiu hodnotu Sociálna poisťovňa 20 630 497 tis. eur (2018: 19 660 284 tis. eur), hlavne ako náklady na použitie fondov Sociálnej poisťovne (napr. na poskytnuté sociálne príspevky a dôchodky obyvateľstvu). Medziročná zmena v prípade transferov Sociálnej poisťovne znamenala prírastok o 970 213 tis. eur, pričom ide o zobrazenie tvorby a použitia jednotlivých fondov Sociálnej poisťovne, ktoré sú tvorené hotovostnými príspevkami v podobe odvodov prípadne aj transferom zo štátneho rozpočtu. V rámci týchto nákladov sa odzrkadlila valorizácia dôchodkových dávok o percento medziročného rastu spotrebiteľských cien za domácnosti dôchodcov, najmenej však o pevnú sumu určenú ako 2 % z priemernej sumy príslušného druhu dôchodku, posun odchodu do dôchodku v roku 2019 (dôchodkový vek poistenca, ktorý v roku 2019 dovŕšil vek 62 rokov, je 62 rokov a 6 kalendárnych mesiacov) a ďalšie vplyvy.

Ministerstvo financií SR vykazuje náklady na transfery v hodnote 7 358 354 tis. eur (2018: 6 923 472 tis. eur), ktoré boli poskytnuté zo štátneho rozpočtu ostatným subjektom, podnikateľským subjektom a obyvateľstvu. Medziročne zvýšenie nákladov na transfery zo štátneho rozpočtu, o ktorých účtovalo Ministerstvo financií SR bolo vo výške 434 881 tis. eur, a to vplyvom vyšších nákladov na transfery subjektom mimo verejnej správy o 439 546 tis. eur a vyššími transfermi

do rozpočtu EU o 19 325 tis. eur a nižšími transfermi ostatným subjektom verejnej správy o 23 990 tis. eur.

Obce a vyššie územné celky poskytujú bežné a kapitálové transfery zo svojho rozpočtu (transfery svojim rozpočtovým, príspevkovým a obchodným organizáciám sú predmetom eliminácií) aj ostatným subjektom verejnej správy resp. mimo verejnej správy. Spolu vykázali 546 835 tis. eur, z toho obce 334 926 tis. eur a vyššie územné celky 211 909 tis. eur.

Významnú hodnotu z ostatných subjektov vykazuje napríklad štátny Environmentálny fond (101 719 tis. eur) z titulu poskytovania podpory v oblasti odstraňovania znečistenia životného prostredia, čiernych skládok, podpory poskytujúcej po zaniknutom Recyklačnom fonde (tvorba a prevádzka zberných dvorov v obciach a mestách SR, recyklačných liniek) a ďalšie transfery.

VÝNOSY

Výnosy súhrnného celku dosiahli k 31.12.2019 hodnotu 58 382 918 tis. eur a oproti minulému obdobiu boli nižšie o 1 774 499 tis. eur. Na tomto medziročnom poklese sa podieľali najmä nižšie zúčtovanie rezervy a opravných položiek ako tomu bolo v roku 2018, o 2 500 414 tis. eur, nižšie tržby z predaja vlastných výkonov a tovaru o 115 644 tis. eur a nižšie finančné výnosy o 58 083 tis. eur. Naopak, medziročne vyššie boli daňové výnosy a výnosy z poplatkov o 799 842 tis. eur, finančné výnosy o 241 917 tis. eur a výnosy z transferov o 99 288 tis. eur.

Výnosy podľa druhu	(v tis. eur)		
	2019	2018	Δ 2019-2018
Prevádzkové	52 527 836	54 344 807	-1 816 971
Finančné	963 303	1 021 386	-58 083
Mimoriadne	5 007	3 740	1 267
Výnosy z transferov	4 886 772	4 787 484	99 288
Spolu	58 382 918	60 157 417	-1 774 499

Ako prevádzkové výnosy sa vykazujú tržby za vlastné výkony a tovar, výnosy z aktivácie a zmeny stavu zásob, daňové a colné výnosy, výnosy z poplatkov, zúčtovanie rezerv a opravných položiek a ostatné prevádzkové výnosy uvedené v nasledovnom texte.

I. Tržby za vlastné výkony a tovar

V rámci tržieb za vlastné výkony a tovar sú rozhodujúcou položkou výnosy z predaných služieb v hodnote 27 679 580 tis. eur. Tieto výnosy boli vyššie oproti roku 2018 o 688 858 tis. eur. Výnosy za predané výrobky dosiahli 1 504 774 tis. eur a výnosy za predaný tovar 1 083 878 tis. eur.

Výnosy zo služieb sú tvorené najmä Sociálnou poisťovňou (19 758 647 tis. eur), Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, a.s. (2 941 618 tis. eur) a štátnymi obchodnými spoločnosťami ako je Slovenská elektrizačná a prenosová sústava, a.s. (993 657 tis. eur), spoločnosť Tipos, a.s. (540 699 tis. eur), Národná diaľničná spoločnosť, a.s. (299 552 tis. eur), Železničná spoločnosť Cargo Slovakia, a.s.

(269 958 tis. eur), Slovenská pošta, a.s. (271 424 tis. eur) a Železničná spoločnosť Slovensko, a.s. (109 961 tis. eur).

Štátne podniky a štátne obchodné spoločnosti (okrem zdravotnej poisťovne) vykázali výnosy zo služieb v objeme 2 973 177 tis. eur a medziročne dosiahli rast o 113 438 tis. eur, z toho najmä Tipos, a.s. (65 410 tis. eur), Slovenská pošta, a.s. (26 254 tis. eur) a SPP, a. s. (14 027 tis. eur).

U Sociálnej poisťovne a Všeobecnej zdravotnej poisťovne, a.s. ide o vykázanie príspevkov z odvodov, ktoré plynú do jednotlivých fondov a na technické účty poistenia. Pri prevode účtovnej závierky na štruktúru ROPO organizácií, sa tvorba a použitie týchto fondov resp. technických účtov prevádza na náklady a výnosy, pričom vecnú zmenu výnosov (ako aj nákladov) je nutné odvodiť od zmeny príjmov z odvodov a výdavkov na platené dávky a poistenie.

V prípade Sociálnej poisťovne sa tvorba fondov v hotovostnom vyjadrení medziročne zvýšila o 465 845 tis. eur, napríklad z dôvodu vyšších príjmov od ekonomicky aktívneho obyvateľstva (od zamestnancov, zamestnávateľov, SZČO a dobrovoľne poistené osoby) súvisiacich s rastom priemernej mzdy v hospodárstve a rastom zamestnanosti ako aj z dôvodu odplaty za postúpené pohľadávky.

V prípade štátnych obchodných spoločností a štátnych podnikov ide o tržby z ich podnikateľských aktivít, napríklad výnosy Tipos-u sú z predaných žrebov a lotérií, výnosy Národnej diaľničnej spoločnosti, a.s. pochádzajú z predaja diaľničných známok a z výberu elektronického mýta, výnosy železničných spoločností pochádzajú z prepravných výkonov tovarov a osôb.

Výnosy za predané služby v územnej samospráve dosiahli spolu 681 713 tis. eur, z toho v konsolidovaných celkoch obcí 406 358 tis. eur a konsolidovaných celkoch VUC 275 355 tis. eur.

Tržby za vlastné výrobky dosiahli 1 504 773 tis. eur a medziročne boli nižšie o 443 573 tis. eur. Významnú hodnotu týchto tržieb ako aj medziročného poklesu tvorí spoločnosť SPP, a.s. (1 054 132 tis. eur a pokles 322 096 tis. eur) z predaja zemného plynu. Ďalšou jednotkou s významným podielom sú Lesy SR, š. p. (208 406 tis. eur), ktoré vykazujú hlavne tržby za predanú drevnú hmotu.

Pokles výnosov z tržieb z predaja tovaru o 337 908 tis. eur je takisto ovplyvnený výnosmi spoločnosti SPP, a.s. ktoré dosiahli 276 657 tis. eur a medziročne boli nižšie o 312 549 tis. eur z dôvodu nižších tržieb z predaja zemného plynu. Rovnako tak aj druhá najvýznamnejšia spoločnosť Slovenská elektrizačná a prenosová sústava, a.s. ktorej konsolidované výnosy dosiahli 542 231 tis. eur a úbytok 106 478 tis. eur. Medziročný pokles zaznamenal aj MH Invest, s.r.o., ktorý v roku 2018 vykázal 40 140 tis. eur z predaja pozemkov a technického zhodnotenia priemyselného parku Nitra (a k tomu súvisiace náklady na predaný tovar popisovaný v časti nákladov), pričom v roku 2019 nezaznamenal žiadny predaj pozemkov.

II. Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov

Ako daňové a colné výnosy sa vykazujú výnosy z daní a cla, ktoré plynú do štátneho rozpočtu: daň z príjmov právnických osôb, daň z pridanej hodnoty, spotrebné dane, dovozné clo a ďalšie. Do rozpočtov obcí a vyšších územných celkov patria miestne dane, podielová daň z príjmov fyzických osôb, daň z nehnuteľností a podobne. Výnosy z poplatkov zahŕňajú súdne a správne poplatky (hlavne e-kolky), poplatky za znečisťovanie ovzdušia a ostatné.

O výnosoch z daní v súhrnnom celku môže účtovať subjekt, ktorý je prijímateľom daňových príjmov. V ústrednej správe je to Ministerstvo financií SR, pričom evidenciu daňových príjmov štátu a pohľadávok z nich zabezpečuje Finančné riaditeľstvo SR. Ide o dane z príjmu právnických osôb a fyzických osôb, spotrebné dane, daň z pridanej hodnoty, daň vyberaná zrážkou, daň z motorových vozidiel a ostatné dane. Ďalšie dane sú príjmom rozpočtov obcí a vyšších územných celkov. Ide o podiel na dani z príjmu fyzických osôb, daň z nehnuteľností (pozemkov, stavieb, z bytov a nebytových priestorov), miestne dane (za psa, za predajné automaty, za ubytovanie atď.).

Daňové výnosy štátu dosiahli k 31.12.2019 konsolidovanú hodnotu 13 233 878 tis. eur, čo je medziročne viac o 366 455 tis. eur. Najvyššiu hodnotu dosiahla daň z pridanej hodnoty (7 203 007 tis. eur), ďalej daň z príjmov právnických osôb (2 908 785 tis. eur), spotrebné dane (2 361 360 tis. eur) a daň z motorových vozidiel (154 860 tis. eur). Na medziročnom raste výnosov z daní sa najviac podieľala DPH o 363 334 tis. eur, korporátna daň o 26 985 tis. eur, spotrebné dane o 23 443 tis. eur. V náraste výnosov štátu z daní sa odráža aj vyššie hotovostné plnenie daňových príjmov za rok 2019 (o 370 662 tis. eur), ktorého dôvodom bol ekonomický rast na úrovni 2,4 % HDP, zvyšovanie zamestnanosti a pokles nezamestnaných, spotreba domácností ako aj zvyšujúca sa efektívnosť výberu daní.

Daň z príjmov fyzických osôb je podľa zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy v znení neskorších predpisov podielovo rozdeľovaná medzi obce a vyššie územné celky. Výnosy z tejto dane sa od roku 2016 rozdeľujú pomerom 70 % v prospech obcí a 30 % v prospech vyšších územných celkov. Za rok 2019 sa previedlo do rozpočtu obcí a VUC spolu 3 167 505 tis. eur z dane z príjmov fyzických osôb.

Výnosy zo spotrebných daní sa medziročne zvýšili o 23 443 tis. eur, pričom najvyšší podiel tvorí spotrebná daň z minerálnych olejov (1 287 618 tis. eur), spotrebná daň z tabaku a tabakových výrobkov (754 389 tis. eur) a spotrebná daň z liehu (218 997 tis. eur). Najvyšší rast zaznamenala spotrebná daň z minerálnych olejov o 21 836 tis. eur a spotrebná daň z tabaku a tabakových výrobkov o 3 264 tis. eur.

Daňové výnosy územnej samosprávy dosiahli hodnotu 3 534 291 tis. eur a medziročne sú vyššie o 315 949 tis. eur, pričom na rast mala vplyv zvyšujúca sa zamestnanosť a rast miezd, z ktorých sa odvádza hlavná (podielová) daň z príjmov fyzických osôb do rozpočtov územnej samosprávy. Obce vykázali hodnotu 2 584 039 tis. eur (2018: 2 360 311 tis. eur) a vyššie územné celky 950 251 tis. eur (2018: 858 031 tis. eur).

Výnosy z poplatkov dosiahli 1 122 993 tis. eur, pričom v porovnaní s rokom 2018 boli vyššie o 115 346 tis. eur. Najvyššiu hodnotu v súhrnnom celku vykazuje Ministerstvo financií SR

454 855 tis. eur z predaja elektronických kolkov, zo súdnych a správnych poplatkov a z poplatkov za hazardné hry. Obce dosiahli úhrnom 227 870 tis. eur z úhrad za miestne poplatky, Environmentálny fond 292 752 tis. eur z predaja emisných kvót, poplatkov za znečisťovanie ovzdušia, poplatkov za skládky a odkaliská. Rozhlas a televízia Slovenska 81 791 tis. eur z úhrad za poskytovanie služieb verejnosti, verejné vysoké školy 33 488 tis. eur.

Medziročný nárast bol spôsobený najmä u Ministerstva financií SR o 71 136 tis. eur, Environmentálneho fondu o 35 875 tis. eur (napr. z predaja emisných kvót a poplatkov za skládky a odkaliská).

III. Zúčtovanie rezerv a opravných položiek

Zúčtovanie rezerv a opravných položiek vytvorených v predchádzajúcich obdobiach, bolo k 31.12.2019 v hodnote 2 104 155 tis. eur. Medziročne sa znížili tieto nepenažné výnosy o 2 500 413 tis. eur najmä nižším zúčtovaním rezerv o 2 468 473 tis. eur a zúčtovaním opravných položiek o 13 191 tis. eur. Na tejto medziročnej zmene sa podieľa najmä Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s., ktorá v roku 2018 vykázala zúčtovanie technických rezerv 3 094 373 tis. eur a v roku 2019 len 290 344 tis. eur. Od 1.1.2019 boli technické rezervy poisťovne účtované ako zmena ich stavu, t. j. na ťarchu (tvorba), resp. v prospech (odúčtovanie/zníženie) nákladov. Použitie, resp. zrušenie technických rezerv bolo účtované v prospech výnosov len v prípade, ak išlo o použitie, resp. zrušenie rezerv vytvorených v predchádzajúcich účtovných obdobiach, v ktorých sa tvorba technických rezerv v plnej výške účtovala na ťarchu nákladov a ich použitie, resp. zrušenie v plnej výške v prospech výnosov. Táto zmena spôsobila významný medziročný pokles výnosov bežného obdobia.

Na celkovej hodnote týchto výnosov sa v rozhodujúcej miere podieľa ústredná správa (1 905 063 tis. eur) a v rámci nej hlavne Ministerstvo financií SR so zúčtovaním rezerv 578 161 tis. eur a zúčtovaním opravných položiek 510 482 tis. eur. V prípade rezerv ide o zúčtovanie rezerv na zamestnanecké požitky, rezerv na záväzky z odpočítaných nezrovnalostí a ďalších rezerv. Opravné položky sa zrušili najmä z dôvodu odpisu daňových pohľadávok a aktualizácie opravných položiek k existujúcim pohľadávkam.

Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s. vykázala zúčtovanie rezerv vo výške 290 344 tis. eur. Územná samospráva vykázala zúčtovanie rezerv vo výške 96 187 tis. eur a zúčtovanie opravných položiek za 100 279 tis. eur.

IV. Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti

Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti dosiahli hodnotu 2 167 511 tis. eur a sú prakticky na rovnakej úrovni ako v roku 2018. Ústredná správa vykázala 1 299 146 tis. eur, územná samospráva 409 924 tis. eur a ostatné subjekty 458 440 tis. eur.

V rámci ústrednej správy vykazuje Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s. 333 045 tis. eur napríklad z poistného plnenia zo zahraničia, Ministerstvo vnútra SR z titulu poistného hradeného zamestnancom a zamestnávateľom na starobné poistenie, nemocenské poistenie, úrazové poistenie a invalidné

poistenie príslušníkov Policajného zboru a Hasičského záchranného zboru v celkovej sume 208 952 tis. eur, výnosy za odňatie poľnohospodárskej pôdy v hodnote 3 643 tis. eur, Štátny fond rozvoja bývania 89 231 tis. eur za a Ministerstvo financií SR 59 816 tis. eur zo zúčtovania prostriedkov zo štátneho rozpočtu za predchádzajúci rok, EÚ prostriedkov, vratiek nepoužitých zálohových platieb a ostatných výnosov.

Ďalšie výnosy ako tržby z predaja dlhodobého hmotného a nehmotného majetku tvoria sumu 133 207 tis. eur (2018: 101 838 tis. eur), zmluvné a ostatné pokuty a penále 115 784 tis. eur (2018: 106 934 tis. eur), výnosy z odpísaných pohľadávok 19 146 tis. eur (2018: 12 003 tis. eur).

V. Finančné výnosy

Finančné výnosy dosiahli hodnotu 963 303 tis. eur (v roku 2018: 1 021 386 tis. eur), z čoho najväčšiu časť tvoria podieľy konsolidujúcich účtovných jednotiek (vypočítané na nižšej úrovni konsolidácie, napríklad za obchodné spoločnosti) na výsledku hospodárenia pridružených účtovných jednotiek vo výške 446 113 tis. eur, ďalej úroky 238 609 tis. eur a kurzové zisky v hodnote 81 282 tis. eur.

Úroky dosiahli hodnotu 238 609 tis. eur a medziročne sú nižšie o 13 276 tis. eur. Najvyššiu hodnotu vykazuje Ministerstvo financií SR, a to 201 819 tis. eur. Ide o úroky dosiahnuté na medzibankovom finančnom trhu z úložiek, ostatných finančných operácií pri správe štátneho dlhu a návratných finančných výpomocí. Ďalšie úroky vykazuje napr. Štátny fond rozvoja bývania z poskytnutých úverov (16 603 tis. eur), Slovenská záručná a rozvojová banka SR (10 840 tis. eur), Exportno-importná banka SR (9 248 tis. eur).

Kurzové zisky dosiahli hodnotu 81 282 tis. eur a medziročnej poklesli o 42 811 tis. eur. Najvyššiu celkovú sumu (68 741 tis. eur) ako aj medziročný pokles (o 49 422 tis. eur) opäť tvorí Ministerstvo financií SR, a to z obchodov na finančnom trhu pri zabezpečovaní likvidity štátneho rozpočtu a riadení dlhu. Dôvodom bola zmena kurzov cudzích mien ako aj objem obchodov realizovaných v zahraničných menách.

Ostatné finančné výnosy v celkovej výške 197 298 tis. eur tvoria najmä odvody vybraných finančných³ inštitúcií, ktorých správcom je Ministerstvo financií SR (144 273 tis. eur), výnosy územnej samosprávy 16 465 tis. eur a ostatných subjektov 7 641 tis. eur.

Podiel na výsledku hospodárenia pridružených účtovných jednotiek bol vykázaný v hodnote 446 113 tis. eur, pričom ústredná správa vykázala 445 383 tis. eur. V prípade týchto výnosov ide najmä o podiel SPP, a.s. na jeho konsolidovaných účtovných jednotkách vo výške 339 876 tis. eur a podiel Ministerstva hospodárstva SR na pridružených energetických spoločnostiach, 98 819 tis. eur.

³ Zákon č. 384/2011 Z. z. o osobitnom odvode vybraných finančných inštitúcií a o doplnení niektorých zákonov

VI. Mimoriadne výnosy

Mimoriadne výnosy dosiahli hodnotu 5 006 tis. eur a v porovnaní s rokom 2018 sú nižšie o 1 266 tis. eur. Sú tvorené najmä náhradami škôd od poisťovní, zúčtovaním mimoriadnych rezerv do výnosov, zúčtovaním mimoriadnych opravných položiek do výnosov a ostatnými mimoriadnymi výnosmi.

VII. Výnosy z transferov

Výnosy z transferov dosiahli hodnotu 4 886 772 tis. eur, medziročne sa zvýšili o 99 288 tis. eur. Najväčšou mierou sa na týchto výnosoch podieľa ústredná správa v sume 2 169 028 tis. eur a územná samospráva 1 949 454 tis. eur. Ostatné subjekty vykázali 768 289 tis. eur. Medzi výnosy z transferov patria aj výnosy od subjektov mimo verejnej správy, fyzických osôb, podnikateľských subjektov mimo súhrnného celku ako aj zahraničných právnických osôb.

V ústrednej správe ide najmä o výnosy z prostriedkov rozpočtu EÚ a zahraničných grantov a transferov na základe medzinárodných zmlúv, ktoré sú zaraďované do štátneho rozpočtu alebo čerpané cez samostatné účty podľa povahy programu a účelu fondu. Výnosy ústrednej správy z prostriedkov EÚ dosiahli hodnotu 1 961 205 tis. eur (2018: 2 167 618 tis. eur). Najvýznamnejšiu hodnotu na výnosoch z prostriedkov EÚ v rámci ústrednej správy dosiahlo Ministerstvo financií SR (1 221 867 tis. eur) a Pôdohospodárska platobná agentúra (711 195 tis. eur). Medziročne ústredná správa dosiahla pokles výnosov z transferov úhrnom o 163 981 tis. eur.

Rast výnosov z transferov vykázali ostatné subjekty verejnej správy o 88 015 tis. eur, územná samospráva o 149 559 tis. eur.

Územná samospráva vykazuje hlavne výnosy z prostriedkov štátneho rozpočtu (1 880 604 tis. eur), ktoré predstavujú bežné a kapitálové transfery pre obce, vyššie územné celky a ich rozpočtové a príspevkové organizácie, pričom tieto transfery sú zo zdroja štátneho rozpočtu ako aj európskych prostriedkov zapojených do štátneho rozpočtu (napríklad štrukturálne fondy, kohézny fond). Tieto výnosy neboli predmetom úplnej eliminácie.

Výnosy z transferov u ostatných subjektov verejnej správy dosiahli hodnotu 768 289 tis. eur, z toho zo štátneho rozpočtu v objeme 757 868 tis. eur. Objemovo najvýznamnejšie hodnoty vykazujú, tak ako v roku 2018 verejné vysoké školy 644 021 tis. eur. Tieto výnosy neboli predmetom úplnej eliminácie.

III. INFORMÁCIE O INÝCH AKTÍVACH A INÝCH PASÍVACH

Iné aktíva predstavujú najmä možné príjmy zo súdnych sporov, finančné nároky zo zmlúv, prírodné bohatstvo, historické a kultúrne pamiatky, ktorých hodnota sa však ťažko vyčísluje. Ako iné aktíva sa vykazuje aj hodnota aktív, ktorými sa rozumie možný majetok, ktorý vznikol v dôsledku minulých udalostí, a ktorého existencia alebo úžitok z neho závisí od toho, či nastane alebo nenastane jedna alebo viac neistých udalostí v budúcnosti. Vznik týchto udalostí pritom nezávisí od účtovnej jednotky.

K 31.12.2019 vykázali subjekty súhrnného celku iné aktíva v hodnote 9 466 166 tis. eur (v konsolidovanej hodnote 5 897 544 tis. eur, čo je medziročne o 151 564 tis. eur menej), pričom ide najmä hodnotu lesných porastov vykázanú štátnym podnikom Lesy SR, š. p. a o hodnotu pohľadávok v procese vymáhania.

Podmienené aktíva podľa zložiek verejného sektora - nekonsolidované	(v tis. eur)		
	2019	2018	Δ 2019-2018
Ústredná správa a ostatné subjekty	9 417 773	9 229 958	187 815
Obce a ich účtovné jednotky	41 098	48 684	-7 586
Vyššie územné celky a ich účtovné jednotky	7 295	6 893	402
Spolu	9 466 166	9 285 535	180 631

Zdroj: Účtovné závierky subjektov a databáza MF SR

Z podmienených aktív vykazuje najvyššiu hodnotu štátny podnik Lesy SR, š. p. z dôvodu ocenenia lesných porastov, ktoré podnik obhospodaruje na pozemkoch vo vlastníctve štátu, ktoré boli k 1.1.2010 jednotne ocenené podľa vyhlášky MS SR č. 492/2004 Z. z. o stanovení všeobecnej hodnoty podniku. Hodnota lesných porastov bola od 1.1.2010 evidovaná na podsúvahovom účte, pričom každoročne je táto hodnota aktualizovaná spolu so spresňovaním hodnoty lesných pozemkov vo vlastníctve štátu. Medziročne bola podsúvahová hodnota lesných porastov nižšia o 105 590 tis. eur. Hlavným dôvodom a podkladom na zníženie hodnoty porastov je obnova programu starostlivosti o les po spracovaní veternej kalamity na niektorých odštepných závodoch.

Slovenská konsolidačná, a. s. (SKo, a. s.), ktorá je zo zákona č. 374/2014 Z. z. o pohľadávkach štátu a o zmene a doplnení niektorých zákonov poverenou osobou pre konsolidáciu pohľadávok verejného sektora vykazuje druhú najväčšiu hodnotu podmienených aktív v hodnote 3 420 121 tis. eur. Medziročný rast nominálnej hodnoty pohľadávok SKo, a.s. je výsledkom novoprijatých pohľadávok na vymáhanie a vymožením resp. odpísaním nedobytných pohľadávok. Časť nominálnej hodnoty pohľadávok SKo, a.s. je pre účely čistého bohatstva eliminovaná, nakoľko je predmetom účtovnej konsolidácie vo verejnej správe, čo zabezpečuje vykázanie pohľadávok len jednou hodnotou.

Zo súdnych sporov a iných právnych úkonov boli významné konkurzné konania, exekučné rozhodnutia a súdne spory evidované Ministerstvom financií SR vo výške 394 103 tis. eur.

Vodohospodárska výstavba, š. p. vykazuje z celkovej hodnoty aktívnych súdnych sporov 407 873 tis. eur súdne spory voči Slovenským elektrárňam, a. s. o bezdôvodné obohatenie. Spor sa týka platieb, ktoré platila Vodohospodárska výstavba, š. p. elektrárňam od roku 2006 na základe zmlúv na užívanie Vodnej elektrárne Gabčíkovo, ktoré sú podľa štátneho podniku neplatné.

V prípade súdnych sporov vedených v prospech MH Manažmentu, a.s. bola zaznamenaná medziročne vyššia hodnota o 9 881 tis. eur.

Prehľad najväčších podmienených aktív	v tis. eur		
	2019	2018	Δ 2019-2018
Súdne spory a konania	839 548	829 466	10 082
Vodohospodárska výstavba, š. p.	407 873	407 787	86
Ministerstvo financií SR	380 928	380 928	0
MH Manažment, a.s.	41 686	31 805	9 881
Ministerstvo vnútra SR	5 019	4 897	122
Finančné riaditeľstvo SR	4 042	4 049	-7
Iné (štátne podniky)	8 520 184	8 049 333	470 851
Lesy SR, š. p.	4 090 807	4 196 397	-105 590
Pohľadávky vymáhané SKo, a.s.	3 420 121	3 274 989	145 132
Exportno-importná banka	276 900	87 000	189 900
Debitum, a.s.	200 642	198 278	2 364
Environmentálny fond	180 734	0	180 734
Slovenský plynárenský priemysel	140 162	90 194	49 968
Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s.	122 835	115 475	7 360
MH Manažment, a.s.	87 983	87 000	983
Spolu	9 359 732	8 878 799	480 933

Zdroj: Účtovné závierky subjektov a databáza MF SR

Z ostatných položiek podmienených aktív je významná hodnota zabezpečenia pohľadávok z poskytnutých úverov a poskytnutých záruk Exportno-importnej banky, a.s. v hodnote 276 900 tis. eur. Prijaté záruky sú napr. na nehnuteľnosti, cenné papiere a ostatné záruky. Na navýšení objemu mal vplyv predovšetkým nárast zabezpečenia nehnuteľným majetkom približne za 118 000 tis. eur a nárast prijatých záruk od iných subjektov za 55 000 tis. eur, pričom iné zabezpečenie pokleslo o 37 000 tis. eur.

Spoločnosť Debitum, a. s., vykazuje na podsúvahe pohľadávky na poistnom zo Sociálnej poisťovne. Nominálna hodnota týchto pohľadávok je pre účely čistého bohatstva eliminovaná, pretože ide o pohľadávky voči zdravotníckym zariadeniam (zväčša subjektom verejnej správy), ktoré zároveň vykazujú záväzky voči spoločnosti a k ich odpusteniu môže dôjsť až po splnení určitých podmienok⁴.

Environmentálny fond eviduje potenciálne plnenie zo záložných zmlúv uzavretých bývalým Recyklačným fondom, ktorého činnosť prešla na Environmentálny fond v decembri 2017. Recyklačný fond poskytoval subjektom dotácie napríklad na separáciu odpadov (plastov, železa a podobne) na viacročné obdobie a v prípade, že subjekt nesplnil podmienky pre dotáciu, bol povinný vrátiť dotáciu aj so zmluvnou pokutou. Vo výške dotácie a možnej pokuty boli uzatvárané záložné zmluvy a ručiteľské vyhlásenia.

⁴ Koncepcia oddĺženia zdravotníckych zariadení <https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/22174/2>

Slovenský plynárenský priemysel, a. s. (SPP, a. s.) vykazuje poskytnuté záruky, ktoré vystavili materské spoločnosti zákazníkov. SPP, a.s. si tak v prípade neplnenia povinností zo strany zákazníkov môže uplatňovať plnenie u ich materských spoločností.

Skupina Slovenskej elektrizačnej prenosovej sústavy, a. s. (SEPS, a. s.) vykázala v konsolidovanej účtovnej závierke ako podmienené aktíva sumu prijatých bankových záruk vo výške 122 835 tis. eur. Bankové záruky sú uzatvárané v prospech skupiny SEPS, a. s. účastníkmi krátkodobého trhu s elektrickou energiou, ktoré chránia skupinu pred ich prípadnou platobnou neschopnosťou.

MH Manažment, a.s. vykazuje podmienené aktívum zo zmluvy o predaji štátneho podielu v Slovak Telekom, a.s. Platba vo výške 87 983 tis. eur je uložená a viazaná na účte, pričom vyplatenie týchto prostriedkov závisí od ukončenia Sporu vo veci hlasových služieb a Sporu s Európskou komisiou.

Iné pasíva vo verejnej správe predstavujú podmienené záväzky z poskytnutých záruk, hroziacich alebo už prebiehajúcich súdnych sporov, záväzky zo všeobecne platných právnych predpisov a podobne.

Hodnota týchto pasív k 31.12.2019 dosiahla 18 542 542 tis. eur (v konsolidovanej hodnote 18 293 901 tis. eur) a medziročne sa zvýšila o 1 284 823 tis. eur. Na medziročnom prírastku sa podieľalo najmä Ministerstvo vnútra SR (prírastok súdnych sporov o 1 mld. eur), Slovenské elektrárne, a.s. (zvýšila sa hodnota majetku, ktorý je predmetom záložného práva) a MH Manažment, a.s, ktorý z dôvodu revízie súdnych sporov a vytvorených rezerv na prípadné plnenia z nich vykázal v poznámkach účtovnej závierky opätovne podmienené záväzky. Na strane zníženia podmienených záväzkov sa prejavilo zastavenie medzinárodnej arbitráže v spore SR a spoločnosťami Eurogas Inc a Belmont Resources Inc, kde bola požadovaná suma 239 705 tis. eur, ako aj zníženie rizika plnenia z pasívnych súdnych sporov a tým aj odhadovanej sumy či iné finančné povinnosti (napr. deriváty SPP).

Podmienené záväzky podľa zložiek verejného sektora – nekonsolidované			(tis. eur)
	2019	2018	Δ 2019- 2018
Ústredná správa a ostatné subjekty	18 488 756	17 203 830	1 284 926
Obce a ich účtovné jednotky	53 257	53 212	45
VÚC a ich účtovné jednotky	529	677	-148
Spolu	18 542 542	17 257 719	1 284 823

Zdroj: Účtovné závierky subjektov a databáza MF SR

Hodnotovo najvýznamnejšiu skupinu tvoria **podmienené záväzky vyplývajúce z poskytnutých záruk** vyplývajúcich zo stabilizačných mechanizmov (v správe Ministerstva financií SR) a **kapitálu splatného na požiadanie** v medzinárodných finančných inštitúciách. Najväčší podmienený záväzok ostáva vykázaný pri Európskom stabilizačnom mechanizme⁵ (ESM) vo výške 5 108 800 tis. eur. Tento finančný mechanizmus je určený na poskytovanie pomoci členským štátom eurozóny vo vážnych finančných problémoch s cieľom zabezpečiť stabilitu eurozóny. Základné imanie ESM v sume 700 000 000 tis. eur tvorí 80 000 000 tis. eur vo forme splatených akcií (z toho podiel SR: 659 200 tis. eur) a 620 000 000 tis. eur vo forme akcií splatných na vyzvanie (z toho podiel SR: 5 108 800 tis. eur). Slovenská republika sa ratifikáciou zmluvy, ktorou sa zriaďuje ESM zaviazala, že v prípade, ak úroveň

⁵ Bližšie informácie sú dostupné na oficiálnej stránke www.esm.europa.eu, ktorá je spoločná aj pre popis nástroja EFSF.

splateného imania klesne pod schválených 80 000 000 tis. eur absorbovaním strát vzniknutých v rámci pomoci členským štátom eurozóny, Správna rada ESM vyzve akcionárov na jeho splatenie jednoduchou väčšinou.

Európsky nástroj finančnej stability (EFSF⁶) je predchodca ESM (tzv. euroval 1). Slovenská republika sa ako členský štát EFSF zaviazala poskytovať záruky za dlhové finančné inštrumenty vydávané EFSF v prípade žiadosti členského štátu eurozóny o finančnú stabilizačnú pomoc. V zmysle zákona č. 381/2010 Z. z. o špecifických štátnych zárukách a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa Slovensko musí podieľať na celkovej výške záruk do sumy, ktorá nepresiahne 7 727 570 tis. eur. Zároveň sa musí podieľať na ďalších záručných mechanizmoch potrebných na získanie AAA ratingu pre EFSF, napríklad poskytnutím dodatočných záruk EFSF do výšky 165 % svojho podielu na zárukách pre každú emisiu. Stav záruk vystavených Slovenskou republikou bol k 31.12.2019 vo výške 2 426 842 tis. eur a medziročne sa znížil o 13 917 tis. eur.

Kapitál splatný na vyzvanie (tzv. „call capital“) v medzinárodných finančných inštitúciách je takisto v správe Ministerstva financií SR. Ide o nesplatenú časť podielov na základnom imaní konkrétnych finančných inštitúcií, k splateniu ktorej je nutná výzva pre akcionárov („call“). Keďže nie je isté v akom čase a v akom objeme bude nutné doplniť základné imanie týchto inštitúcií, rozvrhnutý podiel pripadajúci na Slovenskú republiku, ako člena v medzinárodných finančných inštitúciách, sa vyказuje na podsúvahe ako podmienené pasívum. Primárnym cieľom členstva v medzinárodných bankách je vzájomná pomoc v oblasti hospodárskeho rozvoja prostredníctvom koncentrácie kapitálu z národných zdrojov. Samotná Slovenská republika čerpá zvýhodnené úvery od niektorých z týchto bánk, napríklad na rozvoj domácej cestnej infraštruktúry a podporu spoločných programov SR a EÚ (bližšie informácie sú uvedené v prílohe č. 3 Súhrnnej účtovnej závierky).

Prehľad najväčších podmienených záväzkov	(tis. eur)		
	31.12.2019	31.12.2018	Δ2019-2018
Kapitál na požiadanie a záruky v medz. finančných inštitúciách	8 707 364	8 700 585	6 779
Európsky stabilizačný mechanizmus (ESM)	5 108 800	5 108 800	0
Európsky nástroj finančnej stability (EFSF)	2 426 842	2 440 759	-13 917
Európska investičná banka	573 996	573 996	0
Medzinárodná banka pre obnovu a rozvoj	424 485	403 847	20 638
Európska banka pre obnovu a rozvoj	101 359	101 359	0
Rozvojová banka rady Európy	16 854	16 854	0
Medzinárodná banka pre hospodársku spoluprácu	10 658	10 658	0
Mnohostranná agentúra pre investičné záruky	3 051	2 993	58
Medzinárodná investičná banka	41 319	41 319	0

⁶ EFSF má vplyv aj na dlh verejnej správy (kapitola 1.2.). Odlišná suma vyplýva z rozdielnej metodiky výpočtu dlhu a podmienených záväzkov, ktorá bola podrobnejšie vysvetľovaná v predchádzajúcich ročníkoch Súhrnnej výročnej správy.

	31.12.2019	31.12.2018	Δ2019-2018
Medzinárodné investičné arbitráže	139 292	378 997	-239 705
Eurogas Inc. a Belmont Resources Inc.	0	239 705	-239 705
Zdravotná poisťovňa Union, a.s.	28 692	28 692	0
Spoldzielnica Pracy Muszynianka	110 600	110 600	0
Ostatné súdne spory	4 245 705	3 009 504	1 236 201
Ministerstvo financií SR	1 500 261	1 568 121	-67 860
Ministerstvo vnútra SR	1 148 977	89 463	1 059 514
Kancelária národnej rady SR	615 625	582 573	33 052
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR	451 089	453 228	-2 139
MH Manažment, a.s. (FNM SR)	227 446	0	227 446
Slovenský pozemkový fond	101 900	101 900	0
Ministerstvo hospodárstva SR	88 800	84 858	3 942
Vodohospodárska výstavba, š.p.	59 856	77 609	-17 753
Železničná spoločnosť Slovensko, a.s.	51 751	51 752	-1
Iné (podniky štátnej správy, MF SR)	5 035 279	4 661 417	371 761
Slovenské elektrárne, a.s.	3 087 698	2 758 668	329 030
MH Manažment, a.s.	976 822	976 822	0
Slovenský plynárenský priemysel, a.s.	452 442	544 250	-91 808
Exportno-importná banka Slovenska	165 981	131 790	34 191
Slovenská záručná a rozvojová banka, a.s.	121 941	110 525	11 416
Východoslovenská energetika, a.s.	112 200	0	112 200
Jadrová a vyrad'ovacia spoločnosť, a.s.	71 912	0	71 912
Slovenská elektrizačná a prenosová sústava, a.s.	0	50 193	-50 193
Lesy SR, š.p.	15 818	49 227	-33 409
MH Invest, s.r.o	18 877	18 458	419
Záruky MF SR	12 184	9 765	-2 419
Národná diaľničná spoločnosť, a.s.	1 823	9 300	-7 477
Spolu	18 127 640	16 750 503	1 377 137

Zdroj: Účtovné závierky subjektov a databáza MF SR

Medzinárodné investičné arbitráže vznikajú domnelým porušením bilaterálnych investičných dohôd uzatváraných medzi suverénnymi štátmi. Predmetom sporov je náhrada škody za porušenie dohôd o podpore a ochrane investícií.

Ministerstvo financií SR viedlo ku koncu roka 2019 tri medzinárodné arbitráže. Najvýznamnejšou z nich bolo arbitrážne konanie s EuroGas Inc. a Belmont Resources Inc. z roku 2014. Spor o náhradu škody viedli uvedené spoločnosti voči SR z dôvodu údajného protiprávneho odobratia povolenia na ťažbu mastenca na území SR. Arbitráž bola vedená podľa bilaterálnej investičnej dohody medzi SR a USA a bilaterálnej investičnej dohody medzi SR a Kanadou. V roku 2017 bol vydaný arbitrážny rozsudok, ktorým bola zamietnutá žaloba v plnom rozsahu. Žalobcovia však podali návrh na zrušenie tohto rozsudku, o ktorom sa rozhodovalo v osobitnom zrušovacom konaní. Konanie o zrušení rozhodnutia o zamietnutí arbitráže bolo 31.10.2019 definitívne zrušené, čím zaniklo akékoľvek riziko pre SR uhradiť deklarovanú sumu zo začiatku arbitráže.

Druhou otvorenou arbitrážou je spor s poľskou spoločnosťou Spółdzielnia Pracy Muszynianka z údajného porušenia bilaterálnej investičnej dohody medzi Poľskom a Slovenskou republikou. Spor iniciovala poľská spoločnosť v roku 2016 a ako dôvod má byť ústavný zákaz vývozu vody z územia SR, čím mala byť tejto spoločnosti spôsobená domnelá škoda vo výške 75 960 tis. eur. V roku 2017 bola požadovaná čiastka na základe expertného posudku poľskej spoločnosti zvýšená na 202 790 tis. eur. V januári 2018 Slovenská republika podala pred arbitrážny tribunál písomnú obhajobu. Počas roka 2018 boli zo strany Ministerstva financií SR predložené podania v rámci obhajoby, potenciálna škoda spoločnosti bola viackrát znížená až na 110 600 tis. eur zo strany samotnej spoločnosti. Na argumenty vznesené v priebehu pojednávania reagovala SR i žalobca samostatnými podaniami v priebehu mája 2019. V marci 2020 dostal arbitrážny tribunál nóty Slovenska a Poľska k rozhodnutiu v prípade Achmea, na ktoré určil procesný harmonogram na vyjadrenie a to do konca apríla 2020. Do dňa zostavenia súhrnnej výročnej správy nebolo rozhodnutie arbitrážneho tribunálu vydané.

Pri medzinárodnej arbitráži so Zdravotnou poisťovňou Union, a.s. ide o spor Achmea vs. Slovenská republika, ktorý sa vedie z dôvodu zákazu zisku zdravotných poisťovní z roku 2007. V tejto arbitráži, vedenej podľa bilaterálnej investičnej dohody medzi SR a Holandským kráľovstvom, bol v decembri 2012 vydaný rozsudok, ktorým arbitrážny tribunál nariadil SR zaplatiť žalobcovi, holandskej spoločnosti Achmea B.V., odškodnenie vo výške 25 226 tis. eur plus úroky vo výške 3 466 tis. eur. SR napadla tento rozsudok ako aj jurisdikčné rozhodnutie tribunálu pred nemeckými súdmi. Achmea taktiež paralelne požiadala Luxemburský súd o výkon rozhodnutia arbitrážneho tribunálu z decembra 2012 a zablokovanie majetku SR, pričom hodnota sporu určená Medzinárodným tribunálom bola 28 187 tis. eur. Súdny dvor EÚ rozhodol 6. marca 2018 o predbežnej otázke vo veci neaplikovateľnosti arbitrážnej doložky v bilaterálnej investičnej zmluve medzi SR a Holandskom. Konanie o zrušení tohto rozsudku ako aj jurisdikčného rozhodnutia v tomto spore bolo právoplatne ukončené rozhodnutím Najvyššieho spolkového súdu v Nemecku dňa 31.10.2018, čím bol arbitrážny rozsudok ako taký zrušený. Achmea sa v konaní pred Luxemburskými súdmi bráni tým, že podala pred nemeckým Ústavným súdom voči rozhodnutiu Najvyššieho spolkového súdu v Nemecku ústavné sťažnosti, o ktorých prípustnosti zatiaľ nebolo rozhodnuté. Luxemburský súd v novembri 2019 rozhodol, že konanie je pozastavené do rozhodnutia nemeckého Ústavného súdu o ústavných sťažnostiach.

Slovenskej republike hrozí ďalšia arbitráž, to znamená, že žaloba formálne ešte nebola podaná, no bola oznámená predžalobná výzva v prípade Quick Power Plant SE, Holandsko (QPP). Predmet sporu sa týka údajného nároku na akcie/práva k akciám spoločnosti TRANSPETROL, a.s., ktoré sa QPP pokúsila nadobudnúť. V súčasnosti prebieha objasňovanie skutkového stavu a nároku QPP pre prípad, ak by bola podaná proti SR žaloba.

Ministerstvo financií SR dostalo oznámenie o hrozbe vzniku škody od dánskej spoločnosti Marius Pedersen, a to za údajné možné porušenie bilaterálnej investičnej dohody s Dánskom, a to novelou zákona o odpadoch.

Tieto hroziace žaloby považuje Ministerstvo financií za bezpredmetné, nakoľko boli podané na základe bilaterálnych investičných dohôd medzi štátmi EÚ, ktorých arbitrážna doložka je v zmysle rozhodnutia Súdneho dvora EÚ v prípade Achmea neaplikovateľná a na základe postupu Európskej komisie má dôjsť k ukončeniu všetkých takýchto bilaterálnych investičných dohôd v rámci EÚ.

Z **ostatných súdnych sporov** vykazuje najvyššiu hodnotu Ministerstvo financií SR, pričom ide najmä o náhradu škody uplatňovanej podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, v ktorých Ministerstvo financií SR zastupuje pred súdom aj iné orgány verejnej moci.

Ministerstvo vnútra SR vykazuje podmienené pasíva zo súdnych sporov najmä z titulu náhrady škody spôsobenej pri výkone verejnej moci, na zvýšení hodnoty súdnych sporov sa podieľajú najmä dva nové súdne spory.

Kancelária Národnej rady SR eviduje podmienené záväzky z existujúcich alebo hroziacich súdnych sporov, z čoho podstatnú časť tvoria žaloby za náhradu škody spôsobenú legislatívnou činnosťou NR SR vrátane troch súdnych sporov o „zákaz zisku“ zdravotných poisťovní (spolu 614 079 tis. eur).

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR zaznamenalo úbytok hodnoty súdnych sporov o 2 140 tis. eur. Najvýznamnejší je spor s fyzickou osobou o náhradu škody vo výške 450 000 tis. eur, ktorá mala byť spôsobená údajnou nečinnosťou a nesprávnym úradným postupom.

Slovenský pozemkový fond vykazuje podmienené záväzky z titulu 4 právnych sporov v úhrnnej výške 101 900 tis. eur, pričom ide o žaloby súkromných spoločností v ktorých si uplatňujú náhradu škody titulom údajne zmarenej investície z dôvodu, že fond vydal pozemky, na ktorých sa mali realizovať investičné projekty.

Ministerstvo hospodárstva SR eviduje podmienené záväzky zo súdnych sporov vo výške 88 800 tis. eur, pričom medziročne zvýšenie bolo spôsobené prehodnotením vytvorených rezerv na súdne spory. Tie naopak poklesli o 1 518 tis. eur. Najvyššiu čiastku (64 385 tis. eur) predstavuje žaloba o náhradu škody z titulu nesprávneho úradného postupu URSO za roky 2004-2006 pri vydávaní cenových rozhodnutí.

Vodohospodárska výstavba, š. p. eviduje viaceré súdne spory, pričom väčšinu z uvedenej sumy tvorí spor o náhradu škody z dôvodu údajného porušenia nájomnej zmluvy a spory so Slovenskými elektrárňami o úhradu platieb podľa zmluvy o prevádzke Vodnej elektrárne Gabčíkovo. Vodohospodárska výstavba, š.p. vykazuje voči Slovenským elektrárňam aj podmienené aktíva, z titulu bezdôvodného obohatenia, ktoré malo vzniknúť úhradou platieb Slovenským elektrárňam, a.s. podľa neplatnej zmluvy o prevádzke Vodnej elektrárne Gabčíkovo. V súdnych sporoch sa naďalej pokračuje. Pre účely vyčíslenia čistého bohatstva je nutné znížiť túto hodnotu o podiel, ktorý pripadá na štát z dôvodu vlastníckeho podielu v SE, a.s. (34 %), čo predstavuje zníženie podmienených záväzkov o 9 786 tis. eur.

Železničná spoločnosť Slovensko, a.s. vedie dlhodobý súdny spor vo výške 51 752 tis. eur o náhradu škody, ktorá mala vzniknúť dodávateľovi železničnej spoločnosti zo zmlúv o stavbe, skúškach a zmluvách o dielo k prototypu rušňa radu 755. Okresný súd Bratislava III žalobu v celom rozsahu zamietol a rozsudok bol potvrdený Krajským súdom v Bratislave. Žalobca podal odvolanie.

Z **ostatných podmienených záväzkov** vykazujú najvyššiu hodnotu Slovenské elektrárne, a. s. Vo svojej účtovnej závierke vykázali podmienené pasíva (okrem iných) v podobe záložného práva na dlhodobý hmotný majetok a zásoby. Hodnota záložného práva medziročne vzrástla o 967 735 tis. eur. Hodnota podmienených pasív potenciálne prislúchajúca štátu bola prenášobená podielom 34 %, čo tvorí 3 087 698 tis. eur.

MH Manažment, a.s. vykazuje možné plnenia z bývalých privatizačných zmlúv, ktoré boli do 31.12.2015 agendou Fondu národného majetku. FNM sa zaviazal uhradiť nadobúdateľom privatizovaných spoločností určité straty na majetku, ktoré im môžu v budúcnosti vzniknúť v dôsledku určitých rizík definovaných v privatizačných zmluvách.

Slovenský plynárenský priemysel, a.s. vykazuje podmienené pasíva v podobe finančných derivátov, používajúcich sa pri kontrahovaní zemného plynu na komoditných burzách.

Exportno-importná banka Slovenska vykazuje v iných pasívach hodnotu poskytnutých záruk (64 431 tis. eur), potvrdených budúcich záruk (53 007 tis. eur) a neodvolateľné úverovú príslužbu (48 544 tis. eur).

Obdobne Slovenská záručná a rozvojová banka Slovenska, a.s. vykazuje podmienené záväzky v hodnote 121 880 tis. eur, z titulu poskytnutých záruk v hodnote 68 760 tis. eur a úverových príslužbov vo výške 53 120 tis. eur.

Lesy Slovenskej republiky, š. p. dlhodobo vykazujú hodnotu majetku, ktorá je právne neusporiadaná (napr. pozemky a stavby), a ktoré môžu byť predmetom vrátenia pôvodným vlastníkom. Odhadovaná hodnota sa medziročne znížila na 15 818 tis. eur.

IV. SKUTOČNOSTI, KTORÉ NASTALI PO DNI, KU KTORÉMU SA ZOSTAVUJE ÚČTOVNÁ ZÁVIERKA, DO DŇA JEJ ZOSTAVENIA

V prvých mesiacoch roku 2020 sa začal šíriť nový koronavírus spôsobujúci ochorenie COVID-19 po celom svete a jeho negatívny vplyv nadobúda stále väčšie rozmery. Od 12. marca 2020 vláda Slovenskej republiky vyhlásila mimoriadnu situáciu podľa osobitného predpisu⁷ v súvislosti s ohrozením verejného zdravia II. stupňa a zároveň aj núdzový stav. Vyhlásený núdzový stav bol zrušený 14. júna 2020 avšak mimoriadna situácia naďalej trvá. V nadväznosti na mimoriadnu situáciu v krajine boli Národnou radou SR prijaté viaceré novely zákonov resp. nové zákony upravujúce jednotlivé práva a povinnosti právnických a fyzických osôb v oblasti daní, účtovníctva, výkazníctva, poskytovania štátnej pomoci, zabezpečenia zdravotnej starostlivosti a mnohých ďalších.

V nadväznosti na pandémie COVID-19 začalo dochádzať k poklesu ekonomickej aktivity a k poklesu HDP krajiny. Ministerstvo financií SR novelou zákona č. 468/2019 Z. z. o štátnom rozpočte na rok 2020 upravilo celkové príjmy a celkové výdavky štátneho rozpočtu a stanovilo odhadovaný hotovostný deficit štátneho rozpočtu z 2 768 182 tis. eur na 11 952 634 tis. eur. Na základe návrhu rozpočtu verejnej správy na rok 2020 sa odhaduje deficit verejných financií v roku 2020 na úrovni 9,68 % HDP a dlh verejnej správy na úrovni 62,2 % HDP. Akýkoľvek negatívny vplyv na hospodárenie verejných financií zahŕnie Ministerstvo financií SR do účtovníctva v roku 2020, rovnako tak aj negatívny vplyv v podobe straty ostatných subjektov súhrnného celku bude zahrnutý do účtovného obdobia roku 2020.

⁷ § 8 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov.

Príloha č. 1: Prehľad o subjektoch zaradených do súhrnného celku za rok 2019

Názov subjektu	Počet ÚJ spolu	z toho				
		Počet RO	Počet PO	Počet	Počet	Počet
				OS	š.p.	š.f.
Ministerstvo vnútra SR	333	321	10	2	-	-
Ministerstvo zdravotníctva SR	87	39	38	8	2	-
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR	85	83	1	1	-	-
Ministerstvo spravodlivosti SR	85	85	-	-	-	-
Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR	61	46	7	-	8	-
Slovenská akadémia vied	48	22	26	-	-	-
Ministerstvo kultúry SR	31	7	24	-	-	-
Ministerstvo dopravy a výstavby SR	22	5	-	14	2	1
Ministerstvo hospodárstva SR	22	4	3	13	1	1
Ministerstvo obrany SR	21	10	2	8	1	-
Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR	19	12	6	1	-	-
Ministerstvo financií SR	17	10	-	6*	1	-
Ministerstvo životného prostredia SR	13	2	8	-	2	1
Generálna prokuratúra SR	9	9	-	-	-	-
Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR	5	3	1	1	-	-
Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR	4	2	1	-	1	-
Úrad geodézie, kartografie a katastra SR	3	2	1	-	-	-
Správa štátnych hmotných rezerv SR	2	1	-	1	-	-
Štatistický úrad SR	2	1	1	-	-	-
Úrad podpredsedu vlády pre investície o informatizáciu	2	1	1	-	-	-
Úrad vlády SR	1	1	-	-	-	-
Kancelária Národnej rady SR	1	1	-	-	-	-
Kancelária prezidenta SR	1	1	-	-	-	-
Kancelária Ústavného súdu SR	1	1	-	-	-	-
Kancelária Súdnej rady	1	1	-	-	-	-
Najvyšší kontrolný úrad SR	1	1	-	-	-	-
Najvyšší súd SR	1	1	-	-	-	-
Národný bezpečnostný úrad SR	1	1	-	-	-	-
Protimonopolný úrad SR	1	1	-	-	-	-
Slovenská informačná služba	1	1	-	-	-	-
Úrad jadrového dozoru SR	1	1	-	-	-	-
Úrad pre reguláciu sieťových odvetví SR	1	1	-	-	-	-
Úrad pre verejné obstarávanie SR	1	1	-	-	-	-
Úrad priemyselného vlastníctva SR	1	1	-	-	-	-

NDF II, a.s. a NDF I s.r.o.	2	-	-	2	-	-
Agentúra pre núdzové zásoby ropy a ropných produktov	1	-	-	-	-	-
Audiovizuálny fond	1	-	-	-	-	-
Danubiana, Centrum moderného umenia, n.o.	1	-	-	-	-	-
DEUS	1	-	-	-	-	-
Fond na podporu umenia	1	-	-	-	-	-
Fond na podporu vzdelávania	1	-	-	-	-	-
Fond na podporu športu	1	-	-	-	-	-
Fond na podporu kultúry národnostných menšín	1	-	-	-	-	-
Fond ochrany vkladov	1	-	-	-	-	-
Garančný fond investícií	1	-	-	-	-	-
Kancelária rady pre rozpočtovú zodpovednosť	1	-	-	-	-	-
Rozhlas a televízia Slovenska	1	-	-	-	-	-
Rada pre riešenie krízových situácií na fin. trhu	1	-	-	-	-	-
Sociálna poisťovňa	1	-	-	-	-	-
Slovenský pozemkový fond	1	-	-	-	-	-
Slovenské národné stredisko pre ľudské práva	1	-	-	-	-	-
Slovenská akreditačná agentúra pre vysoké školstvo	1	-	-	-	-	-
Tlačová agentúra Slovenskej republiky	1	-	-	-	-	-
Úrad pre dohľad nad výkonom auditu	1	-	-	-	-	-
Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou	1	-	-	-	-	-
Úrad komisára pre deti	1	-	-	-	-	-
Úrad komisára pre osoby so zdravotným postihnutím	1	-	-	-	-	-
Ústav pamäti národa	1	-	-	-	-	-
verejné vysoké školy	20	-	-	-	-	-
Ostatné neziskové organizácie územnej samosprávy	468	-	-	-	-	-
Bratislavský samosprávny kraj	83	58	22	2	-	-
Trnavský samosprávny kraj	113	67	41	4	-	-
Trenčiansky samosprávny kraj	85	45	39	-	-	-
Nitriansky samosprávny kraj	115	82	30	2	-	-
Žilinský samosprávny kraj	118	56	59	2	-	-
Banskobystrický samosprávny kraj	118	71	42	4	-	-
Prešovský samosprávny kraj	136	87	48	-	-	-
Košický samosprávny kraj	112	87	21	3	-	-
Obce SR	5 973	2 214	253	580	-	-
Spolu	8 238	3 444	674	654	18	3

Legenda: UJ – účtovná jednotka, RO – rozpočtová organizácia, PO – príspevková organizácia, OS – obchodné spoločnosti, š.p. – štátne podniky, š.f. – štátne účelové fondy.

*V rámci ústrednej správy sa vykazujú aj dva investičné fondy na podporu čerpania EÚ prostriedkov návratným spôsobom (NDF I a NDF II).